

KEMENTERIAN KEWANGAN

Belanjawan 2025
**MALAYSIA
MADANI**

TINJAUAN EKONOMI

E K O N O M I M A D A N I : M E M P E R K A S A R A K Y A T

Tinjauan Ekonomi 2025

Hakcipta Terpelihara

Semua hak terpelihara. Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan dalam bentuk yang boleh diperoleh semula atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan/ atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada:

Setiausaha Bahagian,
Bahagian Fiskal dan Ekonomi,
Kementerian Kewangan Malaysia,
Aras 9, Blok Tengah,
Kompleks Kementerian Kewangan,
No. 5, Persiaran Perdana,
Presint 2,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62592 Putrajaya

Faks : 03-88823881
e-mel : fed@treasury.gov.my

Tinjauan Ekonomi diterbitkan setiap tahun dan dikeluarkan pada hari pembentangan Belanjawan Tahunan.

Edisi 2025 diterbitkan pada 18 Oktober 2024.

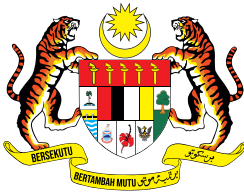
Data dan analisis yang terkandung dalam dokumen Tinjauan Ekonomi 2025 disediakan oleh kakitangan Kementerian Kewangan. Usaha telah diambil untuk memastikan garis masa dipatuhi serta ketepatan dan keterangkuman maklumat semasa penyediaan dokumen ini. Sekiranya terdapat ralat, pindaan akan dibuat dalam edisi digital seperti di laman sesawang Kementerian Kewangan.

Naskhah ini juga boleh dimuat turun di:
www.mof.gov.my

Trusted Secure Professional

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD
KUALA LUMPUR
www.printnasional.com.my
email: cservice@printnasional.com.my
Tel.: 03-9236 6888

PRAKATA

**MENTERI KEWANGAN
MALAYSIA**

Tatkala negara menghampiri 2025, ekonomi global terus terbelenggu dalam landskap yang kompleks dan mencabar. Kendatipun inflasi telah beransur mereda dan dasar monetari mula melonggar, kegalauan yang ketara masih berlanjutan. Sungguhpun proses pemulihan ini berterusan, namun ekonomi dunia masih berdepan dengan risiko ketidakstabilan dan kejutan yang membangkitkan kebimbangan terhadap asas ekonomi yang mungkin menjadi semakin suram meskipun terdapat tanda-tanda pemulihan. Sementara itu, dunia terus memerhati dengan penuh kegelisahan kepada ketidaktentuan geopolitik di Eropah dan Timur Tengah yang mampu mencetus kesenjangan ekonomi.

Meskipun dalam persekitaran global yang dinamik, Malaysia masih terkedepan dan muncul sebagai simbol kestabilan dan kemajuan di Asia Tenggara. Asas ekonomi yang kukuh dan pelaksanaan pembaharuan strategik bukan sahaja membantu negara mengharungi rintangan yang mencabar pada 2024, malahan mempamerkan daya tahan negara ketika berdepan dengan tantangan global. Kerangka Ekonomi MADANI memainkan peranan penting dalam menentukan hala tuju negara dengan menggalakkan aktiviti nilai tambah lebih tinggi yang seterusnya mengukuh daya saing ekonomi.

Pada separuh pertama 2024, Malaysia telah membuktikan daya tahan ekonomi melalui kadar pertumbuhan yang menggalakkan yakni 5.1%. Pemerksaan ini dipacu oleh pengukuhan permintaan domestik, pemulihan eksport dan pengembangan pesat sektor pelancongan. Pencapaian ini menggambarkan kedinamikan dan keutuhan ekonomi negara dengan kadar pertumbuhan dijangka stabil antara 4.8% hingga 5.3% pada tahun 2024, lantas menyerlahkan lagi daya tahan dan potensi negara ke arah kemakmuran yang mampan. Meninjau ke hadapan, ekonomi diunjur berkembang antara 4.5% hingga 5.5% bagi tahun 2025.

Kerajaan juga telah mencapai kemajuan yang signifikan dalam melaksanakan langkah konsolidasi fiskal dengan defisit fiskal dianggarkan berkurang kepada 4.3% daripada KDNK tahun ini dan seterusnya bertambah baik kepada 3% bagi tempoh jangka masa sederhana. Komitmen Kerajaan terhadap pengurusan hutang secara berhemat dan peralihan kepada subsidi bersasar adalah teras kepada pembaharuan fiskal demi kemampanan dan keutuhan kedudukan kewangan negara, seterusnya memberikan jaminan asas kepada pertumbuhan ekonomi pada masa hadapan.

Guna tenaga penuh disokong oleh ketersediaan dan peluang pekerjaan mencerminkan keadaan pasaran buruh yang bertambah baik, sekali gus memberikan harapan dan keyakinan dalam ekonomi. Sementelahan, dedikasi Kerajaan untuk terus melaksanakan dasar yang menyokong pertumbuhan gaji dan memastikan kemakmuran ekonomi yang dapat dikongsi secara saksama dalam kalangan rakyat merupakan bukti komitmen Kerajaan kepada masa depan yang lebih cerah.

Melangkah ke hadapan, Kerajaan beriltizam untuk merealisasikan wawasan jangka masa panjang bagi pertumbuhan yang mampan dan terangkum. Kerangka Ekonomi MADANI akan kekal menjadi panduan rangka tindakan bagi dasar dan reformasi ekonomi. Kerajaan berhasrat untuk mewujudkan masa depan yang makmur kepada semua rakyat Malaysia dengan memupuk ekonomi berdaya saing dan inovatif, meningkatkan kecekapan sektor awam dan memastikan kesaksamaan sosial. Arakian, usaha kolektif antara Kerajaan, sektor swasta dan rakyat adalah penting dalam merealisasikan wawasan ini. Menerusi kelebihan sedia ada dan tawaran nilai, semua pelabur dialu-alukan untuk mengambil bahagian dalam pertumbuhan iktisad negara. Kerajaan yakin bahawa Belanjawan 2025 akan membawa Malaysia selangkah lebih dekat ke arah merealisasikan wawasan Ekonomi MADANI yang bertunjangkan pendekatan seluruh negara.

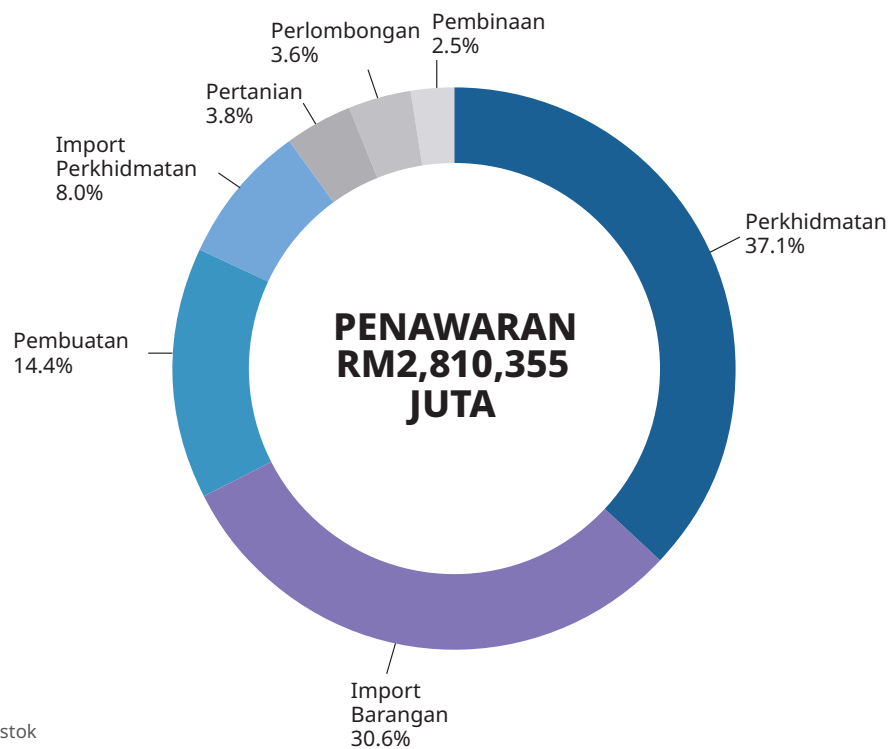
Tahun 2025 menjanjikan harapan tinggi untuk Malaysia memandangkan negara masih mempertahankan asas pembangunan yang telah dibina selama ini. Menerusi pelaksanaan kerangka Ekonomi MADANI seiring dengan dasar-dasar di bawahnya, Malaysia bersedia untuk memperkukuh kedudukan sebagai ekonomi terkemuka di rantau ini. Sungguhpun masih terdapat cabaran, namun daya tahan kita semua akan menyatukan negara berlandaskan semangat perpaduan untuk menerima setiap perubahan yang berlaku dan kekal komited terhadap pertumbuhan yang mampan dan inklusif. Bersama-sama, kita akan melakar masa hadapan yang sejahtera, memastikan mahsul negara dapat dikongsi secara saksama dengan semua, demi menjamin hari esok yang lebih cerah untuk negara kita, *Insyaa-Allah*.

ANWAR IBRAHIM
18 Oktober 2024

EKONOMI NEGARA 2025

pada harga malar 2015
(bahagian kepada jumlah dalam %)

¹Termasuk perubahan dalam stok
Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

MALAYSIA: PERANGKAAAN PENTING DAN UNJURAN

LUAS KAWASAN 2020 (kilometer persegi)						
Malaysia	Semenanjung Malaysia		Sarawak	Sabah	Wilayah Persekutuan ¹	
330,241	131,786		124,450	73,621	384	
	2023 ⁹		2024 ¹⁰		2025 ¹¹	
PENDUDUK² (juta)	33.4		34.1		34.3	
PENGELUARAN DALAM NEGERI	RM juta	perubahan (%)	RM juta	perubahan (%)	RM juta	perubahan (%)
Keluaran Dalam Negeri Kasar (harga malar 2015)	1,567,974	3.6	1,645,080	4.8 – 5.3	1,724,041	4.5 – 5.5
Pertanian	100,812	0.7	102,780	2.0	104,769	1.9
Perlombongan dan pengkuarian	97,513	0.5	99,706	2.2	98,671	-1.0
Pembuatan	366,694	0.7	381,881	4.1	399,089	4.5
Pembinaan	56,659	6.1	64,672	14.1	70,770	9.4
Perkhidmatan	927,904	5.1	976,966	5.3	1,030,826	5.5
Duti import	18,392	9.6	19,076	3.7	19,916	4.4
Keluaran Dalam Negeri Kasar (harga semasa)	1,822,904	1.6	1,946,636	6.7 – 7.2	2,082,431	6.7 – 7.7
Perbelanjaan penggunaan akhir: Awam	217,824	4.8	228,671	5.0	243,238	6.4
Swasta	1,102,511	6.7	1,184,843	7.5	1,293,070	9.1
Pembentukan modal tetap kasar: Awam ³	80,022	10.5	89,256	11.5	96,151	7.7
Swasta	270,711	6.5	306,267	13.1	343,418	12.1
Perubahan inventori dan barangan berharga	58,878	-	42,864	-	-2,205	-
Eksport barangan dan perkhidmatan	1,250,183	-9.3	1,383,792	10.7	1,454,847	5.1
Import barangan dan perkhidmatan	1,157,224	-7.4	1,289,057	11.4	1,346,087	4.4
PENDAPATAN DAN PERBELANJAAN NEGARA						
Pendapatan Negara Kasar (harga malar 2015)	1,543,076	4.0	1,622,546	5.2	1,698,450	4.7
Pendapatan Negara Kasar (harga semasa)	1,769,983	1.9	1,897,886	7.2	2,025,919	6.7
Tabungan Negara Kasar (harga semasa)	437,814	-8.9	481,766	10.0	486,463	1.0
Pendapatan Per Kapita (harga semasa, RM)	52,991	-0.2	55,724	5.2	59,011	5.9
KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN						
	2023		2024 ¹²		2025 ¹³	
Hasil	314,959	7.0	322,050	2.3	339,706	5.5
Perbelanjaan mengurus	311,267	6.3	321,500	3.3	335,000	4.2
Baki semasa	3,692		550		4,706	
Perbelanjaan pembangunan (bersih)	95,084	35.5	84,846	-10.8	84,679	-0.2
Baki keseluruhan	-91,392		-84,296		-79,973	
% KDNK	-5.0		-4.3		-3.8	
Pinjaman dalam negeri (bersih)	92,806		84,980		-	
Pinjaman luar pesisir (bersih)	-248		-300		-	
Perubahan aset ⁴	-1,166		-384		-	

MALAYSIA: PERANGKAAAN PENTING DAN UNJURAN (samb.)

	2023		2024 ¹²		2025 ¹³	
	RM juta	% KDNK	RM juta	% KDNK	RM juta	% KDNK
Hutang Kerajaan Persekutuan⁵	1,172,509	64.3	1,227,488	63.1	-	-
Hutang dalam negeri	1,142,658	62.7	1,198,158	61.6	-	-
Bil Perbendaharaan	20,000	1.1	20,500	1.1	-	-
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	527,300	28.9	564,300	29.0	-	-
Sekuriti Kerajaan Malaysia	589,858	32.4	613,358	31.5	-	-
Sukuk Perumahan Kerajaan	5,500	0.3	-	-	-	-
Pinjaman luar pesisir	29,851	1.6	29,330	1.5	-	-
Pinjaman pasaran	26,224	1.4	26,157	1.3	-	-
Pinjaman projek	3,627	0.2	3,173	0.2	-	-
	2023⁹		2024¹⁰		2025¹¹	
IMBANGAN PEMBAYARAN (BERSIH)	RM juta		RM juta		RM juta	
Imbangan akaun semasa	28,203		43,378		49,098	
Barangan	136,157		115,105		125,604	
Perkhidmatan	-43,199		-20,370		-16,844	
Pendapatan primer	-52,921		-48,750		-56,512	
Pendapatan sekunder	-11,835		-2,606		-3,149	
Imbangan akaun modal dan kewangan	-15,722		-		-	
Kesilapan dan ketinggalan bersih	-32,981		-		-	
Imbangan keseluruhan	-20,500		-		-	
PERDAGANGAN LUAR NEGERI	RM juta	perubahan (%)	RM juta	perubahan (%)	RM juta	perubahan (%)
Eksport kasar	1,426,199	-8.0	1,506,666	5.6	1,565,515	3.9
<i>antaranya:</i>						
Barangan pembuatan	1,216,283	-6.8	1,288,943	6.0	1,340,882	4.0
Barangan pertanian	94,818	-21.6	98,624	4.0	101,875	3.3
Barangan perlombongan	106,078	-9.6	109,084	2.8	111,426	2.1
Import kasar	1,211,044	-6.4	1,377,675	13.8	1,434,526	4.1
<i>antaranya:</i>						
Barangan perantaraan	620,607	-12.2	764,547	23.2	791,734	3.6
Barangan modal	128,743	7.1	160,435	24.6	166,570	3.8
Barangan penggunaan	104,118	0.1	118,293	13.6	122,257	3.4
Jumlah dagangan	2,637,243	-7.3	2,884,341	9.4	3,000,041	4.0
Imbangan dagangan	215,155	-16.0	128,991	-40.0	130,989	1.5
HARGA	Indeks	perubahan (%)	Indeks	perubahan (%)	Indeks	perubahan (%)
Indeks Harga Pengguna (2010 = 100)	130.4	2.5	-	1.5 - 2.5	-	2.0 - 3.5
BURUH	Ribu	perubahan (%)	Ribu	perubahan (%)	Ribu	perubahan (%)
Tenaga buruh	16,366.8	3.8	16,837.7	2.9	17,180.0	2.0
Pengangguran ⁶	553.4	(3.4)	534.4	(3.2)	533.5	(3.1)

MALAYSIA: PERANGKAAAN PENTING DAN UNJURAN (samb.)

PASARAN KEWANGAN DAN MODAL	2023 Akhir Julai		2024 Akhir Julai	
	RM juta	perubahan (%)	RM juta	perubahan (%)
Bekalan wang				
M1	594,211	-1.3	636,762	7.2
M2	2,291,248	3.5	2,412,973	5.3
M3	2,300,317	3.5	2,423,037	5.3
Sistem perbankan (termasuk bank Islam)				
Dana ⁷	2,312,953	3.5	2,434,499	5.3
Pinjaman	1,897,777	3.3	2,020,815	6.5
Nisbah pinjaman kepada dana (%)	82.0		83.0	
Kadar faedah (kadar purata, %)	Julai		Julai	
Antara bank 3 bulan	3.50		3.54	
Bank perdagangan				
Deposit tetap: 3-bulan	2.71		2.63	
12-bulan	2.89		2.79	
Deposit tabungan	0.96		0.87	
Kadar asas (BR) purata berwajaran	3.67		3.66	
Kadar pinjaman asas (BLR)	6.68		6.68	
Bil Perbendaharaan (3-bulan)	-		-	
Sekuriti Kerajaan Malaysia ⁸				
1-tahun	3.24		3.22	
5-tahun	3.60		3.53	
Pergerakan ringgit	Akhir Ogos		Akhir Ogos	
	RM bagi seunit	perubahan ¹⁴ (%)	RM bagi seunit	perubahan ¹⁴ (%)
Hak Pengeluaran Khas (SDR)	6.1499	-5.1	5.8166	5.7
Dolar AS	4.6380	-3.3	4.3155	7.5
Euro	5.0410	-11.1	4.7788	5.5
100 yen Jepun	3.1731	2.0	2.9804	6.5
Paun sterling	5.8580	-10.4	5.6811	3.1
Bursa Malaysia				
FBM KLCI	1,451.94		1,678.80	
Nilai permodalan pasaran (RM bilion)	1,776.33		2,035.63	

¹ Termasuk Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Labuan dan Putrajaya

² Anggaran penduduk semasa berasaskan Banci Penduduk dan Perumahan 2020

³ Termasuk pelaburan oleh syarikat awam

⁴ (+) menunjukkan penggunaan aset; (-) menunjukkan pertambahan aset

⁵ Pada 2024, data adalah sehingga akhir Jun 2024

⁶ Angka dalam kurungan menunjukkan kadar pengangguran

⁷ Dana terdiri daripada deposit (tidak termasuk deposit yang diterima daripada institusi perbankan dan Bank Negara Malaysia) dan semua instrumen hutang (termasuk hutang subordinat, sijil hutang/sukuk yang diterbitkan, kertas komersial dan nota berstruktur)

⁸ Hasil indikatif pasaran

⁹ Awal

¹⁰ Anggaran

¹¹ Unjuran

¹² Anggaran disemak

¹³ Anggaran belanjawan tidak termasuk langkah Belanjawan 2025

¹⁴ Kadar tahunan penambahan nilai (+) atau penyusutan nilai (-) bagi ringgit

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran

KANDUNGAN

PRAKATA	iii
AKRONIM DAN SINGKATAN	xiv
BAB 1	PENGURUSAN DAN PROSPEK EKONOMI
Ekonomi MADANI: Ekonomi Makmur, Rakyat Sejahtera	3
Tinjauan	6
Kedudukan Semasa Belanjawan 2024	7
Rencana 1.1 – Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (NETR): Memacu Negara, Memperkasakan Masa Hadapan	8
Pengurusan Ekonomi	16
Peluang dan Cabaran	16
Sisipan 1.1 – Biochar: Kesan Limpahan ke Arah Kemampanan	18
Inisiatif Strategik – Belanjawan 2025	22
Sisipan 1.2 – Meningkatkan Daya Saing bagi Persekitaran Perniagaan yang Menggalakkan	24
Sisipan 1.3 – Menaikkan Lantai: Keperluan Gaji yang Lebih Bermakna	33
Rencana 1.2 – Memperkasakan Inisiatif Bantuan Sosial Malaysia: Kajian Kes Penerima Sumbangan Tunai Rahmah 2024	44
Kesimpulan	53
Rujukan	54
BAB 2	TINJAUAN MAKROEKONOMI
Perspektif Keseluruhan	61
Ekonomi 2024	62
Ekonomi Global	62
Rencana 2.1 – Malaysia sebagai Gerbang Kemakmuran ASEAN	63
Ekonomi Domestik	66
Sisipan 2.1 – Pelan Tindakan KL20: Memperkasakan Kuala Lumpur sebagai Hub Syarikat Pemula Global	69
Sisipan 2.2 – Pengukuhan Industri Semikonduktor melalui Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030	74

Rencana 2.2 – Analisis Sensitiviti Perdagangan Malaysia terhadap Keluaran Dalam Negeri Kasar dan Impak Senario Ekonomi di China dan AS terhadap Eksport Kasar Malaysia	89
Tinjauan 2025	100
Tinjauan Global	100
Tinjauan Domestik	101
Rencana 2.3 – Menggalakkan Mobiliti Hijau dalam Memacu Negara ke Hadapan	102
Sisipan 2.3 – Zon Ekonomi Khas Johor-Singapura: Memperkukuh Kerjasama Dua Hala ke Arah Meningkatkan Potensi Pertumbuhan	110
Rencana 2.4 – Memperkasakan Syarikat Pelaburan Berkaitan Kerajaan Malaysia: Membuka Peluang Pelaburan untuk Memacu Pertumbuhan dan Pembangunan Sosial	113
Kesimpulan	121
Rujukan	123

BAB 3 PERKEMBANGAN MONETARI DAN KEWANGAN

Perspektif Keseluruhan	129
Perkembangan Monetari	129
Prestasi Ringgit	130
Prestasi Sektor Perbankan	131
Prestasi Pasaran Modal	134
Prestasi FBM KLCI	137
Sisipan 3.1 – Inisiatif Utama Pasaran Modal	139
Prestasi Perbankan dan Pasaran Modal Islam	140
Sisipan 3.2 – Perkembangan Terkini Kewangan Islam: Forum Global mengenai Ekonomi dan Kewangan Islam	141
Kesimpulan	143
Rujukan	144

JADUAL PERANGKAAN 147

ORGANISASI KEMENTERIAN KEWANGAN MALAYSIA 211

RAJAH

Ekonomi Negara 2025

Rajah 1.1.	Tujuh Penunjuk Prestasi Utama	3
Rajah 2.1.	Pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar, Perdagangan dan Inflasi Global	63
Rajah 2.2.	Penunjuk Terpilih Sektor Perkhidmatan	67
Rajah 2.3.	Output Sektor Pembuatan	72
Rajah 2.4.	Jurang Tabungan-Pelaburan	81
Rajah 2.5.	Rakan Dagang 10 Teratas	85
Rajah 2.6.	Rizab Antarabangsa	88
Rajah 2.7.	Trend Indeks Harga Pengguna dan Indeks Harga Pengeluar	98
Rajah 3.1.	Paras Kadar Dasar Semalaman	129
Rajah 3.2.	Perbandingan Kadar Dasar Bank Pusat Terpilih	130
Rajah 3.3.	Prestasi Ringgit berbanding Mata Wang Terpilih	131
Rajah 3.4.	Sistem Perbankan: Pinjaman Terjejas dan Nisbah Pinjaman Terjejas Kasar	132
Rajah 3.5.	Kadar Hasil Indikatif Sekuriti Kerajaan Malaysia	136
Rajah 3.6.	Bahagian Pegangan Asing dalam Jumlah Sekuriti Kerajaan Malaysia Terkumpul	136
Rajah 3.7.	Kadar Hasil Bon Korporat 5-Tahun	137
Rajah 3.8.	Prestasi Bursa Malaysia	138
Rajah 3.9.	Prestasi Pasaran Saham Terpilih	138
Rajah 3.10.	Sukuk Global Terkumpul mengikut Negara	142

JADUAL

Jadual 2.1.	Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Sektor	66
Jadual 2.2.	Prestasi Sektor Perkhidmatan	66
Jadual 2.3.	Indeks Pembuatan mengikut Industri Berorientasikan Eksport dan Domestik	73
Jadual 2.4.	Prestasi Sektor Pertanian	78
Jadual 2.5.	Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Permintaan Agregat	80
Jadual 2.6.	Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Komponen Pendapatan	82
Jadual 2.7.	Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Komponen Pendapatan bagi Negara Terpilih	82
Jadual 2.8.	Perdagangan Luar Negeri	84
Jadual 2.9.	Eksport Kasar	84
Jadual 2.10.	Eksport Barangan Pembuatan	85
Jadual 2.11.	Import Kasar mengikut Penggunaan Akhir	86
Jadual 2.12.	Akaun Semasa Imbangan Pembayaran	87
Jadual 2.13.	Indeks Harga Pengguna	97
Jadual 2.14.	Indeks Harga Pengeluar	98
Jadual 2.15.	Penunjuk Pasaran Buruh	99
Jadual 2.16.	Guna Tenaga mengikut Sektor	100
Jadual 3.1.	Sistem Perbankan: Penunjuk Pinjaman	132
Jadual 3.2.	Sistem Perbankan: Pinjaman Terkumpul mengikut Sektor	133
Jadual 3.3.	Pemerolehan Dana oleh Pasaran Modal	135
Jadual 3.4.	Bon Korporat Baharu mengikut Sektor	135
Jadual 3.5.	Bursa Malaysia: Penunjuk Terpilih	137
Jadual 3.6.	Perbankan Islam: Penunjuk Utama	140

AKRONIM DAN SINGKATAN

4IR	Dasar Revolusi Perindustrian Keempat	bps	mata asas
5G	generasi kelima	BR1M	Bantuan Rakyat 1 Malaysia
ADO	Tinjauan Pembangunan ASEAN	BRI	Inisiatif Jalur dan Laluan
AFTA	Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN	BSH	Bantuan Sara Hidup
AI	kecerdasan buatan	BTS	buah tandan segar
AKPK	Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit	CCUS	pemerangkapan, penggunaan dan penyimpanan karbon
ALR	kadar pinjaman purata	CET1	Nisbah Modal Ekuiti Biasa Kumpulan 1
AMRO	ASEAN+3 Macroeconomic Research Office	CMI	Pengantara Pasaran Modal
APM	Mekanisme Harga Automatik	CO ₂	karbon dioksida
AS	Amerika Syarikat	COICOP	Klasifikasi Penggunaan Individu mengikut Tujuan
ASEAN	Persatuan Negara-negara Asia Tenggara	COVID-19	Penyakit Coronavirus 2019
ASEAN-ISE	ASEAN-Interconnected Sustainability Ecosystem	CPI	Indeks Persepsi Rasuah
AUM	aset di bawah pengurusan	CPTPP	Perjanjian Komprehensif dan Progresif untuk Perkongsian Trans-Pasifik
B2B	perniagaan ke perniagaan	CRESS	Skim Bekalan Tenaga Boleh Baharu Korporat
B2C	perniagaan ke pengguna	CSI	Perisikan Kelestarian Berpusat
B40	kumpulan isi rumah berpendapatan 40% terendah	DDI	pelaburan langsung domestik
BAP	Bantuan Awal Persekolahan	DFI	institusi kewangan pembangunan
BCR	Biochar Carbon Removal	DKM	Diploma Kemahiran Malaysia
BEC	kategori ekonomi umum	DLKM	Diploma Lanjutan Kemahiran Malaysia
BIMP-EAGA	Brunei Darussalam-Indonesia-Malaysia-Filipina Kawasan Pertumbuhan ASEAN Timur	DOSM	Jabatan Perangkaan Malaysia
BKM	Bantuan Keluarga Malaysia	DSR	nisbah khidmat hutang
BLR	kadar pinjaman asas	DSTIN	Dasar Sains, Teknologi dan Inovasi Negara 2021 – 2030
BNM	Bank Negara Malaysia	DTN	Dasar Tenaga Negara 2022 – 2040
BPN	Bantuan Prihatin Nasional	E&E	elektrik dan elektronik

ECF	pendanaan awam ekuiti	GMV	Nilai Dagangan Kasar
ECRL	Laluan Rel Pantai Timur	GovTech	Teknologi Kerajaan
EFB	tandan buah kosong	GPB	Gudang Pengilangan Berlesen
EMDE	pasaran baru muncul dan ekonomi sedang membangun	GRP	Amalan Baik Peraturan
EMS	perkhidmatan pembuatan elektronik	HDI	Indeks Pembangunan Manusia
ESG	alam sekitar, sosial dan tadbir urus	HGHV	pertumbuhan dan nilai tinggi
EU	Kesatuan Eropah	HIES	Survei Pendapatan dan Perbelanjaan Isi Rumah
EV	kenderaan elektrik	ICE	enjin pembakaran dalaman
FBM KLCI	Indeks Komposit Kuala Lumpur FTSE Bursa Malaysia	ICM	Pasaran Modal Islam
FDI	pelaburan langsung asing	ICT	Teknologi Maklumat dan Komunikasi
Fed	Rizab Persekutuan Amerika Syarikat	IDR	nisbah kebergantungan import
FiT	tarif galakan	i-ESG	Rangka Kerja Kebangsaan Alam Sekitar, Sosial dan Tadbir Urus Industri
FOMC	Jawatankuasa Pasaran Terbuka Persekutuan	IFSB	Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam
Forest City	Forest City SFZ	IHP	Indeks Harga Pengguna
FTA	perjanjian perdagangan bebas	IHPR	Indeks Harga Pengeluar
GEAR-uP	Program Pengaktifan dan Reformasi Badan Berkaitan Kerajaan	IILM	Perbadanan Pengurusan Likuiditi Islam Antarabangsa
GERD	Perbelanjaan Dalam Negeri Kasar untuk R&D	IMD	International Institute for Management Development
GFIEF	Forum Global mengenai Ekonomi dan Kewangan Islam	IMF	Tabung Kewangan Antarabangsa
GHG	gas rumah kaca	IMFC	Pusat Memudahkan Pelaburan Malaysia
GII	Indeks Inovasi Global	IMT-GT	Segi Tiga Pertumbuhan Indonesia-Malaysia-Thailand
GLC	syarikat berkaitan kerajaan	IO	input-output
GLCT	Program Transformasi Syarikat Berkaitan Kerajaan	IoT	Internet benda
GLIC	syarikat pelaburan berkaitan kerajaan	IPG	Insentif Pengeluaran Getah
		IPL	Insentif Pengeluaran Lateks

AKRONIM DAN SINGKATAN

IPO	Tawaran Awam Permulaan	M40	kumpulan isi rumah berpendapatan 40% pertengahan
IPR	Inisiatif Pendapatan Rakyat		
IsDB	Bank Pembangunan Islam	MAVCAP	Malaysia Venture Capital Management Berhad
ISES	Sidang Kemuncak Tenaga Lestari Antarabangsa	MEVnet	Rangkaian Pengecasan Kenderaan Elektrik Malaysia
JCI	Joint Commission International	MGII	Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia
JKKTN	Jawatankuasa Khas Kabinet Tatakelola Nasional	MGS	Sekuriti Kerajaan Malaysia
JS-SEZ	Zon Ekonomi Khas Johor-Singapura	MHTC	Majlis Pelancongan Penjagaan Kesihatan Malaysia
KDNK	Keluaran Dalam Negeri Kasar	MICE	mesyuarat, insentif, persidangan dan pameran
KFL	Kulai Fast Lane		
Khazanah	Khazanah Nasional Berhad	MIFC	Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia
KIGIP	Taman Perindustrian Hijau Bersepadu Kerian	MKD	Menteri Kewangan (Diperbadankan)
KL20	Pelan Tindakan KL20	MLC	Majlis Kepimpinan MIFC
KRI	Khazanah Research Institute	MM2H	Malaysia Rumah Kedua Ku
KWAP	Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan)	MNC	perbadanan multinasional
KWSP	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	MoC	Memorandum Kerjasama
		MoF	Kementerian Kewangan Malaysia
LCR	Nisbah Perlindungan Mudah Tunai	MPC	Jawatankuasa Dasar Monetari
LDR	nisbah pinjaman kepada deposit	MPC	Perbadanan Produktiviti Malaysia
LED	diod pemancar cahaya	MRI	Pengimejan Resonans Magnetik
LFSA	Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan	MSM	minyak sawit mentah
		MTC	syarikat peringkat pertengahan
LHDN	Lembaga Hasil Dalam Negeri	MtCO ₂ eq.	mega tan bersamaan karbon dioksida
LKK	lembah kendalian kasar		
LNG	gas asli cecair	MTUC	Kongres Kesatuan Sekerja Malaysia
LPPSA	Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam	MW	megawatt
LRT3	Transit Aliran Ringan 3	MyCIF	Malaysia Co-Investment Fund
LTAT	Lembaga Tabung Angkatan Tentera	MyDIGITAL	Pelan Induk Ekonomi Digital Malaysia

NACS	Strategi Pembanterasannya Rasuah Nasional	PIKAS 2030	Pelan Induk Kerjasama Awam-Swasta 2030
NACSA	Agensi Keselamatan Siber Negara	PKS	perusahaan kecil dan sederhana
NETF	Kemudahan Peralihan Tenaga Negara	PMKS	perusahaan mikro, kecil dan sederhana
NETR	Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara	PMR	Penilaian Menengah Rendah
NGO	Organisasi Bukan Kerajaan	PNB	Permodalan Nasional Berhad
NIMP 2030	Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030	PNK	pendapatan negara kasar
NPGRP	Dasar Negara bagi Amalan Baik Peraturan	PP	pampasan pekerja
NSFR	Nisbah Pendanaan Stabil Bersih	PPP	kerjasama awam-swasta
NSS	Strategi Semikonduktor Nasional	ppt	mata peratusan
OECD	Pertubuhan Kerjasama Ekonomi dan Pembangunan	PRIBUMI	Persatuan Remisier Bumiputera Malaysia
OKU	orang kurang upaya	PSA	Akta Perkhidmatan Parlimen
OPEC	Pertubuhan Negara-negara Pengeksport Petroleum	PuTERA35	Pelan Transformasi Ekonomi Bumiputera 2035
OPR	Kadar Dasar Semalaman	PV	solar fotovoltai
P2P	antara rakan setara	PyCCS	Pyrogenic Carbon Capture and Storage
PADU	Pangkalan Data Utama	R&D	penyelidikan dan pembangunan
PBMZI	Indeks Zakat PRIBUMI Bursa Malaysia	R&D&C&I	penyelidikan, pembangunan, pengkomersialan dan inovasi
PBT	Pihak Berkuasa Tempatan	RCEP	Perkongsian Komprehensif Ekonomi Serantau
PDPA	Akta Perlindungan Data Peribadi 2010	RM	Ringgit Malaysia
PDPS	Pangkalan Data Perlindungan Sosial	RMKe-12	Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 – 2025
PE	Ekuiti Swasta	RMO	Pengendali Pasaran Diiktiraf
PEMUDAH	Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan	RTS Link	Rapid Transit System Link
PERKESO	Pertubuhan Keselamatan Sosial	SABK	modal syarikat awam bukan kewangan
PERKUKUH	Program Perkukuh Pelaburan Rakyat	SARA	Sumbangan Asas Rahmah
PETRA	Kementerian Peralihan Tenaga dan Transformasi Air	SC	Suruhanjaya Sekuriti Malaysia
		SDG	Matlamat Pembangunan Mampan

AKRONIM DAN SINGKATAN

SejaTi MADANI	Program Sejahtera Komuniti MADANI	t.t.t.l.	tidak terkelas di tempat lain
SEZ	Zon Ekonomi Khas	T20	kumpulan isi rumah berpendapatan 20% teratas
SFZ	Zon Kewangan Khas	TBB	tenaga boleh baharu
SILK	Sistem Lingkaran Lebuhraya Kajang	TEU	unit bersamaan dua puluh kaki
SJKP	Syarikat Jaminan Kredit Perumahan Berhad	TH	Lembaga Tabung Haji
SJPP	Syarikat Jaminan Pembiayaan Perniagaan Berhad	TNB	Tenaga Nasional Berhad
SKM	Sijil Kemahiran Malaysia	TNK	tabungan negara kasar
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia	TPA	Akses Pihak Ketiga
SRI	Pelaburan Mampan dan Bertanggungjawab	TVET	Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional
SRP	Sijil Rendah Pelajaran	UK	United Kingdom
SSA	syarikat senaraian awam	UNFCCC – COP28	Persidangan Ke-28 Konvensyen Rangka Kerja Perubahan Iklim Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu
SSM	Suruhanjaya Syarikat Malaysia	USD	Dolar Amerika Syarikat
SSPA	Sistem Saraan Perkhidmatan Awam	VBI	Pengantaraan Berasaskan Nilai
SSR	kadar sara diri	VC	Modal Teroka
STAR	Pasukan Petugas Khas Pembaharuan Agensi	VM 2026	Kempen Melawat Malaysia 2026
STI	sains, teknologi dan inovasi	WBG	Kumpulan Bank Dunia
STR	Sumbangan Tunai Rahmah	WCE	Lebuhraya Pantai Barat
		WCR	World Competitiveness Ranking

BAB 1

Pengurusan dan Prospek Ekonomi

03 EKONOMI MADANI: EKONOMI MAKMUR, RAKYAT SEJAHTERA

06 TINJAUAN

07 KEDUDUKAN SEMASA BELANJAWAN 2024

Rencana 1.1 – Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (NETR): Memacu Negara, Memperkasakan Masa Hadapan

16 PENGURUSAN EKONOMI

Sisipan 1.1 – Biochar: Kesan Limpahan ke Arah Kemampanan

22 INISIATIF STRATEGIK - BELANJAWAN 2025

Sisipan 1.2 – Meningkatkan Daya Saing bagi Persekitaran Perniagaan yang Menggalakkan

Sisipan 1.3 – Menaikkan Lantai: Keperluan Gaji yang Lebih Bermakna

Rencana 1.2 – Memperkasakan Inisiatif Bantuan Sosial Malaysia: Kajian Kes Penerima Sumbangan Tunai Rahmah 2024

53 KESIMPULAN

54 RUJUKAN

BAB 1

Pengurusan dan Prospek Ekonomi

Ekonomi MADANI: Ekonomi Makmur, Rakyat Sejahtera

Kerangka Ekonomi MADANI merupakan pemangkin kepada pembaharuan inisiatif yang menyediakan hala tuju dasar bagi tujuan menangani isu struktural ekonomi, meningkatkan kemampuan ekonomi dan fiskal seterusnya menyumbang kepada peningkatan kesejahteraan hidup rakyat. Pelaksanaan Kerangka ini disokong oleh strategi yang digariskan dalam dokumen dasar terutamanya Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 – 2025, Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (NETR) dan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030). Dasar tersebut sekali gus membentuk pelan tindakan yang bersepadu untuk meningkatkan

daya saing dan daya tahan ekonomi Malaysia bagi mencapai pertumbuhan yang mampan dan inklusif ke arah mencapai negara berpendapatan tinggi.

Belanjawan 2024 memperuntukkan sumber secara strategik ke arah mencapai tujuh sasaran penunjuk prestasi utama Kerangka seperti dalam Rajah 1.1 yang dibahagikan kepada tiga fokus utama iaitu ‘Tadbir Urus Yang Baik’ bagi ketangkasan perkhidmatan; ‘Menaikkan Siling’ bagi meningkatkan pertumbuhan ekonomi; dan ‘Menaikkan Lantai’ bagi meningkatkan taraf hidup rakyat. Usaha padu di bawah Kerangka ini untuk menstruktur semula ekonomi termasuk langkah yang diumumkan semasa Belanjawan telah memudah cara pertumbuhan ekonomi Malaysia yang berterusan meskipun berhadapan dengan cabaran global. Secara keseluruhan, usaha ini telah menetapkan asas yang kukuh

RAJAH 1.1. Tujuh Penunjuk Prestasi Utama

Sumber: Pejabat Perdana Menteri Malaysia

bagi pertumbuhan dan pembangunan yang berterusan seterusnya meletakkan Malaysia pada landasan menuju masa hadapan yang lebih berdaya tahan dan mampan.

Tujuh Penunjuk Prestasi Utama

Kedudukan antara 30 Ekonomi Terbesar Dunia

Pada 2024, Malaysia berada pada kedudukan ke-36 ekonomi terbesar dunia dengan KDNK nominal USD415.6 bilion berbanding Emiriah Arab Bersatu (USD504.2 bilion) pada kedudukan ke-30 (IMF, 2024). Malaysia berhasrat mencapai kemajuan ketara untuk menjadi antara 30 ekonomi terbesar dengan memberikan tumpuan kepada pembangunan wilayah yang bermakna, mengutamakan kompleksiti ekonomi dan meningkatkan rantai nilai. Pada masa yang sama, pembaharuan struktural ekonomi juga giat dilaksanakan bagi mempercepat peralihan ke arah mencapai matlamat negara menjadi ekonomi berpendapatan tinggi.

Bagi mencapai hasrat ini, Malaysia melabur dalam modal insan, infrastruktur dan teknologi di samping meningkatkan daya saing dan memodenkan institusi. Antara keutamaan termasuk menggalakkan pelaburan berterusan dalam teknologi termaju seperti *blockchain*, kecerdasan buatan (AI) dan analitik data raya yang bertujuan untuk memajukan industri bernilai tinggi serta mewujudkan pekerjaan mahir dan berpendapatan tinggi. Sehingga kini, negara telah berjaya menarik FDI yang tinggi daripada syarikat teknologi asing seperti Microsoft, ByteDance dan Google yang bertumpu kepada perkembangan AI pada peringkat global. Selain itu, tumpuan juga diberikan untuk memperkukuh pelaburan langsung domestik (DDI) seperti Program Pengaktifan dan Reformasi Badan Berkaitan Kerajaan (GEAR-uP) dengan RM120 bilion akan dilaburkan oleh syarikat pelaburan berkaitan kerajaan (GLIC) dan syarikat berkaitan kerajaan (GLC).

Tangga 12 Teratas dalam Daya Saing Global

Malaysia pernah menduduki tangga ke-10 pada 2010 berdasarkan World Competitiveness Ranking (WCR) oleh International Institute for Management Development (IMD). Sejak itu, kedudukan negara semakin merosot dan jatuh ke tangga 34 pada 2024. Justeru, Malaysia perlu menilai semula strategi dan tumpuan ke arah mempelbagaikan ekonomi serta meningkatkan inovasi melalui pelaburan R&D bagi mencapai sasaran kedudukan 12 teratas dalam daya saing global. Ke arah menyokong persekitaran perniagaan yang menggalakkan, terdapat keperluan memperkemas peraturan perniagaan dan meningkatkan infrastruktur digital bagi memudah cara perniagaan untuk mendapat manfaat daripada akses pasaran yang lebih luas. Di samping itu, penglibatan sektor swasta yang berterusan penting untuk membentuk pembaharuan peraturan yang berkesan khususnya dalam menyediakan maklum balas berterusan terhadap dasar yang praktikal dan relevan bagi keperluan perniagaan dan masyarakat.

Tangga 25 Teratas dalam Indeks Pembangunan Manusia

Indeks Pembangunan Manusia (HDI) menilai dan membandingkan keseluruhan pembangunan dan kesejahteraan negara yang memberikan gambaran menyeluruh tentang pembangunan insan. Indeks ini merangkumi dimensi utama seperti jangka hayat yang panjang dan kehidupan sihat, berpengetahuan dan mempunyai taraf hidup yang wajar. Malaysia menduduki tempat ke-63 daripada 191 negara dalam HDI 2023/2024 dengan skor 0.807 dan dikategorikan sebagai 'Pembangunan Insan Sangat Tinggi' (HDI 0.800 dan ke atas) yang lazimnya menunjukkan standard tinggi dalam jangka hayat, pendidikan dan pendapatan. Walaupun Malaysia berada dalam kumpulan yang sama dengan negara yang menduduki tempat teratas seperti Jerman, Singapura, Australia, Republik Korea dan Jepun, namun negara tersebut memperoleh

skor melebihi 0.920 yang secara umumnya mempunyai sistem penjagaan kesihatan yang maju, kualiti hidup tinggi dan ekonomi berpendapatan tinggi. Justeru, negara tersebut menjadi penanda aras kepada Malaysia dalam usaha untuk menambah baik indikator pembangunan insan sehingga mencapai kedudukan 25 teratas dalam HDI.

Meningkatkan Bahagian Pendapatan Pekerja kepada 45%

Kerangka Ekonomi MADANI bermatlamat untuk meningkatkan bahagian pendapatan buruh kepada 45% daripada KDNK menjelang 2033 bagi mencapai agihan ekonomi yang lebih saksama. Bahagian pendapatan buruh mencatat 33.1% pada 2023 mencerminkan jurang ketara antara janaan kekayaan ekonomi dengan agihan saksama kepada pekerja. Justeru, Malaysia terus melaksanakan pelbagai langkah untuk meningkatkan pendapatan dan kebajikan pekerja termasuk menggalakkan pekerjaan bergaji tinggi dan memperkukuh hak buruh untuk pampasan yang adil. Selain itu, pelaburan dalam pendidikan dan pembangunan kemahiran akan membantu pekerja mengakses peluang pekerjaan yang lebih baik dan kemajuan kerjaya. Dengan menumpukan kepada langkah tersebut, Kerangka ini bukan sahaja akan meningkatkan bahagian pendapatan buruh tetapi juga memacu trajektori pertumbuhan ekonomi yang lebih inklusif.

Meningkatkan Kedudukan Malaysia dalam Indeks Persepsi Rasuah kepada Tangga ke-25 Teratas

Malaysia mempamerkan prestasi yang baik dalam memerangi rasuah dengan peningkatan kedudukan Indeks Persepsi Rasuah (CPI) daripada tangga ke-61 pada 2022 kepada tangga ke-57 pada 2023 daripada 180 negara. Bagi mencapai sasaran Malaysia untuk menjadi antara 25 negara teratas dalam penarafan CPI, Kerajaan memperkenalkan Strategi Pembanterasan Rasuah Nasional (NACS) 2024 – 2028 sebagai kesinambungan kepada Pelan Antirasuah Nasional 2019 – 2023.

Pelan ini menyediakan rangka kerja terperinci dan trajektori bagi memerangi rasuah yang bertujuan memperkukuh integriti dan akauntabiliti negara. Usaha ini juga menunjukkan komitmen Kerajaan dalam menangani impak rasuah dengan matlamat utama untuk menggalakkan keadilan dan ketelusan dalam tata kelola.

Ke Arah Kemampunan Fiskal, Sasaran Defisit Fiskal 3% atau Lebih Baik

Kerajaan perlu menilai semula keutamaan negara bagi mencapai kemampunan fiskal terutamanya dengan memberikan tumpuan terhadap mekanisme peningkatan hasil dan meningkatkan kecekapan perbelanjaan. Pada 2023, defisit negara mencatat 5% daripada KDNK dan dijangka berkurang kepada 4.3% pada 2024. Paras defisit ini dijangka terus berkurang kepada 3% atau lebih rendah dalam jangka masa sederhana melalui pelaksanaan beberapa langkah utama selaras dengan Akta Kewangan Awam dan Tanggungjawab Fiskal 2023 [Akta 850] untuk meningkatkan disiplin fiskal dan memastikan kewangan awam yang mampan. Akta ini akan memastikan konsolidasi fiskal dengan peningkatan hasil dan pengagihan sumber yang saksama, peluasan asas hasil dan pelaksanaan rasionalisasi subsidi untuk mengurangkan ketirisan. Kerajaan juga memberikan tumpuan kepada pengurusan hutang awam dengan mematuhi peraturan dan sasaran fiskal yang telah ditetapkan.

Meningkatkan Kadar Penyertaan Tenaga Buruh Wanita kepada 60%

Kerangka ini bertujuan untuk meningkatkan kadar penyertaan tenaga buruh wanita kepada 60% menjelang 2033 yang kini mencatat 56.2% pada 2023. Kadar penyertaan yang lebih rendah ini disebabkan oleh beberapa faktor seperti akses terhadap penjagaan kanak-kanak, upah yang tidak menarik serta sokongan yang tidak mencukupi dalam menyeimbangkan antara kehidupan berkeluarga dengan pekerjaan. Bagi merapatkan jurang ini, langkah

komprehensif perlu diperkukuh termasuk memperluas perkhidmatan penjagaan kanak-kanak yang berkualiti tinggi dan berpatutan, menginstitusikan aturan kerja fleksibel dan menguatkuasakan dasar yang menggalakkan upah lebih baik. Selain itu, inisiatif untuk meningkatkan penglibatan wanita dalam peluang pembangunan profesional kekal menjadi keutamaan.

Tinjauan

Ekonomi Global

Pada 2024, pihak IMF mengunjurkan pertumbuhan global pada 3.2% meskipun berada dalam ketegangan geopolitik yang berpanjangan dan persekitaran kadar faedah yang tinggi. Pertumbuhan ini dijangka kekal stabil dan mencatat 3.3% pada 2025 didorong oleh pertumbuhan sederhana dalam perdagangan dan pelaburan. Aktiviti ekonomi lebih seimbang apabila faktor kitaran balas berkurangan dan aktiviti menjadi lebih sejajar dengan potensi ekonomi setiap negara. Perdagangan global mengukuh pada separuh pertama 2024 dan dijangka berterusan menjelang akhir tahun dan berkembang pada 2025. Sementara itu, inflasi global diunjur sederhana dengan purata 5.9% pada 2024 dan bertambah baik kepada 4.4% pada 2025. Keadaan tekanan inflasi yang berterusan memerlukan bank pusat kekal berwaspada dalam menyelaraskan dasar monetari.

Ekonomi Domestik

Ekonomi Malaysia diunjur berkembang antara 4.8% hingga 5.3% pada 2024 didorong oleh permintaan domestik yang teguh dan pemulihan dalam eksport. Perbelanjaan pengguna dijangka kekal berdaya tahan disokong oleh pengukuhan pasaran buruh dan aktiviti berkaitan pelancongan yang rancak. Pelaburan akan dipacu oleh projek baharu dan sedia ada oleh sektor swasta dan awam yang disokong oleh pelaksanaan dasar dan inisiatif utama negara termasuk NETR dan NIMP 2030.

Dari perspektif sektoral, sektor perkhidmatan dan pembuatan kekal sebagai enjin utama pertumbuhan. Sementara itu, prestasi sektor pembinaan diunjur mengukuh disumbangkan oleh pengembangan menyeluruh dalam semua subsektor.

Pertumbuhan ekonomi pada 2025 diunjur antara 4.5% hingga 5.5% disokong oleh sektor luar negeri yang berdaya tahan berikutan perdagangan global yang bertambah baik dan permintaan lebih kukuh bagi produk E&E yang dimanfaatkan daripada kedudukan strategik negara dalam rantai bekalan semikonduktor. Selain itu, permintaan domestik yang teguh didorong oleh perbelanjaan sektor swasta yang kukuh akan menyokong pertumbuhan melalui pelaksanaan berterusan pelan induk utama negara dan inisiatif sedia ada. Inisiatif penting iaitu GEAR-uP akan menyepadukan usaha merentasi entiti berkaitan kerajaan untuk memangkin pertumbuhan dalam sektor pertumbuhan tinggi yang merangkumi peralihan tenaga, pembuatan termaju, keterjaminan makanan, penjagaan kesihatan, kewangan Islam dan biofarmaseutikal. Potensi pelaburan daripada inisiatif ini berjumlah RM120 bilion untuk tempoh lima tahun. Dari segi pengeluaran, kebanyakan sektor dijangka berkembang seterusnya mencerminkan daya tahan dan ketangkasan ekonomi Malaysia.

Perkembangan Monetari dan Kewangan

Dasar monetari terus menyokong pertumbuhan ekonomi di samping memastikan kestabilan harga. Bank Negara Malaysia telah mengekalkan Kadar Dasar Semalaman (OPR) pada 3.00% sejak Mei 2023. Pasaran kewangan domestik disokong oleh sistem perbankan yang kukuh dan pasaran modal yang cergas akan terus memainkan peranan penting sebagai pengantara kewangan bagi menyokong momentum pertumbuhan. Sementara itu, ringgit kembali mengukuh mencerminkan peningkatan keyakinan pelabur terhadap ekonomi domestik disumbang oleh dasar Kerajaan di bawah kerangka Ekonomi MADANI.

Melangkah ke hadapan, usaha bersepadu oleh pengawal selia kewangan dan pemain industri dalam menawarkan pelbagai produk inovatif termasuk pembiayaan campuran, platform baharu seperti pertukaran impak sosial dan pasaran karbon sukarela serta mempertingkatkan peraturan dan penyeliaan akan terus menyumbang kepada daya tahan pasaran kewangan Malaysia.

Kedudukan Semasa Belanjawan 2024

Belanjawan 2024 yang bertemakan 'Reformasi Ekonomi, Memperkasa Rakyat' merupakan Belanjawan MADANI kedua yang dibentangkan sebagai kesinambungan kerangka Ekonomi MADANI yang diluncurkan pada 23 Julai 2023. Inisiatif di bawah Belanjawan ini sejajar dengan tujuh penunjuk prestasi dan tiga bidang fokus utama dalam Kerangka ini. Kerajaan memperuntukkan RM393.8 bilion dengan RM303.8 bilion untuk perbelanjaan mengurus dan RM90 bilion bagi perbelanjaan pembangunan. Prestasi keseluruhan Belanjawan yang merangkumi 376 inisiatif strategik dengan anggaran peruntukan RM100.2 bilion termasuk RM30 bilion di bawah jaminan kewangan, dipantau oleh Kementerian Kewangan melalui Unit Pantau MADANI. Sehingga akhir Julai 2024, sebanyak RM20.1 bilion telah dibelanja untuk melaksanakan 305 inisiatif dengan RM16.9 bilion bagi pelaksanaan 50 inisiatif berimpak tinggi yang memberikan manfaat kepada rakyat.

Fokus 1: Tata Kelola Terbaik Demi Ketangkasan Perkhidmatan

Penilaian impak pelbagai inisiatif telah dilaksanakan bagi tujuan pembaharuan institusi untuk menangani cabaran utama termasuk kajian semakan semula perbelanjaan awam dan pembaharuan cukai serta menangani ketidaksaksamaan di Malaysia. Skop kajian tersebut antaranya berkaitan

peningkatan kemampuan hasil, pengukuhan perlindungan sosial, penambahbaikan tadbir urus GLC dan pengurusan hutang negara. Usaha berterusan sedang dijalankan untuk membendung ketirisan hasil melalui rasionalisasi insentif cukai dan kutipan duti setem yang optimum. Selain itu, pentadbiran cukai diperkukuh melalui proses penyerahan borang cukai yang lebih mudah dan kutipan berpusat. Usaha juga sedang dijalankan untuk menambah baik sistem perlindungan sosial dengan memperluas liputan kepada pekerja sektor tidak formal dan warga emas. Usaha meningkatkan mobilisasi pembiayaan dan kecekapan institusi pembangunan kewangan (DFI) sedang dilaksanakan melalui penggabungan Bank Pembangunan Malaysia Berhad, SME Bank dan EXIM Bank bagi tujuan penyelarasan fungsi. Di samping itu, ekosistem modal teroka telah diperkukuh dengan penyatuan Penjana Kapital dan Malaysia Venture Capital Management Berhad (MAVCAP) di bawah Khazanah Nasional Berhad.

Kerajaan melaksanakan rasionalisasi subsidi secara berperingkat termasuk subsidi ayam, telur dan elektrik sebagai usaha meningkatkan kecekapan dalam perbelanjaan. Sementara itu, harga diesel bersubsidi telah digantikan dengan Mekanisme Harga Automatik (APM). Pada masa yang sama, Kerajaan telah memperkenalkan program BUDI MADANI bagi menyalurkan semula subsidi diesel kepada golongan yang layak di Semenanjung Malaysia. Sehingga akhir Julai, sekitar 120,000 permohonan telah diluluskan yang menyediakan bantuan tunai bulanan sebanyak RM200 atau RM2,400 setahun kepada rakyat yang memiliki kenderaan diesel persendirian serta petani, penternak dan pekebun kecil komoditi berdaftar. Penyasaran subsidi diesel dan tarif elektrik dijangka memberikan penjimatan RM8 bilion kepada Kerajaan pada 2024.

Kerajaan sentiasa memperbaharui usaha tata kelola termasuk penambahbaikan dalam proses perolehan untuk mempercepat pelaksanaan projek. Sebagai contoh, had

nilai untuk pelantikan terus dan sebut harga telah dinaikkan kepada RM200,000 dan RM1 juta bagi perolehan kerja penyelenggaraan dan pembaikan untuk menaik taraf klinik dan fasiliti kerajaan yang daif. Penambahbaikan ini memberi kuasa kepada kementerian untuk menguruskan perolehan dalam had yang disemak semula.

Kerajaan juga komited untuk mengurangkan birokrasi dan mempercepat penyediaan projek. Sehubungan itu, Pasukan Petugas Khas Pembaharuan Agensi (STAR) yang diketuai oleh Ketua Setiausaha Negara telah menyegerakan pelaksanaan projek bertujuan menangani isu kesesakan di hospital dan menambah baik kemudahan di sekolah dan klinik. Pada 2024, mandat STAR diperluaskan kepada penyegeraan projek menyelenggara lif dan membaik pulih kuarters penjawat awam.

Fokus 2: Penstrukturan Semula Ekonomi bagi Melonjak Pertumbuhan

Antara dasar utama yang memacu ekonomi negara ialah NIMP 2030 bertujuan untuk meningkatkan sektor pembuatan dan

industri perkhidmatan berkaitan pembuatan. Belanjawan 2024 memperuntukkan RM200 juta sebagai dana permulaan bagi mencapai matlamat untuk meningkatkan nilai ditambah sektor pembuatan sebanyak 6.5% setiap tahun atau RM587.5 bilion menjelang 2030. Peruntukan ini bertujuan untuk memangkin aliran masuk pelaburan berjumlah RM95 bilion menjelang 2030. Sehingga kini, industri bernilai tinggi khususnya semikonduktor, pusat data dan pengkomputeran awan telah menarik pelaburan yang besar.

Sementara itu, NETR menggariskan hala tuju Malaysia untuk mempercepat usaha peralihan tenaga negara dengan menumpukan kepada enam bidang utama dan 10 projek rintis perdana seperti Solar Terapung Hidro Hibrid, Zon Tenaga Boleh Baharu Bersepadu dan Pembakaran Bersama Biojisim. Kerajaan telah menubuhkan Kemudahan Peralihan Tenaga Negara (NETF) dengan peruntukan RM2 bilion bagi memangkin projek peralihan tenaga. Kemudahan ini menyasarkan tarikan pelaburan yang akan mengalihkan industri tenaga Malaysia ke arah ekonomi hijau bernilai tinggi seterusnya menyumbang kepada pewujudan pekerjaan dan pengurangan pelepasan gas rumah kaca (GHG).

RENCANA 1.1

Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (NETR): Memacu Negara, Memperkasakan Masa Hadapan

(Dengan kerjasama Kementerian Ekonomi Malaysia)

Pengenalan

Pada Januari 2023, YAB Perdana Menteri telah melancarkan enam nilai teras aspirasi MADANI iaitu keMampanan; kesejAhteraan; Daya cipta; hormAt; keyakiNan; dan Ihsan. Aspirasi ini disokong oleh pelaksanaan kerangka Ekonomi MADANI, Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 – 2025 Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (NETR) dan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030). Dasar dan pelan hala tuju tersebut dirangka bagi menjadikan Malaysia sebagai negara yang mampan dan berkembang maju dengan memelihara dan menghormati keseimbangan hak individu, masyarakat dan alam sekitar.

Dari perspektif kemampanan alam sekitar, Malaysia komited dalam mempromosikan dasar rendah karbon dan iklim yang berdaya tahan melalui peralihan tenaga yang berperanan sebagai pemacu penting bagi mempercepat usaha tersebut. Peralihan tenaga merupakan anjakan struktur sektor tenaga ke arah sumber yang lebih bersih, peningkatan penggunaan tenaga boleh baharu (TBB) dan pengurangan pelepasan karbon yang ketara. Usaha peralihan yang sedang dilaksanakan ini dijangka lebih rancak didorong oleh kepesatan kemajuan teknologi dan pelaksanaan dasar perubahan iklim yang lebih tegas. Kerajaan memperkenalkan NETR pada Ogos 2023 bagi menangani kerumitan dalam peralihan tenaga serta keperluan untuk mengimbangi jaminan bekalan tenaga, akses kepada tenaga pada harga yang berpatutan dan kelestarian alam sekitar. Pelan ini dilaksanakan sejajar dengan inisiatif di bawah Dasar Tenaga Negara (DTN) 2022 – 2040 dan NIMP 2030 yang bermatlamat mengukuhkan lagi komitmen Malaysia dalam mencapai aspirasi sifar bersih menjelang 2050.

Pembangunan NETR bertujuan untuk mendorong peralihan Malaysia ke arah ekonomi hijau bernilai tinggi yang dizahirkan melalui 10 projek rintis perdana dan 50 inisiatif awam di bawah enam pemacu peralihan tenaga bagi membuka peluang ekonomi di samping mengurangkan pelepasan karbon. Enam pemacu peralihan tenaga terdiri daripada kecekapan tenaga (EE), TBB, hidrogen, biotenaga, mobiliti hijau serta pemerangkapan, penggunaan dan penyimpanan karbon (CCUS). Projek rintis perdana diterajui oleh pelbagai entiti termasuk PETRONAS, TNB, Khazanah dan SEDC Energy. Kejayaan pelaksanaan NETR dijangka meningkatkan sumbangan kepada KDNK daripada RM25 bilion pada 2023 kepada RM220 bilion pada 2050 dengan penjanaan 310,000 peluang pekerjaan. Pelepasan gas rumah kaca (GHG) dalam sektor tenaga juga dijangka dapat dikurangkan sebanyak 32% daripada 259 mega tan bersamaan karbon dioksida (MtCO₂eq.) yang dicatat pada 2019. Pelan ini turut menggariskan langkah pengurangan secara berperingkat penggunaan arang batu sebagai sumber tenaga menjelang 2050 dengan gas asli menjadi penyumbang utama kepada campuran jumlah bekalan tenaga utama pada 56%, manakala TBB yang terdiri daripada solar, hidro dan biotenaga menyumbang sebanyak 23%.

Kemajuan Semasa

Projek dan inisiatif rintis perdana NETR yang diterajui oleh pelbagai entiti daripada sektor awam dan swasta menunjukkan kepelbagaian dan keunikan pendekatan dalam memacu peralihan tenaga Malaysia. Pelaksanaan 10 projek dan inisiatif rintis perdana berfungsi sebagai *pathfinders* bagi meneroka peluang ekonomi baharu dalam menyokong pertumbuhan hijau negara untuk daya tahan iklim melalui peralihan tenaga. Projek dan inisiatif tersebut seperti dalam Rajah 1.1.1.

RAJAH 1.1.1. Projek dan Inisiatif Rintis Perdana

Sumber: Kementerian Ekonomi Malaysia

Sebahagian besar daripada 10 projek dan inisiatif rintis perdana telah dilaksanakan mengikut jadual. Akta Kecekapan dan Pemuliharaan Tenaga 2023 telah diluluskan, manakala pembentangan rang undang-undang berkaitan CCUS dijadualkan pada akhir 2024. Kemajuan ketara juga dapat dilihat dengan penyiapan pembinaan dan pemasangan sistem 2% pembakaran bersama biojisim di Loji Janakuasa Tanjung Bin. Inisiatif pembakaran bersama biojisim dengan kapasiti sasaran sekurang-kurangnya 15% biojisim menjelang 2027 dijangka dapat mengurangkan pelepasan CO₂ dengan ketara iaitu bersamaan dengan penanaman kira-kira 141 juta pokok matang. Pada Julai 2024, Skim Bekalan Tenaga Boleh Baharu Korporat (CRESS) telah diperkenalkan bagi membolehkan syarikat membekal atau memperoleh elektrik hijau melalui sistem rangkaian grid nasional. Skim ini merupakan pemboleh daya penting iaitu sebagai mekanisme *off-take* bagi beberapa projek NETR.

Pembangunan Loji Fotovoltai (PV) Solar Berskala Besar – Pusingan Pembidaan Kompetitif Kelima yang ditawarkan oleh Suruhanjaya Tenaga pada April 2024 merupakan satu lagi kemajuan signifikan di bawah NETR. Loji kuasa solar tersebut dengan jumlah kapasiti 2,000 megawatt (MW) dijadual memulakan operasi pada 2026. Selain itu, TNB memajukan inisiatif TBB dengan memulakan projek PV Solar Terapung Hidro Hibrid dengan perancangan jumlah kapasiti sebanyak 2,500MW. Projek tersebut yang dimulakan di Empangan Chenderoh, Perak dengan kapasiti sebanyak 30MW akan diperluas ke lokasi lain termasuk Empangan Temenggor di Perak dan Kenyir di Terengganu menjelang 2027.

Di samping itu, YAB Timbalan Perdana Menteri Datuk Seri Fadillah Yusof telah mengumumkan peruntukan kuota mekanisme tarif galakan (FiT) sehingga 190MW untuk biogas, biojisim dan projek hidro mini bagi mempelbagaikan sumber penjanaan TBB semasa Sidang Kemuncak Tenaga Lestari Antarabangsa (ISES) keenam pada Ogos 2024.

Selaras dengan NETR, Kerajaan melalui Belanjawan 2024 telah mengumumkan inisiatif fiskal dan bukan fiskal. Inisiatif yang diumumkan dan status kemajuan seperti dalam Jadual 1.1.1.

JADUAL 1.1.1. *Inisiatif NETR dan Status Kemajuan*

Bil.	Inisiatif	Status Kemajuan
1.	Kerajaan memperuntukkan sebanyak RM2 bilion di bawah Kemudahan Peralihan Tenaga Negara (NETF) melalui institusi kewangan untuk memudah cara inisiatif peralihan tenaga negara.	Kementerian Ekonomi sedang memuktamadkan terma dengan rakan institusi kewangan strategik yang akan dimuktamadkan menjelang akhir 2024.
2.	Menambah baik pelaksanaan Program Tenaga Hijau Korporat sebagai antara kaedah pelaksanaan model Akses Pihak Ketiga (TPA).	Kementerian Peralihan Tenaga dan Transformasi Air (PETRA) telah mengumumkan CRESS pada Julai 2024 untuk meningkatkan akses syarikat korporat kepada TBB. Melalui konsep akses grid terbuka, syarikat korporat boleh mendapatkan TBB secara terus daripada penjana yang dikenal pasti di bawah TPA. Penjana TBB ini juga dibenarkan untuk membekalkan tenaga elektrik boleh baharu kepada pengguna korporat melalui rangkaian grid TNB dengan caj akses sistem yang ditetapkan.
3.	Pelaburan melebihi RM170 juta oleh syarikat terkemuka seperti TNB dan Gentari untuk memasang 180 stesen pengecasan kenderaan elektrik (EV).	Sehingga akhir Julai 2024, 148 lokasi di seluruh negara telah dilengkapi dengan stesen pengecasan EV awam. Sebanyak 481 ruang pengecasan EV telah dipasang oleh TNB dan Gentari.
4.	Memperkenalkan Skim Galakan Penggunaan Motosikal Elektrik kepada rakyat dengan pendapatan tahunan di bawah RM120,000 bagi menggalakkan penggunaan motosikal elektrik. Skim ini memberikan rebat sehingga RM2,400 kepada pembeli melalui peruntukan sebanyak RM20 juta.	Permohonan untuk Skim ini dibuka secara dalam talian sejak 8 Disember 2023 hingga 31 Disember 2024 atau sehingga semua peruntukan RM20 juta untuk rebat motosikal EV telah ditebus.
5.	Putrajaya akan menjadi sebagai model bandar rendah karbon Malaysia. Pemasangan panel solar di bumbung bangunan Kerajaan akan dimulakan melalui kerjasama TNB dan Gentari.	Proses pemasangan dan operasi solar dijangka bermula pada suku keempat 2024. Sehingga kini, 11 lokasi untuk pemasangan sistem solar PV telah dikenal pasti.

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

Selain itu, beberapa dasar dan inisiatif baharu telah diperkenalkan bagi menyokong agenda peralihan tenaga negara termasuk Pelan Tindakan Biojisim Negara 2023 – 2030. Pelan ini memberi tumpuan kepada model perniagaan biojisim; mekanisme pembiayaan dan insentif pelaburan; dan strategi pengkomersialan yang bertujuan memanfaatkan limpahan sumber biojisim untuk ditukarkan kepada biobahan api dan biotenaga. Inisiatif lain adalah penubuhan Energy

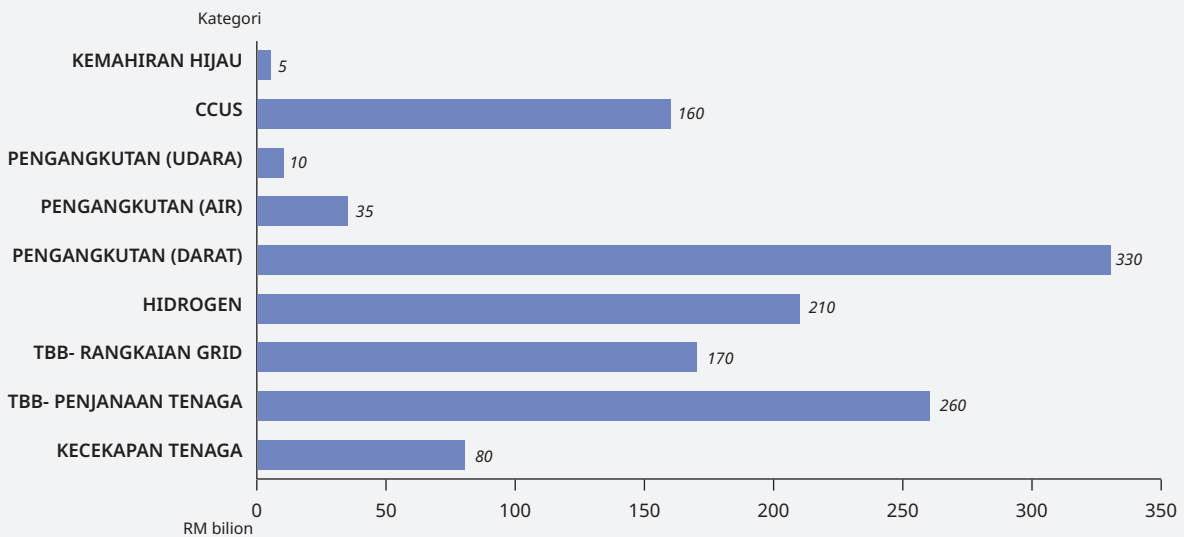
Exchange Malaysia yang bertindak sebagai pusat pasaran untuk membolehkan perdagangan dan pengeksporan tenaga elektrik hijau ke negara jiran melalui mekanisme pembidaan. Kewujudan pusat pasaran ini akan meningkatkan lagi pembangunan TBB dan kerjasama serantau dalam perdagangan tenaga merentas sempadan. Secara keseluruhannya, semua inisiatif tersebut membuktikan komitmen Malaysia untuk beralih ke arah TBB yang memberi manfaat kepada alam sekitar dan ekonomi.

Isu dan Cabaran

Visi pembangunan NETR dilihat sebagai pemangkin untuk memacu agenda pertumbuhan hijau dan mampan Malaysia. Walau bagaimanapun, usaha merealisasikan visi ini berdepan dengan beberapa cabaran utama seperti kos peralihan tenaga yang tinggi, kekurangan kesedaran dan permintaan, isu kebolehlaksanaan teknikal dan daya maju komersial, kesan sampingan berkaitan kempen peralihan bahan api fosil ke atas ekonomi Malaysia serta ketidaktentuan global.

Kos peralihan tenaga yang tinggi memerlukan pembiayaan sekurang-kurangnya RM1.2 trilion merupakan antara cabaran utama dalam mencapai sasaran yang digariskan dalam NETR menjelang 2050. Sekitar 63% daripada pembiayaan ini diperlukan terutamanya untuk TBB dan mobiliti hijau.¹ Pelaburan dalam TBB yang merangkumi penjanaan kuasa dan rangkaian grid akan melibatkan peluasan penggunaan PV solar dan kuasa hidro serta meningkatkan infrastruktur grid. Sementara itu, pembiayaan mobiliti hijau memberi fokus untuk memajukan pengangkutan awam, menggiatkan pengeluaran EV domestik serta meningkatkan infrastruktur pengecasan EV. Pelaburan yang besar juga diperlukan untuk meningkatkan teknologi hidrogen dan CCUS di samping komitmen untuk meningkatkan kecekapan tenaga, memajukan kemampuan pengangkutan udara dan air serta membangunkan program kemahiran hijau. Jumlah pembiayaan peralihan tenaga yang diperlukan adalah terlalu besar dan membebankan negara membangun seperti Malaysia. Keperluan pembiayaan peralihan tenaga seperti dalam Rajah 1.1.2.

RAJAH 1.1.2. Keperluan Pembiayaan Peralihan Tenaga Malaysia mengikut Kategori, 2023 – 2050

Sumber: Kementerian Ekonomi Malaysia

¹ MoF mengklasifikasikan TBB-Rangkaian Grid dan TBB-Penjanaan Tenaga di bawah TBB. Manakala, Pengangkutan (Udara), Pengangkutan (Air) dan Pengangkutan (Darat) di bawah mobiliti hijau.

Cabaran utama lain adalah kurangnya kesedaran dan permintaan berikutan salah tanggapan terhadap faedah peralihan kepada tenaga mampan. Tenaga mampan sering dianggap mahal dan kurang diyakini pengguna berbanding penggunaan sumber konvensional. Faktor tersebut telah menyebabkan pihak industri, perniagaan dan isi rumah enggan melabur dan mendapatkan teknologi serta produk yang cekap tenaga.

Kebolehlaksanaan teknikal dan daya maju komersial juga menimbulkan cabaran besar kepada peralihan tenaga. Kekurangan kepakaran terutamanya dalam teknologi hijau dan perbelanjaan modal yang tinggi serta kekurangan sumber akan meningkatkan kekangan ke arah mencapai sifar bersih. Sebagai contoh, ketersediaan mesin elektrolisis yang merupakan komponen penting bagi penguraian air dalam pengeluaran hidrogen masih terhad dalam pasaran global. Selain itu, pembangunan CCUS di Malaysia masih belum mencapai skala komersial berikutan cabaran teknologi yang masih dalam peringkat awalan dan kos yang tinggi.

Komitmen antarabangsa untuk beralih daripada penggunaan bahan api fosil seperti yang dimuktamadkan dalam Persidangan Ke-28 Konvensyen Rangka Kerja Perubahan Iklim Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNFCCC – COP28) merupakan antara cabaran lain yang perlu dihadapi. Ketetapan penting ini telah menggesa semua pihak untuk mengurangkan pelaburan dalam industri bahan api fosil terutamanya dalam sektor tenaga. Walaupun ketetapan ini menyokong peralihan ke arah sifar bersih, namun Malaysia berdepan cabaran dalam memastikan aktiviti ekonomi tidak terjejas berikutan gesaan tersebut memandangkan tenaga merupakan antara penggerak utama pertumbuhan ekonomi negara.

Kejayaan pelaksanaan NETR boleh terhalang oleh ketidaktentuan global termasuk konflik geopolitik yang mungkin mengganggu rantaian bekalan dan memperlahankan usaha peralihan. Ketidaktentuan tersebut juga boleh menjejaskan minat pelabur terhadap pelaburan berisiko tinggi dan berintensif modal dalam pembiayaan peralihan tenaga.

Melangkah ke Hadapan

Kos peralihan tenaga yang tinggi mungkin memerlukan Malaysia untuk mempertimbangkan pendekatan pembiayaan campuran yang merangkumi pendanaan ekuiti awam, modal teroka, sumbangan filantropi dan dana pembangunan multilateral. Pada Ogos 2023, NETF telah diumumkan di bawah Fasa 2 NETR yang direka bentuk sebagai platform pemangkin kewangan campuran bertujuan mempercepat penajaan dan penempatan modal. Kemudahan ini akan meningkatkan kebolehcapaian dana, memperkemas proses pelaburan dan memastikan aliran kewangan yang lancar untuk membiayai projek peralihan tenaga. Platform ini juga membuktikan komitmen Kerajaan untuk membantu dan menyokong projek yang sukar mendapat pembiayaan atau memperoleh hasil pulangan di bawah nilai pasaran berikutan pelbagai halangan. Inisiatif ini dapat mengurangkan risiko dan meningkatkan daya tarikan pelaburan.

Platform NETF mewujudkan kerjasama rakan kongsi strategik untuk menyokong perkara berikut:

- i. Menambah baik kualiti projek, mengurangkan kos dan meningkatkan potensi kejayaan projek atau inisiatif;
- ii. Meningkatkan kerjasama awam-swasta (PPP) dan menghasilkan potensi manfaat seperti perolehan yang cekap, penyelenggaraan terancang dan kualiti perkhidmatan yang baik;

- iii. Memudahkan akses kepada pembiayaan swasta untuk mengurangkan beban modal pembiayaan kepada pemilik projek; dan
- iv. Memperluas peluang kepada pihak yang berminat untuk mengambil bahagian dalam pelaksanaan peralihan tenaga Malaysia termasuk pemberi pinjaman tempatan, pelabur dan peserta baharu.

Malaysia menekankan kepentingan sokongan kewangan yang besar dan akses kepada teknologi yang berkaitan dalam usaha peralihan tenaga dan transformasi ekonomi negara. Artikel 4.7 UNFCCC menyatakan bahawa keupayaan negara membangun untuk memenuhi komitmen tersebut bergantung kepada penyediaan sumber kewangan dan pemindahan teknologi dari negara maju berdasarkan kewajipan yang telah dimeterai. Oleh itu, Malaysia konsisten dalam pendiriannya bahawa negara maju mempunyai kewajipan untuk menyediakan pembiayaan dan pemindahan teknologi untuk menyokong peralihan Malaysia.

Seperti yang dinyatakan sebelum ini, daya maju komersial projek peralihan tenaga kurang diyakini disebabkan teknologi yang masih belum matang atau belum mencapai skala komersial. Walau bagaimanapun, memandangkan projek berkenaan berpotensi mencapai skala komersial maka sokongan kerajaan dari segi kewangan dan bukan kewangan penting bagi memacu penggunaan dan pengkomersialan teknologi hijau seterusnya menyumbang kepada masa hadapan negara yang mampan.

Malaysia terus berpegang teguh kepada komitmen iklim untuk mengurangkan pelepasan karbon tanpa menjejaskan pertumbuhan ekonomi atau sebaliknya. Justeru, negara akan memanfaatkan setiap peluang dan terus melibatkan semua pihak berkepentingan bagi memastikan setiap tindakan termasuk penggunaan teknologi rendah karbon dapat menyokong pembangunan mampan serta peralihan adil dan saksama.

Kesimpulan

Kerajaan komited dalam memastikan peralihan tenaga yang adil, inklusif dan saksama di samping mengimbangi cabaran trilema tenaga iaitu jaminan bekalan tenaga, mampu milik dan kelestarian alam sekitar. NETR menggariskan matlamat Malaysia dalam meneroka sumber tenaga baharu, membangunkan keupayaan masa hadapan dan mewujudkan permintaan pasaran dalam ekonomi hijau. Pelan ini seterusnya menyokong komitmen Malaysia kepada peralihan tenaga secara adil dan saksama demi memanfaatkan rakyat, mewujudkan peluang perniagaan dan menyokong inovasi teknologi melalui pendekatan seluruh negara.

Selaras dengan inisiatif Bandar Hijau Karbon Rendah Putrajaya, 11 kawasan telah dipilih untuk pemasangan bumbung solar melalui kerjasama antara TNB dengan Gentari. Bumbung solar tersebut membantu mengurangkan pelepasan GHG, mengurangkan jejak karbon, menyokong usaha mitigasi perubahan iklim sekali gus mengurangkan kos operasi. Kerajaan juga menggalakkan ekonomi hijau melalui pembangunan hab berteknologi tinggi dengan penubuhan

Taman Perindustrian Hijau Bersepadu Kerian (KIGIP). Taman perindustrian ini akan menyediakan peluang untuk memperluas kluster E&E dengan mewujudkan sinergi di wilayah utara. Selain itu, KIGIP yang merupakan model industri hijau dan pintar dijana oleh tenaga boleh baharu akan membangunkan ladang solar seluas 700 ekar seterusnya menyumbang kepada aspirasi Malaysia untuk mencapai sifar bersih menjelang 2050.

Sementara itu, Kerajaan memperuntukkan RM59 bilion dalam bentuk geran, pinjaman dan jaminan pembiayaan kepada perusahaan mikro, kecil dan sederhana (PMKS) bagi meningkatkan kapasiti perniagaan dan memacu pertumbuhan pendapatan. Sehingga akhir Julai 2024, sejumlah RM2.9 bilion telah diluluskan kepada lebih 20,800 peminjam. Selain itu, skim pinjaman mikro di bawah Bank Simpanan Nasional telah menyediakan RM245.7 juta kepada lebih 6,500 peminjam meliputi penjaja, peniaga, usahawan mikro, pekerja gig dan graduan baharu. Manakala, Syarikat Jaminan Pembiayaan Perniagaan Berhad (SJPP) telah menjamin pembiayaan perniagaan sejumlah RM10.9 bilion kepada 10,153 PKS. Syarikat Jaminan Kredit Perumahan Berhad (SJKP) telah meluluskan RM2.8 bilion sebagai jaminan kredit pembiayaan perumahan yang memanfaatkan 8,644 individu.

Fokus 3: Peningkatan Darjat Hidup Rakyat

Pelbagai langkah telah dirangka bagi meningkatkan taraf hidup rakyat ke tahap yang lebih bermakna melalui bantuan tunai, kemudahan pembiayaan serta penyediaan infrastruktur dan infostruktur komunikasi yang lancar. Kerajaan juga menambah baik pemberian bantuan tunai untuk program Sumbangan Tunai Rahmah (STR) yang melibatkan peruntukan sebanyak RM8 bilion dan memanfaatkan 8.5 juta penerima pada 2024. Sehingga akhir September 2024, sebanyak RM5.3 bilion telah diagihkan dalam tiga fasa. Selain itu, peruntukan untuk Sumbangan Asas Rahmah (SARA) meningkat kepada RM740 juta daripada RM130 juta yang memanfaatkan sekitar 810,000 penerima. Pada masa yang sama, Kerajaan telah memperluas Bantuan Awal Persekolahan (BAP) kepada semua pelajar dengan peruntukan sebanyak RM788.1 juta yang memberikan manfaat kepada lebih 5 juta pelajar melibatkan

jumlah perbelanjaan sebanyak RM775.6 juta untuk meringankan perbelanjaan berkaitan persekolahan.

Selain itu, Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) memperkenalkan Akaun Fleksibel pada Mei 2024 bagi menyediakan fleksibiliti untuk keperluan kewangan yang membolehkan ahli membuat pengeluaran mengikut keperluan. Sehingga akhir Julai 2024, KWSP telah meluluskan 3.28 juta permohonan pengeluaran berjumlah RM8 bilion iaitu 66.9% daripada jumlah baki Akaun Fleksibel. Selain itu, bagi memastikan kedudukan kewangan ahli terjamin selepas persaraan, sumbangan kepada Akaun 1 telah dinaikkan daripada 70% kepada 75%. Sementara itu, Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR) menerima peruntukan tambahan RM500 juta pada tahun ini. Sehingga akhir Julai 2024, sekitar 4,500 individu telah menyertai program ini dengan jumlah perbelanjaan sebanyak RM337.3 juta.

Kerajaan melancarkan inisiatif Kampung Angkat MADANI yang meliputi penyediaan infrastruktur dan kemudahan asas bagi merapatkan jurang antara bandar dengan luar bandar serta mempercepat pelaksanaan projek penting di kampung. Inisiatif ini bertujuan untuk menambah baik kehidupan di luar bandar melalui pendekatan seluruh negara dengan peruntukan RM100 juta atau sehingga RM2.5 juta bagi setiap kampung. Sehingga akhir Julai 2024, sebanyak RM86.3 juta telah disalurkan kepada kementerian dan agensi berkaitan untuk pelaksanaan projek di 43 kampung. Kerajaan telah memperuntukkan RM1 bilion untuk Program Sejahtera Komuniti MADANI (SejaTi MADANI) bagi komuniti menjana pendapatan dalam bidang pertanian dan makanan, jahitan dan kraftangan, herba dan kesihatan, pelancongan dan hospitaliti serta bidang hijau dan kitar semula. Geran antara RM50,000 hingga RM100,000 disediakan untuk memperkasa 10,000 komuniti melalui bidang yang telah dikenal pasti di bawah program ini.

Pengurusan Ekonomi

Ekonomi Malaysia akan kekal pada trajektori pertumbuhan positif pada 2024 didorong oleh prestasi ekonomi yang kukuh meskipun dalam ketidakpastian persekitaran luaran yang berterusan. Bagi menangani cabaran tersebut, Kerajaan komited untuk menyokong ekonomi ke arah menjadi negara yang makmur melalui dasar fiskal yang berhemat, menggalakkan pelaburan berasaskan nilai dan memastikan daya tahan ekosistem pertanian. Kerajaan juga terus meningkatkan daya saing negara dengan menggalakkan kemajuan teknologi, mengguna pakai prinsip kitaran ekonomi bagi kecekapan sumber dan menambah baik kualiti tata kelola yang memacu daya saing yang diterajui inovasi. Selain itu, Kerajaan terus komited dalam memastikan rakyat mendapat manfaat daripada kekayaan dan kemakmuran negara melalui pertumbuhan yang mampan dan inklusif dengan menangani struktur gaji rendah, melabur dalam infrastruktur berkualiti dan mengurus peningkatan kos sara hidup yang menyokong pertumbuhan ekonomi dan kestabilan sosial. Justeru, usaha tersebut mewujudkan asas yang kukuh untuk pembangunan mampan dan kemakmuran negara.

Peluang dan Cabaran

Negara Sejahtera

Kemampuan Fiskal

Kerajaan terus memberikan penekanan terhadap dasar fiskal yang berhemat di samping mengekalkan momentum pembangunan negara ke arah merealisasikan objektif di bawah kerangka Ekonomi MADANI. Walau bagaimanapun, prospek ekonomi global yang diselubungi konflik geopolitik, peningkatan risiko ke atas perdagangan dan aliran pelaburan global serta ketidakpastian pasaran kewangan

dan harga komoditi akan memberikan cabaran kepada usaha memperkukuh semula penampungan fiskal dan memastikan kemampuan fiskal. Sehubungan itu, Kerajaan telah menggariskan langkah dasar yang komprehensif bagi meningkatkan akauntabiliti fiskal terutamanya penguatkuasaan Akta 850 dalam pengurusan kewangan awam yang lebih bertanggungjawab dan telus. Pada masa yang sama, pertumbuhan ekonomi yang lebih kukuh daripada jangkaan serta persekitaran inflasi yang stabil membolehkan Kerajaan mempergiat usaha secara berperingkat dalam menjana sumber hasil yang mampan dan meningkatkan kecekapan perbelanjaan. Usaha tersebut menzahirkan komitmen ke arah mengekalkan trajektori konsolidasi fiskal seterusnya menambah baik kemampuan fiskal dan pengurusan hutang.

Pelaburan Berasaskan Nilai

Kelebihan ekonomi yang pelbagai, sektor pembuatan yang dinamik, hubungan lancar dengan rangkaian perdagangan global dan rantai bekalan serta lokasi strategik dalam ASEAN menyediakan peluang pelaburan yang menarik kepada negara. Keadaan ini diperkukuh lagi dengan kedudukan Malaysia yang terunggul dalam kewangan Islam serta peningkatan permintaan untuk pembiayaan berkaitan projek hijau, sosial dan kelestarian selaras dengan pelaburan berasaskan nilai seterusnya menjana pulangan kewangan jangka masa panjang serta memberikan kesan positif kepada masyarakat dan alam sekitar.

Keterjaminan Makanan

Subsektor agromakanan masih bergantung kepada import dengan nilai yang meningkat dua kali ganda daripada RM38.8 bilion pada 2013 kepada RM78.7 bilion pada 2023. Keadaan ini menimbulkan cabaran kepada keterjaminan makanan Malaysia yang terdedah kepada risiko pasaran global dan seterusnya

menyukarkan usaha ke arah mencapai sasaran kadar sara diri (SSR). Sebagai contoh, pengeluaran beras berkurang daripada 1.6 juta tan pada 2022 kepada 1.4 juta tan pada 2023 manakala import beras melonjak kepada 1.3 juta tan. Selain itu, daging kambing menunjukkan nisbah kebergantungan import (IDR) tertinggi iaitu 89.6% pada 2023 dengan pengeluaran domestik sebanyak 4,368 tan dan import mencapai 36,852 tan. Prestasi SSR yang belum mencapai sasaran diburukkan lagi antara lain oleh sistem pengairan yang tidak sempurna, pemandaran yang pesat di samping amalan pertanian yang tidak mampan telah menyebabkan degradasi tanah. Cabaran ekonomi seperti peningkatan kos, ketidaktentuan pasaran dan akses terhad kepada teknologi telah mengurangkan keuntungan daripada aktiviti pertanian. Justeru, Malaysia perlu memanfaatkan potensi inisiatif pertumbuhan dan nilai tinggi (HGHV) untuk merencanakan semula sektor pertanian melalui amalan pertanian moden yang rendah karbon serta peningkatan penyertaan golongan petani muda.

Daya Saing Negara

Peningkatan Teknologi

Peningkatan teknologi telah meluaskan lagi jurang digital merentas wilayah dan kumpulan sosioekonomi. Sehubungan itu, Kerajaan melancarkan infrastruktur generasi kelima (5G) dan ketersambungan internet serta terus menambah baik liputan bagi merapatkan ketidaksamaan. Ekosistem teknologi yang berkembang pesat memerlukan pengukuhan tadbir urus dan pengawasan pengurusan

risiko termasuk kerahsiaan data, ancaman keselamatan siber dan isu etika. Teknologi mewujudkan peluang baharu dalam pekerjaan seperti usahawan teknologi muda dan nomad digital meskipun memberikan kesan kepada pekerjaan sedia ada dan menggantikan pekerjaan tradisional. Oleh itu, peningkatan kemahiran dan latihan semula yang berterusan penting untuk menyediakan ekosistem yang seimbang dalam memastikan daya saing.

Ekonomi Kitaran

Ekonomi kitaran bukan sahaja menawarkan peluang yang besar tetapi turut diiringi dengan cabaran yang ketara. Malaysia mampu mengurangkan penjana sisa dengan mengamalkan amalan kitaran seperti kitar semula, penggunaan semula dan pembuatan semula. Kerajaan telah melancarkan dasar ekonomi kitaran bagi pengurusan sisa dan sektor pembuatan dengan matlamat untuk mengatasi cabaran dalam pengurusan sisa serta menggalakkan amalan perindustrian hijau merentasi rantai nilai. Penggunaan model perniagaan kitaran menggalakkan inovasi bagi memastikan perniagaan kekal berdaya saing dalam pasaran global untuk mengurangkan kos pengeluaran dan menawarkan produk mampan yang memenuhi permintaan antarabangsa terhadap penyelesaian mesra alam selaras dengan agenda Matlamat Pembangunan Mampan (SDG) 2030. Walau bagaimanapun, rangka kerja kawal selia yang komprehensif perlu diwujudkan untuk menyokong ekosistem ekonomi kitaran. Oleh itu, usaha bersepadu daripada pelbagai agensi kerajaan, pemain industri dan masyarakat sivil penting untuk mewujudkan strategi yang kukuh.

SISIPAN 1.1

Biochar: Kesan Limpahan ke Arah Kemampanan

(Dengan kerjasama EXIM Bank)

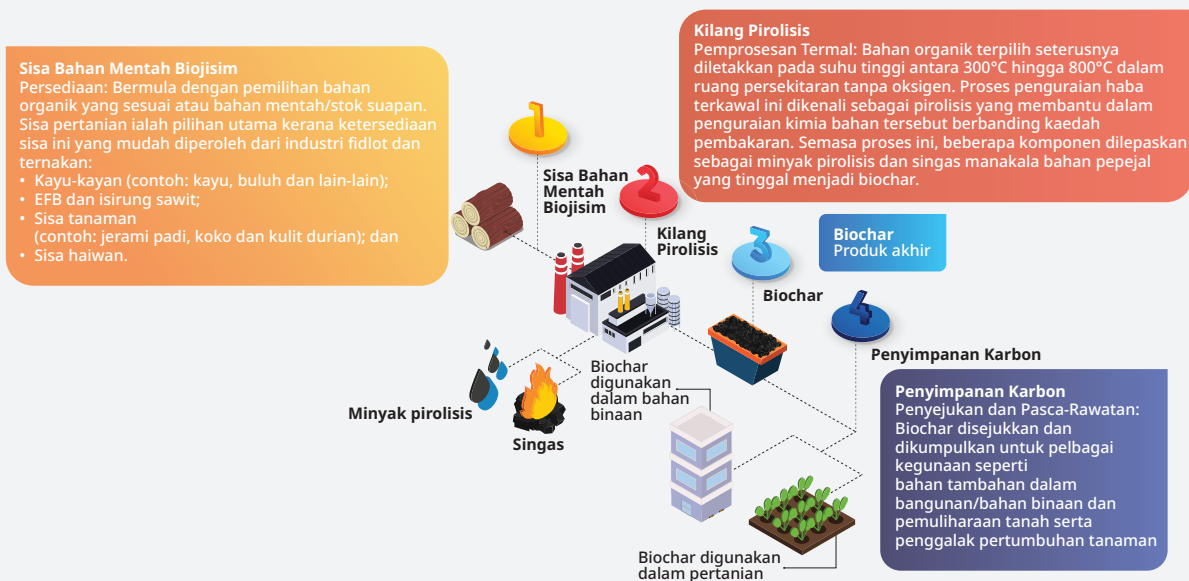
Malaysia komited untuk mencapai pelepasan gas rumah kaca (GHG) sifar bersih menjelang 2050 melalui pelbagai usaha mengurangkan kepekatan karbon di ruang udara. Biochar telah muncul sebagai antara penyelesaian untuk menangani perubahan iklim dan menggalakkan pembangunan mampan terutamanya dalam menguruskan pelupusan sisa pertanian organik yang sering mengguna pakai kaedah yang memudaratkan alam sekitar. International Biochar Initiative menyatakan bahawa 2.6 gigaton biochar berpotensi menyimpan sehingga 6% daripada pelepasan GHG global setiap tahun. Jumlah tersebut bersamaan dengan anggaran tiga bilion tan karbon dioksida (CO₂) atau jumlah pelepasan GHG tahunan bagi 803 loji jana kuasa arang batu.

Selain itu, Pelan Tindakan Biojisim Negara 2023 – 2030 telah mengenal pasti potensi untuk memaksimumkan produk sampingan pertanian seperti tandan buah kosong (EFB) dan isirung sawit, sekam koko dan pulpa koko, jerami padi, kulit durian serta sisa haiwan untuk ditukarkan kepada biochar. Penggunaan produk sampingan pertanian yang membantu menggalakkan kecekapan sumber dan mengurangkan sisa juga dapat menjana hasil tambahan untuk petani. Oleh itu, industri biochar amat berpotensi untuk diterokai bagi menyokong peralihan ke arah ekonomi berasaskan bio seterusnya mampu menyumbang kepada pencapaian sasaran pelepasan sifar bersih.

Potensi Biochar

Biochar ialah sejenis arang yang dihasilkan melalui pemanasan biojisim organik seperti kayu, sisa tanaman atau sisa haiwan dalam ruang persekitaran tanpa oksigen melalui proses yang dipanggil pirolisis. Proses ini juga dikenali sebagai Biochar Carbon Removal (BCR) atau dalam terma saintifik disebut Pyrogenic Carbon Capture and Storage (PyCCS) seperti dalam Rajah 1.1.1.

RAJAH 1.1.1. Proses Biochar Carbon Removal

Sumber: World Economic Forum

Biochar diperakui berperanan dalam menghalang pelepasan GHG melalui pelbagai cara. Penggunaan biochar di Malaysia berpotensi menyumbang kepada alam sekitar seperti:

Menjana Semula Tanah: Biochar boleh digunakan untuk memulihkan semula tanah yang mengalami degradasi antaranya disebabkan oleh aktiviti penyahhutan. Bahan pelbagai fungsi ini mampu meningkatkan penyerapan air, menggalakkan pertumbuhan mikrob baik serta menguatkan struktur tanah seterusnya meningkatkan pertumbuhan semula tanaman asal dan biodiversiti. Penggunaan biochar boleh menambah kesuburan tanah dan hasil tanaman seterusnya menyumbang kepada kemampanan dan daya tahan industri pertanian. Malaysia menghasilkan sisa pertanian dengan jumlah yang banyak seperti EFB yang boleh diubah menjadi biochar dalam ekonomi kitaran. Tindakan ini lebih memberikan manfaat berbanding dengan pembakaran sisa tersebut yang mengakibatkan pencemaran udara.

Mengguna Semula Tapak Perlombongan Lama: Tapak perlombongan terbiar sering meninggalkan landskap tandus dan tanah yang tercemar. Biochar mampu bertindak sebagai pemulih tanah di kawasan tersebut dan menggalakkan pertumbuhan tanaman sebagaimana penggunaan biochar dalam pemulihan hutan. Peluasan tanaman tutup bumi dapat mengurangkan hakisan tanah dan meningkatkan kualiti udara.

Meningkatkan Biodiversiti: Peningkatan kesuburan tanah hasil penggunaan biochar dapat menggalakkan pertumbuhan pelbagai jenis tumbuhan. Peningkatan biodiversiti akan menarik pelbagai jenis serangga pendebungaan seterusnya mewujudkan ekosistem yang lebih sihat.

Mengurangkan Pencemaran Air: Keupayaan biochar untuk menyerap dan menyimpan nutrien akan mengurangkan sisa pencemaran pertanian daripada memasuki aliran air. Fungsi tersebut boleh meningkatkan kualiti air dan kelestarian ekosistem akuatik.

Memperkuh Daya Tahan Iklim: Tanah yang dipulihkan melalui penggunaan biochar mampu menyimpan air dengan lebih berkesan sekali gus meningkatkan daya tahan terhadap cuaca melampau. Penguatan daya tahan ini penting dalam menghadapi perubahan iklim berikutan jangkaan kekerapan cuaca melampau seperti kemarau.

Pembangunan Biochar Global

Beberapa negara telah meneroka potensi biochar dalam mencapai pelepasan GHG sifar bersih. Pencapaian dan kemajuan beberapa negara terpilih ditunjukkan dalam Jadual 1.1.1.

JADUAL 1.1.1. *Kemajuan Pembangunan Biochar Global Terpilih*

Bil.	Wilayah/Negara	Kemajuan
1.	Kesatuan Eropah	Membangunkan Sijil Biochar Eropah sebagai standard utama sijil pengeluaran biochar.
2.	Amerika Syarikat	Kerajaan membiayai penyelidikan biochar manakala projek pengeluaran dan penggunaan biochar berskala besar dipelopori oleh pelaburan swasta.
3.	Australia	Kerajaan menyokong penyelidikan biochar melalui pelbagai inisiatif pembiayaan dan rangka kerja dasar yang bertujuan untuk menggalakkan pertanian mampan. Australia's Rural Research and Development Corporations menyediakan sokongan pembiayaan bagi projek biochar untuk menangani cabaran utama pertanian.

Bil.	Wilayah/Negara	Kemajuan
4.	Jepun	Mengintegrasikan biochar dalam strategi pengurusan sisa dan perubahan iklim.
5.	Korea Selatan	Menyediakan sokongan dasar dan kewangan dalam penyediaan infrastruktur bagi kemampuhan pasaran biochar berasaskan sisa ternakan.
6.	Thailand	Galakan penghasilan biochar dalam kalangan petani berskala kecil di Chiang Mai telah berjaya menukar sisa makanan kepada biochar.

Sumber: Pelbagai sumber

Peluang Biochar di Malaysia

Malaysia boleh memanfaatkan faedah biochar melalui pembangunan kilang yang diiktiraf bagi menarik pelaburan untuk mewujudkan ekosistem biochar seterusnya memangkin permintaan daripada pemain industri tempatan dan antarabangsa yang berpotensi. Bagi tujuan tersebut, beberapa langkah yang boleh dipertimbangkan termasuk:

1. Memperkenalkan rangka kerja komprehensif bagi industri biochar yang meliputi dasar, amalan kawal selia dan standard industri bagi mempromosikan industri biochar yang mampan selari dengan matlamat alam sekitar dan ekonomi negara;
2. Membangunkan program pensijilan produk dan kemudahan biochar bagi memastikan kawalan kualiti, menilai kesan alam sekitar dan mematuhi peraturan keselamatan;
3. Menggalakkan kerjasama dengan peneraju teknologi biochar bagi memajukan sektor biochar negara. Kerjasama tersebut menyediakan akses kepada teknologi termaju, amalan terbaik dan kepakaran dalam memastikan keberkesanan dan standard yang tinggi dalam pengeluaran biochar; dan
4. Mengukuhkan kerjasama awam-swasta melalui kolaborasi strategik untuk memanfaatkan kepakaran, sumber dan kemajuan teknologi pemain tempatan dan antarabangsa terkemuka termasuk institusi penyelidikan dan pakar industri.

Manfaat yang diperoleh daripada pengetahuan dan pengalaman pihak lain dapat meningkatkan keupayaan Malaysia dalam menyediakan platform yang kondusif kepada pelabur dan pemain utama dalam ekosistem sektor biochar. Usaha tersebut menzahirkan komitmen Malaysia dalam memacu inovasi dan kelestarian.

Kesimpulan

Biochar menawarkan peluang unik untuk memajukan agenda ekonomi hijau negara dan menyumbang kepada komitmen Malaysia terhadap pembangunan mampan. Potensi biochar sebagai sumber baharu pelaburan mampan di Malaysia memerlukan pemahaman mendalam bagi menonjolkan faedah penyimpanan GHG dan pemulihan tanah. Kerjasama pihak berkepentingan yang terdiri daripada kerajaan, industri dan institusi penyelidikan penting dalam memacu agenda ini melalui pendekatan seluruh negara. Justeru, Malaysia boleh mewujudkan kesan limpahan yang bukan sahaja meningkatkan daya tahan alam sekitar negara malahan menjadi contoh pada peringkat global yang membuktikan bahawa usaha bersepadu mampu menghasilkan kemajuan dalam memerangi perubahan iklim.

Kualiti Tata Kelola

Kualiti tata kelola bergantung kepada kepimpinan yang berwawasan, pelaksanaan dasar yang berkesan, birokrasi yang cekap dan ketelusan. Ketika Kerajaan berusaha untuk mencapai status negara berpendapatan tinggi, tata kelola yang berkualiti penting untuk memastikan kestabilan ekonomi dan kemajuan pembangunan negara. Dalam usaha ini, Jawatankuasa Khas Kabinet Tatakelola Nasional (JKKTN) ditubuhkan untuk membendung rasuah, pembaharuan undang-undang dengan memperbaharui peraturan lapuk dan menambah baik institusi. Amalan rasuah serta akauntabiliti yang lemah mendorong kepada ketidakcekapan dan ketidaksamaaan penguatkuasaan undang-undang, menjejaskan kepercayaan awam dan menghalang kemajuan ekonomi. Justeru, Kerajaan perlu memperkukuh integriti institusi, meningkatkan akauntabiliti sektor awam dan menggalakkan penglibatan yang lebih luas dalam proses tata kelola.

Daya Saing Diterajui Inovasi

Daya saing yang diterajui inovasi memerlukan perniagaan dan negara untuk mengadaptasi dengan kepesatan perkembangan pasaran global. Malaysia telah menduduki tangga ke-33 daripada 133 negara dalam Indeks Inovasi Global (GII) 2024 iaitu kedudukan tertinggi sejak 2016. Malaysia kekal di tangga kedua dalam kalangan negara paling inovatif bagi kategori Negara Berpendapatan Menengah Atas dan menduduki tempat pertama dalam tiga sub-penunjuk kritikal iaitu graduan dalam bidang sains dan kejuruteraan, teknologi tinggi dan eksport produk kreatif. Pelaburan dalam R&D perlu terus ditingkatkan memandangkan Perbelanjaan Dalam Negeri Kasar untuk R&D (GERD) kini hanya mencatat 1% daripada KDNK. Walau bagaimanapun, setiap pelaburan dalam inovasi memerlukan sumber kewangan yang besar terutamanya dalam R&D. Keadaan ini disebabkan oleh kepesatan kadar kemajuan

teknologi yang memerlukan penyesuaian dan pelaburan berterusan demi mengekalkan kelebihan daya saing.

Kesejahteraan Rakyat

Struktur Upah

Malaysia telah mencapai purata pertumbuhan ekonomi yang signifikan sejak beberapa dekad. Selaras dengan pencapaian ini, Kerajaan telah melaksanakan inisiatif peningkatan kemahiran dan latihan semula secara berterusan bagi memenuhi permintaan industri dan menggalakkan kenaikan gaji. Selain itu, projek rintis dasar gaji progresif telah diperkenalkan bertujuan untuk meningkatkan gaji sejajar dengan prestasi pekerja. Walau bagaimanapun, pasaran buruh masih berdepan tahap gaji yang rendah dengan gaji penengah dan purata hanya meningkat sekitar 4% setiap tahun¹. Faedah pertumbuhan tidak diagihkan secara saksama dalam kalangan pekerja seperti dibuktikan melalui bahagian pendapatan buruh yang tidak berubah secara signifikan. Walaupun mekanisme perundingan sosial *tripartite* telah berupaya menyokong pekerja bergaji rendah, namun terdapat segmen tertentu dalam kalangan pekerja yang tidak menerima manfaat daripada kenaikan gaji secara berstruktur² sejak sekian lama. Justeru, pembaharuan institusi penting untuk mewujudkan mekanisme yang lebih menyokong seterusnya dapat meningkatkan struktur gaji secara signifikan.

Kos Sara Hidup

Peningkatan kos makanan, perumahan, pengangkutan, penjagaan kesihatan dan pendidikan telah menyebabkan tekanan kewangan kepada isi rumah. Situasi tersebut boleh membebankan keluarga yang kurang berkemampuan seterusnya menyebabkan isi rumah terutamanya yang berpendapatan rendah dan sederhana sukar untuk menyimpan

¹ Dalam tempoh 2010 hingga 2022, pertumbuhan gaji warganegara ialah 4.1% bagi gaji penengah dan 4.3% bagi gaji purata.

² Kongres Kesatuan Sekerja Malaysia (MTUC) pada 17 Ogos 2024 mendesak majikan sektor swasta supaya mewajibkan kenaikan gaji tahunan pekerja.

dan melabur. Keadaan ini telah memburukkan lagi jurang sosioekonomi seterusnya menjejaskan keseluruhan kualiti hidup. Kesan kenaikan kos memerlukan langkah dasar yang komprehensif untuk meningkatkan taraf hidup. Justeru, pelaksanaan inisiatif Kerajaan seperti inisiatif Payung RAHMAH, STR dan program bantuan sosial bersasar akan mengimbangi kesan peningkatan kos sara hidup dalam kalangan kumpulan mudah terjejas.

Infrastruktur Berkualiti

Kerajaan sentiasa memberikan keutamaan kepada penambahbaikan infrastruktur dan peluasan rangkaian yang menjadi tonggak kepada pembangunan negara terutamanya melibatkan projek jalan persekutuan dan negeri serta infrastruktur utama. Walau bagaimanapun, penyediaan infrastruktur berkualiti kekal menjadi cabaran di kawasan luar bandar dan kurang mendapat tumpuan seterusnya meluaskan jurang ketidaksamaan merentasi wilayah di Malaysia. Selain itu, pembangunan seimbang di seluruh negara penting untuk memastikan rakyat mempunyai akses kepada kemudahan asas yang berkualiti dan terjamin seperti air terawat, elektrik, ketersambungan internet dan rangkaian pengangkutan.

Kerajaan beriltizam untuk menambah baik kemudahan dan perkhidmatan penjagaan kesihatan yang terus menjadi keutamaan dengan purata peruntukan sebanyak 9.9% daripada jumlah peruntukan sepanjang tempoh lima tahun lalu. Walaupun sistem penjagaan kesihatan Malaysia boleh diakses secara meluas dengan kos berpatutan, namun peningkatan kos penjagaan kesihatan, kemunculan penyakit baharu dan lama, masalah kesihatan serta gaya hidup yang tidak aktif telah menjadi cabaran dalam menyediakan perkhidmatan penjagaan kesihatan awam yang berpatutan dan berkesan. Keadaan ini memerlukan pembaharuan menyeluruh bagi meningkatkan

kualiti dan akses perkhidmatan, polisi insurans kesihatan serta kesedaran awam tentang gaya hidup sihat.

Sektor pendidikan berhadapan dengan pelbagai isu seperti kemudahan sekolah yang daif dan jurang digital khususnya di kawasan terpencil. Isu tersebut telah menjejaskan keberkesanan proses pengajaran dan pembelajaran seterusnya menyumbang kepada keberhasilan pelajar yang rendah terutamanya di Sabah dan Sarawak. Sehubungan itu, tumpuan telah diberikan dalam Belanjawan 2024 bagi menambah baik infrastruktur sekolah dan memastikan akses pendidikan yang mencukupi di semua peringkat termasuk program TVET.

Inisiatif Strategik - Belanjawan 2025

Kerajaan akan terus melaksanakan strategi dan program bagi mengekalkan momentum pertumbuhan ekonomi di samping memastikan kesejahteraan rakyat terpelihara bagi mencapai kemampanan dan keterangkuman. Justeru, Belanjawan 2025 akan terus memberikan penekanan terhadap aspek 'Menaikkan Siling' dengan mentransformasikan landskap ekonomi negara dan pada masa yang sama 'Menaikkan Lantai' melalui usaha mempertingkatkan kualiti hidup serta melaksanakan pembaharuan sektor awam.

Menaikkan Siling: Mentransformasikan Ekonomi

Belanjawan 2025 bermatlamat untuk mentransformasikan Malaysia sebagai destinasi pelaburan berdaya saing dan bertaraf dunia untuk memacu pertumbuhan ekonomi yang mampan. Negara dapat meningkatkan produktiviti, menggalakkan kemajuan teknologi

serta menarik pelaburan berkualiti tinggi dengan menumpukan kepada ekonomi digital dan industri berasaskan inovasi. Malaysia terus memperkukuh kedudukan sebagai peneraju global dalam kewangan Islam melalui pengembangan ekosistem kewangan serta meneroka peluang dalam sektor ekonomi halal, rendah karbon dan hijau. Pada masa yang sama, usaha memperkasakan PMKS sebagai peneraju serantau dijangka merancakkan lagi pertumbuhan serta meningkatkan daya tahan ekonomi negara. Komitmen terhadap kemampanan ekonomi kekal menjadi tunjang kepada transformasi sekali gus memacu kemajuan Malaysia seiring dengan perubahan persekitaran global yang pesat.

Daya Saing dan Destinasi Pelaburan Bertaraf Dunia

Selaras dengan matlamat Kerajaan untuk memacu negara ke arah kompleksiti ekonomi dan meningkatkan rantai nilai, insentif dan pembiayaan khusus akan disediakan bagi mempercepat pelaksanaan strategi di bawah NETR dan NIMP 2030. Dasar tersebut sejajar dengan permintaan pasaran global dalam menarik pelaburan HGHV, mewujudkan peluang pekerjaan bergaji tinggi dan mengukuhkan kedudukan Malaysia dalam rantai bekalan global. Pelaksanaan dasar tersebut membolehkan Malaysia mewujudkan persekitaran yang kondusif bagi pelaburan berasaskan nilai yang bukan sahaja memastikan kemakmuran ekonomi tetapi juga mendukung kelestarian alam sekitar dan kesejahteraan sosial.

Menerusi Belanjawan 2025, GLIC dan GLC akan menyokong usaha Kerajaan untuk memacu pertumbuhan industri HGHV melalui DDI termasuk modal teroka. Kekuatan kolektif GLIC dan GLC akan digerakkan melalui program GEAR-uP bagi mencapai sinergi dalam memacu pelaburan berimpak tinggi, memupuk inovasi dan meningkatkan tadbir urus korporat di samping menyumbang kepada matlamat pembangunan negara. Pada masa yang sama, libat urus GLIC dan GLC bersama masyarakat akan terus dipergiat dengan menumpukan kepada aktiviti yang berasaskan komuniti serta meningkatkan kesejahteraan pihak berkepentingan.

Kerajaan juga komited untuk meningkatkan daya saing global negara dalam menarik pelaburan berkualiti tinggi. Melalui Belanjawan 2025, beberapa langkah akan diperkenalkan bagi menggalakkan penerimgunaan teknologi dan digital dalam industri di samping memperkukuh penyelidikan, pembangunan, pengkomersialan dan inovasi (R&D&C&I). Kerajaan akan mengutamakan langkah bagi menambah baik kemudahan menjalankan perniagaan termasuk menyegerakan proses kelulusan penubuhan perniagaan baharu dan pengembangan pelaburan sedia ada. Bagi merealisasikan matlamat ini, Jawatankuasa Bersama Daya Saing Negara akan merangka pelan komprehensif yang memberikan tumpuan kepada inovasi, penyelarasan rangka kerja kawal selia dan meningkatkan kerjasama antara awam dengan swasta untuk menjadikan Malaysia sebagai destinasi pelaburan yang lebih kompetitif dan menarik.

SISIPAN 1.2

Meningkatkan Daya Saing bagi Persekitaran Perniagaan yang Menggalakkan

(Dengan kerjasama Perbadanan Produktiviti Malaysia)

Pengenalan

Daya saing negara pada peringkat global bergantung kepada keupayaan dalam mewujudkan persekitaran yang menyokong perniagaan untuk berkembang, berinovasi dan menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi mampan. Kemudahan menjalankan perniagaan merupakan antara penentu utama kejayaan ekonomi sesebuah negara dalam landskap ekonomi global yang dinamik. Persekitaran perniagaan yang menggalakkan serta proses peraturan yang diperkemas dan telus penting dalam meningkatkan keupayaan negara untuk menarik pelaburan, menggalakkan inovasi dan memacu pertumbuhan produktiviti. Bank Dunia (2021) turut menekankan bahawa peraturan yang rumit dan ketidakcekapan birokrasi boleh menyekat keusahawanan, menyukarkan pelaburan dan memperlambatkan kemajuan ekonomi.

Kepentingan Kemudahan Menjalankan Perniagaan

Persekitaran politik yang stabil serta dasar yang menyokong dan proaktif memainkan peranan penting dalam mewujudkan ekosistem mesra perniagaan. Secara amnya, kemudahan menjalankan perniagaan sesebuah negara dipengaruhi oleh beberapa faktor termasuk ketersediaan infrastruktur, akses yang mudah kepada pembiayaan, kecekapan dan ketelusan proses kawal selia serta kelulusan segera dalam mendapatkan permit dan lesen. Sementara itu, kemajuan teknologi menjadi penyumbang utama dalam menyokong kemudahan menjalankan perniagaan. Digitalisasi proses peraturan membolehkan interaksi yang lebih cekap antara perniagaan dengan agensi kerajaan seterusnya mempercepat masa pemprosesan dan mengurangkan kos pematuhan. Aspek tersebut berkait secara langsung dengan kemudahan menjalankan perniagaan yang mendorong pertumbuhan produktiviti dan menjadi asas kepada pembangunan ekonomi sesebuah negara dalam jangka masa panjang. Pada dasarnya, pertumbuhan produktiviti penting dalam proses pembangunan kerana dapat meningkatkan output ekonomi, menambah baik taraf hidup dan memperkukuh daya saing global.

Malaysia Melalui Kanta Global

Persekitaran perniagaan global berdepan dengan pelbagai cabaran dan peluang. Sekatan perdagangan, dasar perlindungan dan peralihan dinamik rantai bekalan global boleh mewujudkan halangan kepada perniagaan. Walau bagaimanapun, cabaran tersebut juga membuka peluang kepada negara lain untuk menjadi destinasi yang menarik dalam pelaburan dan perdagangan.

Sementara itu, laporan World Competitiveness Ranking (WCR) 2024 oleh International Institute for Management Development (IMD) menyatakan bahawa pasaran baru muncul seperti Brazil, China, India, Indonesia dan Türkiye telah mengalami pertumbuhan dan pembangunan yang pesat dalam beberapa dekad kebelakangan ini selepas melakukan penambahbaikan pada pelbagai peringkat. Kini, negara tersebut telah menjadi pemain utama global dalam pelaburan, perdagangan dan inovasi serta mematuhi kualiti antarabangsa dan piawai kemampanan, namun pada masa yang sama masih mengekalkan budaya, institusi dan kawal selia yang tersendiri.

Laporan Doing Business in Malaysia 2020 oleh Bank Dunia telah mengenal pasti halangan dalam beberapa bidang dan mencadangkan peluang penambahbaikan berdasarkan amalan terbaik tempatan dan antarabangsa. Antara strategi yang dicadangkan termasuk penyelesaian pelbagai isu rentas sektor yang memerlukan kepimpinan yang berani dan tegas pada peringkat persekutuan dan negeri dalam membuat keputusan dasar. Langkah ini memerlukan penyelarasan yang lebih bersepadu dalam kalangan agensi; pemakaian undang-undang dan peraturan yang konsisten; dan memperluas inisiatif pembaharuan kepada bandar sekunder.¹

Malaysia terus proaktif dalam menangani halangan tersebut dengan menambah baik kemudahan menjalankan perniagaan yang merupakan sebahagian daripada strategi menyeluruh untuk meningkatkan daya saing. Kedudukan negara yang strategik di Asia Tenggara serta disokong oleh infrastruktur yang pesat dan tenaga kerja mahir telah meletakkan Malaysia sebagai destinasi menarik untuk mengembangkan perniagaan di rantau ini. Justeru, negara perlu terus memberikan tumpuan kepada pembaharuan peraturan bagi mengurangkan kos menjalankan perniagaan dan meningkatkan produktiviti untuk mengekalkan dan mengukuhkan kedudukan ini.

Sebagai negara perdagangan, Malaysia mempunyai peranan penting dalam ekonomi global berikutan keterbukaan dalam perdagangan dan pelaburan. Negara ini memeterai beberapa perjanjian perdagangan dua hala dan serantau seterusnya membuka akses kepada pasaran yang lebih luas. Inisiatif ini akan menyokong usaha berterusan Malaysia untuk menambah baik persekitaran perniagaan sekali gus meningkatkan daya saing global. Kepentingan persekitaran perniagaan yang menggalakkan telah mendorong Kerajaan melaksanakan inisiatif untuk memudahkan peraturan perniagaan, memendekkan masa pemprosesan dan mengurangkan kos pematuhan bagi meningkatkan kecekapan secara keseluruhan. Objektif inisiatif tersebut bukan sahaja untuk meningkatkan kedudukan global malah untuk mewujudkan persekitaran yang membolehkan perniagaan beroperasi dengan lancar dan berdaya saing. Malaysia bermatlamat untuk menjadi ekonomi yang lebih dinamik dan berdaya saing serta responsif terhadap cabaran dan peluang pasaran global melalui usaha yang konsisten dalam memudah cara perniagaan. Negara bertekad untuk mengembalikan semula kedudukan sebagai antara 12 ekonomi paling berdaya saing pada peringkat dunia pada dekad akan datang. Sehubungan itu, Kerajaan terus melaksanakan pembaharuan peraturan bagi memastikan Malaysia menjadi destinasi pilihan pelabur asing dan tempatan.

Inisiatif ke Arah Daya Saing Global

Kedudukan Malaysia dalam Penarafan Daya Saing Global

Laporan WCR 2024 menilai dan meletakkan kedudukan daya saing ekonomi global berdasarkan faktor yang berkaitan dengan prestasi ekonomi, kecekapan kerajaan, kecekapan perniagaan dan infrastruktur. Sepanjang dua dekad yang lalu, Malaysia mencatat prestasi terbaik dari segi daya saing dengan kedudukan negara meningkat daripada tangga ke-26 pada 2005 kepada tangga ke-10 pada 2010. Pencapaian ini terutamanya didorong oleh usaha negara dalam mengukuhkan dasar mesra perniagaan, memperkemas proses kawal selia, mengurangkan halangan birokrasi dan meningkatkan kerjasama sektor awam-swasta. Inisiatif ini diterajui oleh Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan (PEMUDAH) yang ditubuhkan untuk meningkatkan kemudahan menjalankan perniagaan.

¹ Merujuk kepada bandar di Malaysia selain daripada bandar utama merangkumi Georgetown, Johor Bahru, Kota Kinabalu, Kuantan dan Kuching.

Kedudukan Malaysia dalam laporan WCR semakin merosot sehingga mencapai kedudukan ke-34 pada 2024 seperti dalam Rajah 1.2.1. Trend penurunan ini disebabkan oleh kejatuhan kedudukan subkomponen seperti produktiviti dan kecekapan, infrastruktur teknologi serta perundangan perniagaan. Antara punca utama kemerosotan ini adalah pengagihan semula sumber ekonomi yang tidak dioptimumkan, pertumbuhan produktiviti yang rendah, penciptaan teknologi yang terhad dan rangka kerja peraturan yang lemah. Isu pasaran buruh seperti jurang kemahiran dan gaji yang rendah juga menyumbang kepada kedudukan daya saing negara. Prestasi ini menekankan keperluan untuk Malaysia menilai semula strategi daya saing bagi mencapai sasaran yang ditetapkan dalam kerangka Ekonomi MADANI.

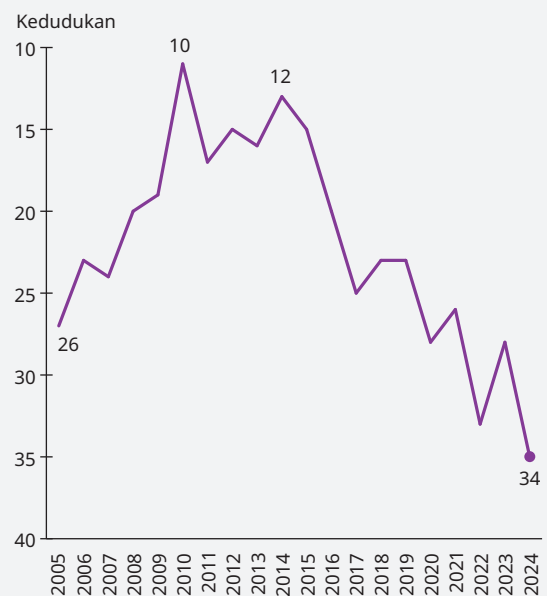
Inisiatif bagi Penambahbaikan Peraturan Perniagaan

Berdasarkan laporan WCR 2024, Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) mengenal pasti lima langkah untuk Malaysia mempertingkatkan daya saing seperti berikut:

- Mengemas kini dasar dan peraturan untuk meningkatkan daya saing global;
- Meningkatkan pelaburan dalam R&D bagi memperkukuh daya tahan perniagaan;
- Mengoptimumkan pasaran buruh untuk memaksimumkan produktiviti tenaga kerja;
- Memanfaatkan kecanggihan teknologi dalam mempercepatkan pertumbuhan produktiviti; dan
- Mengurangkan peningkatan kos melalui peningkatan produktiviti strategik.

Kerjasama MPC dengan pelbagai agensi kerajaan dan sektor swasta telah dilaksanakan untuk membantu Malaysia menambah baik peraturan secara berterusan bagi memastikan peraturan kekal menyokong pertumbuhan perniagaan. Sehubungan itu, Dasar Negara bagi Amalan Baik Peraturan (NPGRP)² telah dibangunkan untuk memastikan proses peraturan yang telus dan cekap sejajar dengan keperluan perniagaan. Proses ini melibatkan semakan dan penambahbaikan berterusan oleh organisasi seperti pihak berkuasa tempatan yang melibatkan penilaian dan semakan semula peraturan untuk mengelakkan menjadi penghalang kepada produktiviti dan pertumbuhan yang seterusnya meningkatkan daya saing.

RAJAH 1.2.1. Kedudukan Malaysia dalam Daya Saing Dunia

Sumber: The International Institute for Management Development (2005-2024)

² Garis panduan NPGRP bertindak sebagai instrumen untuk memformalkan proses pembangunan peraturan berkualiti yang menyediakan panduan mengenai pelaksanaan Amalan Baik Peraturan (GRP) untuk institusi kerajaan dalam membangunkan dasar dan peraturan.

Malaysia telah melaksanakan inisiatif utama bagi meningkatkan kemudahan menjalankan perniagaan yang bertujuan untuk mempergiat perdagangan dan pelaburan terutamanya melalui pembaharuan peraturan tertentu termasuk:

- Inisiatif Kulai Fast Lane (KFL) telah memendekkan masa pelaksanaan projek pembangunan mulai permohonan kelulusan pelan pemajuan sehingga syarikat mula beroperasi daripada 24 hingga 36 bulan kepada 14 bulan. Inisiatif ini berjaya menarik pelaburan berjumlah RM40.7 bilion dan mewujudkan 7,000 peluang pekerjaan berkemahiran tinggi. Penambahbaikan ini merupakan sebahagian daripada usaha ke arah meletakkan Kulai sebagai hab pelaburan pilihan di Johor.
- Penambahbaikan peraturan pelesenan eksport³ bagi produk batu kapur telah memendekkan proses kelulusan daripada enam bulan kepada dua bulan sahaja. Tempoh sah lesen juga telah dilanjutkan daripada enam kepada 12 bulan. Penambahbaikan ini telah menyumbang kepada peningkatan 50% dalam eksport batu kapur dengan nilai mencecah RM6 bilion pada 2023.
- Pelaksanaan sistem SMARTGPB sebagai platform atas talian telah memodenkan proses pelepasan kastam bagi barangan di Gudang Pengilangan Berlesen (GPB). Sejak pengenalan pendigitalan dan penggunaan pendekatan berasaskan risiko pada 2022, kini 80% permohonan diluluskan secara automatik dalam masa seminit berbanding kelulusan manual yang memerlukan tiga hingga tujuh hari sebelum ini. Inisiatif ini yang mula dilaksanakan sebagai projek rintis di Pulau Pinang telah diperluas ke seluruh negara dan menghasilkan penjimatan kos pematuhan tahunan syarikat GBP sebanyak RM200 juta setiap tahun.
- Xpats Gateway telah mentransformasikan proses kelulusan permohonan ekspatriat dengan mengintegrasikan proses yang melibatkan 25 agensi kawal selia melalui platform 'gerbang tunggal'. Hasilnya, masa kelulusan dipendekkan daripada enam bulan kepada lima hari sahaja untuk proses laluan pantas atau 15 hari untuk laluan biasa. Pemendekan proses ini membolehkan keperluan bakat mahir 18,000 syarikat dipenuhi dengan lebih 120,000 peluang pekerjaan dijangka diwujudkan terutamanya dalam sektor pertumbuhan dan nilai tinggi (HGHV).
- Garis panduan pengiklanan dalam platform digital oleh hospital swasta telah ditambah baik. Hospital swasta kini dibenarkan berkongsi kandungan komprehensif dan berasaskan bukti secara terbuka termasuk testimoni pesakit, kenyataan superlatif berdasarkan bukti dan profil profesional terperinci. Imej profesional boleh dimuatkan sehingga satu pertiga daripada ruang iklan. Perubahan ini telah menghasilkan peningkatan sebanyak 51% dalam pelancongan kesihatan dan penjana pendapatan tambahan sebanyak RM700 juta dalam tempoh 2021 dan 2022.

Kejayaan pembaharuan peraturan tersebut membuktikan komitmen Malaysia untuk mewujudkan persekitaran yang lebih mesra perniagaan, melancarkan operasi perniagaan serta mempromosikan pelaburan domestik dan asing merentas sektor utama.

³ Permit bagi eksport batu kapur memerlukan kelulusan daripada pelbagai agensi termasuk Pejabat Tanah dan Galian, Jabatan Mineral dan Geosains, Jabatan Kastam Diraja Malaysia dan kerajaan negeri.

Melangkah ke Hadapan

Malaysia berpeluang memperoleh manfaat daripada amalan terbaik negara lain berdasarkan analisis menyeluruh bagi mengoptimumkan sumber dan meningkatkan kecekapan seperti dalam laporan WCR. Negara berprestasi tinggi termasuk Singapura, Switzerland dan Ireland menjadi penanda aras terbaik dalam kecekapan pengawalseliaan, ketelusan dan penggunaan digitalisasi dalam memudah cara operasi perniagaan. Pelaksanaan strategi yang sama dan komitmen berterusan untuk melaksanakan inovasi dapat menambah baik kerangka peraturan seterusnya meningkatkan daya saing global negara.

Kerjasama dengan sektor swasta penting dalam melaksanakan pembaharuan peraturan secara berkesan terutamanya dalam menyediakan maklum balas dasar yang praktikal dan relevan dengan keperluan perniagaan dan awam. Pemimpin industri sentiasa menekankan keperluan terhadap persekitaran peraturan yang lebih telus, boleh dijangka dan cekap serta meningkatkan penggunaan platform digital untuk mengurangkan karenah birokrasi dalam proses permohonan dan kelulusan. Usaha ini akan meningkatkan pematuhan dan mengurangkan kos di samping memastikan peraturan adalah telus dan dikuatkuasakan.

Badan pengawalselia memainkan peranan penting dalam memastikan aktiviti ekonomi berfungsi dengan cekap. Dalam hal ini, pendekatan seluruh negara merentasi amalan kawal selia penting dalam memperkemas prosedur dan menyelaras pembaharuan peraturan bagi memastikan kelancaran dan keberkesanan proses perniagaan. Selain itu, pasukan petugas peringkat tinggi perlu diwujudkan untuk mengkaji semula strategi sedia ada mengikut komponen daya saing dan memantau pelaksanaan strategi yang telah disemak semula untuk mempertingkatkan daya saing. Tambahan pula, MPC akan meneruskan analisis terperinci bagi setiap penunjuk daya saing untuk menilai dan menambah baik amalan peraturan di Malaysia. Analisis tersebut dapat membantu mengurangkan jurang daya saing dan memastikan keberkesanan pembaharuan peraturan dalam menangani cabaran yang dihadapi oleh perniagaan.

Kesimpulan

Pendekatan holistik penting untuk meningkatkan kedudukan komponen utama daya saing iaitu prestasi ekonomi, kecekapan kerajaan, kecekapan perniagaan dan infrastruktur dalam usaha Malaysia mencapai matlamat menjadi antara 12 negara teratas dalam daya saing global di bawah kerangka Ekonomi MADANI. Hasrat menjadi ekonomi yang lebih berdaya saing memerlukan usaha berterusan untuk menyelaras peraturan dan mengurangkan karenah birokrasi melalui kerjasama proaktif dengan sektor swasta, penambahbaikan pertumbuhan produktiviti, peningkatan inovasi teknologi dan memperkasakan bakat tempatan. Justeru, usaha komprehensif ini dapat memperkukuh daya saing global Malaysia demi memastikan kedudukan negara sebagai destinasi utama pelaburan dan perdagangan di rantau ASEAN.

Malaysia dijangka meraih manfaat daripada peningkatan ketibaan pelancong antarabangsa selaras dengan pemulihan menyeluruh industri pelancongan dan perjalanan global. Belanjawan 2025 akan memberikan penekanan kepada penambahbaikan kemudahan dan sistem

di semua pintu masuk bagi memperkukuh kesediaan negara dalam memanfaatkan penganjuran pelbagai mesyuarat, insentif, persidangan dan pameran (MICE) pada peringkat antarabangsa dan serantau termasuk Kepengerusian ASEAN-Malaysia 2025

serta program tahun melawat negeri 2025. Kerajaan juga akan meningkatkan usaha untuk mempromosikan kempen Tahun Melawat Malaysia 2026 melalui strategi pengiklanan menyeluruh dan penyertaan aktif dalam Ekspo Dunia. Usaha tersebut dijangka akan mengembalikan jumlah ketibaan pelancong antarabangsa pada tahap prapandemik seterusnya memperkukuh semula status negara sebagai antara destinasi pelancongan utama dunia.

Bagi mempelbagaikan lagi sektor pelancongan negara, Kerajaan akan memanfaatkan program Malaysia Rumah Kedua Ku (MM2H) dengan menarik minat penyertaan warga asing yang mempunyai kemampuan kewangan yang tinggi menetap di Malaysia bagi tempoh jangka masa panjang. Langkah ini termasuk mempermudah proses kelulusan yang lebih mesra pengguna untuk meningkatkan daya tarikan program kepada pesara, ekspatriat, pelancong perubatan dan pelabur asing. Program MM2H dijangka memberikan kesan limpahan kepada ekonomi domestik terutamanya dalam bidang hartanah, penjagaan kesihatan dan pendidikan seterusnya mengukuhkan lagi kedudukan Malaysia sebagai destinasi kediaman pilihan kedua.

Bagi meningkatkan produktiviti dan kecekapan operasi perniagaan, Belanjawan 2025 akan memperkukuh pelaksanaan amalan pengurusan baik seterusnya menggalakkan prinsip alam sekitar, sosial dan tadbir urus (ESG) serta penerimgunaan teknologi termaju dalam kalangan syarikat dan industri. Di samping itu, peraturan sedia ada akan dikaji semula bagi meningkatkan daya saing negara secara keseluruhan. Sehubungan itu, proses birokrasi akan diselaraskan untuk mempercepat pelaksanaan projek. Inisiatif lain seperti penambahbaikan sistem pentadbiran, digitalisasi perkhidmatan awam dan pelaksanaan peraturan yang lebih fleksibel akan diteruskan untuk menambah baik tata kelola demi memperkukuh daya saing negara.

Industri logistik negara akan dipertingkatkan lagi melalui penambahbaikan infrastruktur pengangkutan bagi meningkatkan kecekapan kesalinghubungan dan kebolehcapaian. Belanjawan 2025 akan terus menggalakkan pelaburan bagi menambah baik infrastruktur melalui penerimgunaan teknologi termaju di samping membangunkan bakat mahir dan berdaya saing dalam bidang berkaitan untuk menyokong industri logistik moden. Langkah ini dijangka meletakkan Malaysia sebagai hab logistik yang berdaya saing pada peringkat serantau.

Industri Diterajui Digital dan Inovasi

Belanjawan 2025 akan menjadi asas utama dalam membina ekonomi yang dipacu oleh digital dan inovasi seterusnya meletakkan Malaysia ke arah mencapai negara berpendapatan tinggi. Justeru, Pelan Induk Ekonomi Digital Malaysia (MyDIGITAL) akan memainkan peranan penting dalam menyokong usaha Kerajaan untuk menjadi peneraju serantau dalam ekonomi digital menjelang 2030. Pelan ini akan memberikan manfaat ketara kepada PMKS dengan menggalakkan penerimgunaan digital, menambah baik infrastruktur, memperluas akses pasaran, memperkasakan program peningkatan kemahiran dan latihan semula, memperkukuh keselamatan siber serta mempertingkatkan produktiviti dan daya saing. Seiring dengan usaha tersebut, GEAR-uP akan memberikan tumpuan kepada memperkukuh kerjasama antara industri HGHV dengan PMKS dalam rantai bekalan melalui platform digital.

Kerajaan akan memberikan keutamaan kepada keselamatan siber di seluruh rangkaian infrastruktur digital yang menghubungkan semua pengguna bagi memastikan ekosistem yang selamat dan terjamin ke arah keyakinan pelabur dan perniagaan yang tinggi. Melalui Agensi Keselamatan Siber Negara (NACSA), Kerajaan akan bekerjasama dengan pihak berkepentingan untuk menangani ancaman

keselamatan siber dengan memastikan pematuhan terhadap Akta Keselamatan Siber 2024 [Akta 854]. Langkah ini termasuk membina kapasiti dalam jentera kerajaan melalui penilaian risiko siber dan latihan audit untuk memperkukuh ketahanan infrastruktur digital negara.

Ketersambungan yang berterusan dan stabil di seluruh negara menjadi keutamaan melalui perluasan rangkaian komunikasi merangkumi kawasan liputan terhad yang bertujuan terutamanya untuk menggalakkan pelaburan dalam pusat data, pengkomputeran awan dan perkhidmatan dipacu teknologi lain. Usaha ini merangkumi pembangunan infrastruktur internet yang menyeluruh dan stabil bagi memudah cara inovasi dan penerimgunaan teknologi termaju seperti robotik, AI dan internet benda (IoT) seterusnya dapat menarik minat pelabur yang meneroka persekitaran berteknologi tinggi.

Belanjawan 2025 juga menjuruskan usaha untuk menjadikan Kuala Lumpur sebagai antara 20 hab pemula global menjelang 2030 melalui inisiatif KL20. Inisiatif ini akan mewujudkan persekitaran yang kondusif, menggalakkan pelaburan dan peluang untuk modal teroka serta menggalakkan lebih banyak pembiayaan untuk syarikat pemula bagi memacu inovasi di Malaysia.

Secara keseluruhan, Kerajaan akan terus memberi penekanan terhadap penambahbaikan peraturan supaya selaras dengan kemajuan teknologi bagi memastikan persekitaran perniagaan yang kondusif dalam menangani jurang akses dan literasi digital.

Peneraju Global dalam Ekonomi Islam

Langkah memperkukuh Malaysia sebagai peneraju global dalam ekonomi Islam merupakan antara inisiatif utama di bawah kerangka Ekonomi MADANI. Inisiatif ini termasuk menempatkan Malaysia sebagai hab serantau bagi menggalakkan perkembangan kewangan Islam. Sehubungan itu, Kerajaan

terus komited untuk meningkatkan inovasi dengan memberikan tumpuan kepada pembaharuan berasaskan nilai serta menarik pembiayaan sektor swasta dan antarabangsa. Justeru, Belanjawan 2025 akan menyokong usaha pemain utama kewangan Islam termasuk institusi kewangan, pelabur dan cendekiawan untuk memperkukuh pengiktirafan ke atas Malaysia sebagai inovator dan peneraju dalam kewangan dan pembangunan mampan.

Di samping itu, Kerajaan akan memanfaatkan instrumen kewangan sosial Islam dan instrumen perkongsian risiko Islam lain serta instrumen kewangan inovatif seperti wakaf, sedekah dan modal teroka Islam bagi menangani jurang pembiayaan dalam membangunkan perniagaan Islam seterusnya meningkatkan kesejahteraan rakyat. Bagi meningkatkan pengantaraan kewangan, garis panduan seperti Pengantaraan Berasaskan Nilai (VBI) dan Pelaburan Mampan dan Bertanggungjawab (SRI) akan ditambah baik. Inisiatif ini dapat menyokong agenda negara dalam mencapai SDG di samping menggalakkan usaha niaga berpotensi tinggi.

Sebagai peneraju dalam industri halal, Kerajaan akan terus mempermudah proses pensijilan halal dengan menyeragamkan prosedur antara negeri melalui penerimgunaan aplikasi digital bagi memperkemas dokumentasi, menjalankan audit secara cekap serta memanfaatkan teknologi bagi meningkatkan keselamatan dan pengesanan di sepanjang rantai bekalan. Di samping itu, Kerajaan juga akan menggalakkan industri halal hijau dengan menyepadukan amalan mampan untuk mematuhi konsep *toyyib*. Garis panduan dan sokongan latihan yang jelas akan disediakan melalui kerjasama dengan rakan kongsi industri bagi memperkukuh lagi ekosistem.

PMKS sebagai Juara Serantau

Peranan PMKS dalam ekonomi penting untuk mewujudkan pekerjaan, memupuk inovasi dan menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi. Kerajaan melalui Belanjawan 2025 akan terus

menyediakan skim pembiayaan melalui DFI. Selain itu, pendanaan bersama, pendanaan awam ekuiti (ECF), pembiayaan peer-to-peer (P2P) dan skim jaminan akan diteruskan dengan kerjasama institusi kewangan swasta bagi memperkukuh ekosistem dan memudahkan akses kepada pembiayaan pada setiap peringkat kitaran pertumbuhan perniagaan. Langkah ini akan membolehkan PMKS memanfaatkan potensi untuk menyertai rantai bekalan global, mematuhi keperluan ESG, memanfaatkan teknologi dan digitalisasi serta mengekalkan bakat kritikal.

Belanjawan 2025 akan menyediakan pembiayaan mikro untuk PMKS Bumiputera melalui DFI dan agensi berkaitan untuk memacu inisiatif transformasi di bawah Pelan Transformasi Ekonomi Bumiputera 2035 (PuTERA35) bagi mempertingkatkan keusahawanan dalam kalangan Bumiputera. Kerajaan juga akan mempromosikan sumber pembiayaan alternatif terutamanya melalui modal teroka dan pelabur budiman bagi memudahkan inkubator perniagaan serta platform untuk berhubung dengan perniagaan lain dan pelanggan berpotensi. Kerajaan akan menggalakkan syarikat induk yang melaksanakan projek awam untuk mendapatkan bekalan dan bahan mentah daripada syarikat Bumiputera yang kompeten dan berkelayakan bagi memperkukuh pembangunan PMKS Bumiputera. Inisiatif ini boleh diperluas dengan memperkukuh program pembangunan vendor dan melatih lebih ramai usahawan Bumiputera.

Kemampuan Ekonomi

Belanjawan 2025 akan menyokong komitmen untuk meluaskan sumber tenaga boleh baharu, inisiatif kecekapan tenaga serta pemuliharaan dan pengurusan sumber asli yang mampan. Langkah tersebut bertujuan untuk mengurangkan kos operasi, meningkatkan kecekapan penggunaan tenaga, meningkatkan daya saing dan mengurangkan jejak alam sekitar ke atas pertumbuhan

ekonomi Malaysia. Komponen teras kemampuan akan menjadi tonggak ekonomi kitaran yang beralih daripada model tradisional linear 'ambil-buat-guna-buang' kepada amalan yang lebih inovatif dan cekap. Usaha akan dipergiat untuk meningkatkan kadar kitar semula negara melalui Blueprint Ekonomi Kitaran bagi Sisa Pepejal (2025 – 2035) dan Kerangka Polisi Ekonomi Kitaran untuk Sektor Pembuatan.

Sektor pertanian juga akan diperkukuh melalui inovasi dan rekayasa di sepanjang rantai nilai agromakanan, memaksimumkan kecekapan sumber dan meminimumkan sisa seterusnya menyumbang kepada keterjaminan makanan negara. Kerajaan akan menambah baik struktur pengairan serta menggalakkan penggunaan teknologi dan amalan pertanian mampan bagi meningkatkan hasil dan daya tahan tanaman. Usaha meningkatkan persediaan menghadapi bencana alam akan diteruskan bagi mengurangkan risiko kepada petani. Selain itu, infrastruktur dan rantai bekalan yang cekap seperti jalan raya dan kemudahan penyimpanan yang lebih baik akan meningkatkan pengedaran dan pemasaran produk pertanian. Kerjasama serantau dan antarabangsa juga akan dimanfaatkan untuk meningkatkan perkongsian pengetahuan, sumber dan teknologi, seterusnya menjadikan sektor pertanian lebih kukuh dan kurang terdedah kepada turun naik pasaran global. Usaha tersebut akan membantu Malaysia mencapai kadar keterjaminan makanan dan sara diri yang lebih tinggi.

Menaikkan Lantai: Meningkatkan Kualiti Hidup

Negara yang makmur menyediakan peluang kepada rakyat untuk terus maju dengan merealisasikan potensi unik setiap individu seterusnya menyumbang kepada pengukuhan komuniti. Belanjawan 2025 menumpukan kepada pendekatan tata kelola yang menyeluruh dan inklusif dengan memberikan

penekanan kepada kestabilan sosial, ekonomi dan politik. Langkah ini selaras dengan strategi nasional untuk 'Menaikkan Lantai' bertujuan untuk membina masyarakat yang lebih adil dengan menyokong golongan kurang berkemampuan daripada aspek ekonomi untuk memastikan setiap individu dapat menikmati keterjaminan ekonomi secara bermaruah. Bagi memastikan trajektori pembangunan Malaysia terus mampan dan makmur, Belanjawan ini memberikan keutamaan kepada mewujudkan pekerjaan berkualiti dan taraf hidup yang wajar; memastikan kesaksamaan dan inklusiviti; meningkatkan akses universal kepada pendidikan dan perkhidmatan penjagaan kesihatan berkualiti; membangunkan infrastruktur bertaraf dunia berpaksikan rakyat; menambah baik perlindungan sosial; memelihara warisan negara dan muafakat; serta melindungi kedaulatan dan kemaslahatan negara.

Pekerjaan Terhormat dan Taraf Kehidupan yang Wajar

Usaha menarik pelaburan berkualiti dalam industri berteknologi tinggi dan inovatif penting bagi mewujudkan lebih banyak peluang pekerjaan mahir dalam negara. Strategi akan dilaksanakan di bawah Belanjawan 2025 untuk menambah baik persekitaran perniagaan melalui penyelarasan proses peraturan dan insentif secara bersasar untuk memacu pertumbuhan ekonomi melalui guna tenaga yang kompeten dan berdaya tahan.

Kerajaan juga akan terus mempergiat usaha untuk meningkatkan taraf hidup dengan menggalakkan gaji wajar. Bagi mempercepat penyediaan ekosistem gaji yang lebih holistik dan mengurangkan jurang gaji, peranan Majlis Perundingan Gaji Negara akan terus diperkukuh termasuk membuat penanda aras dengan organisasi yang sama di luar negara seperti Fair Work Commission di Australia dan National Wage Council di Singapura.

Di samping itu, Kerajaan akan menambah baik liputan perundingan kolektif melalui kerjasama *tripartite* yang lebih baik untuk meningkatkan struktur gaji dan faedah bukan gaji. Kerajaan sedang mengkaji penyediaan garis panduan gaji permulaan dengan mengambil kira pelbagai aspek termasuk kelayakan pendidikan, pengalaman, kategori kemahiran dan lokasi pekerja bagi pampasan yang lebih baik. Di bawah inisiatif GEAR-uP, entiti GLIC dan GLC juga komited untuk menjadi contoh dalam kalangan sektor korporat bagi memastikan semua pekerja dalam organisasi dan ekosistem syarikat menerima gaji bulanan yang wajar dengan pelarasan kenaikan gaji tahunan sejajar dengan peningkatan produktiviti. Keseluruhan langkah tersebut dapat membantu mewujudkan mekanisme penetapan gaji lebih seimbang yang boleh meningkatkan produktiviti dan pengembangan perniagaan seterusnya menyumbang kepada peningkatan pampasan pekerja dan menggalakkan pembangunan ekonomi yang inklusif.

SISIPAN 1.3**Menaikkan Lantai: Keperluan Gaji yang Lebih Bermakna****Pendahuluan**

Setiap pekerja berhak mendapat kehidupan yang bermakna dengan memperoleh gaji wajar bagi menampung perbelanjaan dan meningkatkan taraf kehidupan. Gaji wajar merujuk kepada tahap pampasan yang membolehkan pekerja dan keluarga mengekalkan taraf hidup yang munasabah. Gaji wajar merupakan aspek penting untuk mencapai kehidupan wajar yang menjadi teras kepada pembangunan ekonomi dan sosial serta meningkatkan keadilan sosial. Gaji juga memainkan peranan penting untuk mengurangkan kemiskinan dan ketidaksamaan serta memastikan kehidupan wajar dan bermaruah (International Labour Organisation, 2024).

Gaji merupakan sumber pertumbuhan penting dan telah dikenal pasti sebagai pemangkin dalam menangani isu struktural ekonomi tertentu. Lebih 70% daripada pampasan pekerja (PP)¹ merupakan komponen gaji. Analisis oleh Centre for Future Labour Market Studies pada 2022 dan Khazanah Research Institute (KRI) pada 2023 menunjukkan bahawa PP yang lebih tinggi mempunyai kesan positif dalam meningkatkan produktiviti, penyertaan tenaga buruh wanita, penerimgunaan teknologi serta mengurangkan aktiviti tidak formal, ketidaksamaan, penghijrahan keluar bakat dan kebergantungan terhadap pekerja asing berkemahiran rendah dalam ekonomi.

Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 – 2025 dan kerangka Ekonomi MADANI telah menetapkan sasaran bahagian PP daripada KDNK sebanyak 40% menjelang 2025 dan 45% menjelang 2033. Justeru, pelbagai strategi telah dilaksanakan untuk mengukuhkan pembaharuan institusi dan menstruktur semula ekonomi bagi meningkatkan kesejahteraan dan maruah rakyat melalui tahap gaji yang lebih bermakna. Inisiatif untuk meningkatkan kemahiran dan melatih semula pekerja serta meningkatkan produktiviti telah diperkukuh bagi mentransformasikan ekosistem gaji supaya lebih kondusif seterusnya membolehkan pekerja menerima gaji yang lebih progresif dan kompetitif.

Rencana ini memberikan gambaran ringkas mengenai dasar semasa gaji di Malaysia, mekanisme penetapan gaji dan naratif mengenai struktur gaji merentasi pelbagai aspek ekonomi.

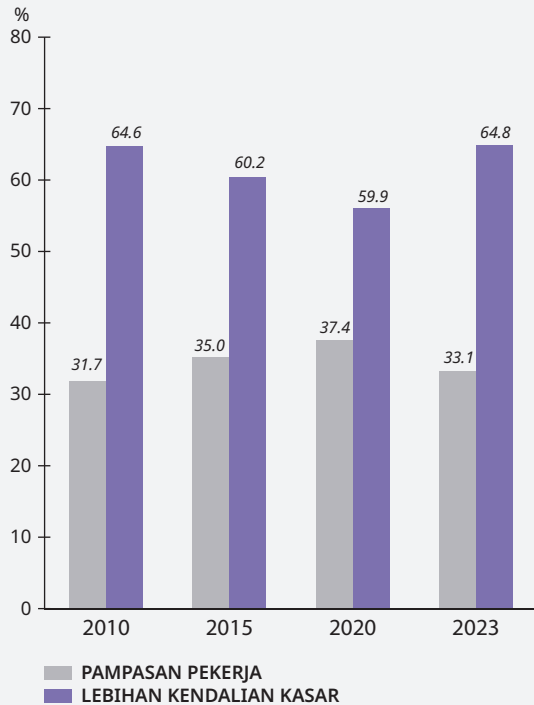
Sintesis dan Ringkasan

Di Malaysia, pekerja diberikan pampasan berdasarkan mekanisme penetapan pembayaran gaji yang dipersetujui dengan majikan. Mekanisme tersebut semakin pelbagai dan ditadbir urus melalui akta dan garis panduan yang berbeza. Mekanisme yang paling biasa digunakan adalah berdasarkan kontrak perkhidmatan yang dipersetujui bersama di bawah Akta Kerja 1955 [Akta 265] atau melalui perundingan kolektif antara majikan dengan kesatuan sekerja. Kesatuan yang teguh mampu mewakili pekerja untuk merundingkan peningkatan gaji dan faedah seterusnya menjurus kepada pampasan lebih tinggi dan hasil pekerjaan yang lebih baik. Kajian oleh KRI menganggarkan liputan perundingan kolektif di Malaysia adalah sekitar 0.4% pada 2018 iaitu jauh lebih rendah berbanding purata OECD sebanyak 32.1%.

¹ Merangkumi saraan dalam bentuk tunai dan bukan berbentuk wang serta caruman sosial majikan yang perlu dibayar kepada pekerja.

Mekanisme lain adalah berdasarkan prestasi seperti sistem upah yang dikaitkan dengan produktiviti yang diperkenalkan pada 1990-an bertujuan untuk memadamkan gaji pekerja supaya selaras dengan tahap produktiviti. Sementara itu, dasar gaji minimum berkanun yang dilaksanakan pada Januari 2013 telah diwujudkan untuk membolehkan pampasan yang adil kepada pekerja yang bergaji rendah.

RAJAH 1.3.1. Pampasan Pekerja dan Lebihan Kendalian Kasar

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

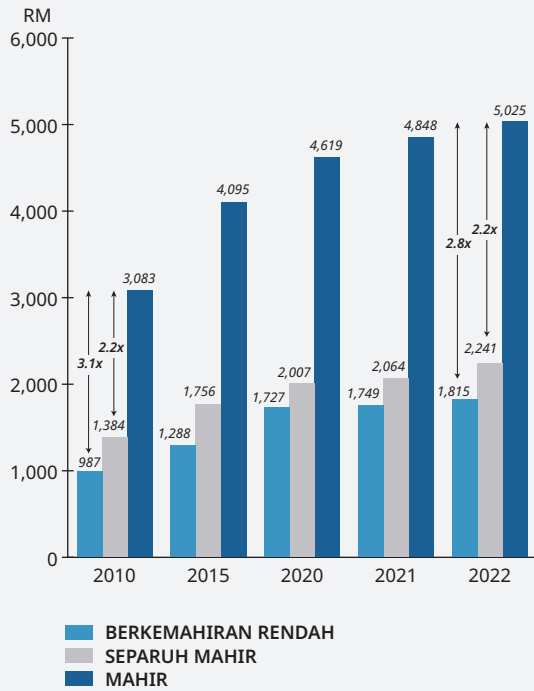
JADUAL 1.3.1. Pampasan Pekerja mengikut Negara Terpilih

	2020	2021	2022	2023
Malaysia	37.4	35.1	32.3	33.1
Filipina	34.8	36.7	36.4	35.5
Singapura	42.8	37.6	35.1	38.5
Republik Korea	48.2	46.7	47.5	47.9
Australia	48.2	47.7	45.8	45.9
Belanda	50.6	48.2	47.1	47.0
Kanada	52.3	50.4	49.2	51.1
United Kingdom	52.0	50.6	49.2	49.5
Jerman	54.4	53.0	52.2	52.4
Amerika Syarikat	54.6	53.2	52.2	53.1

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

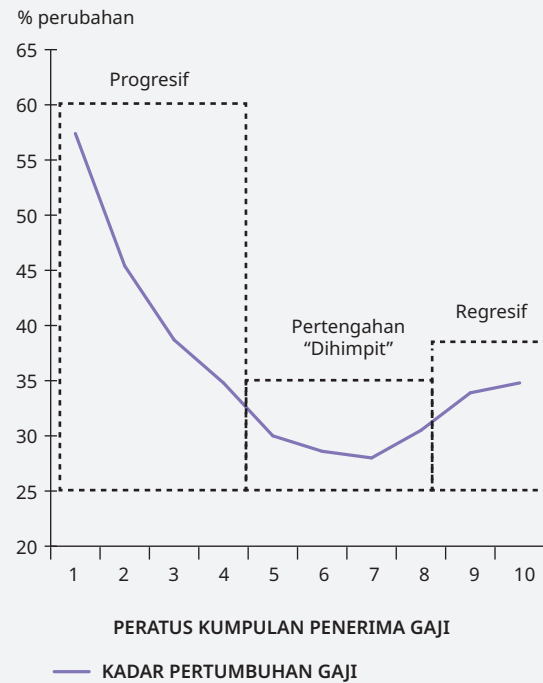
Namun begitu, purata pertumbuhan gaji kekal rendah sepanjang dekad yang lalu. Faedah pertumbuhan yang diukur melalui PP juga kekal menunjukkan perubahan yang tidak ketara serta jauh lebih rendah berbanding negara lain. Masih terdapat jurang dan perbezaan gaji yang ketara dalam kalangan pekerja mengikut kategori kemahiran, lokasi, sektor, pekerjaan dan pencapaian pendidikan. Justeru, keadaan tersebut terus menjadi cabaran dalam usaha untuk 'Menaikkan Lantai' seperti yang dihasratkan menerusi kerangka Ekonomi MADANI.

RAJAH 1.3.2. Purata Gaji Bulanan mengikut Kategori Kemahiran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

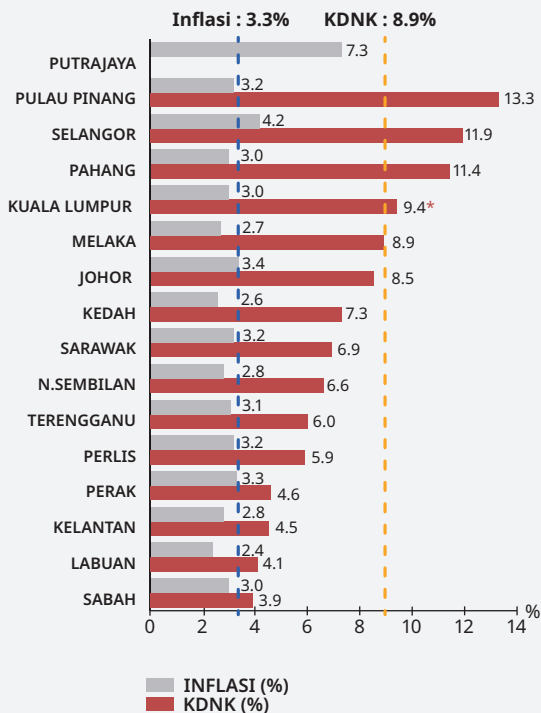
RAJAH 1.3.3. Peratus Perubahan Gaji Benar Bulanan Individu mengikut Peratus Penerima Gaji, 2010 – 2019

Sumber: Khazanah Research Institute dan Jabatan Perangkaan Malaysia

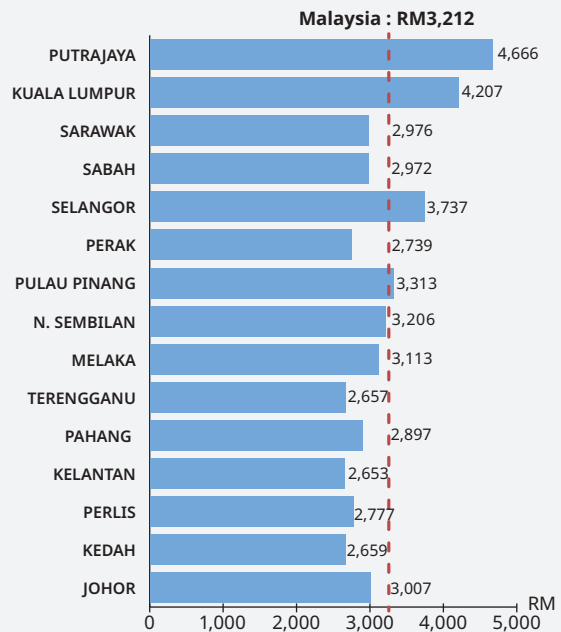
... walaupun pekerja mahir telah mendapat manfaat yang lebih besar daripada kemajuan ekonomi dan dasar gaji minimum pula telah meningkatkan tahap gaji pekerja yang bergaji rendah, namun terdapat segmen tertentu dalam kalangan pekerja yang masih kurang menerima manfaat daripada pertumbuhan ekonomi khususnya 'pekerja bergaji pertengahan yang dihimpit' ...

RAJAH 1.3.4. Keluaran Dalam Negeri Kasar dan Inflasi, 2022

Nota: *termasuk Putrajaya
 Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

RAJAH 1.3.5. Purata Gaji Bulanan, 2022

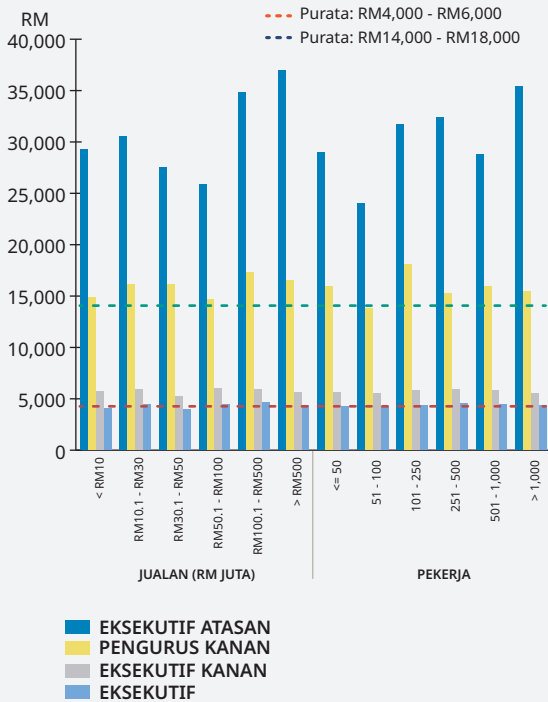
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

... secara teorinya, aktiviti ekonomi yang lebih rancak sewajarnya diterjemahkan melalui gaji yang lebih tinggi dan seterusnya mempengaruhi secara langsung kuasa beli dan permintaan agregat. Namun begitu, peningkatan permintaan untuk barangan dan perkhidmatan juga boleh menyebabkan peningkatan harga². Keadaan ini dapat dilihat di negeri seperti Kuala Lumpur, Putrajaya dan Selangor. Sebaliknya, aktiviti ekonomi yang kurang produktif di negeri kurang maju³ dengan kos sara hidup yang rendah boleh menyebabkan pekerja ditawarkan gaji lebih rendah sekali gus menghalang pencapaian pembangunan yang lebih inklusif dan kualiti hidup lebih baik ...

² Lingkaran upah dan harga (wage-price spiral) ialah teori makroekonomi yang menerangkan hubung kait sebab-dan-akibat antara kenaikan gaji dengan harga atau inflasi. Memandangkan peningkatan gaji juga meningkatkan pendapatan boleh guna, permintaan untuk barangan juga meningkat sekali gus menyebabkan harga barang naik lebih tinggi.

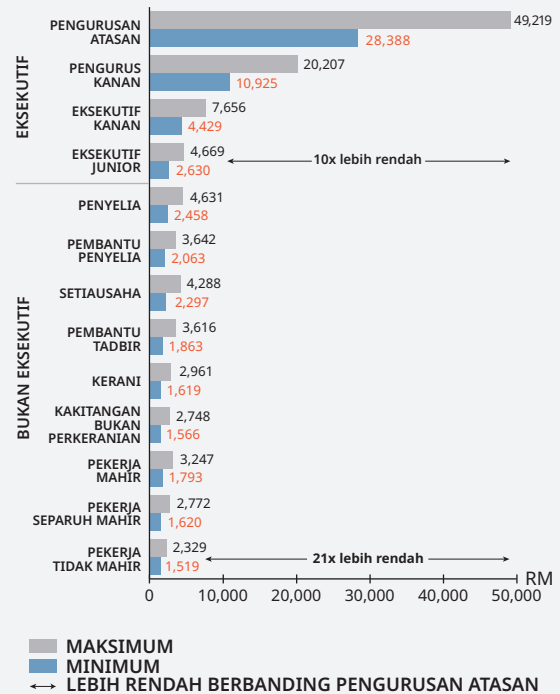
³ Dalam analisis ini, negeri kurang maju merujuk kepada negeri yang mempunyai pertumbuhan KDNK lebih rendah berbanding KDNK sebenar Malaysia (8.9%).

RAJAH 1.3.6. Purata Gaji Pokok Bulanan mengikut Saiz Syarikat, 2022

Sumber: Pengiraan oleh Kementerian Kewangan Malaysia berdasarkan survei Persatuan Majikan-Majikan Malaysia

RAJAH 1.3.7. Purata Julat Gaji Bulanan bagi Eksekutif dan Bukan Eksekutif, 2022

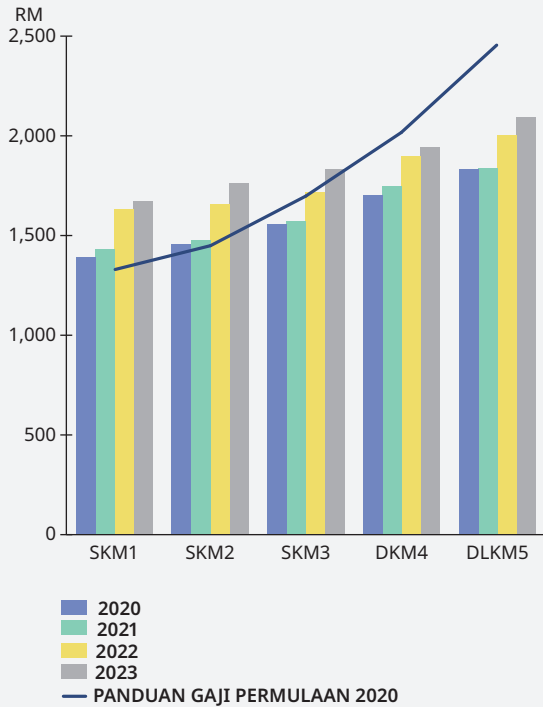

Sumber: Pengiraan oleh Kementerian Kewangan Malaysia berdasarkan survei Persekutuan Majikan-Majikan Malaysia

... secara purata, tiada perbezaan gaji yang ketara dalam kalangan pekerja mengikut saiz syarikat terutamanya bagi peringkat eksekutif dan eksekutif kanan. Keadaan ini juga mencerminkan bahawa syarikat lebih besar⁴ tidak semestinya mengagihkan peningkatan keuntungan syarikat dalam bentuk gaji yang lebih tinggi. Dari aspek kategori perjawatan, pengurusan atasan menerima gaji 20 kali ganda lebih tinggi berbanding kategori bukan eksekutif dan 10 kali ganda lebih tinggi berbanding kategori eksekutif junior. Sekiranya isu jurang gaji tersebut tidak ditangani, aspirasi untuk ‘Menaikkan Lantai’ di bawah kerangka Ekonomi MADANI sukar untuk dicapai dalam tempoh yang ditetapkan.

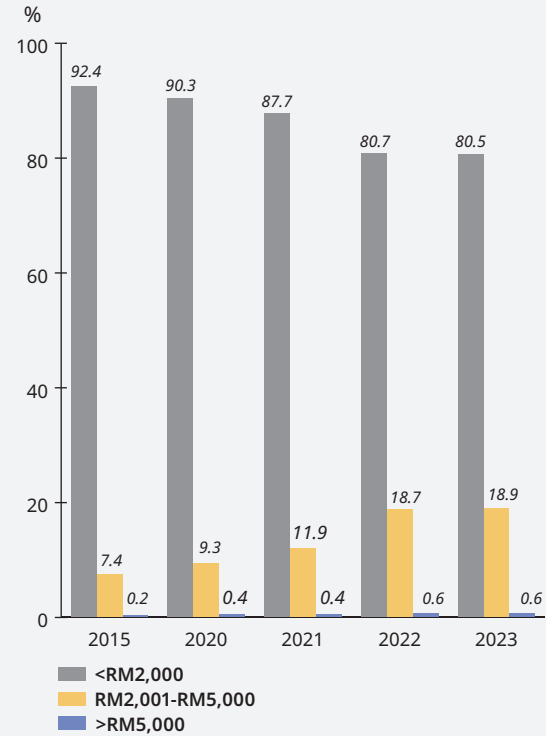
⁴ SME Corp. mendefinisikan PKS sebagai syarikat dengan jualan tahunan tidak melebihi RM50 juta atau bilangan pekerja sepenuh masa tidak melebihi 200 orang (pembuatan); atau jualan tahunan tidak melebihi RM20 juta atau bilangan pekerja sepenuh masa tidak melebihi 75 orang (perkhidmatan dan sektor lain). Oleh itu, syarikat yang melebihi had ini dianggap sebagai syarikat besar.

RAJAH 1.3.8. Gaji Pokok Bulanan mengikut Sijil Kemahiran Malaysia

Sumber: Kementerian Sumber Manusia dan pengiraan oleh Kementerian Kewangan Malaysia berdasarkan survei Persekutuan Majkan-Majikan Malaysia

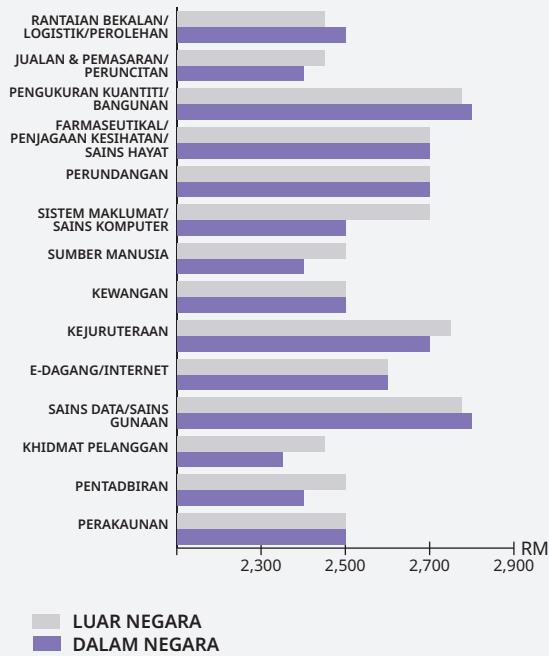
RAJAH 1.3.9. Peratusan Graduan TVET mengikut Gaji Permulaan

Sumber: Pengiraan oleh Kementerian Kewangan Malaysia berdasarkan Kajian Pengesanan Graduan Kementerian Pendidikan Tinggi Malaysia

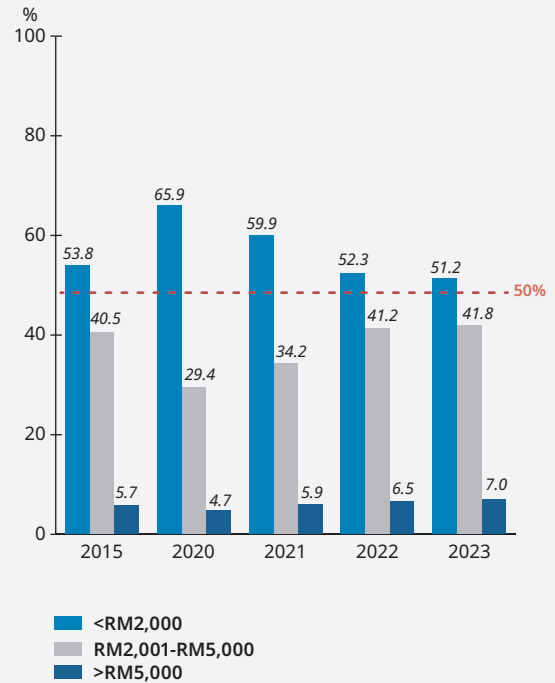
Dasar Kerajaan dalam mempromosikan pekerjaan berkaitan pendidikan dan latihan teknikal dan vokasional (TVET) sebagai pilihan kerjaya dalam kalangan belia juga terus mencabar kerana graduan dengan kelayakan TVET atau kemahiran masih menerima gaji yang kurang menarik. Walaupun terdapat peningkatan dalam peratusan graduan TVET yang menerima gaji melebihi RM2,000, namun peratusan yang menerima gaji di bawah RM2,000 masih ketara ...

RAJAH 1.3.10. Gaji Pokok Permulaan untuk Graduan Lantikan Baharu Lulusan Dalam dan Luar Negara, 2021

Sumber: Pengiraan oleh Kementerian Kewangan Malaysia berdasarkan survei Persekutuan Majikan-Majikan Malaysia

RAJAH 1.3.11. Peratus Graduan mengikut Gaji Permulaan

Sumber: Pengiraan oleh Kementerian Kewangan Malaysia berdasarkan Kajian Pengesanan Graduan Kementerian Pendidikan Tinggi Malaysia

... dari perspektif lain, graduan yang baharu diambil bekerja menerima tahap gaji yang hampir sama tanpa mengira sama ada graduan lepasan institusi tempatan atau luar negara. Namun begitu, lebih 50% daripada graduan yang baru menamatkan pengajian menerima gaji permulaan di bawah RM2,000 sebulan sejak sedekad yang lalu ...

RAJAH 1.3.2. *Perbelanjaan Minimum Bulanan di Bandar Utama, 2022/2023*

BANDAR	BUJANG		PASANGAN BERKAHWIN			IBU/BAPA TUNGGAL		WARGA EMAS	
	PENGGUNA PENGANGKUTAN AWAM	PEMILIK KERETA	0 ANAK	1 ANAK	2 ANAK	1 ANAK	2 ANAK	PASANGAN	INDIVIDU
Lembah Klang	1,930	2,600	4,630	5,980	6,890	4,740	5,650	3,210	2,520
Georgetown	1,830	2,430	4,360	5,640	6,370	4,460	5,190	3,140	2,450
Johor Bahru	1,760	2,290	4,110	5,360	6,100	4,200	4,940	3,020	2,330
Bandar Melaka	1,730	2,270	4,010	5,140	5,850	4,020	4,720	2,830	2,180
Seremban	1,720	2,300	4,170	5,400	6,130	4,250	4,980	2,910	2,250
Kota Kinabalu	1,710	2,230	4,000	5,130	5,840	4,000	4,710	2,930	2,290
Kuantan	1,710	2,230	3,910	5,030	5,740	3,900	4,610	2,780	2,130
Ipoh	1,680	2,270	3,970	5,140	5,850	4,020	4,730	2,840	2,190
Kuching	1,680	2,210	3,920	5,020	5,720	3,890	4,590	2,790	2,160
Kuala Terengganu	1,630	2,160	3,820	4,920	5,610	3,820	4,510	2,730	2,090
Kota Bharu	1,540	2,110	3,750	4,830	5,520	3,720	4,400	2,690	2,050
Alor Setar	1,530	2,060	3,680	4,760	5,430	3,660	4,340	2,630	2,020

Sumber: Kumpulan Wang Simpanan Pekerja Malaysia

... keadaan tersebut membuktikan bahawa majoriti graduan yang baru menamatkan pengajian memasuki pasaran pekerjaan dengan pendapatan yang tidak mencukupi untuk menampung perbelanjaan minimum bulanan⁵ bagi menikmati kehidupan yang lebih wajar dan bermakna seperti yang dicadangkan dalam Belanjawanku 2022/2023. Menurut KRI (2023), gaji permulaan individu memainkan peranan penting dalam menentukan gaji keseluruhan dan kemajuan kerjaya. Gaji permulaan yang rendah bukan sahaja menyebabkan kadar kenaikan gaji tahunan juga rendah, malah akan menyebabkan individu bekerja mengambil masa yang lebih lama untuk menikmati tahap gaji yang mencukupi.

Kesimpulan

Sebagai kesimpulan, struktur gaji sedia ada di Malaysia masih menunjukkan jurang yang ketara merentasi pelbagai aspek meskipun terdapat pelbagai mekanisme penetapan gaji. Terdapat segmen tertentu dalam kalangan pekerja terutamanya graduan tertuari yang terus menerima gaji yang kurang kompetitif seterusnya menimbulkan cabaran bagi individu untuk menjalani kehidupan yang lebih bermakna. Jika matlamat untuk 'Menaikkan Lantai' seperti digariskan dalam kerangka Ekonomi MADANI melalui gaji lebih tinggi ingin direalisasikan, pelaksanaan pembaharuan dasar dan institusi penting untuk mentadbir urus gaji secara cekap dan bersepadu berdasarkan pendekatan seluruh negara. Justeru, terdapat keperluan untuk membangunkan garis panduan penetapan gaji yang standard untuk menambah baik struktur gaji di Malaysia.

⁵ Laporan Belanjawanku 2022/2023 oleh Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) menganggarkan perbelanjaan minimum bulanan untuk dewasa bujang yang memiliki kereta dan menetap di bandar utama di Malaysia adalah melebihi RM2,000.

Peluang Kesaksamaan dan Inklusif

Belanjawan 2025 akan memberikan tumpuan sewajarnya kepada komuniti Orang Asli, orang kurang upaya (OKU) dan kumpulan rentan lain untuk mengurangkan ketidaksamaan dan meningkatkan keterangkuman. Kerajaan akan terus menyediakan sistem pendidikan khas dan infrastruktur untuk meningkatkan penyertaan ekonomi komuniti tersebut melalui peluang pekerjaan dan keusahawanan serta kesaksamaan gaji. Belanjawan ini akan menyediakan pelbagai inisiatif untuk menggalakkan penyertaan wanita dalam pasaran buruh. Justeru, Kerajaan akan memberikan insentif kepada majikan yang menggaji wanita kembali semula berkerjaya, menyediakan perkhidmatan padanan pekerjaan, mempertingkatkan kemudahan perkhidmatan penjagaan mampu milik serta menggalakkan aturan kerja fleksibel untuk menarik dan mengekalkan bakat. Selain itu, langkah meluaskan penglibatan masyarakat sivil dan menyokong inisiatif akar umbi yang memperjuangkan keperluan dan hak komuniti tersebut dapat membantu membina masyarakat yang lebih inklusif dan adil.

Akses Sejagat kepada Pendidikan dan Perkhidmatan Penjagaan Kesihatan Berkualiti

Bagi meningkatkan keberhasilan pembelajaran pendidikan, ekosistem pengajaran dan pembelajaran akan ditambah baik bagi memastikan semua pelajar memperoleh pengetahuan dan kemahiran kritikal yang diperlukan untuk pembangunan dan pekerjaan masa hadapan. Sehubungan itu, Kerajaan akan terus memperuntukkan sumber yang mencukupi melalui Belanjawan 2025 untuk menjamin akses kepada pendidikan berkualiti

bagi semua kanak-kanak. Pendidikan wajib akan diperluas supaya semua murid menamatkan sekurang-kurangnya 11 tahun pendidikan formal. Bagi memperkukuh kualiti pengajaran, Kerajaan akan menambah baik program latihan perguruan. Penekanan juga akan diberikan kepada peningkatan kemahiran literasi dan numerasi asas, menaik taraf kemudahan dan infrastruktur khususnya di sekolah daif, menyediakan ketersambungan internet yang stabil di semua sekolah serta mempercepat pembangunan projek sekolah baharu.

Dalam usaha melahirkan bakat mahir kompetitif yang memenuhi permintaan industri, kurikulum bagi program pengajian tinggi akan diselaraskan dengan keperluan semasa pasaran melalui kerjasama industri yang kukuh. Belanjawan 2025 akan terus mengutamakan inisiatif peningkatan kemahiran dan latihan semula bagi melengkapi pekerja dengan set kemahiran terkini yang diperlukan untuk pasaran pekerjaan semasa. Di samping itu, usaha akan dipergiat untuk memupuk kerjasama strategik antara industri dengan akademia bagi memastikan penawaran program TVET adalah berdasarkan permintaan industri. Sebagai sebahagian daripada strategi berterusan untuk mengiktiraf dan meningkatkan reputasi TVET sebagai pilihan kerjaya, Panduan Gaji Permulaan³ sedia ada wajar dikaji dengan mengambil kira kemajuan ekonomi dan kenaikan kos sara hidup. Panduan ini boleh dijadikan rujukan alternatif kepada industri dalam menetapkan gaji permulaan kepada graduan TVET. Kerajaan juga akan meneruskan libat urus bersama sekolah aliran agama seperti tahfiz bagi menyediakan peluang melanjutkan pelajaran di institusi TVET semasa atau setelah tamat pengajian program tahfiz sebelum memasuki kerjaya profesional.

³ Panduan Gaji Permulaan 2020 diterbitkan oleh Kementerian Sumber Manusia. Garis panduan ini menyediakan maklumat mengenai gaji pokok permulaan bagi 200 pekerjaan terpilih mengikut kategori kemahiran (SKM 1 hingga SKM 5) yang mempunyai permintaan tinggi dalam pasaran buruh.

Kerajaan juga komited untuk menyediakan perkhidmatan penjagaan kesihatan yang cepat kepada rakyat dan seterusnya meningkatkan kecekapan sistem penyampaian untuk mencapai akses sejagat kepada perkhidmatan berkualiti. Usaha ini termasuk meluaskan perkhidmatan komuniti bergerak, menaik taraf peralatan dan kemudahan hospital serta klinik di samping memastikan bilangan kakitangan penjagaan kesihatan yang mencukupi untuk mewujudkan persekitaran yang lebih kondusif di semua pusat kesihatan. Dalam masa yang sama, usaha akan diberikan untuk mentransformasikan sistem penjagaan kesihatan daripada tumpuan rawatan penyakit kepada pencegahan penyakit. Belanjawan 2025 akan memastikan kemampuan sistem penjagaan kesihatan awam melalui pembiayaan inovatif dalam perolehan peralatan perubatan bagi menangani isu peningkatan kos perolehan dan penggantian peralatan berikutan kemajuan teknologi yang pesat.

Infrastruktur Asas Berkualiti

Kerajaan komited dalam menambah baik infrastruktur asas berpaksikan rakyat dengan memperkukuh perancangan bandar, akses jalan raya, air terawat dan bekalan elektrik di kawasan bandar dan luar bandar dengan tumpuan diberikan kepada kawasan yang kurang mendapat liputan perkhidmatan. Di bawah Belanjawan 2025, pelaburan infrastruktur yang memberikan fokus terhadap teknologi yang kos efektif dan inovatif akan terus dilaksanakan terutamanya di kawasan terpencil. Sehubungan itu, peruntukan pembangunan luar bandar akan terus disediakan bagi menangani jurang pembangunan dan menambah baik infrastruktur daif. Kerajaan juga akan menyediakan capaian internet yang stabil dan mampu milik bagi membolehkan rakyat

mendapat manfaat daripada teknologi digital seterusnya meluaskan akses kepada aktiviti sosioekonomi sekali gus memastikan tiada sesiapa yang tercicir.

Dalam membangunkan perumahan mampu milik yang berkualiti untuk rakyat, Belanjawan 2025 akan terus menyediakan kawasan kejiranan yang selamat dengan persekitaran hidup yang sihat seterusnya menyumbang kepada masyarakat yang makmur. Fokus juga akan diberikan bagi menyediakan penyelesaian perumahan secara inklusif untuk manfaat warga emas serta kumpulan terpinggir dan mudah terjejas. Langkah ini termasuk penyediaan kemudahan jaminan kredit yang ditawarkan untuk pembelian rumah yang dibina di atas tanah wakaf. Di samping itu, Kerajaan akan terus memberikan keutamaan dalam menyediakan perumahan yang bersepadu, mampan dan boleh didiami untuk golongan berpendapatan rendah. Belanjawan ini juga akan memudahkan akses pemilikan rumah bagi golongan muda penjawat awam.

Kerajaan juga akan memberikan tumpuan terhadap peningkatan mobiliti antara negeri melalui projek seperti Laluan Rel Pantai Timur (ECRL), Lingkaran Tengah Utama (LTU) dan Lebuhraya Pan Borneo untuk merencanakan aktiviti ekonomi. Lebuhraya sedia ada akan terus diselenggara dan dinaik taraf bagi memastikan pengangkutan yang lancar dan cekap sekali gus menambah baik ketersambungan serta memudah cara perdagangan, menggalakkan pelancongan dan merencanakan ekonomi secara keseluruhan. Kerajaan juga merancang memperluas dan meningkatkan sistem aliran transit sedia ada termasuk kereta api dan bas pengantara bagi masyarakat bandar. Penambahbaikan ini bertujuan untuk menyediakan rangkaian pengangkutan awam yang lebih cekap dan

boleh dipercayai bagi mengurangkan kesesakan dan meningkatkan kesalinghubungan antara bandar. Penambahbaikan sistem aliran transit bandar oleh Kerajaan bertujuan menggalakkan pembangunan bandar secara mampan, mengurangkan pelepasan karbon dan meningkatkan kualiti hidup penduduk bandar dengan mengurangkan masa perjalanan serta meningkatkan keselamatan dan kebolehpercayaan. Langkah tersebut merupakan sebahagian daripada strategi menyeluruh untuk merencanakan aktiviti ekonomi dengan jaringan ketersambungan infrastruktur yang mantap, mampan dan cekap yang memberikan manfaat kepada perniagaan dan rakyat.

Perlindungan Sosial dan Kos Sara Hidup

Peningkatan kesejahteraan rakyat merupakan antara keberhasilan utama yang ditetapkan di bawah kerangka Ekonomi MADANI. Belanjawan 2025 akan terus menambah baik sistem perlindungan sosial negara khususnya untuk meningkatkan jaringan keselamatan sosial dan insurans sosial. Selain itu, Kerajaan akan terus menambah baik STR, SARA dan BAP serta memperluas Program Payung RAHMAH bagi membantu rakyat mengurangkan beban kos sara hidup. Bagi membasmi kemiskinan, program IPR dan SejaTi MADANI akan

diperluas dalam memperkasakan komuniti melalui pelaksanaan projek yang boleh menjana pendapatan tambahan.

Malaysia kini merupakan negara menua⁴. Justeru, Belanjawan 2025 juga akan terus menambah baik sistem perlindungan sosial untuk warga emas dengan meningkatkan perkhidmatan penjagaan kesihatan dan menggalakkan aktiviti sosial secara lebih aktif. Kerajaan juga akan meningkatkan peluang pembelajaran sepanjang hayat dan celik kewangan kepada komuniti warga emas. Langkah tersebut bertujuan untuk memastikan warga emas mendapat akses kepada penjagaan berkualiti, kekal aktif dalam masyarakat dan menjalani kehidupan yang bermakna.

Bagi memastikan kebajikan individu yang bekerja sendiri dan pekerja gig terpelihara, Kerajaan akan memperluas Skim Keselamatan Sosial Pekerjaan Sendiri di bawah Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) dengan mengukuhkan dasar dan undang-undang berkaitan. Di samping itu, Kerajaan telah mengambil langkah untuk membantu golongan berpendapatan rendah mendapatkan perkhidmatan kesihatan melalui skim insurans mikro dan menggalakkan lebih ramai rakyat memiliki insurans kesihatan swasta.

⁴ Berdasarkan Jabatan Perangkaan Malaysia, 7.7% daripada jumlah penduduk Malaysia berumur 65 tahun dan ke atas pada 2024.

RENCANA 1.2

Memperkasakan Inisiatif Bantuan Sosial Malaysia: Kajian Kes Penerima Sumbangan Tunai Rahmah 2024

Pengenalan

Rangka kerja perlindungan sosial yang komprehensif dan berkesan merupakan inisiatif penting dalam ekonomi yang sedang pesat membangun seperti Malaysia. Sistem perlindungan sosial terdiri daripada tiga teras utama iaitu bantuan sosial, insurans sosial dan intervensi pasaran buruh. Berdasarkan Anggaran Pendapatan Isi Rumah dan Insiden Kemiskinan 2020, pandemik COVID-19 telah memberikan kesan terhadap isi rumah dan perniagaan yang menunjukkan sekitar 20% daripada kumpulan isi rumah berpendapatan 40% pertengahan (M40) telah jatuh ke dalam kategori kumpulan isi rumah berpendapatan 40% terendah (B40) yang telah menyebabkan peningkatan besar dalam perbelanjaan Kerajaan untuk mengurangkan kesan krisis (Bank Dunia, 2020). Selain itu, dasar sifar COVID-19 di China, konflik Rusia-Ukraine yang berpanjangan, harga komoditi dunia yang tinggi serta isu global dan serantau yang lain telah mengakibatkan gangguan rantaian bekalan. Senario ini turut memberikan impak yang ketara terhadap peningkatan kos sara hidup termasuk kepada kumpulan M40 serta kumpulan isi rumah berpendapatan 20% teratas (T20) yang memerlukan lebih tumpuan diberikan kepada sistem perlindungan sosial yang lebih komprehensif.

Kerajaan telah menyediakan peruntukan fiskal yang besar bagi program bantuan sosial bertujuan untuk meningkatkan kesejahteraan rakyat. Bantuan tersebut diagihkan dalam bentuk pindahan tunai dan barangan serta subsidi. Antara tahun 2000 dan 2023, Kerajaan membelanjakan lebih RM725 bilion dengan purata tahunan sebanyak RM30 bilion. Perbelanjaan ini meliputi 13.5% daripada jumlah keseluruhan perbelanjaan Kerajaan bagi tempoh tersebut. Namun begitu, masih terdapat ruang penambahbaikan yang perlu dilakukan untuk mempertingkatkan keberkesanan program ini bagi meningkatkan daya tahan rakyat terutamanya golongan rentan dan golongan yang memerlukan¹. Sehubungan itu, pemerkasaan dasar bantuan sosial negara terutamanya bantuan tunai penting demi menjaga kesejahteraan rakyat. Pemerkasaan ini termasuk keperluan untuk melihat semula liputan yang lebih inklusif dengan mengambil kira golongan yang tercicir daripada memperoleh manfaat tersebut. Rencana ini bertujuan untuk menilai semula dasar bagi memperkukuh keberkesanan program bantuan sosial ke arah mencapai kemampuan fiskal berdasarkan kajian kes program bantuan tunai khususnya Sumbangan Tunai Rahmah (STR)² yang dilaksanakan.

Kajian Kes Program Bantuan Sosial

Kajian terdahulu mengenai Bantuan Sara Hidup (BSH)³ telah dijalankan dari Mac 2020 hingga Jun 2021 oleh Kementerian Kewangan (MoF). Kajian ini bertujuan menilai keberkesanan program BSH yang memberikan tumpuan terhadap kecekapan operasi, kaedah penyampaian dan impak kepada penerima. Penemuan kajian mendapati kos operasi untuk BSH pada 2020 jauh lebih efektif berbanding standard antarabangsa (6%) iaitu hanya 0.94% daripada jumlah peruntukan yang dibelanjakan. Kos yang rendah ini didorong oleh kaedah yang cekap dalam mengkreditkan pindahan tunai secara terus ke akaun penerima yang membolehkan pembayaran lebih pantas

¹ Perspektif dan cadangan dasar mengenai perkara ini boleh diperolehi dalam rencana Tinjauan Ekonomi 2024: 'Ke Arah Kesaksamaan Pembangunan: Bantuan Sosial Bersasar'. (MoF, 2023).

² Sebelum ini dikenali sebagai Bantuan Rakyat 1 Malaysia, Bantuan Sara Hidup, Bantuan Prihatin Nasional dan Bantuan Keluarga Malaysia.

³ Kajian Keberkesanan Pelaksanaan Bantuan Sara Hidup dilaksanakan oleh Kementerian Kewangan Malaysia dengan kerjasama Lembaga Hasil Dalam Negeri dan Universiti Putra Malaysia.

dan meluas. Walau bagaimanapun, kajian mendapati berlaku sedikit kelewatan dalam proses pengeluaran dan terdapat kesukaran pemohon luar bandar mengakses maklumat dalam talian yang mungkin menyebabkan keciciran penerima yang layak. Selain itu, integrasi data dan keberkesanan sistem yang terhad turut dikenal pasti sebagai isu penting yang menyumbang kepada maklumat pemohon tidak dikemaskini. Pada 2023, kos operasi STR semakin berkurang iaitu hanya 0.88% dibelanjakan daripada jumlah keseluruhan yang diperuntukkan dengan 95% penerima menerima pindahan tunai melalui platform dalam talian.

Meskipun terdapat pelbagai cabaran, kajian mendapati program BSH mendapat sambutan yang baik dan memainkan peranan penting dalam strategi pembasmian kemiskinan tanpa menimbulkan sebarang stigma terhadap penerima bantuan. Bantuan kewangan tersebut dapat meringankan kos sara hidup termasuk perbelanjaan keperluan asas terutamanya makanan, bil utiliti dan perbelanjaan lain isi rumah. Dari perspektif kesihatan, bantuan ini dapat menyumbang kepada kesejahteraan fizikal serta kesihatan mental dan emosi seterusnya membolehkan penerima membuat keputusan yang wajar. Selain itu, program bantuan ini memberikan impak positif kepada hubungan kekeluargaan dan komuniti serta penglibatan dalam aktiviti komuniti.

Susulan daripada kajian fasa 1⁴ sebelum ini, MoF seterusnya melaksanakan kajian kes STR fasa 2⁵ pada 2024 yang bertujuan:

- i mengenal pasti corak perbelanjaan dalam kalangan penerima STR;
- ii menilai keberkesanan STR serta bantuan tunai lain; dan
- iii mengesyorkan langkah untuk mengukuhkan keberkesanan keseluruhan program bantuan sosial tunai melalui intervensi pada peringkat makro bagi mencapai kemamparan fiskal.

Metodologi

Kajian kes telah dilaksanakan dari Februari hingga April 2024 dengan 417 responden telah memberikan maklum balas. Kriteria pemilihan sampel meliputi jantina, strata geografi dan kumpulan umur dalam kalangan isi rumah penerima STR yang dikenal pasti daripada Survei Pendapatan dan Perbelanjaan Isi Rumah (HIES) 2022. Pengumpulan data dilaksanakan melalui survei yang dijalankan secara temu bual telefon dan emel serta data sekunder daripada HIES 2022. Semakan silang antara senarai sampel dengan rekod STR daripada Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia (LHDNM) telah dilaksanakan bagi memastikan data yang tepat dan relevan. Survei ini dibahagikan kepada tiga bahagian utama iaitu demografi, corak perbelanjaan dan bantuan lain yang diterima.

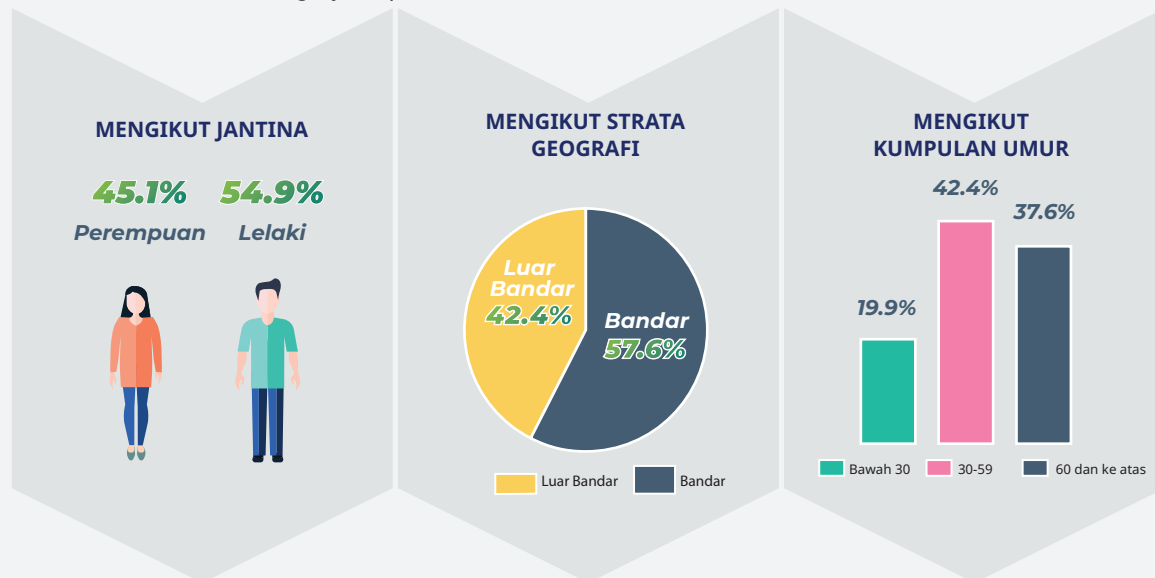
Penemuan Utama

Kajian ini mendapati bahawa 54.9% responden terdiri daripada lelaki dan 45.1% perempuan dengan sebahagian besar (57.6%) tinggal di kawasan bandar berbanding 42.4% di luar bandar. Majoriti responden berada dalam kumpulan umur 30 – 59 tahun (42.4%) diikuti kumpulan berumur 60 tahun dan ke atas (37.6%) manakala sebahagian kecil individu berumur di bawah 30 tahun (19.9%). Taburan demografi responden seperti dalam Rajah 1.2.1.

⁴Kajian Penambahbaikan Bantuan Perlindungan Sosial untuk meningkatkan Kemamparan Fiskal dilaksanakan bermula Mac 2023 terdiri daripada 2 fasa. Fasa 1 melibatkan kajian literatur dan analisis desktop. Penemuan kajian fasa-1 telah diterbitkan dalam rencana Tinjauan Ekonomi 2024: 'Ke Arah Kesaksamaan Pembangunan: Bantuan Sosial Bersasar' (MoF, 2023).

⁵ Kajian Penambahbaikan Bantuan Perlindungan Sosial fasa-2 dilaksanakan dengan kerjasama Jabatan Perangkaan Malaysia dan Pusat Penyelidikan Kesejahteraan Sosial.

RAJAH 1.2.1. Taburan Demografi Responden

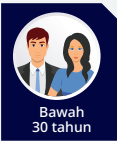
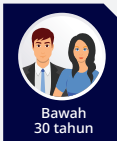
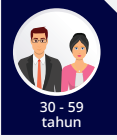
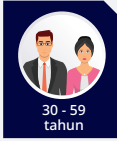

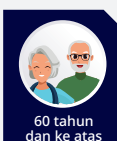
Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

Penemuan kajian menunjukkan kebanyakan penerima pendapatan yang berumur 59 tahun dan ke bawah adalah pekerja swasta atau bekerja sendiri (tidak berdaftar⁶) seperti dalam Rajah 1.2.2. Sebaliknya, terdapat responden berumur 60 tahun dan ke atas masih mengambil bahagian secara aktif dalam ekonomi iaitu 43.3% manakala 36.9% bergantung kepada STR. Analisis lanjut juga membuktikan purata simpanan untuk kumpulan ini adalah sangat rendah, selari dengan penemuan kajian oleh Abd Samad dan Mansor pada 2013. Selain itu, majoriti daripada golongan ini juga masih dibebani dengan komitmen kewangan seperti perbelanjaan sewa rumah.

Di samping itu, majoriti responden hanya memiliki kelayakan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) atau lebih rendah yang menunjukkan sebahagian besar responden memasuki pasaran buruh dengan tahap pendidikan yang terhad. Keadaan ini boleh mengekang potensi mobiliti dan pendapatan isi rumah. Justeru, terdapat hubung kait yang jelas antara tahap pendidikan dengan pekerjaan berkemahiran rendah dan bergaji rendah dalam kalangan kumpulan ini. Kajian ini juga mendapati kebanyakan responden yang mempunyai pendidikan tertiar bekerja dalam pekerjaan yang hanya memerlukan kelayakan minimum di sektor swasta.

⁶ Merujuk kepada golongan yang bekerja sendiri dalam sektor informal iaitu tidak berdaftar dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia, pihak berkuasa tempatan atau mana-mana badan profesional.

RAJAH 1.2.2. Taburan Responden mengikut Umur, Jenis Pekerjaan dan Pendidikan

	Pekerjaan	Bahagian (%)		Sijil Tertinggi	Bahagian (%)
 Bawah 30 tahun	Swasta	73.5	 Bawah 30 tahun	Tertiari ¹	33.7
	Bekerja sendiri (Tidak Berdaftar)	14.5		SPM dan setaraf	47.0
	Bekerja sendiri (Berdaftar)	4.8		PMR/SRP dan ke bawah	19.3
	Kerajaan	3.6			
	Lain-lain	3.6			
 30 - 59 tahun	Swasta	52.0	 30 - 59 tahun	Tertiari ¹	16.9
	Bekerja sendiri (Tidak Berdaftar)	20.3		SPM dan setaraf	45.8
	Bekerja sendiri (Berdaftar)	6.8		PMR/SRP dan ke bawah	37.3
	Kerajaan	10.7			
	Pesara kerajaan/ swasta	1.7			
 60 tahun dan ke atas	Lain-lain	8.5	 60 tahun dan ke atas	Tertiari ¹	10.8
	Swasta	18.5		SPM dan setaraf	16.6
	Bekerja sendiri (Tidak Berdaftar)	15.3		PMR/SRP dan ke bawah	72.6
	Bekerja sendiri (Berdaftar)	7.6			
	Kerajaan	1.9			
	Pesara kerajaan/ swasta	16.6			
Warga emas	36.9				
Lain-lain	3.2				

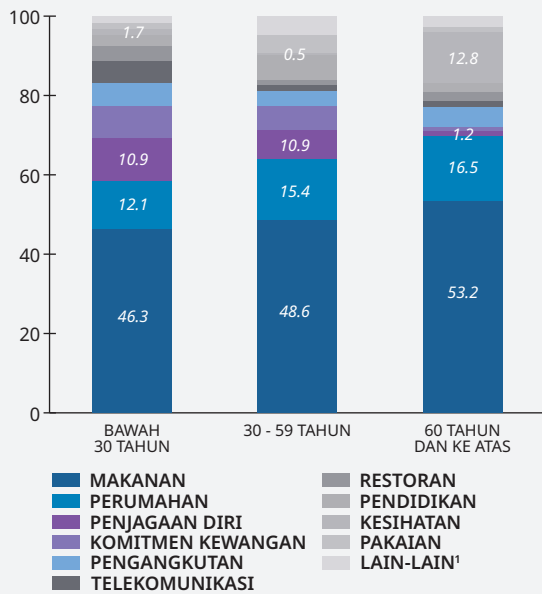
¹ Merujuk kepada semua pendidikan formal lepasan menengah termasuk universiti awam dan swasta, kolej dan institut latihan teknikal
 Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

Analisis lanjut tentang penggunaan STR mendapati sebahagian besar bantuan diperuntukkan untuk perbelanjaan keperluan asas. Perbelanjaan utama bagi semua kumpulan umur ialah makanan dan minuman (terutamanya beras dan ayam segar) serta bayaran sewa rumah dan utiliti. Penemuan tersebut menggambarkan isi rumah terus berdepan dengan tekanan kos sara hidup disebabkan oleh kenaikan harga barang keperluan asas. Analisis corak perbelanjaan mengikut kumpulan umur menunjukkan individu berumur bawah 30 tahun mempunyai kecenderungan berbelanja untuk item berkaitan komunikasi. Perbelanjaan responden berumur 30 hingga 59 tahun pula tertumpu kepada pendidikan dan pakaian. Sementara itu, kajian mendapati perbelanjaan penjagaan kesihatan menjadi semakin signifikan kepada individu berumur 60 tahun ke atas berbanding kumpulan umur lain seperti dalam Rajah 1.2.3. Perbezaan corak perbelanjaan penerima STR mengikut kumpulan umur mencerminkan bahawa bantuan yang diterima diperuntukkan terutamanya untuk keperluan asas yang disesuaikan dengan gaya hidup semasa penerima.

Penemuan kajian juga mendapati jumlah keseluruhan perbelanjaan dan komitmen kewangan⁷ melebihi jumlah pendapatan menyebabkan defisit pendapatan bagi semua kumpulan umur seperti dalam Rajah 1.2.4. Defisit paling ketara adalah dalam kumpulan umur 30 hingga 59 iaitu sebanyak RM245 diikuti oleh kumpulan umur bawah 30 tahun sebanyak RM235. Kumpulan umur 60 tahun ke atas mengalami defisit terendah iaitu RM157. Keadaan ini menunjukkan semua kumpulan umur menghadapi tekanan kewangan setelah mengambil kira komitmen bayaran balik hutang. Penemuan tersebut juga menunjukkan isi rumah terus bergelut untuk mengimbangi antara pendapatan dengan perbelanjaan disebabkan oleh komitmen kewangan yang tinggi dan peningkatan kos sara hidup. Justeru, bantuan tunai penting untuk meringankan beban perbelanjaan isi rumah terutamanya bagi mendapatkan keperluan asas dan mengurangkan kesan kenaikan harga.

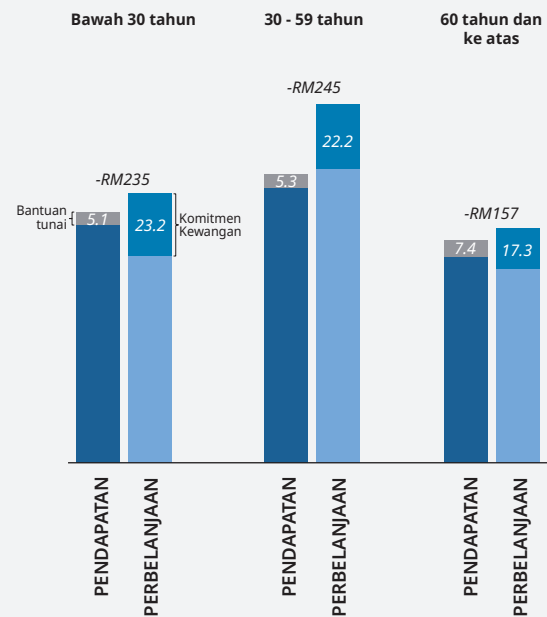
⁷ Merujuk kepada perbelanjaan bukan penggunaan isi rumah seperti pinjaman perumahan, kenderaan bermotor dan pinjaman peribadi serta bil tertunggak.

RAJAH 1.2.3. Corak Perbelanjaan Bantuan STR mengikut Kumpulan Umur (% Bahagian)

¹ Lain-lain merujuk kepada antara lain termasuk penyenggaraan rumah, rekreasi dan insurans
 Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

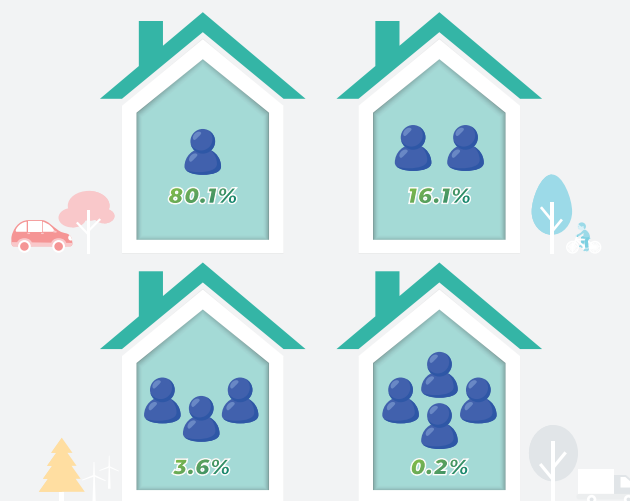
RAJAH 1.2.4. Pendapatan dan Perbelanjaan mengikut Kumpulan Umur

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

Sementara itu, analisis menunjukkan hampir 20% responden yang mempunyai dua atau lebih ahli isi rumah turut menerima STR seperti dalam Rajah 1.2.5. Selain daripada ketua isi rumah, bantuan STR turut diterima oleh ahli isi rumah lain iaitu warga emas dan individu bujang.

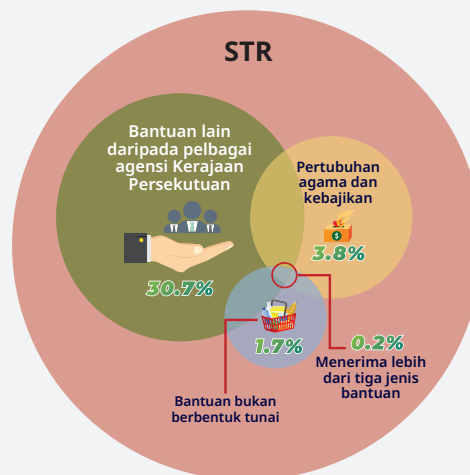
RAJAH 1.2.5. Penerima STR dalam Satu Isi Rumah (% Bahagian)

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

Selain itu, analisis menunjukkan 36.2% isi rumah mendapat manfaat daripada pelbagai bentuk bantuan selain daripada STR. Secara khususnya, 30.7% isi rumah menerima bantuan sosial daripada pelbagai agensi kerajaan persekutuan⁸ diikuti oleh pertubuhan agama dan kebajikan⁹ (3.8%) dan program sokongan komuniti¹⁰ (1.7%) seperti dalam Rajah 1.2.6. Pelbagai bentuk bantuan tersebut menggambarkan terdapat lapisan jaringan keselamatan sosial untuk memenuhi keperluan isi rumah yang berbeza. Sebaliknya, analisis juga mendedahkan 1.7% isi rumah miskin tegar hanya menerima bantuan STR. Sehubungan itu, penekanan perlu diberikan bagi memastikan liputan menyeluruh dalam pemberian bantuan agar tiada individu layak yang tercicir.

RAJAH 1.2.6. *Bantuan Lain Diterima selain STR*

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

Syor

Berdasarkan penemuan tersebut, cadangan dasar untuk program bantuan sosial di Malaysia adalah seperti berikut:

- **Penguatan kemahiran:** Program pembangunan kemahiran perlu ditambah baik untuk membolehkan pekerja meningkatkan kelayakan serta menambah baik potensi pendapatan bagi menangani isu pekerja bergaji rendah dengan kelulusan SPM atau lebih rendah. Selain itu, akses kepada program pembangunan keusahawanan, sokongan kewangan dan perlindungan sosial perlu diperkukuh bagi meningkatkan penjana pendapatan individu yang bekerja sendiri. Inisiatif tersebut berpotensi meningkatkan pendapatan dan mengurangkan kebergantungan kepada bantuan tunai dalam jangka masa panjang. Program yang dikhususkan kepada individu berumur 60 tahun dan ke atas yang masih bekerja termasuk pilihan pekerjaan yang fleksibel dan menawarkan lebih banyak faedah kesihatan penting dalam memastikan kestabilan ekonomi dan kesejahteraan kumpulan ini.

⁸ Termasuk Bantuan Awal Persekolahan dan bantuan daripada Jabatan Kebajikan Masyarakat.

⁹ Termasuk Bantuan Baitulmal dan Zakat.

¹⁰ Termasuk bantuan daripada pertubuhan bukan kerajaan seperti bantuan bakul makanan dan sumbangan lain.

- **Kualiti hidup:** Usaha bersepadu diperlukan bagi menangani isu berkaitan kos sara hidup yang tinggi termasuk dasar yang menyokong gaji kehidupan wajar, rumah mampu milik dan gaya hidup sihat. Di samping itu, inisiatif bagi meningkatkan literasi kewangan penting untuk memperkasa individu dalam pengurusan kewangan yang lebih baik. Tambahan pula, kajian semula dasar yang memberikan tumpuan terhadap pengukuhan mekanisme caruman kepada kumpulan berpendapatan rendah terutamanya dalam kalangan individu bekerja sendiri dapat memupuk budaya menabung dan meningkatkan daya tahan kewangan dalam jangka masa panjang.
- **Penyelarasan semula program bantuan:** Kajian menyeluruh program bantuan sosial sedia ada penting untuk kemampanan fiskal. Penyelarasan dasar melalui rangka kerja kawal selia berpusat boleh mengurangkan pertindihan serta meningkatkan penyelarasan dan kecekapan antara agensi. Undang-undang menyeluruh untuk mentadbir sistem perlindungan sosial yang dikawal selia oleh satu agensi perlu diperkenalkan bagi menyelaraskan program yang bertindih dan meningkatkan jumlah penerima manfaat. Kajian semula secara berkala terhadap bantuan semasa penting untuk memastikan penyaluran sumber yang cekap di samping mengenal pasti bidang yang memerlukan penambahbaikan. Sementara itu, penubuhan pusat sehati untuk maklumat bantuan sosial dan pendaftaran boleh memudahkan lagi akses kepada penerima yang layak.
- **Integrasi pangkalan data:** Penerimaan sistem pengurusan data bersepadu yang mengautomasi dan menyatukan semua maklumat untuk mengurangkan kesilapan yang tidak disengajakan yang menyumbang kepada ralat pemasukan dan penyisihan. Pada masa ini, Pangkalan Data Utama (PADU) telah dibangunkan untuk mewujudkan pangkalan data berpusat dan tepat yang boleh mengintegrasikan maklumat melalui keberkesanan platform sedia ada di bawah pelbagai agensi seperti Pangkalan Data Perlindungan Sosial (PDPS), eBantuan dan eKasih. Inisiatif ini akan memastikan Kerajaan dapat menyampaikan perkhidmatan yang lebih baik kepada rakyat melalui ekosistem digital yang bersepadu.
- **Pendanaan alternatif:** Kerajaan harus meneroka pembiayaan alternatif untuk bantuan sosial seperti wakaf, sedekah dan sumbangan derma yang boleh disepadukan dalam ekosistem bantuan sosial. Pembiayaan alternatif ini akan menggalakkan masyarakat mengambil bahagian dalam pengumpulan dana sosial.

Penemuan kajian kes ini masih berada pada peringkat awal yang memerlukan pelaksanaan kajian lanjut dan lebih terperinci pada masa hadapan. Kajian yang lebih mendalam tentang tingkah laku penerima STR perlu dilaksanakan bagi memperoleh hasil yang lebih baik untuk memastikan penggubalan dasar Kerajaan yang lebih komprehensif.

Kesimpulan

Kerajaan telah menunjukkan komitmen yang kukuh untuk memastikan kesejahteraan rakyat termasuk melalui pemberian bantuan tunai. Walaupun Kerajaan telah memperuntukkan sumber fiskal yang besar kepada program bantuan tunai, pembaharuan secara berkala penting untuk meningkatkan keberkesanan program. Melangkah ke hadapan, Malaysia akan terus berusaha untuk memastikan pengagihan sumber peruntukan yang lebih saksama dan cekap bagi meningkatkan taraf hidup rakyat terutamanya kepada golongan yang memerlukan. Justeru, tumpuan harus diberikan bagi meningkatkan kemahiran pekerja bergaji rendah dan menyediakan bantuan secara bersasar kepada kumpulan mudah terjejas di samping memastikan kemampanan fiskal.

Memelihara Warisan Negara dan Muafakat

Selaras dengan lima prinsip Rukun Negara, nilai teras MADANI bermatlamat memupuk tatasusila, semangat kesukarelawanan, perpaduan, gaya hidup sihat dan aktif serta menghargai kekayaan warisan negara. Selain itu, agenda untuk mengukuhkan perpaduan dalam kalangan masyarakat berbilang budaya harus diberikan keutamaan melalui program yang bertujuan memperkukuh integrasi nasional. Usaha ini selaras dengan prinsip Syiar Islam yang menekankan amalan *tasamuh* (toleransi) dan menolak fahaman melampau serta mengekalkan muafakat dan keharmonian rakyat. Belanjawan 2025 akan terus mempromosikan nilai tersebut khususnya dalam kalangan generasi muda melalui sistem pendidikan dan aktiviti sukan di samping memperkasakan masyarakat dalam memelihara dan mempromosikan kepelbagaian warisan budaya, bahasa dan seni negara. Pendekatan yang mengambil kira pelbagai aspek ini dapat memastikan kekayaan tradisi negara diwarisi generasi masa hadapan di samping memupuk perpaduan dalam kepelbagaian.

Menjaga Kedaulatan Negara dan Maslahat

Usaha memelihara kedaulatan negara dan menegakkan maslahat (kepentingan umum) rakyat merupakan teras dalam memastikan keselamatan dan kestabilan Malaysia. Komitmen Kerajaan dalam memastikan keselamatan tanah air dan pertahanan negara penting bagi menangani ancaman dalaman dan luaran demi mengekalkan keamanan dan ketenteraman. Sehubungan itu, Belanjawan 2025 akan terus meningkatkan keupayaan pasukan pertahanan dan agensi keselamatan untuk melindungi kedaulatan negara di samping memastikan perlindungan dan keselamatan rakyat. Keutamaan juga terus diberikan dalam memperkukuh keselamatan sempadan negara terutamanya dalam menguruskan aktiviti rentas sempadan melalui kerjasama strategik antara agensi

dan melindungi keutuhan wilayah dalam mendepani cabaran serantau dan global. Di samping itu, Kerajaan akan memastikan Malaysia berdaya tahan bagi menghadapi sebarang ancaman luar jangka melalui pelaksanaan kawalan kecemasan dan mitigasi di kawasan yang terdedah kepada bencana bagi melindungi nyawa serta meminimumkan gangguan terhadap pembangunan negara.

Pembaharuan Sektor Awam

Pembaharuan sektor awam penting dalam memperkukuh tata kelola dan kebertanggungjawaban serta menambah baik kecekapan dan penyampaian perkhidmatan awam. Dalam mendepani pelbagai cabaran ekonomi, pembaharuan fiskal secara menyeluruh penting untuk meningkatkan ketelusan, mengoptimumkan pengagihan sumber dan mengekalkan disiplin fiskal. Rangka kerja tadbir urus yang kukuh merupakan teras dalam meningkatkan kepercayaan terhadap institusi awam. Selain itu, penyampaian perkhidmatan awam yang lebih berkesan dapat memastikan perkhidmatan kerajaan mudah diakses, cekap dan responsif terhadap keperluan rakyat. Pada masa yang sama, pembaharuan parlimen penting dalam mengukuhkan kebertanggungjawaban, pengawasan perundangan dan tata kelola serta meningkatkan penglibatan awam dalam proses penggubalan dasar.

Pembaharuan Fiskal

Belanjawan 2025 dirangka untuk memperkukuh kemampuan fiskal serta menyokong pertumbuhan ekonomi secara seimbang dan inklusif dalam mendepani ketidakpastian global, ketegangan perdagangan dan ketidakstabilan pasaran kewangan yang berterusan. Justeru, Akta 850 menyediakan panduan yang jelas mengenai pengurusan dasar fiskal untuk meningkatkan disiplin dan tanggungjawab fiskal. Di bawah Akta tersebut, Kerajaan perlu mempelbagaikan sumber hasil,

mengoptimalkan perbelanjaan awam dan menguruskan tahap keberhutangan secara berkesan dengan memberikan penekanan terhadap pengurusan risiko fiskal yang cekap. Oleh itu, pelaksanaan inisiatif pembaharuan fiskal penting bagi memastikan kemampuan dan pengukuhan semula kapasiti fiskal serta daya tahan pertumbuhan ekonomi jangka masa panjang di samping melindungi kesejahteraan rakyat.

Usaha konsolidasi fiskal akan disokong melalui peningkatan penjana hasil dan pengoptimuman perbelanjaan untuk mencapai kemampuan fiskal jangka masa panjang. Sehubungan itu, Kerajaan akan meluaskan asas cukai, mewujudkan sistem percukaian yang adil dan saksama, meminimumkan ketirisan dan meningkatkan tahap pematuhan cukai. Langkah untuk menambah baik pentadbiran cukai termasuk mempermudah tatacara, memperkemas mekanisme kutipan serta memanfaatkan teknologi termaju dan analitik data. Pengenalan e-Invois akan meningkatkan ketelusan dan pematuhan seterusnya membolehkan pihak berkuasa cukai memantau dan mengesahkan transaksi dengan berkesan serta membantu perniagaan mengurangkan beban pentadbiran dan meningkatkan kecekapan secara keseluruhan.

Di samping itu, Kerajaan sentiasa menyemak semula dasar perbelanjaan bagi memastikan kecekapan, keberkesanan dan nilai untuk wang. Dari segi pengagihan sumber, penerusan pelaksanaan dasar ke arah subsidi bersasar membolehkan Kerajaan mengurangkan pembaziran dan ketirisan serta menyediakan ruang fiskal untuk menambah baik bantuan kepada golongan rentan. Selain itu, penubuhan jawatankuasa khas bagi merasionalisasikan peranan dan fungsi badan berkanun persekutuan akan membantu menghapuskan pertindihan tugas seterusnya meningkatkan kualiti penyampaian perkhidmatan awam.

Tata Kelola

Kerajaan akan terus memberikan penekanan kepada prinsip tata kelola yang baik seperti kebertanggungjawaban, ketelusan dan keterangkuman untuk penyampaian perkhidmatan awam yang berintegriti. Tumpuan akan diberikan untuk memperkukuh integriti institusi dan kebertanggungjawaban sektor awam, menggalakkan penglibatan awam dalam proses tata kelola serta menangani isu birokrasi dan ketidakcekan. Belanjawan 2025 akan mengkaji semula proses pengawalseliaan dan pekeliling yang lapuk, mengukuhkan pendekatan Amalan Baik Peraturan (GRP) dan mempercepat proses kelulusan perniagaan bagi mempertingkatkan kebolehcapaian, kecekapan dan keberkesanan perkhidmatan awam. Di samping itu, digitalisasi perkhidmatan awam melalui penggunaan teknologi dalam proses kerja akan dipertingkatkan bagi mempercepat proses pembuatan keputusan Kerajaan.

Kerajaan akan terus menggalakkan pelaburan swasta untuk membiayai pembangunan infrastruktur awam utama melalui Pelan Induk Kerjasama Awam-Swasta 2030 (PIKAS 2030) bagi tujuan perkongsian pulangan dan risiko dengan sektor swasta untuk meningkatkan keberhasilan perkhidmatan awam. Usaha ini dapat memacu pembangunan negara melalui penambahbaikan ekosistem perkongsian awam-swasta, penyelarasan berpusat, pembangunan pelbagai projek dan penyegeraan pelaksanaan projek.

Penyampaian Perkhidmatan Awam

Kerajaan komited untuk memperkukuh penyampaian perkhidmatan awam bagi meningkatkan produktiviti, kecekapan dan daya saing seperti inisiatif STAR. Pelaksanaan Sistem Saraan Perkhidmatan Awam (SSPA) yang berkuat kuasa pada 1 Disember 2024 bertujuan untuk mewujudkan perkhidmatan

awam yang lebih dinamik, profesional dan cekap. Belanjawan 2025 akan menyediakan peruntukan kewangan bagi menyokong pelaksanaan SSPA dengan memberikan tumpuan kepada struktur gaji baharu berasaskan prestasi dan kecekapan. Langkah ini bukan sahaja dapat meningkatkan produktiviti bahkan menjadi daya tarikan untuk pembangunan kerjaya dalam sektor awam.

Pada masa yang sama, Kerajaan terus memperkukuh kerjasama antara agensi bagi mengelakkan pertindihan fungsi dan pembaziran sumber. Kerajaan akan merasionalisasikan program dalam dan luar negara serta memperkemas operasi perwakilan luar negara di samping melaksanakan pusingan kerja merentasi pelbagai kementerian dan jabatan bagi mengenal pasti potensi penjimatan kos.

Semua pihak berkepentingan dikehendaki menyertai inisiatif Teknologi Kerajaan (GovTech) yang sedang dilaksanakan bagi memastikan peningkatan kualiti data dan perkhidmatan awam secara menyeluruh. Platform digital yang lancar akan mewujudkan ekosistem kesalinghubungan digital serta membolehkan pelbagai perkhidmatan kerajaan beroperasi secara bersepadu dan selamat. Pangkalan Data Utama (PADU) akan terus berperanan sebagai sistem pengurusan data utama negara yang memusatkan data sosioekonomi daripada semua agensi kerajaan. Data berpusat ini akan dimanfaatkan oleh GovTech bagi membangunkan platform digital seterusnya membolehkan perkhidmatan awam yang lancar, telus dan boleh diakses secara meluas.

Pembaharuan Parlimen

Pembaharuan sedang dilaksanakan untuk memperkukuh peranan parlimen sebagai mekanisme semak dan imbang terhadap kuasa eksekutif kerajaan bagi meningkatkan ketelusan dan kebertanggungjawaban tata kelola Kerajaan. Pelaksanaan pembaharuan ini bertujuan memperkukuh amalan demokratik,

memodenkan prosedur parlimen dan meningkatkan keyakinan awam terhadap Kerajaan. Agenda pembaharuan ini juga akan membangunkan instrumen integriti untuk memastikan tata kelola dan tingkah laku yang lebih baik pada semua peringkat pentadbiran kerajaan.

Kesimpulan

Permintaan domestik yang kukuh dan sektor luar negeri yang menggalakkan serta pelaksanaan langkah yang digariskan dalam Belanjawan 2025 akan memacu pertumbuhan ekonomi antara 4.5% hingga 5.5% pada 2025. Malaysia bermatlamat untuk meningkatkan daya saing global dan kualiti hidup rakyat serta memastikan manfaat ekonomi diagihkan kepada semua lapisan masyarakat. Bagi mencapai matlamat ini, Kerajaan akan memberikan tumpuan kepada peluasan ekonomi hijau, pembangunan infrastruktur berkualiti, peningkatan keselamatan sempadan, penggalakan perdagangan serantau dan pengukuhan kemampuan fiskal. Pada masa yang sama, industri domestik akan diperkukuh melalui peningkatan penerimgunaan teknologi termaju, produktiviti dan daya saing.

Belanjawan 2025 akan memberikan tumpuan kepada penstrukturan semula asas ekonomi untuk terus memacu pertumbuhan, menarik pelaburan berkualiti serta meningkatkan inovasi dan kemampuan merentasi semua sektor. Pada masa yang sama, Kerajaan akan memberikan keutamaan untuk meningkatkan kesejahteraan rakyat dengan memperkukuh sistem perlindungan sosial, menyediakan peluang pekerjaan dengan gaji bermakna serta menambah baik dasar yang menyokong pengagihan kekayaan secara saksama. Kerajaan kekal optimis Belanjawan 2025 berupaya memacu Malaysia ke arah merealisasikan kerangka Ekonomi MADANI melalui pendekatan seluruh negara.

Rujukan

- American Association for the Advancement of Science. (2023, September 13). Towards a sustainable biochar market in Korea. *EurekAlert*. <https://www.eurekalert.org/news-releases/1001369>
- Aurino, E., & Giunti, S. (2021, Jun 18). Social protection for child development in crisis: A review of evidence and knowledge gaps. *The World Bank Research Observer*, 37(2), 229–263. <https://doi.org/10.1093/wbro/lkab007>
- Australia New Zealand Biochar Industry Group. (2023, Jun 1). *Australian Biochar Industry 2030 Roadmap*. <https://anzbig.org/biochar-industry-2030-roadmap/>
- Bank Dunia. (2014, November 19). *A model from Mexico for the world*. <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2014/11/19/un-modelo-de-mexico-para-el-mundo>
- Bank Dunia. (2018, Mac 14). *The state of social safety nets 2018*. <http://hdl.handle.net/10986/29115>
- Bank Dunia. (2020). *Doing Business 2020*. <https://documents1.worldbank.org/curated/fr/688761571934946384/pdf/Doing-Business-2020-Comparing-Business-Regulation-in-190-Economies.pdf>
- Bank Dunia. (2021a, Mac 15). *Aiming high: Navigating the next stage of Malaysia's development*. <https://www.worldbank.org/en/country/malaysia/publication/aiminghighmalaysia>
- Bank Dunia. (2021b, Jun 9). *Business regulatory environment*. <https://www.worldbank.org/en/topic/investment-climate/brief/business-regulatory-environment>
- Bank Dunia. (2024, April 23). *Malaysia Economic Monitor, April 2024: Bending bamboo shoots: Strengthening foundational skills*. <https://doi.org/10.1596/41465>
- Bank Negara Malaysia. (2020). Visi perlindungan sosial di Malaysia. *Tinjauan Ekonomi dan Monetari 2020*. https://www.bnm.gov.my/documents/20124/3026377/emr2020_bm_box1_socialprotection.pdf
- Biochar Malaysia Association. (2021, November 9). *BMAIC 2021: 1st Biochar Malaysia Association International Conference*. <https://biocharmalaysia.com/2021/11/09/431/>
- Carbon Standards International. (2023, April 5). *European Biochar Certificate: Guidelines for a sustainable production of biochar*. https://www.european-biochar.org/media/doc/2/version_en_10_3.pdf
- Centre for Future Labour Market Studies. (2023). The need for escaping the wage curse. *Economic Outlook 2023*. <https://progressive-wage-hub.euera.org/wp-content/uploads/2023/07/Economic-Outlook-2023-The-Need-for-Escaping-the-Wage-Curse.pdf>
- Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation. (2022, November 30). *Australia's carbon sequestration potential report*. <https://research.csiro.au/tnz/australias-carbon-sequestration-potential/>
- European Education and Culture Executive Agency. (2024, Mei 30). Sweden: Social Inclusion – Access to quality services. In *YouthWiki*. European Commission. <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/sweden/46-access-to-quality-services>

- Global Center On Adaptation. (2024, Februari 20). *The biochar producers of Chiang Mai*. <https://lahub.gca.org/stories/672483c4-0b1f-4763-bc74-cc5adad2fe86>
- Hogarth, N. J., & Belcher, B. (2013). The contribution of bamboo to household income and rural livelihoods in a poor and mountainous county in Guangxi, China. *International Forestry Review*, 15(1), 71-81. <https://doi.org/10.1505/146554813805927237>
- IMD World Competitiveness Center. (2024). *IMD World Competitiveness Booklet 2024*. https://imd.widen.net/content/rjlc6fl2jl/pdf/booklet_wcy_2024.pdf
- International Biochar Initiative. (2024, Jun 11). *How to make biochar: Biochar technology*. <https://biochar-international.org/about-biochar/how-to-make-biochar/biochar-technology/>
- International Labour Organization. (2024, Mac 15). *ILO reaches agreement on the issue of living wages*. <https://www.ilo.org/resource/news/ilo-reaches-agreement-issue-living-wages>
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024a). *Keluaran Dalam Negeri Kasar Kaedah Pendapatan 2023*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024b). *Keluaran Dalam Negeri Kasar (2015 - 2023)*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024c). *Laporan Survei Gaji dan Upah 2022*.
- Kementerian Ekonomi Malaysia. (2023a). *Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 - 2025. Malaysia MADANI: Mampan, sejahtera, berpendapatan tinggi*.
- Kementerian Ekonomi Malaysia. (2023b). *National Energy Transition Roadmap*. <https://ekonomi.gov.my/sites/default/files/2023-08/National%20Energy%20Transition%20Roadmap.pdf>
- Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri Malaysia. (2023). *New Industrial Masterplan 2030*. <https://www.nimp2030.gov.my>
- Kementerian Pendidikan Tinggi Malaysia. (2024). *Kajian pengesanan graduan (pelbagai tahun)*.
- Kementerian Perladangan dan Komoditi Malaysia. (2023, Disember 27). *Pelan Tindakan Biojisim Negara 2023-2030*. https://www.kpk.gov.my/kpk/images/mpi_biomass/27032024-NBAP-BOOK-MALAY.pdf
- Kementerian Sumber Manusia Malaysia. (2020) *Panduan Gaji Permulaan 200 Pekerjaan Terpilih Berasaskan Kemahiran*.
- Khalidi, J. R., Muthusamy, N., & Rahim, M. A. R. A. (2023a, Mac). *The returns to Malaysian labour - Part I, wage growth and inequality from 1995 to 2019*. (KRI Working Paper No. 3/23). Khazanah Research Institute. https://www.krinstitute.org/assets/contentMS/img/template/editor/Working%20Paper_The%20Returns%20to%20Malaysian%20Labour%20-%20Part%20I.pdf
- Khalidi, J. R., Muthusamy, N., & Rahim, M. A. R. A. (2023b, September). *The Returns to Malaysian labour - Part II, Wage gaps within and between subgroups from 2010 to 2019* (KRI Working Paper No. 5/23). Khazanah Research Institute. <https://www.krinstitute.org/assets/contentMS/img/template/editor/The%20Returns%20to%20Malaysian%20Labour%20Part%20II%20Final.pdf>

- Khalil, I. A., Ali, M. Y., & Shaiban, M. (2019, November). *Waqf fund management in Kuwait and Egypt: Can Malaysia learn from their experiences*. In *Proceeding of the International Conference on Masjid, Zakat and Waqf (IMAF 2014)* (pp. 69-83). <https://conference.uis.edu.my/i-maf/e-proceedings/images/e-proceedings/2014/wakaf/w07-imaf-2014.pdf>
- Kumpulan Wang Simpanan Pekerja. (2023). *Belanjawanku 2022/2023*.
- Meiwa Corporation. (2024). *Waste to black gold: Brief summary on environmental solutions by a biomass carbonization technology of Japan*. <https://www.mofa.go.jp/files/000268774.pdf>
- Microsoft Corporation. (2023, Jun). *Microsoft carbon removal: Observations from our third year*. <https://query.prod.cms.rt.microsoft.com/cms/api/am/binary/RW16V26>
- Ministry of Primary Industries, New Zealand. (2024). *Maori Agribusiness*. <https://www.mpi.govt.nz/dmsdocument/53421-Maori-Agribusiness-Fact-sheet>
- Mottain, M. (2021, Mei 22). Malaysia on track to achieve high-income nation status. *The Star*. <https://www.thestar.com.my/business/business-news/2021/05/22/malaysia-on-track-to-achieve-high-income-nation-status>
- Moya, B. (2023, November 23). *Biochar is carbon removal's jack of all trades. Here's why*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2023/11/biochar-carbon-removals-jack-of-all-trades-for-immediate-climate-action/>
- Muzamir, M. Y. (2024, Ogos 18). MTUC: Revise Employment Act to mandate wage increases for private sector. *New Straits Times*. <https://www.nst.com.my/news/nation/2024/08/1093098/mtuc-revise-employment-act-mandate-wage-increases-private-sector>
- Naning, H., & Shafie, N. (2022, Oktober 3). *An inclusive social protection for all: Malaysia's Social Protection Project launched*. United Nations Development Programme. <https://www.undp.org/malaysia/blog/inclusive-social-protection-all-malaysias-social-protection-project-launched>
- Núñez, P. S. (2024, April 11). Sustaining wealth for future generations through Norway's oil surplus (1990–ongoing). *New York University Center on International Cooperation*. <https://www.sdg16.plus/policies/sovereign-wealth-fund-norway/>
- Offset8 Capital. (2024, Februari 27). *Offset8 announces the first transaction from Abu Dhabi to finance Sawa's \$50m carbon credit project in Indonesia*. <https://offset8capital.com/news/offset8-announces-the-first-transaction-from-abu-dhabi/>
- Ogawa, M. (2024). *Introduction to the pioneer works of charcoal uses in agriculture, forestry and others in Japan*. Japan Biochar Association. <https://biochar.jp/en/biochar-in-japan/>
- Pejabat Perdana Menteri Malaysia. (2023, Julai 27). *Ekonomi MADANI: Memperkasa Rakyat*. <https://www.pmo.gov.my/ms/2023/07/ekonomi-madani-memperkasa-rakyat/>
- Persekutuan Majikan-Majikan Malaysia. (2024a). *Salary survey for executives (various years)*.
- Persekutuan Majikan-Majikan Malaysia. (2024b). *Salary survey for non-executives (various years)*.
- Qi, H. E. (2024, Jun 18). Malaysia ranks 34th most competitive economy in 2024, down seven places. *The Edge Malaysia*. <https://theedgemaalaysia.com/node/715786>

- Segal, M. (2024, Mac 25). Microsoft signs 95,000 ton biochar carbon removal deal with climate solutions startup The Next 150. *ESG Today*. <https://www.esgtoday.com/microsoft-signs-95000-ton-biochar-carbon-removal-deal-with-climate-solutions-startup-the-next-150/>
- Social Wellbeing Research Centre. (2023, April). Protect, Promote and Prevent: Spearheading social protection initiatives for all. *SWRC Social Protection Bulletin*, 3(2). Universiti Malaya. <https://swrc.um.edu.my/bulletin/SWRC%20Social%20Protection%20Bulletin%20Vol%203%20No%202%20April%202023.pdf>
- Tabung Kanak-Kanak Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu. (2018, Februari 26). *Children without: A study of urban child poverty and deprivation in low-cost flats in Kuala Lumpur*. https://www.unicef.org/malaysia/sites/unicef.org.malaysia/files/2019-04/UNICEF-ChildrenWithout-EnglishVersion-Final26.2.18_0.pdf
- Tabung Kanak-Kanak Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu. (2024). *Key findings living on the edge: Longitudinal study on post-COVID-19 impact assessment among low-income households in Kuala Lumpur*. [https://www.unicef.org/malaysia/media/4626/file/Living on the Edge \(key findings\)\(ENG\).pdf](https://www.unicef.org/malaysia/media/4626/file/Living%20on%20the%20Edge%20(key%20findings)(ENG).pdf)
- The Next 150. (2024a). *Our projects*. <https://thenext150.com/projects/>
- The Next 150. (2024b, Mac 21). *The Next 150 inks 6-year agreement with Microsoft for 95,000 high-quality biochar carbon removal credits*. <https://thenext150.com/the-next-150-inks-6-year-agreement-with-microsoft-for-95000-high-quality-biochar-carbon-removal-credits/>
- Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri Malaysia. (2021). *Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 – 2025. Malaysia makmur, inklusif, mampan*.
- US Biochar Initiative. (2023). *About us*. <https://biochar-us.org/us-biochar-initiative>
- Wang, H. (2020, October 4). *Bamboo, roads and tourism help a Guizhou village shake off poverty*. CGTN. <https://news.cgtn.com/news/2020-10-04/Bamboo-roads-and-tourism-help-a-Guizhou-village-shake-off-poverty-UjIS6psTSw/index.html>
- Wetzel, D., & Economico, V. (2013, November 4). *Bolsa Família: Brazil's Quiet Revolution*. World Bank. <https://www.worldbank.org/en/news/opinion/2013/11/04/bolsa-familia-brazil-quiet-revolution>
- World Bamboo. (2024, April 30). *12th World Bamboo Congress Taiwan a great success!* <https://www.worldbamboo.net/news-1/12th-world-bamboo-congress-taiwan-a-great-success!>

BAB 2

Tinjauan Makroekonomi

61 PERSPEKTIF KESELURUHAN

62 EKONOMI 2024

EKONOMI GLOBAL

Rencana 2.1 – Malaysia sebagai Gerbang Kemakmuran ASEAN

EKONOMI DOMESTIK

Sisipan 2.1 – Pelan Tindakan KL20: Memperkasakan Kuala Lumpur sebagai Hub Syarikat Pemula Global

Sisipan 2.2 – Pengukuhan Industri Semikonduktor melalui Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030

Rencana 2.2 – Analisis Sensitiviti Perdagangan Malaysia terhadap Keluaran Dalam Negeri Kasar dan Impak Senario Ekonomi di China dan AS terhadap Eksport Kasar Malaysia

100 TINJAUAN 2025

TINJAUAN GLOBAL

TINJAUAN DOMESTIK

Rencana 2.3 – Menggalakkan Mobiliti Hijau dalam Memacu Negara ke Hadapan

Sisipan 2.3 – Zon Ekonomi Khas Johor-Singapura: Memperkukuh Kerjasama Dua Hala ke Arah Meningkatkan Potensi Pertumbuhan

Rencana 2.4 – Memperkasakan Syarikat Pelaburan Berkaitan Kerajaan Malaysia: Membuka Peluang Pelaburan untuk Memacu Pertumbuhan dan Pembangunan Sosial

121 KESIMPULAN

123 RUJUKAN

BAB 2

Tinjauan Makroekonomi

Perspektif Keseluruhan

Kerangka Ekonomi MADANI melonjak pertumbuhan ekonomi Malaysia

Ekonomi global dijangka kekal kukuh pada 2024 dan 2025 berikutan pertumbuhan stabil dalam kebanyakan ekonomi utama. Kadar inflasi terus mereda selaras dengan harga tenaga dan pasaran buruh yang menyederhana. Perdagangan antarabangsa dijangka mengukuh meskipun terdapat peningkatan ketegangan perdagangan dan ketidaktentuan dasar.

Ekonomi Malaysia meneruskan momentum pertumbuhan disokong oleh prestasi ekonomi yang memberangsangkan walaupun berhadapan cabaran berterusan dalam persekitaran luar. Keadaan ini menunjukkan asas ekonomi negara yang kukuh, kepelbagaian aktiviti ekonomi dan keyakinan pelabur terhadap pasaran domestik serta diperkukuh oleh dasar Kerajaan yang jelas. Tambahan pula, kerangka Ekonomi MADANI yang memberikan tumpuan kepada penstrukturan semula dan pembaharuan agenda ekonomi Malaysia serta pelaksanaan pelan dasar utama seperti Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (NETR) dan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030) telah mula menunjukkan keberhasilan yang positif. Pada separuh pertama 2024, ekonomi negara mencatat pertumbuhan menggalakkan sebanyak 5.1% didorong oleh permintaan domestik yang kukuh di samping eksport yang terus berkembang serta pertumbuhan positif dalam semua sektor ekonomi. Momentum

pertumbuhan ini dijangka berterusan pada separuh kedua tahun ini meskipun pada kadar yang sederhana. Secara keseluruhan, KDNK benar pada 2024 disemak naik antara 4.8% hingga 5.3% melebihi sasaran awal antara 4% hingga 5%.

Pada 2025, ekonomi diunjur berkembang antara 4.5% hingga 5.5%. Dari sudut penawaran, sektor perkhidmatan kekal menjadi pemacu utama pertumbuhan yang disumbangkan oleh aktiviti pelancongan, eksport yang berterusan serta aktiviti berkaitan ICT yang rancak. Industri berkaitan pelancongan terutamanya segmen makanan & minuman, penginapan dan perdagangan runcit dijangka terus meningkat manakala segmen perdagangan borong serta pengangkutan udara dan air akan mendapat manfaat daripada aktiviti berkaitan perdagangan yang berterusan. Industri seperti utiliti dan perkhidmatan profesional dijangka berkembang seiring dengan kepesatan perkembangan ICT terutamanya pusat data. Sektor pembuatan dijangka terus berkembang berikutan prestasi lebih baik dalam industri berorientasikan eksport terutamanya segmen E&E didorong oleh permintaan luar untuk semikonduktor yang semakin meningkat. Selain itu, industri berorientasikan domestik dijangka kekal menggalakkan selaras dengan penggunaan dan pelaburan domestik yang lebih tinggi. Sektor pembinaan dijangka mengukuh disumbangkan oleh pertumbuhan dalam semua subsektor. Prospek bagi sektor pertanian kekal positif disokong oleh peningkatan pengeluaran minyak sawit mentah (MSM) dan permintaan daripada industri berkaitan makanan. Sebaliknya, sektor perlombongan

dijangka merosot secara marginal disebabkan oleh penutupan loji berjadual bagi tujuan penyelenggaraan.

Dari sudut permintaan, pertumbuhan akan disokong oleh perbelanjaan sektor swasta yang kukuh dan perdagangan global yang stabil. Penggunaan swasta yang menyumbang sekitar 60% kepada ekonomi diunjur terus menerajui pertumbuhan disokong oleh pasaran buruh dan pertumbuhan pendapatan yang kukuh dalam persekitaran inflasi yang terkawal. Pembentukan modal tetap kasar atau jumlah pelaburan kekal tinggi didorong oleh pelaburan swasta yang direalisasikan, penyegeraan pelaksanaan projek strategik sektor awam dan inisiatif di bawah Program Pengaktifan dan Reformasi Badan Berkaitan Kerajaan (GEAR-uP) serta projek baharu dan sedia ada yang berbilang tahun dalam sektor perkhidmatan dan pembuatan.

Sektor luar negeri diunjur terus berkembang pada 2025 disokong oleh permintaan global yang stabil. Aktiviti perdagangan yang menggalakkan dijangka menyumbang kepada lebihan dalam akaun barangan manakala akaun perkhidmatan dijangka mencatat defisit lebih kecil disumbangkan oleh aktiviti pelancongan yang lebih kukuh. Akaun pendapatan diunjur terus merekodkan aliran keluar bersih berikutan peningkatan aktiviti pelaburan. Sehubungan itu, akaun semasa dijangka mencatat lebihan sebanyak RM49.1 bilion atau 2.4% daripada pendapatan negara kasar (PNK).

Dari sudut pendapatan, pampasan pekerja (PP) dijangka meningkat disokong oleh antaranya pelaksanaan kadar gaji minimum

baharu dan pelarasan kenaikan gaji penjawat awam. Peningkatan PP juga disokong oleh pertumbuhan ekonomi yang mampan seterusnya menyediakan lebih banyak peluang pekerjaan kepada rakyat.

Malaysia yang mengamalkan ekonomi terbuka kekal terdedah kepada ketidaktentuan persekitaran global yang berupaya menjejaskan pertumbuhan ekonomi negara. Keadaan tersebut termasuk ketegangan geopolitik yang meruncing, gangguan rantai bekalan, turun naik pasaran kewangan dan prospek pertumbuhan ekonomi yang tidak sekata antara negara. Justeru, Kerajaan kekal komited dalam melaksanakan langkah dan inisiatif pragmatik yang berterusan demi mengukuhkan lagi ekonomi negara.

Ekonomi 2024

Ekonomi Global

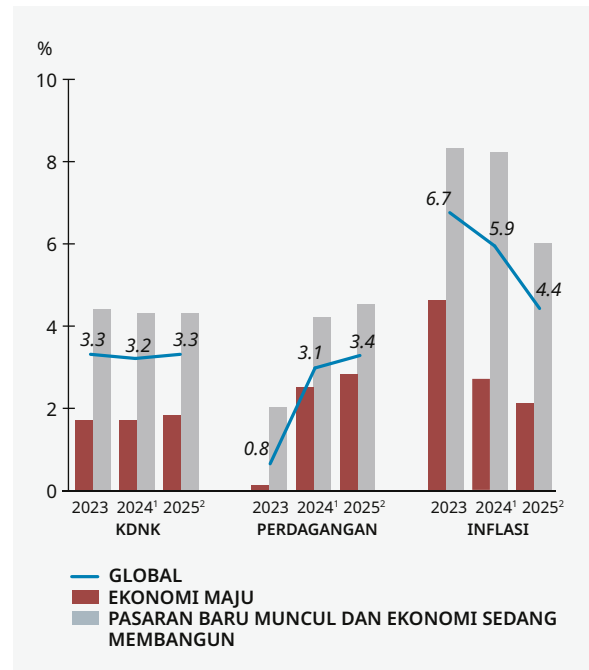
Pertumbuhan kekal berdaya tahan dalam ketidaktentuan

Ekonomi global diunjur stabil pada kadar 3.2% pada 2024 berikutan penajajaran pertumbuhan dalam kalangan ekonomi maju. Negara maju dijangka kekal mencatat pertumbuhan sebanyak 1.7%. Ekonomi AS dijangka berkembang sebanyak 2.6% didorong oleh penggunaan domestik yang berterusan manakala kawasan euro dianggar meningkat secara marginal sebanyak 0.9% dengan pertumbuhan dipacu oleh sektor perkhidmatan dan eksport yang lebih tinggi. Sementara itu, Jepun dijangka mencatat pertumbuhan lebih perlahan pada kadar 0.7% disebabkan oleh

gangguan rantaian bekalan dan pelaburan domestik yang lembap. Pertumbuhan pasaran baru muncul dan ekonomi sedang membangun (EMDE) dianggarkan berkembang sebanyak 4.3% disokong oleh kemampuan penggunaan swasta dan eksport di Asia. Ekonomi China dijangka meningkat pada kadar 5% didorong oleh perbelanjaan pengguna dan eksport manakala India diunjur mencatat pertumbuhan menggalakkan sebanyak 7% disokong oleh permintaan domestik yang teguh. Pertumbuhan dalam kalangan ASEAN-5 diunjur terus mengukuh pada kadar 4.5%.

Perdagangan dunia dijangka meningkat dengan ketara sebanyak 3.1% pada 2024 sejajar dengan kestabilan pertumbuhan ekonomi yang didorong oleh pengukuhan aktiviti perdagangan terutamanya dalam sektor berkaitan teknologi. **Inflasi global** terus mereda kepada 5.9% disumbangkan oleh harga tenaga dan pasaran buruh yang menyederhana. Walau bagaimanapun, kadar inflasi dianggarkan kekal tinggi dalam kalangan EMDE berbanding ekonomi maju.

RAJAH 2.1. Pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar, Perdagangan dan Inflasi Global 2023 - 2025 (% perubahan)

¹ Anggaran
² Unjuran
Nota: Perdagangan bagi Ekonomi Maju serta Pasaran Baru Muncul dan Ekonomi Sengah Membangun merujuk kepada purata volum eksport dan import bagi barangan dan perkhidmatan
Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook Update (Julai 2024)

RENCANA 2.1

Malaysia sebagai Gerbang Kemakmuran ASEAN

Pengenalan

ASEAN merupakan model kerjasama dan integrasi serantau yang berpengaruh dalam memacu pertumbuhan ekonomi, kemajuan sosial dan pembangunan budaya di Asia Tenggara. Sejak ditubuhkan pada 1967, ASEAN telah berkembang merangkumi 10 negara anggota yang memainkan peranan penting dalam memastikan kestabilan dan kemakmuran rantau ini. Visi ASEAN dizahirkan melalui moto "Satu Visi, Satu Identiti, Satu Komuniti" yang menggerakkan usaha mewujudkan komuniti bersatu dan berdaya tahan seterusnya mampu bersaing di persada global. ASEAN sedang melalui fasa transformasi yang menjanjikan pertumbuhan inklusif dan kemakmuran kepada negara anggota. Organisasi antara kerajaan serantau ini menjadi asas kepada kerjasama ekonomi dan integrasi di Asia Tenggara dan kini bersedia melonjak ke tahap pembangunan ekonomi yang lebih tinggi.

ASEAN dijangka terus kekal sebagai antara rantau ekonomi global yang paling pesat berkembang dalam dekad akan datang. ASEAN+3 Macroeconomic Research Office (AMRO) mengunjurkan pertumbuhan ekonomi ASEAN meningkat sebanyak 4.7% pada 2024 berbanding 4.2% pada 2023. Bank Pembangunan Asia pula menjangkakan rantau ini bakal menjadi ekonomi keempat terbesar

dunia menjelang 2030. Dalam tempoh 2013 hingga 2023, jumlah perdagangan barangan ASEAN dengan rakan dagang serantau dan global mencatat purata pertumbuhan tahunan yang stabil sebanyak 3.5% iaitu daripada USD2,533.1 bilion pada 2013 kepada USD3,560.1 bilion pada 2023. Di samping itu, ASEAN mencatat aliran masuk pelaburan langsung asing (FDI) yang kukuh bernilai USD165.1 bilion dalam tempoh sebelum COVID-19 dengan Malaysia menerima pelaburan sebanyak USD7.8 bilion. Pascapandemik, FDI ASEAN melonjak dengan ketara kepada USD223.5 bilion pada 2022 dengan pelaburan yang diterima oleh Malaysia meningkat lebih dua kali ganda kepada USD16.9 bilion. Perkembangan tersebut bukan sahaja menyerlahkan daya tahan ASEAN sebagai destinasi pelaburan utama tetapi juga kepentingan strategik dalam rantaian nilai global.

Kelebihan Daya Saing Malaysia: Memanfaatkan Kepengerusian ASEAN-Malaysia 2025

Malaysia sebagai antara negara anggota pengasas ASEAN menawarkan pelbagai peluang merentas sektor. Kedudukan strategik dan asas ekonomi Malaysia yang kukuh dilihat pelabur sebagai gerbang ASEAN yang menawarkan kelebihan unik dalam bidang strategik seperti elektrik dan elektronik (E&E), kecerdasan buatan (AI), pelancongan perubatan serta inisiatif alam sekitar, sosial dan tadbir urus (ESG). Menjelang kepengerusian ASEAN pada 2025, Malaysia akan memberikan tumpuan kepada pengukuhan kerjasama serantau dalam bidang tersebut. Usaha ini melibatkan penyertaan sektor swasta dan usahawan tempatan untuk mempamerkan produk dan perkhidmatan yang mencerminkan komitmen Malaysia dalam menggalakkan inovasi dan pertumbuhan ekonomi.

Selaku Pengerusi, Malaysia akan memperkenalkan Konsep Komuniti ASEAN 2045 bagi meningkatkan kerjasama dalam kalangan negara anggota, mengeratkan perpaduan, merapatkan jurang perbezaan serta memupuk keharmonian untuk kemakmuran ekonomi serantau. Selain itu, Konsep ini akan memperluas lagi kerjasama komuniti ASEAN bukan sahaja dari segi ekonomi tetapi turut meliputi aspek ketersambungan, pengagihan tenaga dan infrastruktur. Kepengerusian ini juga mencerminkan hala tuju Malaysia ke arah merealisasikan aspirasi Ekonomi MADANI untuk menjadi peneraju ekonomi Asia.

Elektrik dan Elektronik

Industri E&E Malaysia merupakan antara penyumbang utama kepada KDNK, pelaburan dan peluang pekerjaan. Lokasi yang strategik serta infrastruktur yang komprehensif membolehkan Malaysia menawarkan akses kepada pasaran global yang merangkumi lebih empat bilion penduduk melalui pelbagai perjanjian perdagangan bebas (FTA). Kedudukan strategik dalam rantaian bekalan semikonduktor Asia memberikan kelebihan kepada Malaysia dalam menarik pelaburan yang besar dan berkualiti serta meningkatkan peluang pekerjaan dalam industri ini.

Malaysia kini menyumbang 13% daripada pasaran pengujian dan pembungkusan semikonduktor global dan menjadi pengeksport semikonduktor keenam terbesar dunia. Industri ini merangkumi 60% daripada jumlah eksport E&E negara. Di bawah Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 – 2025, Kerajaan menyasarkan sumbangan industri E&E sebanyak RM120 bilion kepada KDNK menjelang 2025. Pada 2023, industri E&E telah menyumbang sebanyak 7.5% kepada KDNK bernilai RM117.7 bilion. Di samping itu, Malaysia telah melancarkan Strategi Semikonduktor Kebangsaan yang bertujuan mengukuhkan peranan negara dalam rantaian bekalan semikonduktor global. Strategi ini disokong oleh peningkatan permintaan terhadap produk E&E yang dipacu oleh perkembangan sektor kenderaan elektrik (EV), tenaga boleh baharu (TBB), aeroangkasa dan ekonomi digital.

Kecerdasan Buatan

Pakar antarabangsa berpandangan AI berpotensi menyumbang sekitar USD1 trilion kepada KDNK Asia Tenggara menjelang 2030 dengan Malaysia dijangka meraih USD115 bilion daripada jumlah ini. Malaysia berada pada landasan untuk muncul sebagai hab AI di rantau ini berikutan sambutan yang semakin menggalakkan daripada pemain teknologi global. Microsoft telah menyatakan komitmen untuk melabur USD2.2 bilion dalam tempoh empat tahun bagi mempercepat transformasi digital Malaysia termasuk membina infrastruktur awan dan AI, mewujudkan peluang kemahiran AI untuk 200,000 orang serta menubuhkan sebuah pusat kecemerlangan AI. Selain itu, Oracle telah menyatakan hasrat untuk melabur sebanyak USD6.5 bilion bagi menubuhkan pusat awan awam serantau di Malaysia.

Seperti yang digariskan dalam Pelan Hala Tuju Kecerdasan Buatan Negara 2021 – 2025, AI akan dimanfaatkan untuk membangunkan ekosistem inovasi yang mampan dan dinamik seterusnya membolehkan Malaysia mencapai status negara berpendapatan tinggi dan berteknologi tinggi. Menjelang Kepengerusian ASEAN-Malaysia 2025, Kerajaan komited untuk menggalakkan kerjasama dengan rakan dagang global dan memajukan ekonomi digital selaras dengan Pelan Induk Digital ASEAN 2025 dan Perjanjian Rangka Kerja Ekonomi Digital ASEAN.

Pelancongan Perubatan

Pelancongan perubatan telah dikenal pasti sebagai antara industri khusus di Malaysia yang menawarkan peluang menarik bagi negara anggota ASEAN untuk meluaskan pilihan penjagaan kesihatan dan meneroka peluang baharu bagi pertumbuhan ekonomi. Sistem penjagaan kesihatan terbaik dan kepakaran perubatan yang luas serta rawatan dan fasiliti yang mesra Muslim menjadikan Malaysia sebagai hab pelancongan perubatan yang menyediakan perkhidmatan penjagaan kesihatan berkualiti tinggi pada harga yang kompetitif kepada pelancong perubatan. Pada 2023, hasil daripada pelancongan perubatan di Malaysia mencapai RM2.25 bilion iaitu meningkat hampir empat kali ganda berbanding 2021. Kerajaan telah memainkan peranan penting dengan menggalakkan pelancongan perubatan melalui dasar strategik termasuk melonggarkan sekatan visa, melabur dalam infrastruktur penjagaan kesihatan dan mempromosikan Malaysia sebagai hab pelancongan perubatan secara berterusan.

Alam Sekitar, Sosial dan Tadbir Urus

Penyepaduan prinsip ESG Malaysia mencerminkan komitmen terhadap pembangunan mampan sejajar dengan Matlamat Pembangunan Mampan (SDG). Tumpuan negara terhadap amalan ESG disokong oleh kerjasama seperti Taksonomi ASEAN dan ASEAN-Interconnected Sustainability Ecosystem yang bertujuan menggalakkan pembangunan mampan melalui pelaksanaan rangka kerja bersama untuk ESG dalam kalangan negara anggota. Di samping itu, Rangka Kerja Kebangsaan Alam Sekitar, Sosial dan Tadbir Urus Industri (i-ESG) telah dibangunkan untuk menyokong firma Malaysia mematuhi piawaian ESG antarabangsa dalam sektor pembuatan.

Kesimpulan

Malaysia berpotensi menyumbang kepada ASEAN yang lebih berdaya tahan, inklusif dan makmur dengan menangani cabaran serta memanfaatkan peluang sedia ada. Malaysia dapat memacu ASEAN ke arah kemakmuran ekonomi dan integrasi serantau yang lebih baik dengan memanfaatkan sumber dan infrastruktur digital disokong oleh Kerajaan yang stabil dan dasar yang jelas. Justeru, Malaysia akan mempererat kerjasama dalam kalangan anggota ASEAN untuk mengharmonikan dasar, menyeragamkan peraturan dan meningkatkan perdagangan rentas sempadan demi mewujudkan ASEAN yang lebih kukuh.

Ekonomi Domestik

Sektoral

Sektor Perkhidmatan

Mengekalkan trajektori pertumbuhan

Sektor **perkhidmatan** berkembang sebanyak 5.4% pada separuh pertama 2024 dan dijangka kekal stabil pada separuh kedua didorong oleh perbelanjaan isi rumah yang kukuh berikutan peningkatan aktiviti berkaitan pelancongan dan perjalanan. Secara keseluruhan, sektor ini diunjur berkembang sebanyak 5.3% pada 2024 dengan kesemua subsektor mencatat pertumbuhan positif.

JADUAL 2.1. Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Sektor, 2023 – 2025 (pada harga malar 2015)

	BAHAGIAN (%)	PERUBAHAN (%)		
	2024 ¹	2023	2024 ¹	2025 ²
Perkhidmatan	59.4	5.1	5.3	5.5
Pembuatan	23.2	0.7	4.1	4.5
Pertanian	6.2	0.7	2.0	1.9
Perlombongan	6.1	0.5	2.2	-1.0
Pembinaan	3.9	6.1	14.1	9.4
KDNK	100.0	3.6	4.8 – 5.3	4.5 – 5.5

¹ Anggaran

² Unjuran

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran dan tidak termasuk komponen duti import

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

Subsektor perdagangan borong dan runcit meningkat sebanyak 4.3% pada separuh pertama 2024 dengan pertumbuhan yang berterusan terutamanya dalam segmen perdagangan runcit dan kenderaan bermotor dipacu oleh perbelanjaan pengguna yang bertambah baik. Subsektor ini dijangka berkembang sebanyak 4% pada separuh

JADUAL 2.2. Prestasi Sektor Perkhidmatan, 2023 – 2025 (pada harga malar 2015)

	BAHAGIAN (%)	PERUBAHAN (%)		
	2024 ¹	2023	2024 ¹	2025 ²
Perdagangan borong dan runcit	30.0	5.9	4.1	4.7
Kewangan dan insurans	11.3	-2.3	5.7	4.7
Maklumat dan komunikasi	10.8	3.6	3.1	2.6
Hartanah dan perkhidmatan perniagaan	7.9	8.7	8.6	6.3
Pengangkutan dan penyimpanan	7.1	13.8	10.6	10.4
Makanan & minuman dan penginapan	5.1	7.7	5.8	6.2
Utiliti	4.4	2.6	4.3	5.9
Perkhidmatan lain	7.9	6.3	5.4	5.4
Perkhidmatan kerajaan	15.5	4.7	5.0	6.7
Perkhidmatan	100.0	5.1	5.3	5.5

¹ Anggaran

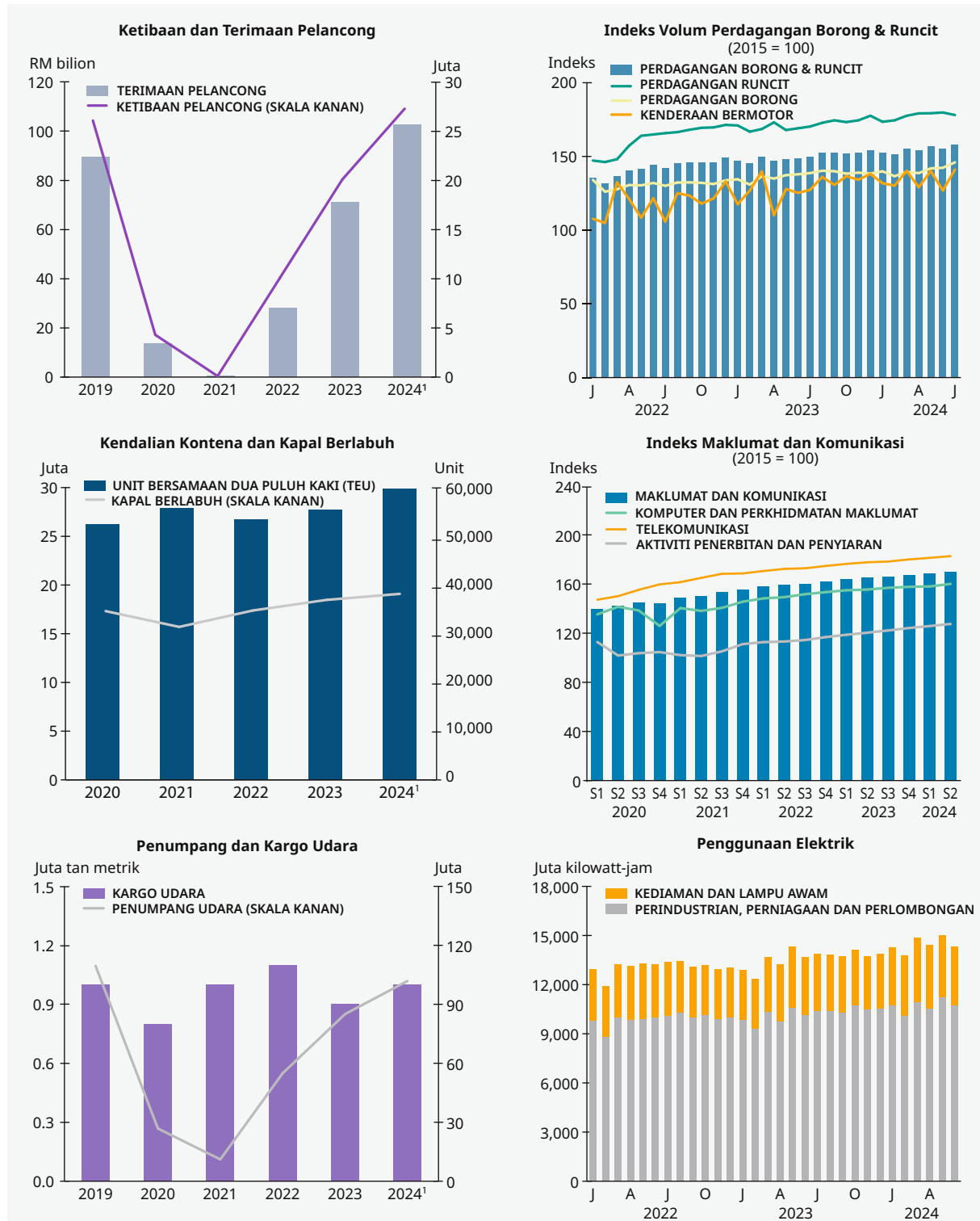
² Unjuran

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

kedua 2024 disokong oleh pertumbuhan positif dalam semua segmen terutamanya perdagangan runcit dengan jangkaan peningkatan ketibaan dan perbelanjaan pelancong di samping perbelanjaan isi rumah yang terus berdaya tahan disokong oleh pertumbuhan pendapatan yang stabil serta pelaksanaan pelbagai program bantuan kewangan. Segmen kenderaan bermotor turut dijangka kekal kukuh berikutan permintaan tinggi untuk kenderaan baharu terutamanya kenderaan elektrik (EV) dan hibrid yang mencatat peningkatan jualan ketara di samping tempahan yang terus meningkat untuk kereta bersaiz kecil. Prestasi ini telah mendorong pihak industri menyemak semula sasaran jualan kenderaan daripada 740,000 kepada 765,000 unit bagi 2024. Justeru, subsektor ini diunjur berkembang sebanyak 4.1% pada 2024.

RAJAH 2.2. Penunjuk Terpilih Sektor Perkhidmatan

¹ Anggaran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia; Lapangan Terbang Antarabangsa Senai; Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia; Malaysia Airports Holding Berhad; dan tujuh pelabuhan utama (Bintulu, Johor, Klang, Kuantan, Kuching, Pulau Pinang dan Tanjung Pelepas)

Subsektor pengangkutan dan penyimpanan mencatat pertumbuhan dua digit sebanyak 10.7% pada separuh pertama 2024 dipacu oleh segmen pengangkutan darat dan udara. Prestasi memberangsangkan ini disokong oleh peningkatan jumlah trafik di lapangan terbang sebanyak 15.3% kepada 46.6 juta penumpang dan lebuhraya bertol sebanyak 6.5% kepada satu bilion kenderaan. Prestasi kukuh subsektor ini diunjur berterusan ke separuh kedua 2024 dengan mencatat pertumbuhan sebanyak 10.4%. Segmen pengangkutan darat dijangka berkembang didorong oleh peningkatan penumpang pengangkutan rel dan bas di Lembah Klang. Sementara itu, pertumbuhan segmen pengangkutan udara dijangka kekal stabil sejajar dengan jumlah trafik penumpang udara yang lebih tinggi di samping pengenalan semula laluan antarabangsa dan penghantaran pesawat baharu serta program pengecualian visa untuk pelancong dari China dan India. Segmen pengangkutan air dijangka berkembang disokong oleh prestasi perdagangan yang berterusan terutamanya eksport barangan pembuatan dan pertanian. Secara keseluruhan, subsektor ini dianggar meningkat sebanyak 10.6% pada 2024.

Subsektor hartanah dan perkhidmatan perniagaan berkembang sebanyak 9.1% pada separuh pertama 2024 disokong oleh permintaan yang lebih tinggi untuk perkhidmatan profesional khususnya aktiviti berkaitan kejuruteraan. Pada separuh kedua 2024, subsektor ini dijangka mencatat pertumbuhan sebanyak 8.1% disokong oleh peningkatan aktiviti urus niaga jualan daripada pemaju kepada pembeli dalam segmen hartanah dan permintaan untuk perkhidmatan profesional, saintifik & teknikal. Di samping itu, penambahbaikan skim visa Malaysia Rumah Kedua Ku pada Jun 2024 terus menyokong

jualan segmen harta tanah mewah tempatan. Subsektor ini dijangka berkembang sebanyak 8.6% pada 2024.

Subsektor kewangan dan insurans meningkat sebanyak 5.2% pada separuh pertama 2024 disumbangkan oleh pertumbuhan kredit dan pendapatan perkhidmatan pengantaraan kewangan yang lebih tinggi dalam segmen perbankan manakala segmen insurans mencatat pertumbuhan positif berikutan lonjakan dalam pendapatan premium. Pada separuh kedua 2024, subsektor kewangan dan insurans diunjur berkembang sebanyak 6.1% seiring dengan pertumbuhan dalam semua segmen. Di samping itu, segmen perbankan dijangka mencatat pertumbuhan stabil berikutan permintaan berterusan untuk kemudahan kredit manakala segmen insurans akan dipacu oleh pendapatan premium yang lebih tinggi. Secara keseluruhan, subsektor ini dianggar kembali pulih sebanyak 5.7% pada 2024.

Subsektor maklumat dan komunikasi berkembang sebanyak 3% pada separuh pertama 2024 didorong oleh segmen telekomunikasi. Pada separuh kedua 2024, subsektor ini dijangka mencatat pertumbuhan sebanyak 3.2% disokong oleh peningkatan dalam perkhidmatan berasaskan digital, aktiviti perdagangan sosial¹ serta penstriman kandungan hiburan dan acara sukan utama. Selain itu, penggunaan perkhidmatan digital terutamanya kecerdasan buatan (AI), pengkomputeran awan dan pengaturcaraan keselamatan siber dijangka memacu pertumbuhan subsektor ini. Di samping itu, pakej langganan internet mudah alih untuk penjawat awam, pelajar dan pengamal media dijangka terus meningkatkan kadar langganan internet. Justeru, subsektor ini dijangka mencatat pertumbuhan sebanyak 3.1% pada 2024.

¹ Aktiviti perdagangan sosial merujuk kepada jual beli produk atau perkhidmatan melalui platform media sosial.

SISIPAN 2.1

Pelan Tindakan KL20: Memperkasakan Kuala Lumpur sebagai Hub Syarikat Pemula Global

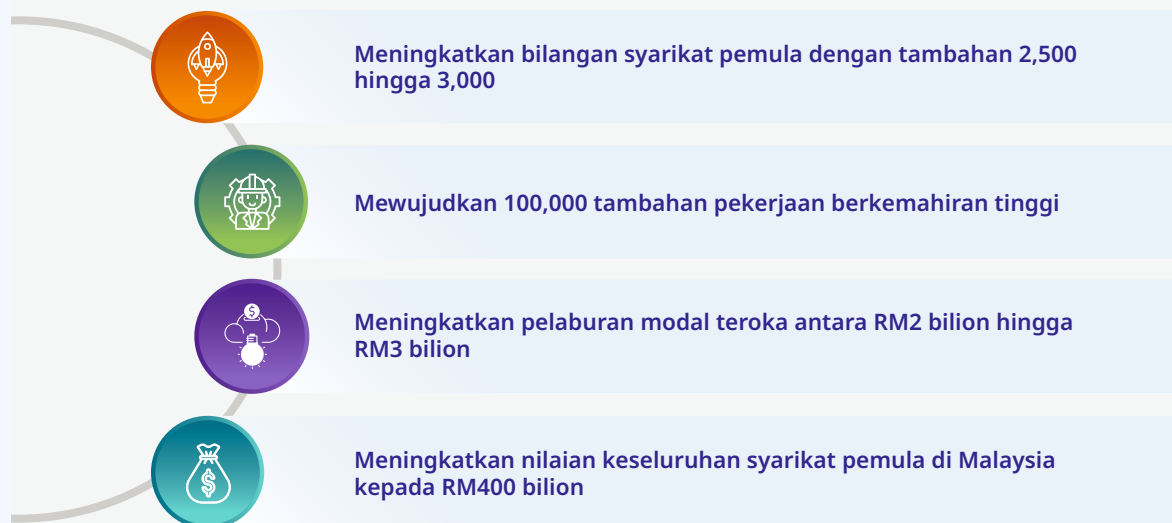
Pengenalan

The Global Startup Ecosystem Report 2024 menyenaraikan Kuala Lumpur dalam kalangan 21–30 ekosistem membangun terbaik dengan nilai USD47 bilion. Kerajaan akan memberikan keutamaan kepada industri berasaskan digital dan teknologi di bawah rangka kerja inisiatif pertumbuhan dan nilai tinggi (HGHV) dengan matlamat menjadikan Kuala Lumpur sebagai hab strategik utama untuk syarikat pemula di Asia Tenggara dan mencapai kedudukan 20 teratas pada peringkat global menjelang 2030. Inisiatif ini akan menyokong aspirasi kerangka Ekonomi MADANI untuk meletakkan Malaysia dalam kalangan 30 ekonomi teratas pada peringkat global.

Pelan Tindakan KL20

Pelan Tindakan KL20 (KL20) telah dirangka secara strategik untuk mengukuhkan ekosistem syarikat pemula negara dan menetapkan matlamat khusus yang perlu dicapai menjelang 2030 seperti dalam Rajah 2.1.1.

RAJAH 2.1.1. Sasaran KL20 Menjelang 2030

Sumber: Kementerian Ekonomi Malaysia

Pelan Tindakan ini menekankan lima tumpuan utama dan beberapa inisiatif untuk mentransformasi ekosistem secara menyeluruh seperti dalam Rajah 2.1.2. Pembaharuan yang jelas telah digariskan di bawah KL20 untuk menyatukan pihak berkepentingan utama termasuk pengasas, pelabur modal teroka, bakat, inkubator dan pemacu dengan agenda nasional. Langkah penyatuan ini mewujudkan peluang pekerjaan baharu dalam bidang yang memiliki potensi pertumbuhan tinggi selain dapat meningkatkan nilai sosioekonomi. Inisiatif tersebut turut memanfaatkan PKS dan usahawan menerusi pembiayaan dan sokongan perniagaan serta memudah cara pelaburan dan peluang kerjasama yang membolehkan usahawan mengembangkan perniagaan dan berinovasi dengan lebih berkesan.

RAJAH 2.1.2. Tumpuan Utama dan Inisiatif KL20

Tumpuan Utama	Inisiatif	Status
Komuniti syarikat pemula yang dinamik	KL Innovation Belt Hab inovasi (co-working space) yang menghimpunkan pemain ekosistem di satu lokasi untuk memudahkan jaringan kerjasama.	
	Unicorn Golden Pass Inisiatif untuk syarikat pemula global berpotensi tinggi menubuhkan pejabat di Malaysia yang berperanan sebagai daya tarikan bagi hab inovasi dan mewujudkan kelompok bakat dalam bidang teknologi.	
Akses pasaran yang besar	Startup City Connect Kerjasama dan integrasi antara Malaysia dengan negara lain penting bagi melancarkan operasi syarikat pemula untuk merentasi pasaran antarabangsa.	
Ketersediaan dana pada semua peringkat	VC Golden Pass Inisiatif bagi modal teroka serantau yang mempunyai rekod prestasi kukuh untuk menubuhkan pejabat di Malaysia bagi melabur dalam ekosistem syarikat pemula tempatan.	
	VC Launch Fund Pembangunan pengurus dana modal teroka tempatan baharu untuk meluaskan pilihan pembiayaan dan pelaburan bagi syarikat pemula di Malaysia terutamanya pada peringkat awal perniagaan.	
	VC Academy Program untuk meningkatkan kemahiran profesional modal teroka yang ingin melibatkan diri dalam industri modal teroka.	
	Startup Seed Grants Inisiatif bagi syarikat pemula pada peringkat awal perniagaan untuk mengakses pembiayaan yang disediakan oleh kerajaan.	
Akses kepada bakat berkemahiran tinggi	Innovation Pass Program visa yang holistik kepada pengasas dan bakat untuk bekerja di Malaysia.	
	Founder & Talent Relocation Service (Swiftshift) Perkhidmatan sehenti untuk memudah cara penghijrahan bakat luar negara ke Malaysia.	
	Executive Digital Leadership Program tiga bulan untuk melengkapkan pemimpin dengan kemahiran digital dan pengetahuan kritikal bagi meningkatkan ekonomi digital Malaysia menerusi transformasi organisasi.	
	Skills@Scale Pasaran kemahiran teknologi berpusat untuk meningkatkan kemahiran dengan memadankan pelatih dengan pengajar berpengalaman daripada pelbagai latar belakang.	
Persekitaran perniagaan yang kondusif	Startup Concierge Pusat sehenti yang menyediakan sokongan menyeluruh bagi syarikat pemula berpotensi tinggi untuk memulakan perniagaan dan operasi.	
	MyStartup Single Window Perkhidmatan dan maklumat sehenti untuk syarikat pemula, pelabur dan bakat berpotensi tinggi dalam bidang teknologi.	
	KL20 General Processing Unit Scheme Penyediaan infrastruktur kecerdasan buatan (AI) bertaraf dunia kepada syarikat pemula sebagai asas kepada Malaysia untuk menjadi peneraju AI serantau.	

Prapelaksanaan

Dalam Pelaksanaan

Sumber: Kementerian Ekonomi Malaysia

Khazanah Nasional Berhad (Khazanah), Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan) (KWAP) dan BlueChip Venture Capital akan menyediakan dana sebanyak RM3 bilion (RM1 bilion setiap satu) untuk menarik lebih ramai pelabur modal teroka ke Malaysia. Setakat ini, Khazanah telah menyalurkan RM1 bilion kepada dana ini. Secara keseluruhan, dana ini akan diperuntukkan untuk pelaburan dalam syarikat pemula peringkat awal yang berpotensi termasuk melalui pembiayaan ekuiti, perkongsian ilmu serta peluang untuk berkolaborasi dengan pemain industri, inkubator dan pemacu. Sokongan ini penting bagi menggalakkan inovasi dan pertumbuhan merentasi pelbagai sektor terutamanya dalam industri berasaskan digital dan teknologi.

Melangkah ke Hadapan

Pelaksanaan semua inisiatif yang ditetapkan perlu dipercepat melalui kerjasama padu semua pihak berkepentingan bagi memastikan kejayaan KL20. Kerajaan akan mempercepat inisiatif pada peringkat prapelaksanaan melalui pemantauan dan pengawasan yang berkesan serta menangani setiap kekangan semasa proses pelaksanaan. Usaha menggalakkan pertumbuhan syarikat pemula yang berpotensi tinggi bukan sahaja akan memacu inovasi domestik malahan berupaya mewujudkan peluang untuk melahirkan unicorn¹ tempatan yang berdaya saing pada peringkat global. Selain itu, program latihan dan pendidikan bersasar penting untuk memupuk minda kreatif dan memperkasakan syarikat pemula meneroka bidang baharu dalam industri berpotensi tinggi seperti teknologi kewangan, tenaga boleh baharu dan bioteknologi. Program tersebut akan melatih individu dan usahawan teknologi dengan kemahiran yang relevan bagi memperteguh daya tahan dalam mengharungi 'lembah kegagalan' dalam kitaran hayat syarikat pemula.

Kesimpulan

Pelan Tindakan KL20 akan menjadi pemangkin perubahan bagi melonjakkan Kuala Lumpur sebagai ekosistem syarikat pemula 20 teratas global menjelang 2030. Bagi mencapai sasaran ini, pendekatan seluruh negara yang melibatkan kerajaan, industri dan masyarakat penting dalam menyediakan ekosistem yang komprehensif bagi syarikat pemula untuk berkembang seterusnya mencipta pertumbuhan baharu demi masa hadapan negara yang lebih sejahtera.

¹ Unicorn merujuk kepada syarikat pemula yang telah mencapai nilai USD1 bilion.

Subsektor makanan & minuman dan penginapan meningkat sebanyak 5.6% pada separuh pertama 2024 disokong oleh kadar penginapan di hotel dan bilangan pelanggan di restoran yang tinggi seiring dengan peningkatan ketibaan pelancong kepada 14.1 juta. Pada separuh kedua 2024, subsektor ini dijangka berkembang sebanyak 5.9% berikutan ketibaan pelancong yang lebih tinggi dan aktiviti berkaitan pelancongan yang rancak. Prospek yang menggalakkan ini disokong oleh aktiviti promosi yang lebih giat bagi segmen khusus terutamanya perniagaan dan percutian, gastronomi serta pelancongan mesra Muslim. Tambahan pula, laporan Global Muslim Travel Index 2024 mengekalkan kedudukan Malaysia

sebagai destinasi pelancongan Muslim paling digemari untuk enam tahun berturut-turut. Secara keseluruhan, subsektor ini diunjur mencatat pertumbuhan sebanyak 5.8% pada 2024.

Subsektor utiliti mencatat peningkatan sebanyak 5.2% pada separuh pertama 2024 dan dianggar berkembang sebanyak 3.6% pada separuh kedua 2024. Bagi keseluruhan tahun, subsektor ini dijangka mencatat pertumbuhan sebanyak 4.3% berikutan penggunaan elektrik yang lebih tinggi susulan pembangunan pusat data dan peningkatan permintaan untuk pengecasan EV.

Subsektor perkhidmatan lain meningkat sebanyak 5.7% pada separuh pertama 2024 terutamanya disumbangkan oleh peningkatan permintaan untuk penjagaan kesihatan swasta dan enrolmen pelajar antarabangsa di institusi pengajian swasta. Pada separuh kedua 2024, subsektor ini diunjur berkembang sebanyak 5% disokong oleh pertumbuhan positif dalam semua segmen sejajar dengan peningkatan aktiviti rekreasi dan hiburan serta pelancongan. Secara keseluruhan, subsektor ini dijangka berkembang sebanyak 5.4% pada 2024. Sementara itu, subsektor perkhidmatan kerajaan dijangka meningkat sebanyak 5.2% pada separuh kedua 2024 berbanding pertumbuhan 4.7% yang dicatat pada separuh pertama tahun ini berikutan peningkatan bayaran emolumen serta perbelanjaan pembelian perkhidmatan dan bekalan. Justeru, subsektor ini dijangka berkembang sebanyak 5% pada 2024.

Sektor Pembuatan

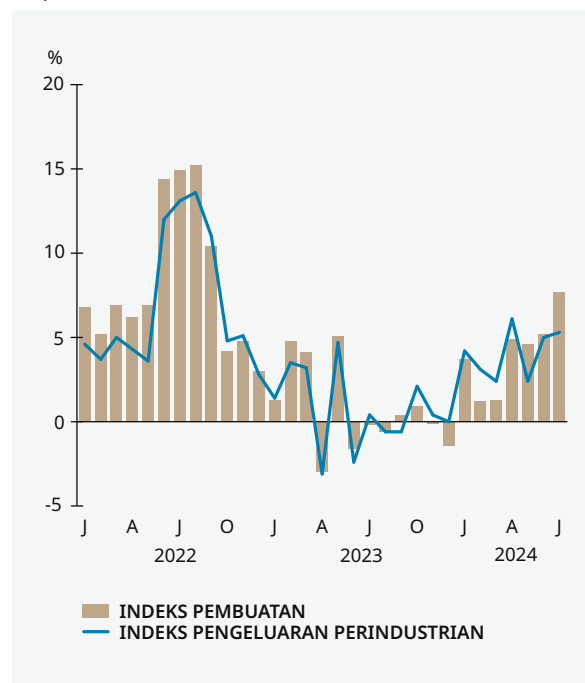
Peningkatan industri berorientasikan eksport menyokong pertumbuhan

Sektor **pembuatan** berkembang sebanyak 3.3% pada separuh pertama 2024 disumbangkan oleh pertumbuhan yang lebih tinggi dalam industri berorientasikan domestik dan prestasi lebih kukuh bagi industri berorientasikan eksport. Industri berorientasikan domestik mencatat pertumbuhan stabil sebanyak 5.9% didorong oleh peningkatan permintaan terutamanya bagi subsektor produk mineral bukan logam, logam asas dan produk logam yang direka disokong oleh aktiviti pembinaan yang rancak. Sementara itu, industri berorientasikan eksport merekodkan pertumbuhan 2.1% disumbangkan oleh peningkatan permintaan bagi segmen E&E berikutan momentum pasaran yang positif dalam industri semikonduktor global.

Pada separuh kedua 2024, sektor ini dianggar mencatat pertumbuhan sebanyak 4.9% dipacu oleh pengukuhan permintaan domestik dan peningkatan prestasi sektor luar negeri.

Bagi industri berorientasikan domestik, pertumbuhan dijangka kekal berdaya tahan didorong oleh aktiviti berkaitan pengguna terutamanya dalam segmen makanan dan minuman serta pengangkutan berikutan aktiviti pelancongan yang berkembang pesat. Di samping itu, penyegeraan pelaksanaan projek infrastruktur yang sedang dalam pembinaan serta aktiviti daripada pembangunan dalam perancangan akan meningkatkan output bahan berkaitan pembinaan seperti logam dan simen. Bagi industri berorientasikan eksport pula, segmen E&E dijangka bertambah baik sejajar dengan trend kitaran menaik dalam permintaan elektronik global yang disokong oleh perkembangan inovasi serta peningkatan dalam pasaran elektronik pengguna. Tambahan pula, peningkatan permintaan untuk cip AI, pusat data, pengkomputeran generasi hadapan dan aplikasi pengkomputeran berprestasi tinggi akan terus memacu pertumbuhan industri semikonduktor Malaysia. Secara keseluruhan, sektor pembuatan diunjur mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 4.1% pada 2024.

RAJAH 2.3. Output Sektor Pembuatan (% perubahan)

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

JADUAL 2.3. Indeks Pembuatan mengikut Industri Berorientasikan Eksport dan Domestik, Januari - Julai 2023 dan 2024 (2015 = 100)

	INDEKS		PERUBAHAN (%)		BAHAGIAN (%)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Industri berorientasikan eksport	137.9	142.1	0.0	3.1	67.9	67.2
Pembuatan minyak dan lemak daripada sayuran dan haiwan	93.4	94.9	5.5	1.6	3.7	3.6
Pembuatan tekstil	113.7	118.1	-3.8	3.9	0.7	0.7
Pembuatan pakaian	123.2	125.9	5.8	2.2	0.8	0.8
Pembuatan kayu dan produk kayu dan gabus, kecuali perabot; pembuatan bagi artikel jerami dan bahan-bahan anyaman	114.6	117.7	-6.5	2.7	1.8	1.7
Pembuatan kok dan produk petroleum bertapis	118.1	122.2	1.1	3.5	11.9	11.8
Pembuatan kimia dan produk kimia	127.7	130.4	4.3	2.1	8.7	8.6
Pembuatan produk getah	177.2	189.2	-9.6	6.8	4.2	4.3
Pembuatan produk plastik	124.3	130.2	-5.5	4.8	3.0	3.0
Pembuatan komputer, produk elektronik dan optikal	165.7	170.6	0.6	2.9	24.7	24.5
Pembuatan kelengkapan elektrik	147.3	145.8	0.2	-1.0	3.5	3.3
Pembuatan jentera dan peralatan t.t.t.l. ¹	147.4	152.9	0.8	3.8	3.4	3.4
Pembuatan perabot	125.0	135.2	-8.7	8.2	1.4	1.5
Industri berorientasikan domestik	133.3	141.5	4.6	6.2	32.0	32.8
Pembuatan produk prosesan makanan	163.2	170.8	4.1	4.7	6.4	6.5
Pembuatan minuman	132.3	140.3	0.5	6.0	0.9	0.9
Pembuatan produk tembakau	128.2	141.8	17.6	10.6	0.7	0.8
Pembuatan produk kulit dan barangan berkaitan	158.2	165.5	8.5	4.6	0.3	0.3
Pembuatan kertas dan produk kertas	142.1	147.8	3.3	4.0	1.8	1.8
Percetakan dan penerbitan semula media rakaman	125.6	135.5	5.5	7.9	1.3	1.3
Pembuatan produk farmaseutikal asas, kimia perubatan dan botani	165.6	176.1	1.9	6.3	0.7	0.7
Pembuatan produk galian bukan logam lain	112.5	122.1	3.2	8.5	3.6	3.7
Pembuatan logam asas	122.1	128.5	3.1	5.2	3.1	3.1
Pembuatan produk logam yang direka, kecuali mesin dan kelengkapan	118.3	130.6	6.2	10.4	4.8	5.1
Pembuatan kenderaan bermotor, treler dan semi treler	153.5	159.3	5.8	3.8	5.2	5.2
Pembuatan kelengkapan pengangkutan lain	101.3	105.8	3.6	4.4	1.3	1.3
Pembuatan lain	119.8	124.4	2.6	3.9	1.0	1.0
Membaiki dan pemasangan jentera dan kelengkapan	136.8	144.9	5.4	5.9	1.1	1.1
Pembuatan	136.3	141.9	1.4	4.1	100.0	100.0

¹ Tidak terkelas di tempat lain

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

SISIPAN 2.2

Pengukuhan Industri Semikonduktor melalui Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030

Pengenalan

Landskap ekonomi global yang dinamik dan kemajuan teknologi yang pesat telah mendorong Malaysia membangunkan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030) agar seiring dengan perkembangan perindustrian. Inisiatif strategik telah dirangka di bawah NIMP 2030 untuk meletakkan negara sebagai peneraju global dalam pembangunan perindustrian. Pelan ini bertujuan untuk meningkatkan sektor pembuatan serta perkhidmatan berkaitan pembuatan ke tahap yang lebih tinggi dengan memanfaatkan trend global terkini seperti kecerdasan buatan (AI), robotik termaju dan kenderaan elektrik (EV). Elektrik dan elektronik (E&E) telah dikenal pasti sebagai satu daripada subsektor utama yang berupaya menjana limpahan ekonomi dan inovasi yang tinggi. Subsektor E&E menyumbang sekitar 40% daripada eksport barangan pembuatan Malaysia terutamanya ke Singapura, AS dan China. Industri semikonduktor merangkumi 60% daripada jumlah eksport produk E&E dengan sebahagian besar disumbangkan oleh aktiviti *back-end*. Malaysia menetapkan matlamat untuk beralih kepada segmen bernilai tambah tinggi dan memperkukuh ekosistem semikonduktor *front-* dan *back-end* seiring dengan keupayaan dan trend pasaran global yang semakin pesat dalam perubahan teknologi. Sisipan ini menerangkan status semasa industri semikonduktor merangkumi prestasi, cabaran serta strategi seperti yang digariskan di bawah NIMP 2030. Taburan geografi bagi pemain industri E&E di Malaysia seperti dalam Rajah 2.2.1.

RAJAH 2.2.1. Taburan Geografi Pemain Industri Elektrik dan Elektronik di Malaysia

Utara

Kawasan: Pulau Pinang, Kedah (Kulim, Sungai Petani), Perak (Ipoh)
 Jumlah firma: 212
 Industri: Kebanyakannya komponen elektronik, solar fotovoltaik (PV), perkhidmatan pembuatan elektronik (EMS), diod pemancar cahaya (LED)
 Firma besar: Intel, Infineon, Keysight, OSRAM, Inari, Vitrox

Timur

Kawasan: Pahang, Terengganu, Kelantan
 Jumlah firma: 7
 Industri: Kebanyakannya komponen elektronik daripada industri kecil dan sederhana (PKS) tempatan

Tengah

Kawasan: Lembah Klang, Negeri Sembilan, Melaka
 Jumlah firma: 185
 Industri: Kebanyakannya komponen elektronik, elektronik pengguna dan perkhidmatan pembuatan elektronik (EMS)
 Firma besar: Sony, Panasonic, Hitachi, Samsung, Renesas, Toshiba, ON Semiconductor

Selatan

Kawasan: Johor (Johor Bahru, Muar)
 Jumlah firma: 82
 Industri: Kebanyakannya komponen E&E, elektronik penggunadan perkhidmatan pembuatan elektronik (EMS)
 Firma besar: Celestica, TDK, Micron, STMicroelectronics

Sarawak

Kawasan: Sarawak (Kuching, Bintulu)
 Jumlah firma: 9
 Industri: Solar fotovoltaik (PV), semikonduktor
 Firma besar: OCIM, X-Fab

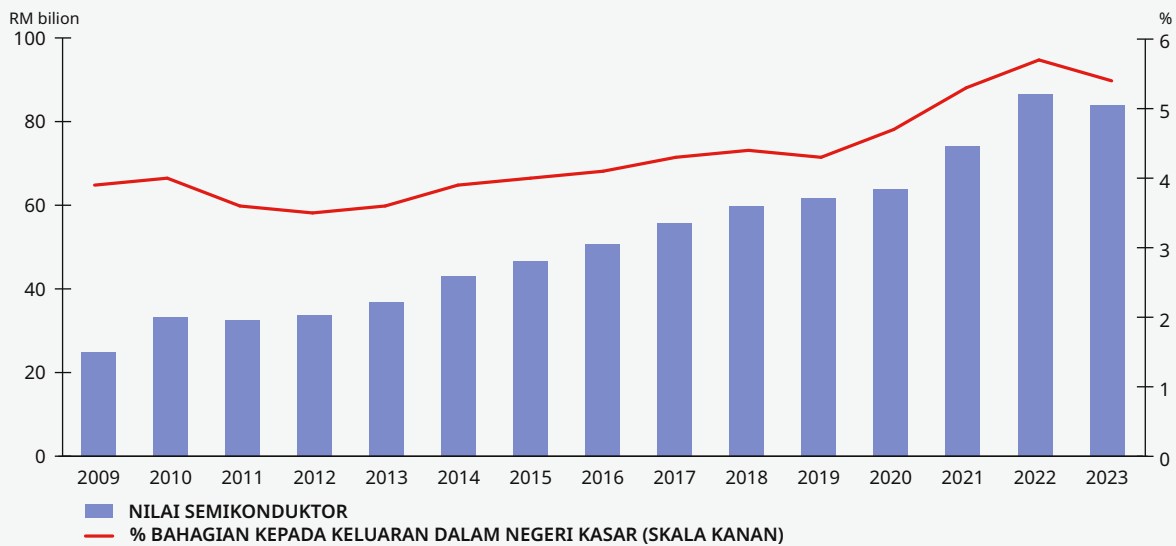
Sumber: Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri Malaysia

Prestasi Industri Semikonduktor

Industri semikonduktor Malaysia telah berkembang pesat dan menjadi antara pemain utama dalam rantaian bekalan global sejak lima dekad yang lalu. Bermula pada 1971 dengan pengoperasian firma Amerika iaitu National Semiconductor, Malaysia kini telah menjadi lokasi kepada syarikat gergasi dalam pembuatan semikonduktor global termasuk Infineon Technologies, Texas Instruments, Intel dan TF-AMD yang memperkukuh keupayaan pembuatan semikonduktor negara. Selain itu, Malaysia juga berjaya melahirkan pemain tempatan utama seperti Inari, Vitrox, Oppstar, Pentamaster dan SkyeChip yang merupakan sebahagian daripada rantaian nilai semikonduktor global.

Industri semikonduktor terus memainkan peranan penting dalam memacu ekonomi Malaysia dengan purata pertumbuhan tahunan 7.7% dan purata bahagian daripada jumlah eksport sebanyak 19.5% dalam tempoh 2009 hingga 2023. Industri ini turut menyumbang purata tahunan 4.3% kepada KDNK Malaysia sepanjang tempoh tersebut (Rajah 2.2.2.). Walaupun sumbangan industri semikonduktor agak kecil, namun Malaysia berhasrat untuk meningkatkan industri ini melalui pelaburan berkualiti yang merangkumi pemindahan teknologi bernilai tinggi, pembangunan bakat dan aktiviti yang mempunyai limpahan berimpak tinggi kepada negara selaras dengan keutamaan di bawah NIMP 2030.

RAJAH 2.2.2. Prestasi Industri Semikonduktor Malaysia, 2009 – 2023
(Nilai ditambah dan % bahagian kepada Keluaran Dalam Negeri Kasar pada harga malar)

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

RAJAH 2.2.3. Kedudukan Pemain Industri Semikonduktor di sepanjang Rantaian Nilai Elektrik dan Elektronik

		Front-End			Back-End
		Penyelidikan dan Pembangunan (R&D)	Reka bentuk	Pembuatan (Komponen)	Pemasangan, Pembungkusan dan Pengujian
Industri	Komponen Elektronik	Rendah	Sederhana	Sederhana	Tinggi
	Elektronik Pengguna	Rendah	Rendah	Sederhana	Tinggi
	Kelengkapan Komputer	Tiada	Rendah	Sederhana	Tinggi
	Kelengkapan Komunikasi	Tiada	Tiada	Tinggi	Sederhana
	Elektrikal	Rendah	Sederhana	Tinggi	Tinggi
		Nilai Tambah Lebih Tinggi			Nilai Tambah Terendah

Sumber: Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri Malaysia

Rajah 2.2.3. menggambarkan kedudukan pemain industri semikonduktor Malaysia di sepanjang rantaian nilai E&E. Kekuatan Malaysia dalam industri semikonduktor tertumpu kepada segmen *back-end* khususnya dalam aktiviti pemasangan, pembungkusan dan pengujian dengan penyertaan yang lebih rendah dalam segmen *front-end*. Sehubungan itu, NIMP 2030 telah menetapkan sasaran untuk mencapai nilai tambah yang lebih tinggi dalam segmen *front-end* di samping memodenkan segmen *back-end* bagi meningkatkan rantaian nilai semikonduktor.

Strategi Semikonduktor Nasional

Pelan Strategi Semikonduktor Nasional (NSS) yang diumumkan pada Mei 2024 merupakan sebahagian daripada NIMP 2030. Pelan ini bertujuan untuk memperkukuh peranan Malaysia dalam rantaian bekalan semikonduktor global dari aspek reka bentuk sehingga kepada pengeluaran produk semikonduktor bernilai tinggi. Langkah yang diambil termasuk mengutamakan pelaburan baharu dalam fabrikasi wafer dan aktiviti reka bentuk litar bersepadu. Inisiatif NSS yang komprehensif ini menunjukkan komitmen negara dalam meningkatkan pertumbuhan keseluruhan industri berteknologi tinggi serta memperkasakan tenaga kerja. Pelan ini menetapkan lima sasaran utama seperti dalam Rajah 2.2.4.

RAJAH 2.2.4. Strategi Semikonduktor Nasional - Lima Sasaran Utama

Sumber: Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri Malaysia

Cabaran Mengukuhkan Industri

Industri semikonduktor menghadapi beberapa cabaran termasuk:

Persaingan Global dan Gangguan Rantaian Bekalan

Persaingan sengit daripada pemain pasaran seperti Taiwan, Republik Korea dan China serta gangguan dalam rantaian bekalan global akan mempengaruhi pengeluaran dan meningkatkan kos. Malaysia perlu meningkatkan pelaburan dalam aktiviti penyelidikan dan pembangunan (R&D) bagi menghasilkan bahan buatan tempatan sejajar dengan keperluan perkembangan industri yang seterusnya akan memperkukuh kedudukan negara dalam rantaian bekalan global. Walau bagaimanapun, inisiatif ini akan menimbulkan cabaran kepada syarikat tempatan.

Kekurangan Bakat Mahir

Pelan ini menyasarkan untuk melatih dan meningkatkan kemahiran 60,000 jurutera dalam reka bentuk litar bersepadu menjelang 2030. Pada masa ini, industri menghadapi kekurangan bakat mahir tempatan untuk memenuhi permintaan industri disebabkan oleh penghijrahan bakat ke luar negara yang menawarkan gaji lebih tinggi serta peluang pekerjaan lebih baik.

Mendepani Kepsatan Kemajuan Teknologi

Penerimgunaan teknologi canggih yang pesat dan peningkatan kompleksiti peranti semikonduktor telah mendorong permintaan bagi perkhidmatan yang direka khusus. Penyesuaian terhadap perkembangan teknologi yang pesat ini akan terus menjadi cabaran kepada negara. Justeru, Malaysia perlu merebut peluang untuk meningkatkan rantaian nilai semikonduktor dalam mendepani persaingan global yang semakin sengit.

Strategi untuk Memperkukuh Industri

Pihak Kerajaan dan industri perlu melaksanakan tindakan strategik untuk memajukan industri semikonduktor Malaysia termasuk:

Memupuk Kerjasama R&D

Memberikan tumpuan kepada peningkatan aktiviti R&D dengan menggalakkan kerjasama antara industri, institusi akademik dan organisasi penyelidikan untuk memacu inovasi dan kemajuan teknologi semikonduktor.

Program Pembelajaran Kemahiran Teknikal Berterusan

Memberikan penekanan kepada Program Pembelajaran Kemahiran Teknikal secara berterusan terutamanya kepada pembangunan tenaga kerja mahir, berdaya tahan dan berdaya saing dalam industri dengan menyediakan kemahiran dan pengetahuan yang diperlukan untuk memacu inovasi.

Penubuhan Pusat Teknologi Pembungkusan Termaju

Menubuhkan Pusat Teknologi Pembungkusan Termaju bagi meningkatkan teknologi pembungkusan semikonduktor yang memberikan tumpuan kepada penyelidikan dan inovasi seterusnya meningkatkan kecekapan dan prestasi produk semikonduktor.

Pembangunan Mampan

Mengamalkan model pertumbuhan industri yang seimbang merangkumi amalan sosial, ekonomi dan mampan untuk mendorong pelaburan masa hadapan. Pembangunan Taman Perindustrian Hijau Bersepadu Kerian (KIGIP) sebagai taman perindustrian hijau dan pintar mengguna pakai tenaga boleh baharu sebagai pemangkin untuk menarik pelaburan berkualiti tinggi.

Kesimpulan

Industri semikonduktor Malaysia sedang melalui proses transformasi disokong oleh inisiatif strategik nasional dan visi yang sentiasa mengambil kira perubahan pada masa hadapan. Dasar nasional seperti kerangka Ekonomi MADANI yang merangkumi pelaksanaan NIMP 2030 dan NSS menunjukkan komitmen Kerajaan untuk memperkukuh daya saing dan kemampuan industri pada peringkat global. Dasar dan pelan tindakan tersebut membolehkan Malaysia berada pada kedudukan yang lebih baik untuk mendepani kompleksiti pasaran semikonduktor global, memacu pertumbuhan dan menetapkan penanda aras kecemerlangan baharu pada masa akan datang.

Sektor Pertanian

Prospek dijangka bercampur-campur

Sektor **pertanian** mengukuh dengan mencatat pertumbuhan sebanyak 4.5% pada separuh pertama 2024 terutamanya didorong oleh prestasi mapan subsektor kelapa sawit. Subsektor ini melonjak dengan ketara sebanyak 10.7% disumbangkan oleh pengeluaran buah tandan segar (BTS) yang lebih tinggi dan hasil MSM yang lebih baik. Subsektor getah juga berkembang sebanyak 1.3% selepas pulih daripada jangkitan Pestalotiopsis iaitu penyakit luruhan daun getah serta mendapat manfaat daripada keadaan cuaca yang menggalakkan. Di samping itu, subsektor ternakan kembali meningkat sebanyak 5.2% terutamanya disokong oleh pengeluaran yang stabil dalam segmen ternakan ayam dan itik serta telur manakala subsektor perikanan terus berkembang sebanyak 4.3% dipacu oleh segmen perikanan marin.

Sektor ini diunjur merosot secara marginal sebanyak 0.2% pada separuh kedua tahun ini terutamanya disebabkan oleh prestasi subsektor kelapa sawit yang kurang menggalakkan. Hasil BTS yang berkurangan akan dapat dilihat seawal suku keempat dijangka menjejaskan pengeluaran MSM pada separuh kedua 2024. Pengurangan ini disebabkan oleh cuaca kering yang berlarutan bermula separuh kedua 2023 dan meruncing pada awal 2024 seterusnya menjejaskan kualiti buah. Subsektor getah pula dijangka menguncup manakala subsektor perhutanan dan pembalakan diunjur terus mencatat penurunan ketara. Walau bagaimanapun, subsektor lain iaitu ternakan, pertanian lain dan perikanan dijangka berkembang disokong oleh pengeluaran yang lebih baik dan peningkatan permintaan domestik.

Secara keseluruhan, sektor pertanian diunjur meningkat sebanyak 2% pada 2024 dengan semua subsektor dijangka mencatat pertumbuhan positif kecuali perhutanan dan pembalakan. Subsektor kelapa sawit yang menyumbang lebih daripada 36% daripada sektor pertanian dijangka berkembang dengan sebahagian besar disokong oleh peningkatan dalam penawaran buruh, aktiviti pembajaan

yang lebih baik dan prestasi kukuh pada separuh pertama tahun ini. Walaupun output MSM dijangka lebih tinggi, namun pengeluaran MSM kekal di bawah paras potensi disebabkan oleh kesan cuaca kering dan peningkatan keluasan kawasan pokok sawit tua berikutan kadar penanaman semula yang rendah. Dari segi harga, MSM diunjur mencatat purata antara RM3,800 hingga RM4,300 setan metrik disebabkan oleh kekangan dalam bekalan minyak sawit global. Subsektor getah dijangka mencatat pertumbuhan marginal hasil daripada pengeluaran getah asli yang stabil disokong oleh pemulihan harga getah seterusnya menggalakkan aktiviti penorehan oleh pekebun kecil. Selain itu, inisiatif yang dilaksanakan oleh Kerajaan seperti penambahbaikan Insentif Pengeluaran Lateks (IPL) dan Insentif Pengeluaran Getah (IPG) akan memberikan sokongan tambahan kepada pertumbuhan subsektor ini.

Subsektor ternakan, pertanian lain dan perikanan juga dijangka berkembang menerusi usaha bersepadu dalam memperkukuh keterjaminan makanan negara yang antara lain memperluas Program Smart Sawah Berskala Besar meliputi 79 kawasan dengan keluasan 35,348 hektar di seluruh negara. Tambahan pula, perbelanjaan pengguna yang mampan dan aktiviti pelancongan yang bertambah baik dijangka mendorong pertumbuhan subsektor tersebut.

JADUAL 2.4. Prestasi Sektor Pertanian, 2023 – 2025
(pada harga malar 2015)

	BAHAGIAN (%)	PERUBAHAN (%)		
	2024 ²	2023	2024 ²	2025 ³
Kelapa sawit	36.3	0.2	2.9	0.6
Pertanian lain ¹	29.3	3.7	1.0	3.8
Ternakan	17.0	0.7	4.8	3.6
Perikanan	11.7	0.5	3.6	2.7
Perhutanan dan pembalakan	4.1	-8.9	-13.0	-8.4
Getah	1.6	-6.6	0.2	0.9
Pertanian	100.0	0.7	2.0	1.9

¹ Termasuk padi, buah-buahan, sayur-sayuran, kelapa, tembakau, teh, bunga, lada, koko dan nanas

² Anggaran

³ Unjuran

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

Sektor Perlombongan

Subsektor gas asli memacu pertumbuhan

Sektor **perlombongan** kembali pulih sebanyak 4.3% pada separuh pertama 2024 dengan pengembangan direkodkan dalam semua subsektor. Pertumbuhan sebanyak 6% dalam subsektor gas asli disokong oleh pengeluaran yang lebih tinggi dari semua wilayah. Subsektor minyak mentah dan kondensat meningkat sebanyak 1.4% disumbangkan oleh pengeluaran kondensat yang stabil dalam tempoh tersebut. Sementara itu, subsektor perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan mencatat pertumbuhan stabil sebanyak 5.9%. Sektor ini dijangka berkembang secara marginal sebanyak 0.3% pada separuh kedua 2024. Walaupun prestasi subsektor gas asli dijangka kukuh berikutan permulaan operasi medan gas baharu, namun pertumbuhan sektor perlombongan secara keseluruhan diunjur menyederhana disebabkan oleh prestasi subsektor minyak mentah dan kondensat yang kurang memberangsangkan.

Bagi tahun ini, sektor perlombongan diunjur berkembang sebanyak 2.2% terutamanya didorong oleh prestasi kukuh dalam subsektor gas asli. Pengeluaran yang stabil daripada medan gas sedia ada di samping pengeluaran output daripada blok gas baharu di pembangunan gas Kasawari, Jerun dan Gansar serta Kayu Manis South East dijangka menyumbang dengan ketara kepada pertumbuhan subsektor ini. Selain itu, permintaan yang lebih tinggi daripada rakan dagang utama khususnya Jepun dan China serta peningkatan penggunaan domestik terutamanya daripada pemain sektor perindustrian dan tenaga dijangka menyumbang secara positif kepada pertumbuhan. Sebaliknya, subsektor minyak mentah dan kondensat dijangka menyusut disebabkan oleh pengeluaran minyak mentah yang lebih rendah terutamanya dari Sabah. Dari segi harga, minyak mentah Brent dijangka kekal stabil antara USD80 hingga USD85 setong meskipun ketidakpastian berterusan

dalam persekitaran global dan penetapan had pengeluaran oleh Pertubuhan Negara-negara Pengeksport Petroleum (OPEC).

Sektor Pembinaan

Pengembangan menyeluruh yang memberangsangkan

Sektor **pembinaan** meningkat ketara sebanyak 14.6% pada separuh pertama 2024 dengan semua subsektor mencatat pertumbuhan yang memberangsangkan. Subsektor kejuruteraan awam kekal kukuh hasil daripada penyegeraan pelaksanaan projek infrastruktur yang sedang dalam pembinaan termasuk Laluan Rel Pantai Timur (ECRL), Rapid Transit System Link (RTS Link) antara Johor Bahru dengan Singapura serta Lebuhraya Pan Borneo Sabah. Di samping itu, subsektor bangunan kediaman dan bangunan bukan kediaman turut menyumbang kepada pertumbuhan sektor ini dipacu oleh peningkatan permintaan untuk rumah mampu milik serta aktiviti ekonomi yang rancak. Subsektor aktiviti pembinaan khas turut berkembang disokong oleh projek Tambakan Laut Bahagian Selatan Pulau Pinang serta kerja berkaitan pemasangan elektrik dan sistem paip.

Sektor ini dijangka meneruskan momentum positif pada separuh kedua 2024 dengan unjuran pertumbuhan dua digit sebanyak 13.7%. Penyegeraan pelaksanaan projek infrastruktur menjelang akhir tempoh Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 – 2025 (RMKe-12) akan terus menyokong subsektor kejuruteraan awam. Di samping itu, pembinaan pusat data terutamanya di Johor dan Selangor serta bangunan perindustrian dijangka mengukuhkan subsektor bangunan bukan kediaman. Subsektor bangunan kediaman diunjur berkembang dipacu oleh peningkatan permintaan rumah mampu milik selaras dengan inisiatif Kerajaan di bawah Belanjawan 2024. Inisiatif ini, antara lain merangkumi pelaksanaan 36 Program Perumahan Rakyat termasuk 15 projek sedia ada yang akan memberikan manfaat kepada 5,100 penduduk serta pembinaan 3,500 unit rumah di bawah

14 Program Rumah Mesra Rakyat dan projek baharu perumahan MADANI. Tambahan pula, projek diterajui oleh sektor swasta turut menyumbang kepada pertumbuhan subsektor bangunan kediaman. Secara keseluruhan, sektor ini dianggar terus berkembang sebanyak 14.1% pada 2024.

Permintaan Domestik

Permintaan domestik yang mampan menerajui pertumbuhan

Permintaan domestik yang dipacu oleh sektor swasta kekal kukuh dan menyumbang dengan ketara kepada pertumbuhan ekonomi secara keseluruhan. Pertumbuhan pada separuh pertama 2024 merekodkan 6.5% dan dijangka meneruskan momentum pada separuh kedua tahun ini. Oleh itu, permintaan domestik dianggar berkembang sebanyak 6.3% bagi keseluruhan tahun dengan perbelanjaan sektor swasta dijangka meningkat sebanyak 6.7%. Peranan sektor swasta sebagai enjin utama pertumbuhan dicerminkan oleh sumbangan yang tinggi sebanyak 5.1 mata peratusan kepada pertumbuhan KDNK. Sementara itu, perbelanjaan sektor awam dijangka meningkat sebanyak 5% dan menyumbang 0.9 mata peratusan kepada pertumbuhan KDNK.

JADUAL 2.5. *Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Permintaan Agregat, 2023 - 2025 (pada harga malar 2015)*

	BAHAGIAN (%)		PERUBAHAN (%)	
	2024 ²	2023	2024 ²	2025 ³
Permintaan domestik	95.2	4.6	6.3	6.1
Perbelanjaan swasta	77.5	4.6	6.7	6.6
Penggunaan	61.1	4.7	5.5	5.9
Pelaburan	16.4	4.6	11.1	8.9
Perbelanjaan awam	17.8	4.6	5.0	4.1
Penggunaan	13.0	3.3	3.5	3.8
Pelaburan	4.8	8.6	9.3	4.9
Sektor luar negeri¹	4.2	-16.2	0.6	5.7
Eksport	67.9	-8.1	7.8	3.8
Import	63.7	-7.4	8.4	3.7
KDNK	100.0	3.6	4.8 - 5.3	4.5 - 5.5

¹ Barangan dan perkhidmatan bukan faktor

² Anggaran

³ Unjuran

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran dan tidak termasuk komponen perubahan dalam stok

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

Penggunaan swasta mencatat pertumbuhan 5.3% pada separuh pertama 2024 dan dijangka meningkat sebanyak 5.5% bagi keseluruhan tahun. Perkembangan ini disokong oleh pendapatan boleh guna yang lebih tinggi hasil daripada aktiviti ekonomi domestik yang menggalakkan dan keadaan pasaran buruh yang bertambah baik. Tambahan pula, Bayaran Insentif Awal Kajian Sistem Saraan Perkhidmatan Awam Tahun 2024 kepada penjawat awam dan pesara pada Februari 2024 telah menyumbang kepada pertumbuhan yang positif. Jangkaan pertumbuhan yang lebih tinggi dalam perbelanjaan isi rumah turut disumbangkan oleh pengeluaran daripada Akaun Fleksibel Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) yang diumumkan pada April 2024. Kerajaan turut menyediakan program bantuan tunai bagi mengurangkan impak subsidi diesel bersasar. Kesan limpahan daripada pelarasan kenaikan gaji perkhidmatan awam fasa pertama yang akan dilaksanakan pada Disember 2024 dijangka mendorong penggunaan isi rumah. Keadaan tersebut akan menggalakkan kecenderungan berbelanja yang lebih tinggi seterusnya meningkatkan perbelanjaan pengguna.

Pertumbuhan **pelaburan swasta** melonjak kepada 10.6% pada separuh pertama dan dijangka mengekalkan momentum dua digit iaitu 11.1% pada 2024. Prestasi ini terutamanya didorong oleh perbelanjaan modal syarikat bagi pengembangan kapasiti khususnya dalam struktur serta jentera dan peralatan. Pertumbuhan ini sejajar dengan peningkatan permintaan domestik dan luar serta penerimgunaan berterusan automasi dan pendigitalan berikutan kitaran menaik teknologi global. Tambahan pula, trend pelaburan diluluskan yang semakin meningkat dalam beberapa tahun kebelakangan ini berbanding tempoh prapandemik dijangka dapat direalisasikan melalui pelaksanaan projek berbilang tahun. Pelaburan yang diluluskan tertumpu terutamanya dalam subsektor E&E, kelengkapan pengangkutan dan ICT. Penubuhan Pusat Memudahkan Pelaburan Malaysia (IMFC) oleh Kerajaan akan memudahkan cara urusan perniagaan dan mempercepat proses kelulusan bagi pelabur. Aktiviti pelaburan di bawah dasar utama seperti NETR

dan NIMP 2030 yang melibatkan pelaksanaan jangka masa panjang turut menyokong pelaburan swasta.

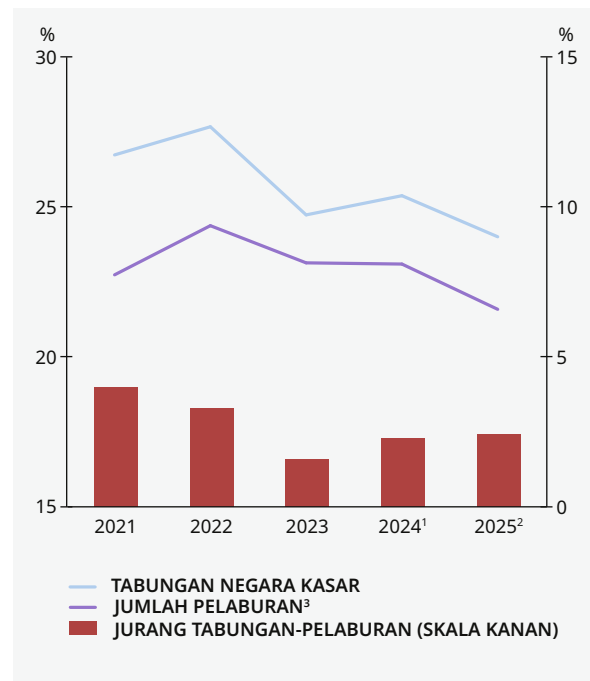
Penggunaan awam berkembang sebanyak 5.5% pada separuh pertama 2024 dan dianggarkan mencatat pertumbuhan 3.5% bagi keseluruhan tahun. Pertumbuhan bagi separuh kedua dijangka menyederhana berikutan kesan asas yang tinggi pada separuh kedua 2023. Walau bagaimanapun, pertumbuhan sederhana ini diimbangi oleh peningkatan perbelanjaan emolument termasuk kenaikan gaji penjawat awam di bawah Sistem Saraan Perkhidmatan Awam (SSPA) serta perbelanjaan perkhidmatan dan bekalan. Kerajaan akan terus melaksanakan usaha mengoptimumkan nilai untuk wang bagi proses perolehan perkhidmatan dan bekalan yang mencerminkan komitmen ke arah perbelanjaan yang cekap dan berhemat.

Pelaburan awam menunjukkan prestasi kukuh dengan merekodkan pertumbuhan dua digit sebanyak 10.3% pada separuh pertama 2024 terutamanya didorong oleh perbelanjaan modal syarikat awam bukan kewangan (SABK) yang lebih tinggi. Bagi keseluruhan tahun, pelaburan awam diunjur berkembang sebanyak 9.3% disokong oleh perbelanjaan modal yang lebih tinggi bagi perbelanjaan pembangunan (DE) Kerajaan Persekutuan dan SABK terutamanya dalam projek infrastruktur utama yang sedang dilaksanakan seperti projek tebatan banjir, ECRL, Lebuhraya Pan Borneo Sabah, Transit Aliran Ringan 3 (LRT3) dan RTS Link. Perbelanjaan modal SABK turut dijangka berterusan bagi industri minyak dan gas serta utiliti. Selain itu, PETRONAS kekal sebagai pemain penting dalam industri minyak dan gas dengan tumpuan diberikan terhadap projek strategik seperti Medan Gas Rosmari-Marjoram serta Tangkapan dan Penyimpanan Karbon Kasawari. Pemasangan sistem Fotovoltan Hibrid Solar Terapung Hidro (HHFS) bagi Empangan Nenggiri oleh TNB pula dijangka meningkatkan

penjanaan elektrik dengan ketara. Kesemua inisiatif tersebut akan terus meningkatkan lagi aktiviti pelaburan awam.

Pendapatan negara kasar (PNK) pada harga semasa dianggarkan meningkat sebanyak 7.2% pada 2024 berbanding pertumbuhan 1.9% pada 2023. Peningkatan ini sejajar dengan pengembangan lebih kukuh dalam aktiviti domestik. Pertumbuhan tabungan negara kasar (TNK) juga dijangka meningkat pada kadar lebih pantas sebanyak 10% dan menyumbang sebanyak 25.4% daripada PNK. Setelah mengambil kira jumlah pelaburan sebanyak RM438.4 bilion atau 23.1% daripada PNK, **jurang tabungan-pelaburan** pada 2024 dianggarkan mencatat lebih sebanyak RM43.4 bilion atau 2.3% daripada PNK seterusnya boleh disalurkan untuk pelaburan jangka masa panjang yang produktif tanpa bergantung kepada pendanaan asing.

RAJAH 2.4. Jurang Tabungan – Pelaburan (% daripada PNK)

¹ Anggaran

² Unjuran

³ Termasuk perubahan dalam stok

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

Pendapatan

Mencapai pengagihan kekayaan yang saksama kekal mencabar

Pertumbuhan KDNK pada harga semasa menyederhana sebanyak 1.6% kepada RM1.8 trilion pada 2023. Aktiviti perniagaan dan ekonomi yang rancak telah menyumbang dengan ketara kepada peningkatan peluang pekerjaan dan pendapatan tenaga kerja. Justeru, pendapatan buruh meningkat sebanyak 4.2% kepada RM603.3 bilion.

Walaupun bahagian **PP**² meningkat kepada 33.1%, namun peningkatan ini masih rendah berbanding sasaran negara sebanyak 40% pada 2025 yang menunjukkan bahawa pekerja masih belum mendapat manfaat sepenuhnya daripada kemajuan ekonomi melalui kenaikan gaji. Bahagian PP dijangka meningkat sedikit kepada 33.2% pada 2024 berikutan prospek pertumbuhan yang lebih baik dipacu oleh pendapatan daripada sektor perkhidmatan (62.4%) dan pembuatan (23.5%) khususnya bagi industri berkaitan pelancongan serta produk elektrik, elektronik dan optikal.

JADUAL 2.6. Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Komponen Pendapatan, 2022 – 2025

	BAHAGIAN (%)				PERUBAHAN (%)			
	2022	2023	2024 ¹	2025 ²	2022	2023	2024 ¹	2025 ²
Pampasan pekerja	32.3	33.1	33.2	33.5	6.5	4.2	7.2	7.8
Lebihan kendalian kasar	67.1	64.8	63.6	63.2	24.3	-1.8	4.8	6.2
Lebihan kendalian	53.2	49.8	48.0	47.4	35.6	-5.0	3.0	5.5
Pendapatan campuran	13.9	15.0	15.6	15.8	-5.9	10.1	10.6	8.4
Cukai tolak subsidi	0.6	2.1	3.2	3.3	-69.7	242.0	63.1	13.5
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	15.8	1.6	6.8	7.0

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

JADUAL 2.7. Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Komponen Pendapatan bagi Negara Terpilih, 2021 – 2023

	PAMPASAN PEKERJA			LEBIHAN KENDALIAN KASAR			CUKAI TOLAK SUBSIDI		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	BAHAGIAN DARIPADA KDNK (%)								
Malaysia	35.1	32.3	33.1	62.6	67.1	64.8	2.3	0.6	2.1
Filipina	36.7	36.4	35.5	55.6	55.9	57.3	7.7	7.7	7.2
Singapura	37.6	35.1	38.5	57.8	59.5	55.1	4.6	5.4	6.4
Korea Selatan	46.7	47.5	47.9	43.6	43.0	43.6	9.6	9.5	8.5
Australia	47.7	45.8	45.9	46.2	45.4	44.8	6.1	8.8	9.3
Belanda	48.2	47.1	47.0	43.0	43.3	43.4	8.9	9.5	9.6
Kanada	50.4	49.2	51.1	40.6	40.6	38.5	9.0	10.1	10.4
United Kingdom	50.6	49.2	49.5	40.1	39.7	40.1	9.2	11.2	10.4
Jerman	53.0	52.2	52.4	39.2	38.8	38.9	7.8	9.0	8.7
Amerika Syarikat	53.2	52.2	53.1	41.8	41.3	40.4	5.0	6.5	6.4

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

² Termasuk saraan, wang tunai atau bukan berbentuk wang serta caruman sosial majikan yang dibayar untuk pekerja.

Di samping itu, **lebih kendalian kasar**³ (LKK) kekal sebagai komponen pendapatan terbesar berjumlah RM1.2 trilion walaupun bahagian kepada KDNK berkurang kepada 64.8% pada 2023. Pemilik modal bagi industri berkaitan komoditi dalam sektor pertanian, perlombongan dan pengkuarian serta pembuatan menghadapi cabaran berikutan harga komoditi global yang lebih rendah dan permintaan luar yang lebih perlahan. Sementara itu, pertumbuhan pendapatan campuran bagi kumpulan yang bekerja sendiri melonjak sebanyak 10.1% dengan lebih ramai individu melaksanakan pekerjaan sendiri sebagai sumber pendapatan utama. Pendapatan campuran dijangka terus berkembang sebanyak 10.6% pada 2024 didorong oleh aktiviti ekonomi yang teguh dan peningkatan permintaan domestik seterusnya akan meningkatkan prospek pendapatan bagi golongan yang bekerja sendiri. Secara keseluruhan, bahagian LKK kepada KDNK diunjur mencatat 63.6% pada 2024 dengan sebahagian besar faedah pertumbuhan akan kekal diraih oleh pemilik modal.

Bahagian **cukai bersih ke atas pengeluaran dan import**⁴ kepada KDNK meningkat secara sederhana kepada 2.1% pada 2023 didorong oleh peningkatan dalam hasil cukai (3.1%) dan pengurangan ketara dalam perbelanjaan subsidi dan insentif (-34.2%). Sebahagian besar subsidi petroleum terus dikekalkan untuk membantu isi rumah berpendapatan rendah mendepani peningkatan kos sara hidup. Pada 2024, pendapatan daripada cukai bersih dijangka berkembang sebanyak 63.1% disokong oleh usaha berterusan untuk meningkatkan kecekapan pengurusan cukai dan kenaikan cukai jualan dan cukai perkhidmatan. Di samping itu, perbelanjaan untuk subsidi dan insentif dijangka terus berkurang berikutan program rasionalisasi subsidi. Justeru, bahagian keseluruhan cukai bersih ke atas pengeluaran dan import dijangka meningkat kepada 3.2% daripada KDNK.

Sektor Luar Negeri

Pemulihan yang stabil dalam sektor luar negeri

Prestasi Perdagangan

Jumlah dagangan dijangka berkembang sebanyak 9.4% kepada RM2,884.3 bilion pada 2024 disokong oleh kitaran menaik teknologi global, pertumbuhan ekonomi yang berdaya tahan dalam kalangan ekonomi utama dan harga komoditi yang stabil. Walau bagaimanapun, pertumbuhan import kasar dijangka mengatasi eksport kasar.

Eksport kasar dianggar merekodkan pemulihan kepada 5.6% pada 2024 didorong oleh pengukuhan permintaan luar dan jangkakan peningkatan jualan semikonduktor global. Eksport barangan pembuatan diunjur berkembang sebanyak 6% berikutan peningkatan permintaan dalam produk E&E dan bukan E&E. Pertumbuhan sebanyak 3.4% bagi produk E&E disumbangkan oleh kemajuan pesat dalam AI dan internet benda (IoT) serta peningkatan penggunaan EV seterusnya memacu permintaan untuk semikonduktor yang sofistikated dan cip termaju. Semikonduktor, peralatan pemrosesan data automatik dan kelengkapan peralatan telekomunikasi merupakan penyumbang utama kepada eksport produk E&E. Sementara itu, eksport bagi produk bukan E&E dijangka berkembang sebanyak 8.3% terutamanya untuk jentera, kelengkapan dan peralatan; pembuatan barangan logam; serta kimia dan produk kimia berikutan pertumbuhan kukuh dalam kalangan rakan dagang utama.

Eksport barangan pertanian juga dijangka berkembang sebanyak 4% disumbangkan oleh eksport lebih tinggi bagi minyak sawit dan produk pertanian berasaskan minyak sawit sebanyak 2.9% serta getah asli sebanyak 15.9%. Peningkatan permintaan terutamanya dari India, Bangladesh, Jerman, Iran dan

³ Terdiri daripada lebih kendalian kepada pemilik modal dan pendapatan campuran.

⁴ Terdiri daripada cukai ke atas produk dan cukai lain ke atas pengeluaran ditolak subsidi ke atas produk dan subsidi lain ke atas pengeluaran.

Filipina dijangka meningkatkan eksport minyak sawit sebanyak 2.3%. Selain itu, eksport barangan perlombongan diunjur berkembang

sebanyak 2.8% disokong oleh peningkatan permintaan global bagi petroleum mentah sebanyak 10.1% dan LNG sebanyak 2.4%.

JADUAL 2.8. *Perdagangan Luar Negeri, 2023 – 2025*

	RM JUTA			PERUBAHAN (%)		
	2023	2024 ¹	2025 ²	2023	2024 ¹	2025 ²
Jumlah dagangan	2,637,243	2,884,341	3,000,041	-7.3	9.4	4.0
Eksport kasar	1,426,199	1,506,666	1,565,515	-8.0	5.6	3.9
<i>antaranya:</i>						
Barangan pembuatan	1,216,283	1,288,943	1,340,882	-6.8	6.0	4.0
Barangan pertanian	94,818	98,624	101,875	-21.6	4.0	3.3
Barangan perlombongan	106,078	109,084	111,426	-9.6	2.8	2.1
Import kasar	1,211,044	1,377,675	1,434,526	-6.4	13.8	4.1
<i>antaranya:</i>						
Barangan perantaraan	620,607	764,547	791,734	-12.2	23.2	3.6
Barangan modal	128,743	160,435	166,570	7.1	24.6	3.8
Barangan penggunaan	104,118	118,293	122,257	0.1	13.6	3.4
Imbangan dagangan	215,155	128,991	130,989	-16.0	-40.0	1.5

¹ Anggaran

² Unjuran

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran

Sumber: Jabatan Perangkaan, Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia dan Kementerian Kewangan Malaysia

JADUAL 2.9. *Eksport Kasar, Januari – Ogos 2023 dan 2024*

	RM JUTA		PERUBAHAN (%)		BAHAGIAN (%)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Barangan pembuatan	800,142	847,833	-6.0	6.0	85.5	85.5
Barangan pertanian	61,158	66,867	-25.4	9.3	6.5	6.7
Barangan perlombongan	68,866	70,057	-8.4	1.7	7.4	7.1
Lain-lain ¹	5,495	6,599	21.7	20.1	0.6	0.7
Eksport kasar	935,662	991,357	-7.6	6.0	100.0	100.0

¹ Termasuk sisa dan bahan buangan emas; pakaian terpakai; dan urus niaga khas tidak disenarai

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran

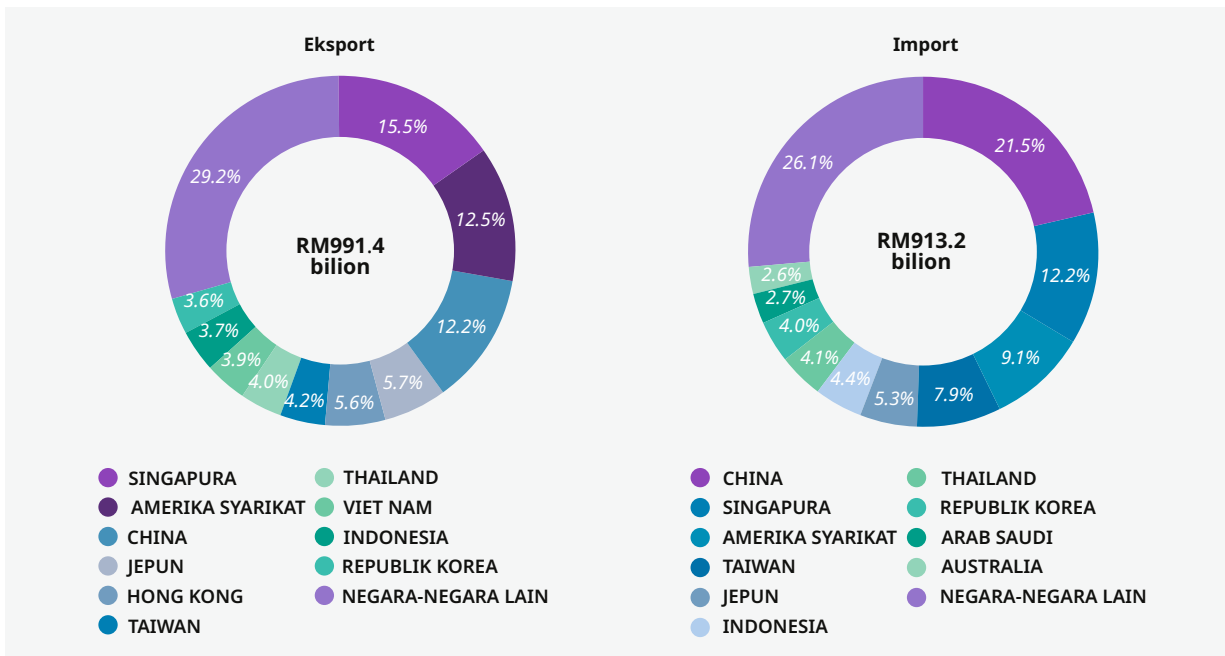
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

JADUAL 2.10. Eksport Barangan Pembuatan, Januari – Ogos 2023 dan 2024

	RM JUTA		PERUBAHAN (%)		BAHAGIAN (%)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
E&E	380,585	383,764	0.1	0.8	47.6	45.3
Bukan E&E	419,557	464,070	-10.9	10.6	52.4	54.7
Produk petroleum	96,492	90,938	-5.2	-5.8	12.1	10.7
Kimia dan produk kimia	46,966	49,218	-11.5	4.8	5.9	5.8
Pembuatan barangan logam	37,583	41,605	-16.1	10.7	4.7	4.9
Jentera, kelengkapan dan peralatan	36,372	45,127	-9.1	24.1	4.5	5.3
Barangan optik dan saintifik	35,554	39,521	-1.8	11.2	4.4	4.7
Produk pembuatan berasaskan minyak sawit	20,490	23,351	-29.2	14.0	2.6	2.8
Produk getah	13,983	16,974	-33.7	21.4	1.7	2.0
Barangan makanan diproses	19,064	22,717	3.9	19.2	2.4	2.7
Produk besi dan keluli	20,121	23,447	-13.4	16.5	2.5	2.8
Kelengkapan pengangkutan	11,266	12,471	1.8	10.7	1.4	1.5
Tekstil, pakaian dan kasut	10,548	11,779	-10.4	11.7	1.3	1.4
Barangan pembuatan plastik	10,459	11,588	-10.1	10.8	1.3	1.4
Produk kayu	9,450	10,257	-25.5	8.5	1.2	1.2
Produk galian bukan logam	8,105	8,403	3.2	3.7	1.0	1.0
Barang kemas	4,994	5,993	6.7	20.0	0.6	0.7
Produk kertas dan pulpa	7,239	9,451	14.4	30.6	0.9	1.1
Minuman dan tembakau	2,025	2,008	18.4	-0.8	0.3	0.2
Produk pembuatan lain	28,848	39,222	-18.9	36.0	3.6	4.6
Eksport barangan pembuatan	800,142	847,833	-6.0	6.0	100.0	100.0

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
 Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

RAJAH 2.5. Rakan Dagang 10 Teratas, Januari – Ogos 2024 (% bahagian)

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
 Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

Import kasar diunjur meningkat sebanyak 13.8% pada 2024 terutamanya disokong oleh import barangan perantaraan dan barangan modal selaras dengan aktiviti ekonomi domestik yang terus bertambah baik serta pelaburan yang semakin meningkat dalam pusat data susulan perkembangan trend bagi perkhidmatan pengkomputeran awan dan AI. Import barangan perantaraan yang menyumbang 55.5% kepada import

kasar dijangka berkembang sebanyak 23.2% selari dengan pertumbuhan dalam eksport pembuatan. Import barangan modal dengan bahagian sebanyak 11.6% turut dianggar melonjak sebanyak 24.6% berikutan aktiviti pelaburan yang menggalakkan. Sementara itu, barangan penggunaan yang merangkumi 8.6% daripada jumlah import dijangka meningkat sebanyak 13.6% disumbangkan oleh kenaikan perbelanjaan isi rumah.

JADUAL 2.11. *Import Kasar mengikut Penggunaan Akhir, Januari – Ogos 2023 dan 2024*

	RM JUTA		PERUBAHAN (%)		BAHAGIAN (%)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Barangan modal	78,164	106,995	1.2	36.9	10.0	11.7
Barangan modal (kecuali alat kelengkapan pengangkutan)	70,582	101,702	2.5	44.1	9.0	11.1
Kelengkapan pengangkutan (perindustrian)	7,583	5,294	-9.9	-30.2	1.0	0.6
Barangan perantaraan	398,991	503,152	-15.7	26.1	51.0	55.1
Makanan dan minuman, utama dan diproses, khusus untuk industri	20,135	21,887	-14.4	8.7	2.6	2.4
Bahan api dan pelincir, utama, diproses dan lain-lain	68,419	80,546	-5.9	17.7	8.8	8.8
Bekalan perindustrian, utama, diproses dan t.d.t.l. ¹	183,174	209,679	-14.1	14.5	23.4	23.0
Alat ganti dan aksesori barangan modal dan kelengkapan pengangkutan	127,263	191,041	-22.3	50.1	16.3	20.9
Barangan penggunaan	67,034	78,643	-1.3	17.3	8.6	8.6
Makanan dan minuman, utama dan diproses, khusus untuk isi rumah	31,050	36,635	4.3	18.0	4.0	4.0
Kelengkapan pengangkutan (bukan perindustrian)	997	1,127	-14.1	13.1	0.1	0.1
Barangan pengguna lain	34,988	40,881	-5.3	16.8	4.5	4.5
Barangan tahan lama	8,877	11,726	-3.5	32.1	1.1	1.3
Barangan separa tahan lama	11,253	12,838	-1.7	14.1	1.4	1.4
Barangan tidak tahan lama	14,858	16,318	-8.9	9.8	1.9	1.8
Lain-lain	27,082	32,741	1.2	20.9	3.5	3.6
Eksport semula	210,517	191,651	-0.2	-9.0	26.9	21.0
Import kasar	781,789	913,183	-8.7	16.8	100.0	100.0

¹ Tidak disenarai di tempat lain
 Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
 Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Imbangan Pembayaran

Pada separuh pertama 2024, lebih akaun semasa **imbangan pembayaran** dicatat sebanyak RM19.2 bilion atau 2.1% daripada PNK. Prestasi ini disumbangkan oleh lebih dalam akaun barangan meskipun mengecil serta defisit yang berkurang dalam akaun perkhidmatan dan akaun pendapatan. Momentum ini dijangka berterusan pada separuh kedua 2024 dengan lebih akaun semasa merekodkan RM24.2 bilion atau 2.4% daripada PNK. Peningkatan ini didorong oleh defisit lebih rendah dalam akaun perkhidmatan dan akaun pendapatan serta lebih dalam akaun barangan meskipun lebih kecil. Secara keseluruhan, lebih akaun semasa dijangka meningkat kepada RM43.4 bilion atau 2.3% daripada PNK pada 2024.

Akaun barangan dijangka menyederhana dengan lebih sebanyak RM115.1 bilion pada 2024 disebabkan oleh lonjakan import

barangan perantaraan, modal dan penggunaan yang melebihi peningkatan eksport barangan pembuatan, pertanian dan perlombongan. Peningkatan import barangan terutamanya didorong oleh sektor pembuatan yang rancak serta prestasi kukuh dalam sektor pembinaan berikutan pembangunan pusat data dan penyegeraan pelaksanaan projek sedia ada.

Akaun perkhidmatan pula diunjur merekodkan defisit lebih kecil sebanyak RM20.4 bilion berikutan prestasi memberangsangkan dalam akaun perjalanan serta defisit lebih rendah dalam akaun pengangkutan dan akaun perkhidmatan lain. Akaun perjalanan dijangka mencatat lebih tinggi sebanyak RM32.6 bilion didorong oleh sektor pelancongan yang rancak dengan peningkatan ketibaan pelancong. Selain itu, defisit akaun pengangkutan dijangka mengecil sebanyak RM30.4 bilion dipacu oleh aktiviti perdagangan dan perjalanan yang lebih tinggi. Peningkatan aktiviti tersebut mendorong

JADUAL 2.12. *Akaun Semasa Imbangan Pembayaran, 2023 – 2025*
(RM juta)

	2023			2024 ¹			2025 ²		
	TERIMAAN	BAYARAN	BERSIH	TERIMAAN	BAYARAN	BERSIH	TERIMAAN	BAYARAN	BERSIH
Imbangan barangan dan perkhidmatan	1,250,183	1,157,224	92,959	1,383,792	1,289,057	94,734	1,454,847	1,346,087	108,759
Barangan	1,055,187	919,030	136,157	1,142,757	1,027,652	115,105	1,192,873	1,067,270	125,604
Perkhidmatan	194,995	238,194	-43,199	241,034	261,405	-20,370	261,973	278,818	-16,844
Pengangkutan	30,826	62,256	-31,430	36,345	66,697	-30,353	39,796	71,393	-31,598
Perjalanan	68,037	50,903	17,134	91,844	59,263	32,581	101,938	65,247	36,691
Perkhidmatan lain	96,132	125,035	-28,903	112,846	135,445	-22,599	120,240	142,177	-21,937
Pendapatan primer	90,074	142,996	-52,921	104,547	153,298	-48,750	108,246	164,758	-56,512
Pampasan pekerja	7,766	15,903	-8,136	7,691	17,590	-9,898	8,652	19,055	-10,403
Pendapatan pelaburan	82,308	127,093	-44,785	96,856	135,708	-38,852	99,594	145,703	-46,109
Pendapatan sekunder	33,279	45,113	-11,835	43,516	46,122	-2,606	46,209	49,358	-3,149
Imbangan akaun semasa	1,373,535	1,345,333	28,203	1,531,855	1,488,477	43,378	1,609,302	1,560,203	49,098
% daripada PNK			1.6			2.3			2.4

¹ Anggaran

² Unjuran

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

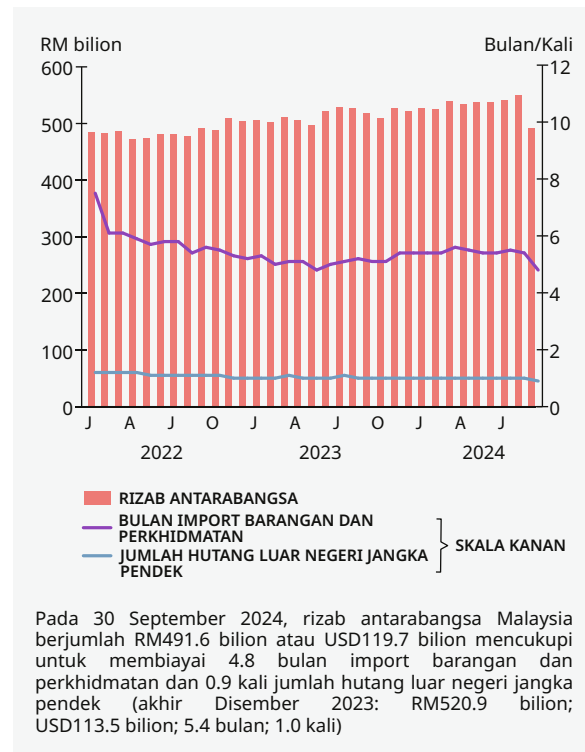
kepada pertambahan pendapatan syarikat domestik berikutan tambang penerbangan dan caj pengangkutan yang kompetitif serta fi bagi aktiviti lapangan terbang dan pelaburan yang lebih tinggi. Di samping itu, peningkatan kekerapan penerbangan dan penyambungan semula operasi penerbangan langsung dijangka menyumbang kepada defisit yang semakin mengecil. Defisit dalam akaun perkhidmatan lain juga dijangka berkurang kepada RM22.6 bilion pada 2024 disokong oleh terimaan lebih tinggi daripada perkhidmatan penyelenggaraan dan pembaikan, pembinaan serta perkhidmatan insurans dan pencen.

Akaun pendapatan primer diunjur mencatat defisit lebih rendah sebanyak RM48.8 bilion pada 2024 disumbangkan oleh pengurangan defisit dalam akaun pendapatan pelaburan meskipun pampasan pekerja merekodkan defisit lebih tinggi. Defisit dalam akaun pendapatan pelaburan dijangka bertambah baik kepada RM38.9 bilion berikutan peningkatan terimaan pendapatan pelaburan yang disumbangkan oleh aliran masuk keuntungan yang tinggi dari luar negara. Selain itu, pampasan pekerja dijangka mencatat defisit lebih besar sebanyak RM9.9 bilion disebabkan oleh peningkatan aliran wang keluar.

Terimaan dalam akaun pendapatan sekunder pada 2024 dijangka melonjak kepada RM43.5 bilion meskipun bayaran meningkat kepada RM46.1 bilion yang seterusnya menyumbang kepada defisit lebih kecil sebanyak RM2.6 bilion. Terimaan lebih tinggi dalam akaun pendapatan sekunder dipacu oleh peningkatan kiriman wang masuk oleh rakyat Malaysia yang bekerja di luar negara dan penerimaan *one-off*. Sementara itu, peningkatan bayaran disebabkan oleh kiriman wang keluar yang lebih besar oleh pekerja asing dari Bangladesh, Filipina, India, Indonesia dan Nepal.

Pada separuh pertama 2024, akaun kewangan mencatat aliran keluar bersih sebanyak RM1.6 bilion berikutan peningkatan aliran keluar bersih dalam akaun pelaburan langsung sebanyak RM2.3 bilion dan akaun pelaburan portfolio RM45.4 bilion. Walau bagaimanapun, aliran wang keluar tersebut diimbangi oleh aliran masuk bersih yang meningkat dengan ketara dalam akaun pelaburan lain dan akaun derivatif kewangan. Di samping itu, FDI di Malaysia mencatat aliran masuk bersih yang lebih tinggi iaitu RM14.5 bilion terutamanya disalurkan kepada sektor maklumat dan komunikasi, pembuatan serta perlombongan dan pengkuarian. Aliran keluar bersih pelaburan langsung ke luar negara oleh syarikat Malaysia meningkat kepada RM16.8 bilion terutamanya bagi aktiviti kewangan dan insurans/takaful; serta sektor perlombongan dan pengkuarian; dan bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara.

RAJAH 2.6. Rizab Antarabangsa

Sumber: Bank Negara Malaysia

RENCANA 2.2**Analisis Sensitiviti Perdagangan Malaysia terhadap Keluaran Dalam Negeri Kasar dan Impak Senario Ekonomi di China dan AS terhadap Eksport Kasar Malaysia****Pengenalan**

Malaysia telah memeterai perjanjian perdagangan dengan pelbagai rakan dagang utama dan negara strategik di seluruh dunia disokong oleh ekonomi yang dinamik, berdaya tahan dan bersifat keterbukaan kepada perdagangan antarabangsa. Kebergantungan Malaysia yang tinggi terhadap perdagangan seperti digambarkan melalui nisbah perdagangan kepada KDNK yang secara konsisten melebihi 100% sejak sekian lama menunjukkan kedudukan strategik negara sebagai antara ekonomi utama dalam pasaran global. Satu daripada kekuatan utama Malaysia ialah kepelbagaian portfolio eksport yang merangkumi pelbagai produk dan industri. Antara eksport utama termasuk produk E&E; produk petroleum; kimia dan produk kimia; minyak sawit dan produk pertanian berasaskan minyak sawit; serta gas asli cecair (LNG). Kepelbagaian ini membolehkan Malaysia mengurangkan risiko ketidakpastian permintaan global dan harga komoditi yang seterusnya menyumbang kepada daya tahan ekonomi.

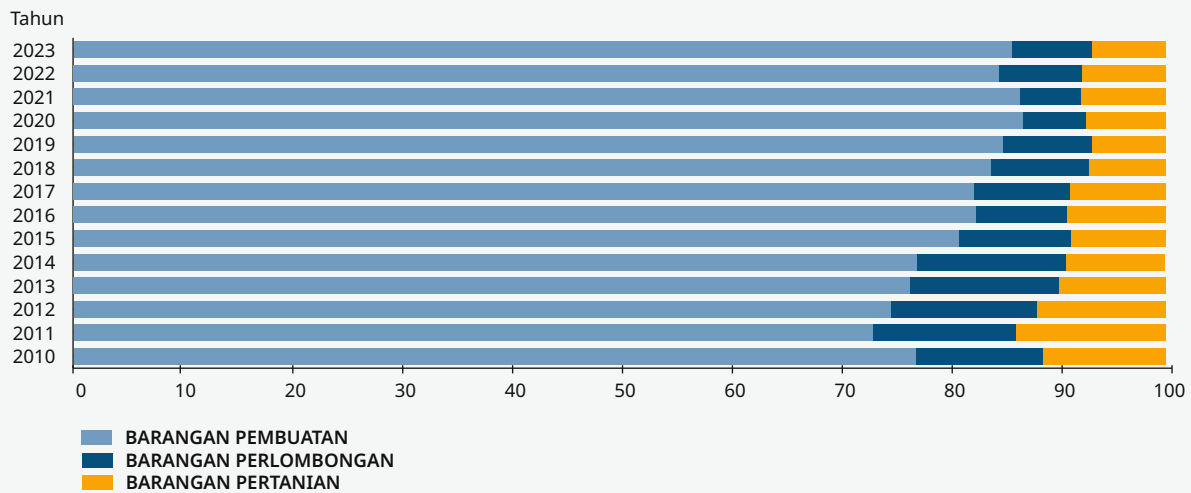
Hubungan perdagangan strategik dengan ekonomi utama termasuk China, AS, Kesatuan Eropah (EU) dan Jepun mengukuhkan lagi peranan Malaysia dalam rantaian bekalan global. Hubungan perdagangan tersebut telah meningkatkan pendapatan eksport, menarik pelaburan langsung asing (FDI), menggalakkan pemindahan teknologi dan meningkatkan rantaian industri. Sejak sekian lama, dasar perdagangan luar Malaysia menumpukan kepada usaha mengukuhkan perkongsian perdagangan, meningkatkan daya saing dan memupuk inovasi. Perjanjian perdagangan dua hala dan serantau seperti Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN (AFTA), Perjanjian Ekonomi Komprehensif Serantau (RCEP) dan Perjanjian Komprehensif dan Progresif untuk Perkongsian Trans-Pasifik (CPTPP) telah memainkan peranan penting dalam meluaskan akses pasaran dan menggalakkan integrasi ekonomi.

Struktur Perdagangan Malaysia

Malaysia telah mengalami transformasi ekonomi yang ketara melalui peralihan daripada ekonomi berasaskan komoditi kepada ekonomi yang didorong oleh sektor pembuatan dan perkhidmatan yang kukuh. Walau bagaimanapun, eksport Malaysia terutamanya disumbangkan oleh perdagangan barangan khususnya barangan pembuatan, barangan perlombongan dan barangan pertanian. Bahagian barangan pembuatan meningkat daripada 76.6% pada 2010 kepada 85.3% pada 2023 mencerminkan evolusi sektor pembuatan di Malaysia. Sementara itu, bahagian barangan perlombongan menyusut daripada 11.6% kepada 7.4% dan barangan pertanian daripada 11.2% kepada 6.6% dalam tempoh yang sama.

Eksport utama barangan pembuatan ialah produk E&E yang merangkumi lebih 40% daripada jumlah eksport pada 2023. Malaysia memainkan peranan penting dalam rantaian bekalan E&E global seiring dengan kedudukan sebagai pengeksport elektronik dan semikonduktor keenam terbesar di dunia. Malaysia menyumbang sebanyak 7% daripada aliran perdagangan semikonduktor dan 13% daripada operasi *back-end* di seluruh dunia termasuk pengujian cip dan pembungkusan. Eksport utama bagi produk komoditi pula termasuk LNG; petroleum mentah; minyak sawit dan produk pertanian berasaskan minyak sawit; serta getah asli.

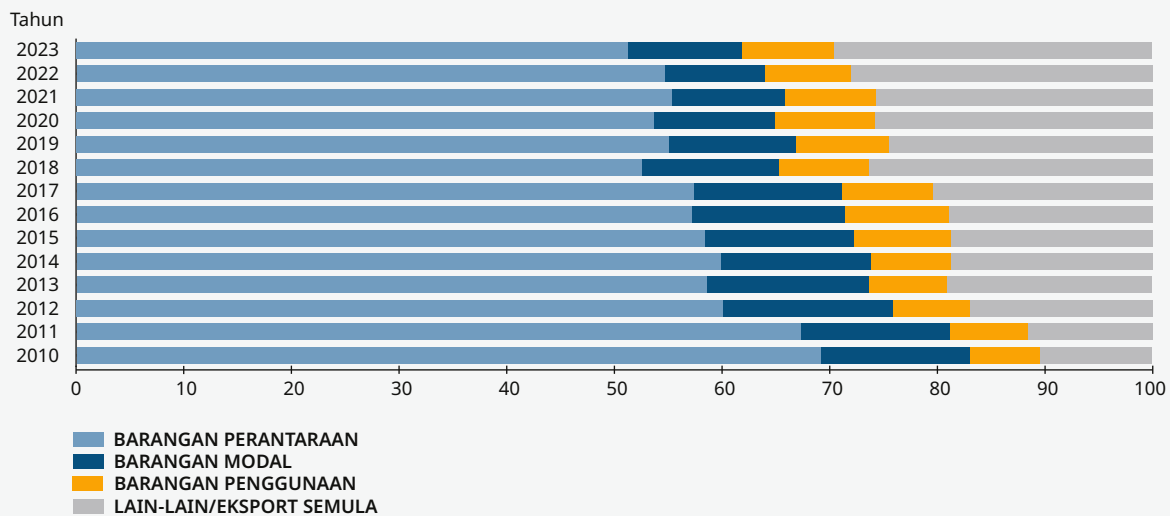
RAJAH 2.2.1. Komposisi Eksport Kasar mengikut Sektor Utama (% bahagian), 2010 – 2023

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

Sementara itu, import kasar secara umumnya dikelaskan mengikut kategori ekonomi umum (BEC). Import kasar utama Malaysia mengikut BEC adalah barangan perantaraan, barangan modal dan barangan penggunaan. Barangan perantaraan ialah produk yang digunakan dalam proses pengeluaran untuk menghasilkan barangan lain sebelum dijual kepada pengguna akhir. Barangan perantaraan masih merupakan bahagian terbesar dalam import Malaysia walaupun terdapat penurunan daripada 69.1% pada 2010 kepada 51.2% pada 2023. Penyusutan ini mencerminkan perkembangan sektor pembuatan tempatan berikutan pengeluaran nilai ditambah tinggi seterusnya meningkatkan keupayaan domestik. Barangan modal merupakan 10.6% daripada jumlah import kasar pada 2023 iaitu pengurangan daripada sekitar 14% pada 2010. Walau bagaimanapun, bahagian import untuk barangan penggunaan meningkat daripada 6.5% pada 2010 kepada 8.6% pada 2023.

RAJAH 2.2.2. Komposisi Import Kasar mengikut Kategori Ekonomi Umum (% bahagian), 2010 – 2023

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

Analisis Sensitiviti Perdagangan

Berdasarkan teori, peningkatan dalam eksport kasar menyumbang secara langsung kepada peningkatan eksport bersih dan pertumbuhan KDNK manakala kenaikan dalam import kasar boleh meningkatkan defisit perdagangan dan mengurangkan KDNK dengan andaian *ceteris paribus*. Oleh itu, analisis ekonometrik telah dijalankan untuk mengkaji sensitiviti komponen utama dalam eksport dan import kasar kepada KDNK serta eksport dan import bersih.

RAJAH 2.2.3. Analisis Sensitiviti Terhadap Eksport Bersih, Import Bersih dan Keluaran Dalam Negeri Kasar (mata peratusan, ppt)

KOMPONEN	EKSPORT BERSIH	KDNK
Eksport kasar		
Barangan pembuatan	↑ 0.854	↑ 0.586
Barangan perlombongan	↑ 0.068	↑ 0.047
Barangan pertanian	↑ 0.067	↑ 0.046
KOMPONEN	IMPORT BERSIH	KDNK
Import kasar		
Barangan perantaraan	↑ 0.568	↓ 0.349
Barangan penggunaan	↑ 0.131	↓ 0.082
Barangan modal	↑ 0.054	↓ 0.034

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia (anggaran)

Perubahan dalam eksport barangan pembuatan lebih sensitif terhadap eksport bersih dan KDNK berbanding eksport barangan perlombongan dan barangan pertanian seperti dalam Rajah 2.2.3. Peningkatan satu mata peratusan (ppt) dalam eksport barangan pembuatan akan meningkatkan eksport bersih sebanyak 0.854 ppt dan KDNK sebanyak 0.586 ppt. Sementara itu, eksport barangan perlombongan dan barangan pertanian menunjukkan penemuan serupa tetapi memberikan kesan minimum terhadap eksport bersih dan KDNK.

Sementara itu, peningkatan satu ppt dalam import barangan perantaraan akan meningkatkan import bersih sebanyak 0.568 ppt dan mengurangkan KDNK sebanyak 0.349 ppt memandangkan barangan perantaraan merupakan bahagian import terbesar iaitu purata tahunan melebihi 50% dalam tempoh 2010 hingga 2023. Walau bagaimanapun, barangan penggunaan mempunyai kesan yang lebih tinggi kepada import bersih dan KDNK berbanding barangan modal. Hubungan ini dijelaskan oleh kitaran ekonomi barangan penggunaan yang lebih pendek kerana barangan tersebut dibeli dan digunakan secara serta-merta oleh isi rumah dan seterusnya mempengaruhi penggunaan domestik yang juga merupakan sebahagian besar daripada KDNK. Barangan modal pula digunakan untuk pengeluaran dan menyumbang kepada KDNK dalam tempoh yang lebih lama dan mungkin tidak meningkatkan penggunaan dan hasil pengeluaran dengan segera.

Penemuan analisis sensitiviti sektor pembuatan yang lebih tinggi adalah selaras dengan tumpuan yang diberikan kepada sektor ini yang turut menyumbang sekitar 23% kepada KDNK. Malaysia juga berada pada kedudukan yang baik untuk mempelbagaikan dan meningkatkan rantai nilai. Sementara itu, barangan perlombongan dan barangan pertanian mempunyai sensitiviti yang rendah terhadap KDNK disebabkan oleh turun naik pendapatan sektor berikutan ketidakpastian harga komoditi dan cuaca. Di samping itu, pertumbuhan industri berasaskan sumber turut terjejas disebabkan kekurangan tenaga buruh terutamanya dalam sektor pertanian yang berintensifkan

buruh kerana peralihan kepada berintensifkan modal adalah mahal. Cabaran ini terus menjejaskan produktiviti dan pertumbuhan walaupun terdapat peluang yang luas dalam sektor pertanian (Bank Dunia, 2018). Sektor ini juga bergantung kepada bantuan kerajaan dan sebarang perubahan dasar awam boleh memberikan kesan langsung kepada pembangunan sektor pertanian. Selain itu, produktiviti dan daya saing dalam sektor perlombongan juga mungkin terjejas disebabkan kekurangan tenaga kerja mahir dan kepakaran khusus serta penerimgunaan teknologi tinggi yang perlahan. Tambahan pula, kos pelaburan yang tinggi untuk meneroka mineral dan kawasan baharu kekal menjadi cabaran walaupun Malaysia dianugerahkan pelbagai mineral dan sumber asli.

Penemuan tersebut adalah selaras dengan strategi yang digariskan untuk sektor pembuatan. Sinergi simbiotik yang kukuh dapat diwujudkan antara industri hulu dengan hiliran dalam ekosistem ekonomi melalui pelaksanaan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030), Strategi Semikonduktor Nasional (NSS) dan Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (NETR) serta disokong oleh sektor pertanian dan perlombongan. Berdasarkan kemajuan dalam sektor pembuatan, Malaysia berpotensi untuk meningkatkan rantaian nilai dan eksport barangan yang kompleks dan mempunyai nilai ditambah yang lebih tinggi merentasi semua sektor. Usaha memanfaatkan hubungan perdagangan penting bagi memastikan kemampanan eksport Malaysia selain daripada tumpuan kepada sektor ekonomi domestik.

Rakan Dagang Utama

Malaysia merupakan negara Asia Tenggara yang berkembang pesat serta mempunyai hubungan perdagangan yang dinamik dengan dua ekonomi terbesar dunia iaitu China dan AS yang sangat signifikan untuk landskap ekonomi negara. China sebagai rakan dagang terbesar Malaysia memainkan peranan penting dalam aktiviti perindustrian dan eksport manakala AS yang berada pada kedudukan ketiga selepas Singapura menyumbang kepada barangan bernilai tinggi dan inovasi teknologi. Keseimbangan hubungan dengan China dan AS membolehkan Malaysia meningkatkan daya saing perdagangan global dan mengekalkan pertumbuhan ekonomi yang kukuh.

Ketegangan perdagangan antara AS dengan China yang bermula pada 2018 dengan pengenaan tarif yang tinggi dan halangan bukan tarif telah memberikan kesan ketara yang menjejaskan perdagangan dan pelaburan global, mengganggu rantaian bekalan serta menjejaskan perniagaan, pekerjaan dan pengguna. Memandangkan Malaysia mengamalkan ekonomi terbuka dan terlibat secara langsung dalam rantaian bekalan global, ketegangan geopolitik antara kedua negara telah menimbulkan cabaran dan peluang. Malaysia mendapat manfaat daripada lencongan perdagangan berikutan penempatan semula industri dari China dan AS ke rantau Asia Tenggara sebagai langkah untuk mengelakkan kemungkinan risiko daripada peningkatan ketegangan AS-China. Industri semikonduktor, telekomunikasi dan berkaitan teknologi merupakan penerima manfaat utama daripada lencongan pelaburan di Malaysia. Sehubungan itu, Malaysia terus meningkatkan daya saing dan menambah baik hala tuju dasar untuk kekal sebagai destinasi pelaburan yang menarik di rantau ini.

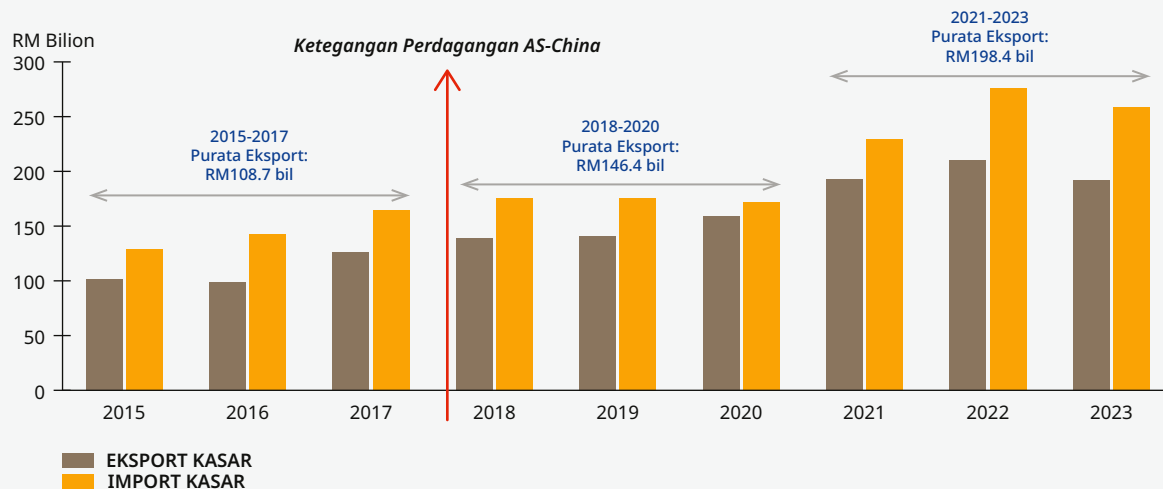
Perdagangan dengan China

Hubungan perdagangan Malaysia dengan China telah berkembang dengan ketara sejak beberapa dekad yang lalu dibina berdasarkan kepentingan ekonomi bersama, kedudukan geografi dan kekuatan industri yang saling melengkapi. Malaysia mengeksport pelbagai barangan ke China termasuk produk E&E; kimia dan produk kimia; LNG; pembuatan barangan logam; produk pembuatan lain; serta minyak sawit dan produk pertanian berasaskan minyak sawit. Sementara itu,

import utama Malaysia dari China termasuk produk E&E; jentera, kelengkapan dan peralatan; kimia dan produk kimia; pembuatan barangan logam; dan produk petroleum. Import barangan tersebut menyokong industri pembuatan dan pasaran pengguna di Malaysia.

Hubungan ekonomi yang dinamik dan kian berkembang dengan China meningkatkan pertumbuhan ekonomi Malaysia dan menggalakkan integrasi ekonomi serantau terutamanya dalam rangka kerja inisiatif seperti Inisiatif Jalur Dan Laluan (BRI) dan RCEP. Memandangkan Malaysia terus berhadapan dengan cabaran perdagangan global, kerjasama dengan China kekal sebagai asas strategi ekonomi yang mencerminkan kepentingan strategik China dalam dasar perdagangan dan pembangunan ekonomi Malaysia. Eksport Malaysia ke China mencatat peningkatan trend dari 2015 hingga 2022 walaupun terdapat ketegangan perdagangan antara AS dengan China seperti dalam Rajah 2.2.4. Walau bagaimanapun, eksport ke China menyederhana pada 2023 disebabkan oleh pertumbuhan ekonomi yang lebih perlahan.

RAJAH 2.2.4. *Perdagangan Malaysia dengan China, 2015 – 2023*

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

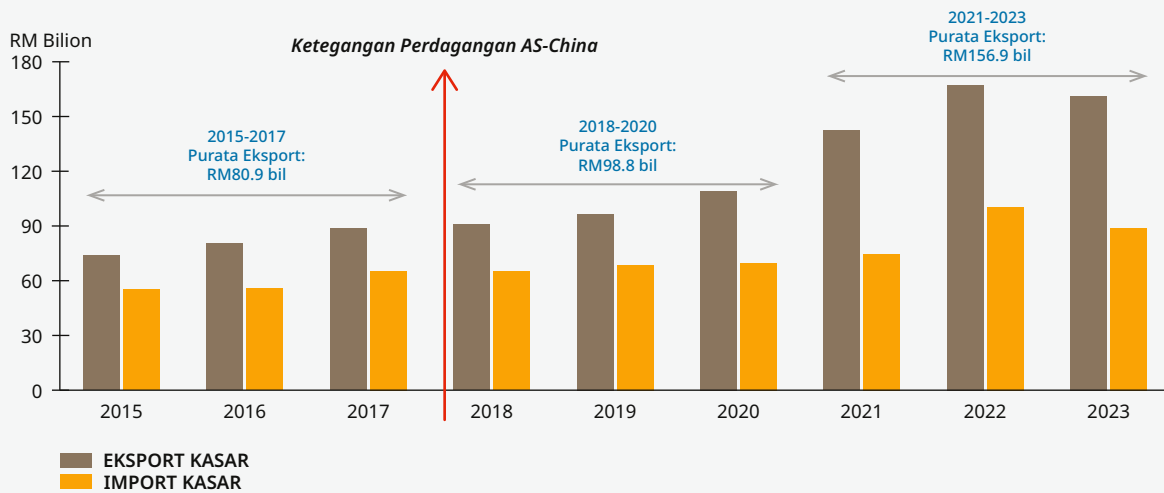
Perdagangan dengan AS

Perdagangan Malaysia dengan AS penting dalam strategi ekonomi antarabangsa negara sekali gus mencerminkan hubungan komersial dan pelaburan yang kukuh sejak beberapa dekad. Negara AS memainkan peranan penting dalam ekonomi Malaysia yang berorientasikan eksport terutamanya bagi produk E&E; barangan optik dan saintifik; produk getah; dan minyak sawit yang menunjukkan kepelbagaian dan kekuatan sektor pembuatan dan pertanian Malaysia. Sementara itu, Malaysia mengimport jentera berteknologi tinggi, komponen pesawat, barangan optik dan saintifik serta produk pertanian dari AS yang seterusnya menyumbang kepada kemajuan teknologi dan pertumbuhan industri Malaysia.

Hubungan perdagangan turut digambarkan melalui pindahan teknologi termaju dan dagangan bernilai tinggi di samping aliran FDI yang kukuh. Kerjasama ini menambah baik daya tahan ekonomi dan menyokong aspirasi Malaysia untuk menjadi pemain utama dalam rantai bekalan global serta memupuk inovasi dan daya saing industri. Eksport Malaysia ke AS meningkat ketara semasa pascapandemik COVID-19 seperti dalam Rajah 2.2.5. Purata eksport ke AS melonjak daripada RM98.8 bilion dalam tempoh 2018 – 2020 kepada RM156.9 bilion pada 2021 – 2023.

Peningkatan permintaan dari AS dalam tempoh tersebut disumbangkan oleh produk E&E; produk pembuatan lain; produk petroleum; jentera, kelengkapan dan peralatan; barangan optik dan saintifik; serta produk getah.

RAJAH 2.2.5. Perdagangan Malaysia dengan AS, 2015 – 2023

Sumber: Jabatan Perangkaan, Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

Analisis Model Graviti

Secara amnya, sebarang gangguan dalam perdagangan antarabangsa boleh mengurangkan hasil eksport, meningkatkan ketidakstabilan pasaran dan menggugat pertumbuhan ekonomi. Kebergantungan yang tinggi terhadap rakan dagang tradisional menghadkan usaha kepelbagaian justeru menjadikan Malaysia lebih terdedah kepada kejutan global dan perubahan dasar.

RAJAH 2.2.6. Analisis Sensitiviti Perdagangan antara Eksport Kasar Malaysia dengan China dan AS Menggunakan Model Graviti

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia (anggaran)

Model graviti¹ digunakan untuk menganalisis sensitiviti eksport kasar Malaysia apabila menjalankan perdagangan dengan China dan AS. Pemboleh ubah yang diguna pakai untuk analisis ini ialah KDNK negara pengeksport dan pengimport serta populasi negara pengeksport dan pengimport selain daripada kadar pertukaran sebagai pemboleh ubah tambahan bagi mendapat lebih banyak penemuan. Penemuan analisis menunjukkan bahawa perubahan 1% dalam KDNK China akan mempengaruhi eksport Malaysia sebanyak 1.13% seperti dalam Rajah 2.2.6. Sementara itu, perubahan 1% dalam KDNK AS akan memberikan impak yang lebih besar kepada eksport kasar Malaysia sebanyak 1.71%. Penemuan ini menyokong fakta bahawa Malaysia adalah pengeksport bersih dengan AS dan pengimport bersih dengan China.

Peningkatan eksport akan menghasilkan lebih dagangan yang menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara kerana peluasan eksport dapat memacu pengeluaran barangan dan perkhidmatan dengan cekap untuk mencapai ekonomi berskala besar terutamanya dalam sektor bagi negara yang mempunyai kelebihan bandingan. Aliran masuk dana ke negara akan bertambah apabila Malaysia meningkatkan eksport ke AS yang menggalakkan perbelanjaan pengguna dan permintaan agregat seterusnya memacu KDNK. Teori ini dicerminkan oleh hubungan positif iaitu 1% perubahan dalam KDNK Malaysia akan memberikan impak sebanyak 0.3% kepada eksport kasar Malaysia ke AS. Penemuan positif ini selaras dengan kedudukan Malaysia sebagai pengeksport bersih ke AS iaitu 1% perubahan dalam KDNK AS akan memberikan kesan yang lebih besar kepada eksport kasar Malaysia.

Malaysia adalah pengimport bersih dengan China dan analisis ini merumuskan terdapat hubungan negatif antara eksport kasar Malaysia ke China sebanyak 0.04% untuk setiap 1% perubahan dalam KDNK Malaysia. Perkara ini dijelaskan oleh kesan eksport kasar Malaysia ke China yang lebih rendah berbanding dengan AS untuk setiap 1% perubahan dalam KDNK China memandangkan Malaysia mengimport lebih banyak daripada China. Import yang lebih tinggi menunjukkan defisit dagangan yang boleh menjejaskan ekonomi jika tidak seimbang dengan eksport yang kukuh. Tahap import kasar yang tinggi juga menunjukkan permintaan domestik yang teguh dan ekonomi yang semakin berkembang terutamanya jika import kasar adalah barangan perantaraan dan barangan modal yang digunakan dalam proses pengeluaran dan pelaburan. Walaupun penemuan analisis menunjukkan hubungan negatif terhadap kesan eksport kasar Malaysia ke China, namun import dapat menyokong industri pembuatan dan pasaran pengguna di Malaysia yang seterusnya meningkatkan produktiviti negara dalam jangka masa panjang.

Penemuan tersebut menunjukkan terdapat hubungan positif antara eksport kasar Malaysia dengan penduduk China dan AS. Analisis menunjukkan bahawa Malaysia lebih sensitif terhadap populasi di AS berbanding China. Setiap 1% perubahan di AS akan mempengaruhi eksport kasar Malaysia ke negara itu sebanyak 17.27% manakala 1% perubahan di China akan mempengaruhi eksport kasar Malaysia sebanyak 3.99%. Penemuan ini menunjukkan bahawa peningkatan penduduk di negara tersebut akan meningkatkan permintaan eksport kasar Malaysia. Sebaliknya, setiap 1% perubahan dalam penduduk Malaysia mempunyai hubungan negatif kepada setiap peningkatan dalam permintaan daripada China dan AS. Pertumbuhan populasi Malaysia memberikan impak yang ketara kepada eksport kasar berikutan peningkatan permintaan bagi memenuhi penggunaan tempatan. Justeru, pertumbuhan populasi akan meningkatkan permintaan tempatan untuk barangan dan perkhidmatan seterusnya mengurangkan eksport (Fohoue, et al., 2024). Pengeluaran tempatan akan dimanfaatkan untuk memenuhi peningkatan permintaan domestik berikutan pertambahan populasi sebelum memasuki pasaran eksport.

¹ Model graviti ialah pendekatan teori yang boleh menerangkan dan meramal aliran perdagangan berdasarkan dua komponen utama iaitu KDNK dan jarak antara negara serta populasi dan kadar pertukaran sebagai pemboleh ubah kawalan.

Selain itu, penemuan analisis menunjukkan hubungan positif antara eksport kasar Malaysia dengan kadar pertukaran kerana penyusutan nilai ringgit akan menyumbang kepada peningkatan eksport kasar Malaysia ke negara berkaitan. Analisis menunjukkan bahawa Malaysia lebih sensitif terhadap dolar AS berbanding renminbi. Sehubungan itu, setiap 1% perubahan dalam dolar AS akan memberikan kesan kepada eksport kasar Malaysia ke AS sebanyak 0.75% manakala 1% perubahan dalam renminbi akan mempengaruhi eksport kasar Malaysia ke China sebanyak 0.17%. Penemuan ini berdasarkan fakta bahawa dolar AS adalah mata wang yang paling banyak didagangkan dalam perdagangan dan transaksi antarabangsa. Justeru, sebarang turun naik dalam nilai dolar AS akan memberikan kesan global yang ketara termasuk Malaysia.

Jumlah dagangan Malaysia dengan China jauh lebih tinggi berbanding AS seterusnya menjadikan China sebagai rakan dagang terbesar negara. Imbangan dagangan dengan China adalah lebih besar kerana kebergantungan tinggi industri pembuatan Malaysia kepada import kasar barangan perantaraan daripada China yang mengakibatkan Malaysia mencatat defisit dagangan dengan negara ini. Selain itu, pembangunan infrastruktur projek berskala besar melalui pelaburan China dengan kebanyakan bahan dan peralatan diperoleh daripada China turut menyumbang kepada defisit dagangan. Walaupun jumlah dagangan Malaysia dengan AS adalah lebih rendah berbanding China, namun dagangan dengan AS penting bagi sektor ekonomi strategik seperti teknologi dan penjagaan kesihatan. Berikutan penemuan analisis yang menunjukkan bahawa eksport kasar Malaysia lebih sensitif terhadap senario ekonomi di AS berbanding di China maka sebarang peralihan ke arah dasar perlindungan seperti peningkatan tarif dan langkah bukan tarif baharu di negara tersebut mampu menjejaskan sektor luar Malaysia.

Kesimpulan

Melangkah ke hadapan, perdagangan Malaysia dengan China dan AS dijangka terus kukuh dipacu oleh ekonomi global dan dasar perdagangan yang dinamik meskipun berdepan ketidakpastian geopolitik. Malaysia terus responsif dengan perubahan landskap ekonomi dan meraih setiap peluang yang muncul bagi mendepani cabaran perdagangan global yang kompleks. Komitmen untuk terus mengamalkan prinsip perdagangan terbuka disokong oleh dasar ekonomi yang strategik dan berpandangan jauh dapat membantu Malaysia mengekalkan momentum pertumbuhan, meningkatkan daya tahan ekonomi seterusnya kekal berdaya saing dalam pasaran global. Hubungan perdagangan yang unik dengan setiap rakan dagang membantu Malaysia mengekalkan pelbagai portfolio perdagangan secara seimbang serta menyokong kemampuan kepelbagaian ekonomi selaras dengan aspirasi yang digariskan dalam kerangka Ekonomi MADANI.

Harga

Inflasi kekal sederhana meskipun pelaksanaan rasionalisasi subsidi diesel

Inflasi keseluruhan yang diukur oleh **Indeks Harga Pengguna (IHP)** menyederhana dengan purata 1.8% dalam lapan bulan pertama tahun ini iaitu lebih rendah daripada 2.9% dalam tempoh yang sama pada 2023 berikutan persekitaran kos yang menggalakkan dan permintaan yang stabil. Prestasi ini

terutamanya didorong oleh kenaikan harga yang lebih perlahan dalam kategori makanan & minuman (1.8%) serta restoran & perkhidmatan penginapan (3.2%) walaupun dengan peningkatan dalam perumahan, air, elektrik, gas & bahan api lain (2.9%) yang lebih tinggi berikutan pelarasan caj tarif air dan perkhidmatan pembentungan. Kumpulan utama lain yang mencatat kenaikan harga melebihi inflasi keseluruhan ialah penjagaan diri, perlindungan sosial & pelbagai barangan & perkhidmatan (2.9%) dan kesihatan (2%).

Subsidi diesel bersasar yang dilaksanakan pada Jun 2024 tidak memberikan kesan ketara ke atas inflasi berikutan wajaran yang kecil dalam bakul IHP (0.2%) serta tindakan penguatkuasaan yang lebih ketat terhadap aktiviti pencatutan, pengekalan subsidi diesel kepada sektor perniagaan terpilih dan pemberian bantuan tunai bersasar.

Inflasi keseluruhan dijangka kekal terkawal sepanjang tahun dan berada antara 1.5% hingga 2.5% yang menghampiri purata jangka masa panjang sekitar 2%. Risiko inflasi bergantung kepada tahap kesan rantaian terhadap barangan lain berikutan sebarang pelaksanaan langkah dasar ke atas subsidi dan kawalan harga serta turun naik harga komoditi global.

Indeks Harga Pengeluar (IHPR) bagi pengeluaran tempatan mencatat 0.9% pada lapan bulan pertama 2024 berbanding

penguncupan 2.4% dalam tempoh yang sama pada 2023. Semua sektor utama mengalami peningkatan yang diterajui oleh bekalan air (6.4%), pertanian, perhutanan dan perikanan (3.8%) dan perlombongan (3.3%). Di samping itu, pertumbuhan sederhana direkodkan dalam sektor bekalan elektrik dan gas (0.5%) dan pembuatan (0.4%). Pada peringkat pemprosesan, IHPR bagi bahan mentah untuk diproseskan selanjutnya mencatat peningkatan sebanyak 3.4% dan 2.3% bagi barang siap. Walau bagaimanapun, harga bahan perantaraan, bekalan dan komponen berkurang sebanyak 0.4%. Secara keseluruhan, IHPR dijangka stabil berikutan kestabilan harga komoditi dan permintaan yang mampan merentasi sektor utama. Sementara itu, risiko inflasi tolakan kos (*cost-push*) dijangka kekal berikutan turun naik harga komoditi global dan gangguan rantaian bekalan.

JADUAL 2.13. Indeks Harga Pengguna, Januari - Ogos 2023 dan 2024 (2010 = 100)

	WAJARAN ¹	PERUBAHAN (%)		SUMBANGAN KEPADA PERTUMBUHAN IHP (MATA PERATUSAN)	
		2023	2024	2023	2024
Indeks Harga Pengguna	100.0	2.9	1.8	2.90	1.80
Makanan & minuman	29.8	5.7	1.8	1.71	0.54
Minuman alkohol & tembakau	1.9	0.6	0.6	0.01	0.01
Pakaian & kasut	2.7	0.3	-0.2	0.01	-0.01
Perumahan, air, elektrik, gas & bahan api lain	23.2	1.7	2.9	0.39	0.67
Hiasan, perkakasan & penyelenggaraan isi rumah	4.3	2.7	0.9	0.12	0.04
Kesihatan	2.7	2.0	2.0	0.05	0.05
Pengangkutan	11.3	1.6	1.1	0.18	0.12
Maklumat & komunikasi	6.6	-2.6	-0.9	-0.17	-0.06
Rekreasi, sukan & kebudayaan	3.0	1.7	1.7	0.05	0.05
Pendidikan	1.3	1.8	1.5	0.02	0.02
Restoran & perkhidmatan penginapan	3.4	6.2	3.2	0.21	0.11
Insurans & perkhidmatan kewangan	4.0	0.2	0.1	0.01	0.00
Penjagaan diri, perlindungan sosial & pelbagai barangan & perkhidmatan	5.8	2.5	2.9	0.14	0.17

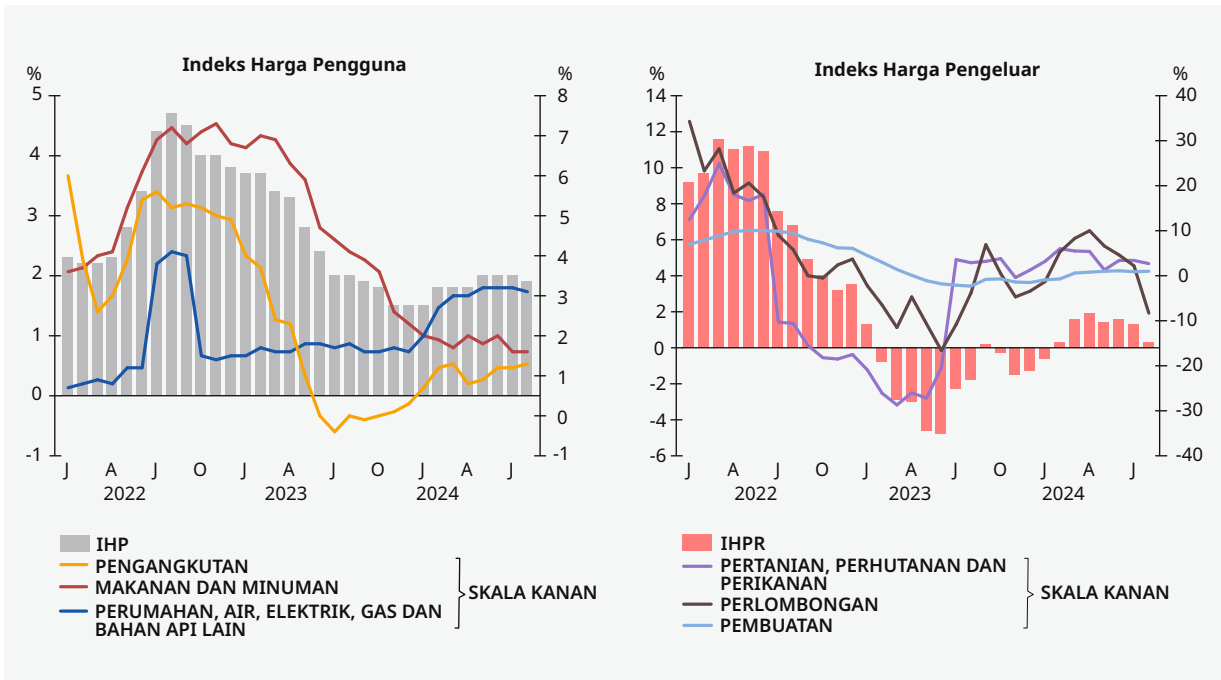
¹ Berdasarkan Survei Perbelanjaan Isi Rumah 2022
Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

JADUAL 2.14. Indeks Harga Pengeluar, Januari – Ogos 2022 dan 2023 (2010 = 100)

	WAJARAN ¹	PERUBAHAN (%)		SUMBANGAN KEPADA PERTUMBUHAN IHPR (MATA PERATUSAN)	
		2023	2024	2023	2024
Indeks Harga Pengeluar mengikut sektor	100.000	-2.4	0.9	-2.400	0.900
Pertanian, perhutanan dan perikanan	6.730	-19.4	3.8	-1.306	0.256
Perlombongan	7.927	-8.4	3.3	-0.666	0.262
Pembuatan	81.571	0.2	0.4	0.163	0.326
Bekalan elektrik dan gas	3.442	0.8	0.5	0.028	0.017
Bekalan air	0.330	3.2	6.4	0.011	0.021
Indeks Harga Pengeluar mengikut peringkat pemprosesan	100.000	-2.4	0.9	-2.400	0.900
Bahan mentah untuk diproseskan selanjutnya	16.410	-14.8	3.4	-2.429	0.558
Bahan perantaraan, bekalan dan komponen	56.119	-0.2	-0.4	-0.112	-0.224
Barang siap	27.471	3.6	2.3	0.989	0.632

¹ Berdasarkan Banci Ekonomi 2016
 Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
 Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

RAJAH 2.7. Trend Indeks Harga Pengguna dan Indeks Harga Pengeluar (% perubahan)

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Pasaran Buruh

Kedudukan pasaran buruh yang stabil

Pasaran buruh menunjukkan peningkatan yang konsisten pada separuh pertama 2024 didorong oleh pertumbuhan ekonomi yang memberangsangkan. Permintaan domestik yang kukuh dan pemulihan dalam sektor luar negeri telah mewujudkan lebih banyak peluang pekerjaan dalam pasaran. Kadar penyertaan tenaga buruh meningkat dengan ketara kepada 70.5%. Jumlah **guna tenaga** meningkat lebih tinggi sebanyak 3.9% kepada 16.2 juta orang berbanding tenaga buruh yang meningkat 3.5% kepada 16.8 juta orang. Pertumbuhan guna tenaga yang lebih besar telah menyumbang kepada penurunan ketara **kadar pengangguran** kepada 3.2% atau 534,500 orang. Sektor perkhidmatan kekal sebagai sumber utama guna tenaga dalam tempoh tersebut iaitu 65.6% diikuti oleh sektor pembuatan (16.4%) dan pertanian (9.2%).

Kemajuan dalam pasaran buruh juga dicerminkan melalui jumlah **pemberhentian** pekerja yang kekal rendah iaitu 25,796 orang

pada akhir Jun 2024 berikutan industri terus mengekalkan pekerja untuk menyokong kelangsungan aktiviti perniagaan. **Kekosongan** jawatan mencatat lebih 748,900 jawatan dengan lebih 50% merupakan pekerjaan separuh mahir dan berkemahiran rendah. Selain itu, **penempatan** pekerjaan kekal positif dengan lebih 78,100 orang memperoleh penempatan sepanjang separuh pertama 2024 yang menunjukkan sekitar 10% jawatan kosong telah diisi.

Pasaran buruh dijangka kekal stabil pada separuh kedua tahun ini disokong oleh aktiviti pengambilan pekerja yang menggalakkan berikutan pengembangan berterusan perniagaan selaras dengan pertumbuhan ekonomi domestik. Aktiviti pengajian pekerja terutamanya disumbangkan oleh sektor perkhidmatan dan pembuatan khususnya dalam subsektor perdagangan borong dan runcit, perkhidmatan penginapan dan makanan dan minuman serta industri berorientasikan eksport. Justeru, kadar pengangguran dijangka kekal 3.2% bagi keseluruhan 2024.

JADUAL 2.15. *Penunjuk Pasaran Buruh*

	('000)			PERUBAHAN (%)		
	H1 ¹	2024 ²	2025 ³	H1 ¹	2024 ²	2025 ³
Tenaga buruh	16,773.4	16,837.7	17,180.0	3.5	2.9	2.0
Guna tenaga	16,238.9	16,303.3	16,646.5	3.9	3.1	2.1
Pengangguran	534.5	534.4	533.5	(3.2)	(3.2)	(3.1)

¹ Januari hingga Jun 2024

² Anggaran

³ Unjuran

Nota: Angka dalam kurungan ialah kadar pengangguran

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

JADUAL 2.16. *Guna Tenaga mengikut Sektor*

	('000)			BAHAGIAN (%)		
	H1 ²	2024 ³	2025 ⁴	H1 ²	2024 ³	2025 ⁴
Pertanian, perhutanan dan perikanan	1,491.8	1,494.9	1,517.4	9.2	9.2	9.1
Perlombongan dan pengkuarian	90.6	90.4	91.3	0.6	0.6	0.5
Pembuatan	2,668.1	2,670.6	2,748.0	16.4	16.4	16.5
Pembinaan	1,336.6	1,337.2	1,370.6	8.2	8.2	8.2
Perkhidmatan	10,651.8	10,710.1	10,919.1	65.6	65.7	65.6
Jumlah¹	16,238.9	16,303.3	16,646.5	100.0	100.0	100.0

¹ Jumlah termasuk 'Aktiviti badan dan pertubuhan luar wilayah'

² Januari hingga Jun 2024

³ Anggaran

⁴ Unjuran

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

Komitmen berterusan untuk menangani kekurangan pekerja dalam ekonomi di samping pelanjutan proses pendaftaran pekerja asing di bawah Program Rekalibrasi Tenaga Kerja telah memudahkan urusan penggajian dan mobiliti pekerja asing. Oleh itu, bilangan **pekerja asing** berkemahiran rendah yang berdaftar menunjukkan peningkatan sebanyak 41.1% kepada sekitar 2.5 juta orang pada akhir Ogos 2024 berbanding 1.8 juta orang dalam tempoh yang sama pada 2023. Pekerja asing terutamanya berasal dari Bangladesh dengan peratusan sebanyak 37.8% diikuti oleh Indonesia (23.7%) dan Nepal (16.7%). Dari sudut pekerjaan pula, 31.5% daripada jumlah pekerja asing bekerja dalam sektor pembuatan diikuti oleh sektor pembinaan (28.4%) dan perkhidmatan (18.2%). Dalam tempoh yang sama, jumlah pekerja asing berkemahiran rendah mencatat 14.8% daripada jumlah guna tenaga iaitu menghampiri had 15% yang dibenarkan. Sementara itu, bilangan **ekspatriat** meningkat 6.3% kepada 113,493 orang pada akhir Ogos 2024. Majoriti ekspatriat berasal dari China (24.1%) diikuti oleh India (18.3%) dan Filipina (8%) dan bekerja terutamanya dalam sektor teknologi maklumat (38.7%), perkhidmatan (26.8%) dan pembinaan (10.5%).

Produktiviti buruh yang diukur melalui nilai ditambah per pekerja meningkat 2.6% kepada RM48,387 pada separuh pertama 2024 disumbangkan oleh peningkatan

produktiviti dalam semua sektor ekonomi terutamanya sektor pembinaan (13.5%) serta perlombongan dan pengkuarian (4.1%). Peningkatan produktiviti dalam dua sektor tersebut juga disokong oleh pertumbuhan yang memberangsangkan dalam subsektor kejuruteraan awam; dan aktiviti pembinaan pertukangan khas; serta minyak mentah dan gas asli; dan aktiviti sokongan perkhidmatan perlombongan. Secara keseluruhan, produktiviti buruh dijangka berkembang 2.3% kepada RM100,000 pada 2024 dipacu oleh usaha berterusan untuk menyokong industri mempercepat lebih banyak penerimgunaan teknologi, automasi, penyelidikan dan pembangunan (R&D) dan inovasi serta pembangunan kemahiran bakat untuk memenuhi keperluan industri. Sektor pembinaan diunjur mencatat peningkatan tertinggi 12.8% diikuti oleh sektor pembuatan (2.6%) serta perlombongan dan pengkuarian (2.4%).

Tinjauan 2025

Tinjauan Global

Pertumbuhan yang stabil dan berdaya tahan

Ekonomi global diunjur mencatat pertumbuhan sebanyak 3.3% pada 2025 disumbangkan oleh perkembangan stabil

dalam kalangan ekonomi maju dan EMDE. Ekonomi maju dijangka meningkat sebanyak 1.8% dengan pertumbuhan KDNK AS diunjur menyederhana kepada 1.9% berikutan permintaan dan pasaran buruh yang perlahan. Sementara itu, kawasan euro dijangka mencatat pertumbuhan sebanyak 1.5% didorong oleh aktiviti penggunaan dan pelaburan yang lebih baik. Pertumbuhan EMDE diunjur stabil pada 4.3% dengan ekonomi China diunjur sedikit perlahan pada 4.5% disebabkan oleh pertumbuhan produktiviti yang lemah. Sementara itu, ekonomi India diunjur berkembang sebanyak 6.5% disokong oleh penggunaan domestik yang mampan.

Perdagangan global dijangka berkembang sebanyak 3.4% didorong oleh peningkatan aktiviti perdagangan dalam kalangan ekonomi maju dan EMDE. Perdagangan ekonomi maju dijangka mencatat pertumbuhan sebanyak 2.8% dan EMDE pada 4.5%. **Inflasi global** dijangka terus menyusut kepada 4.4% dengan kadar inflasi ekonomi maju diunjur pada 2.1% manakala EMDE pada 6% berikutan penurunan harga tenaga dan pasaran buruh yang menyederhana.

Tinjauan Domestik

Sektoral

Sektor Perkhidmatan

Perbelanjaan pengguna memacu pertumbuhan

Sektor **perkhidmatan** diunjur berkembang sebanyak 5.5% pada 2025 didorong oleh pengembangan dalam semua subsektor. Pertumbuhan ini terutamanya disumbangkan oleh perbelanjaan pengguna yang berterusan serta aktiviti berkaitan perniagaan dan pelancongan yang pesat.

Subsektor perdagangan borong dan runcit kekal sebagai penyumbang utama kepada sektor perkhidmatan dengan unjuran pertumbuhan sebanyak 4.7%. Jangkaan peningkatan ini terutamanya dipacu oleh segmen perdagangan runcit melalui penerimgunaan teknologi yang lebih tinggi khususnya dalam AI dan analisis data raya serta penggunaan media sosial dan platform e-dagang oleh peruncit tradisional dan peniaga berskala besar. Segmen kenderaan bermotor juga dijangka kekal kukuh berikutan pelancaran model baharu yang dilengkapi dengan ciri inovatif dan canggih khususnya bagi EV dan kenderaan hibrid.

Subsektor pengangkutan dan penyimpanan dijangka berkembang sebanyak 10.4% disokong oleh semua segmen berikutan peningkatan dalam aktiviti rel, lebuhraya, pelabuhan dan lapangan terbang. Segmen pengangkutan darat diunjur meningkat berikutan penambahan 27 set tren baharu bagi LRT Laluan Kelana Jaya yang dijangka meningkatkan penumpang harian dan mengurangkan masa menunggu. Pembukaan lebuhraya baharu seperti Lebuhraya Pantai Barat (WCE) dan penaiktarafan Sistem Lingkaran Lebuhraya Kajang (SILK) dijangka mengurangkan masa perjalanan dan kesesakan lalu lintas di kawasan Lembah Klang. Di samping itu, segmen pengangkutan udara diunjur meningkat disokong oleh penyambungan semula perkhidmatan penerbangan langsung ke destinasi terkemuka serta peningkatan aktiviti kargo udara berikutan peralihan daripada penghantaran maritim akibat krisis Laut Merah yang berterusan. Sementara itu, segmen pengangkutan air dijangka mencatat pertumbuhan stabil sejajar dengan pertambahan kargo di pelabuhan dan kapasiti pengendalian kontena.

RENCANA 2.3**Menggalakkan Mobiliti Hijau dalam Memacu Negara ke Hadapan**

Pengenalan

Malaysia komited untuk mencapai pelepasan gas rumah kaca (GHG) sifar bersih menjelang 2050 sejajar dengan matlamat global bagi perubahan iklim. Negara juga berhasrat untuk mengurangkan intensiti pelepasan karbon keseluruhan ekonomi (berbanding KDNK) sehingga 45% pada 2030.¹ Bagi merealisasikan komitmen ini, kerangka Ekonomi MADANI telah menggariskan keutamaan untuk meningkatkan dan menstruktur semula ekonomi melalui pelaksanaan inisiatif peralihan tenaga dalam industri baharu di bawah bidang pertumbuhan hijau termasuk mobiliti hijau, tenaga boleh baharu (TBB) dan bahan api alternatif yang mampan dalam sektor pengangkutan. Kerangka ini terus diperkukuh dengan penggubalan pelan strategik nasional seperti Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (NETR), Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030) dan Pelan Hala Tuju Ekonomi dan Teknologi Hidrogen yang membuka peluang pelaburan dan pemerkasaan modal insan dalam bidang pertumbuhan hijau.

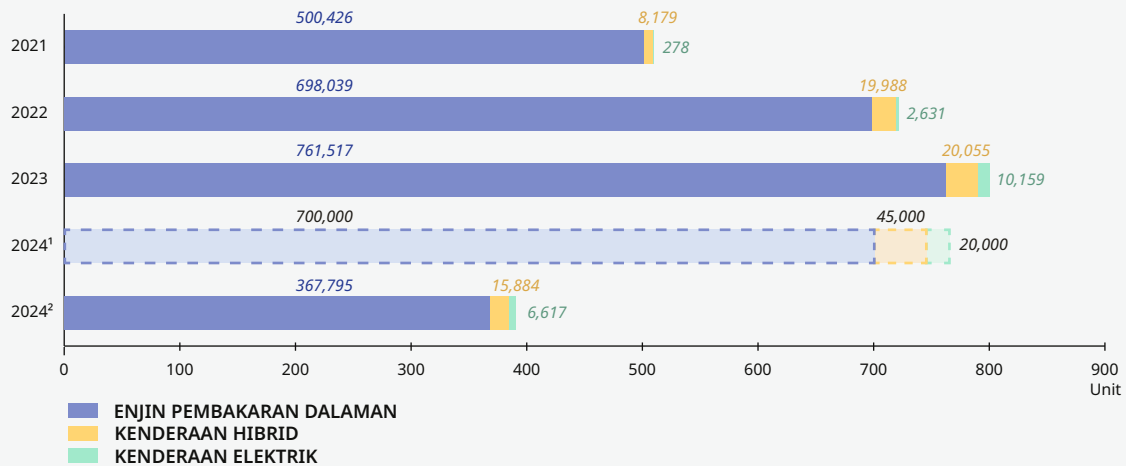
Prestasi Sektor Pengangkutan Sepintas Lalu

Sektor pengangkutan memainkan peranan penting sebagai penggerak aktiviti sosioekonomi yang merangkumi mobilisasi barangan, manusia dan sumber ekonomi. Walau bagaimanapun, sektor ini terus menjadi penyumbang utama kepada pelepasan GHG iaitu sebanyak 64,973 kilo tan atau bersamaan 20% daripada jumlah keseluruhan CO₂ mengikut kadar 2019 dan daripada jumlah tersebut 86.4% adalah daripada pengangkutan darat (Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam Sekitar Malaysia, 2024a).

Jumlah jualan kenderaan dalam industri automotif meningkat pada kadar pertumbuhan tahunan kompaun sebanyak 25.4% kepada 799,731 unit dalam tempoh 2021 – 2023 seperti dalam Rajah 2.3.1. Pada masa yang sama, pertumbuhan untuk segmen kenderaan elektrik (EV) meningkat sebanyak 504.5% yang menandakan permintaan pengguna yang lebih tinggi untuk mobiliti hijau disokong insentif yang menarik bagi pemilikan EV di bawah langkah belanjawan tahunan. Walau bagaimanapun, segmen EV hanya mewakili 1.3% (10,159 unit) daripada keseluruhan jualan kenderaan pada 2023 yang menunjukkan bahawa *brown mobility* masih kekal menguasai segmen pengangkutan darat.

¹ Berdasarkan *Malaysia's Nationally Determined Contribution to the Paris Agreement of the United Nations Framework Convention on Climate Change* berbanding intensiti pelepasan pada 2005.

RAJAH 2.3.1. Jumlah Jualan Industri Automotif, 2021 – 2024

¹ Sasaran
² Januari – Jun 2024
 Sumber: Persatuan Automotif Malaysia

Industri automotif Malaysia mula beralih daripada kenderaan enjin pembakaran dalaman (ICE) kepada mobiliti hijau melalui penggunaan kenderaan cekap tenaga dan kenderaan dengan pelepasan karbon rendah. Peralihan ini disokong oleh lonjakan dalam jumlah pemilikan dan pelaburan berkaitan EV termasuk kilang pemasangan, kemudahan tapak pengecasan dan pembuatan komponen bateri. Di samping itu, Kerajaan telah menetapkan sasaran jualan EV sebanyak 80% daripada jumlah jualan kenderaan bermotor menjelang 2050 dan 40% TBB dalam campuran bahan api negara menjelang 2035 (Kementerian Ekonomi Malaysia, 2023). Kerajaan juga menyasarkan pemasangan 10,000 tapak pengecasan menjelang 2025 (Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam Sekitar Malaysia, 2021). Sehingga 30 Jun 2024, Rangkaian Pengecasan Kenderaan Elektrik Malaysia (MEVnet) melaporkan bahawa 2,606 tapak pengecasan EV telah dipasang di 920 lokasi seluruh negara. Kemajuan yang dicapai sebanyak 26.1% daripada jumlah sasaran menunjukkan bahawa usaha perlu dipergiat bagi mempercepat pembangunan infrastruktur pengecasan dalam tempoh masa yang berbaki.

Mobiliti Hijau dan Potensi Ekonomi

Mobiliti hijau telah mendapat perhatian global berikutan kebimbangan yang semakin meningkat terhadap perubahan iklim, peningkatan pencemaran bandar dan dorongan ke arah pelepasan karbon sifar bersih untuk pembangunan mampan. Kemajuan dalam teknologi bersih, peningkatan keutamaan pengguna untuk kenderaan mesra alam dan sokongan dasar kerajaan juga telah menyumbang kepada peningkatan kesedaran awam. Kebanyakan bandar berusaha untuk mengurangkan jejak karbon melalui mobiliti hijau yang merangkumi pengangkutan awam, EV, berbasikal dan berjalan kaki dengan Copenhagen, Oslo dan Sydney menetapkan matlamat untuk menjadi bandar neutral karbon seawal 2025. Malaysia turut menyertai persaingan global ke arah pelepasan karbon sifar bersih dengan merangka pelan hala tuju serta inisiatif strategik seperti digariskan dalam Rangka Tindakan Bandar Pintar Putrajaya selari dengan aspirasi NETR. Pelan dan inisiatif strategik berkaitan mobiliti hijau adalah seperti dalam Rajah 2.3.2.

RAJAH 2.3.2. Inisiatif dan Pelan Strategik Berkaitan Mobiliti Hijau

Peralihan kepada mobiliti hijau berpotensi menjana kesan pengganda yang tinggi merentas pelbagai sektor ekonomi seterusnya menyokong bidang pertumbuhan baharu. Kementerian Kewangan telah mengenal pasti 15 daripada 124 industri dalam Jadual Input-Output (IO) 2021 sebagai proksi bagi analisis sektor mobiliti hijau dalam menentukan kesan pengganda. Industri tersebut termasuk perdagangan borong & runcit, pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal; komponen dan papan elektronik serta elektrik dan gas. Analisis IO menunjukkan bahawa bagi setiap RM1.00 perubahan dalam permintaan mobiliti hijau akan menghasilkan perubahan output daripada aktiviti yang saling berhubung kait di sepanjang rantai bekalan dalam ekonomi sebanyak RM1.76 seperti dalam Jadual 2.3.1.

JADUAL 2.3.1. Anggaran Nilai bagi Sektor yang Saling Berhubung Kait

SEKTOR	ANGGARAN NILAI (RM)
Pembinaan	2.00
Pembuatan	1.98
Mobiliti Hijau ²	1.76
Utiliti	1.67
Perkhidmatan	1.58
Pertanian	1.30
Perlombongan	1.25

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia (anggaran)

² Industri proksi kepada mobiliti hijau ialah perdagangan borong & runcit, pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal; komponen dan papan elektronik; elektrik dan gas; kenderaan bermotor, treler dan semi treler; pengangkutan dan aktiviti sokongan untuk pengangkutan; kapal, bot, basikal dan "invalid carriages"; perkakasan pengagihan & pengawalan elektrik, bateri dan akumulator; perkhidmatan berkaitan pengangkutan air dan udara; pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan; tayar dan tiub getah; kelengkapan pengangkutan lain; dan motosikal serta pengangkutan darat, air dan udara.

Cabaran kepada Mobiliti Hijau

Kadar peralihan daripada kenderaan ICE kepada EV di Malaysia masih belum mencapai tahap yang disasarkan berikutan persepsi orang ramai serta isu infrastruktur termasuk stesen pengecasan dan rangkaian pengangkutan awam yang terhad. Selain itu, terdapat isu yang berkaitan dengan kemampuan dan kebolehcapaian seperti kos yang tinggi, peluasan infrastruktur pengecasan yang perlahan dan nilai jualan semula yang rendah (Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia, 2022). Pada masa ini, kesemua EV dalam pasaran adalah diimport seterusnya menyebabkan harga jualan menjadi lebih tinggi berbanding kenderaan ICE konvensional dan kurang mampu dimiliki orang ramai.

Selain itu, ketersediaan dan penggunaan bahan api alternatif yang terhad seperti bahan api sintetik dan biojisim telah menyebabkan sektor pengangkutan terus bergantung kepada bahan api fosil. Usaha terkini telah diambil untuk menghasilkan bahan api mampan dengan menggabungkan bahan api fosil dan etanol yang diperolehi daripada sumber boleh baharu seperti biojisim yang dijana daripada kelapa sawit, produk sampingan pertanian, kayu dan sisa domestik. Walau bagaimanapun, pembangunan bahan api mampan masih pada peringkat awal dan pengeluaran yang terhad dalam pasaran telah menyebabkan bahan api ini menjadi lebih mahal. Sebagai contoh, penggunaan awal bahan api penerbangan mampan mungkin akan menyebabkan peningkatan kos operasi syarikat penerbangan dan mengakibatkan pemindahan kos kepada pengguna.

Usaha Semasa dan Hala Tuju

Malaysia mempunyai kelebihan daya saing untuk muncul sebagai hab pembuatan automotif serantau bagi kenderaan generasi seterusnya termasuk EV dan kenderaan cekap tenaga seperti digariskan dalam Dasar Automotif Negara 2020. Sebagai pengeksport semikonduktor keenam terbesar dalam rangkaian bekalan E&E global, ekosistem semikonduktor tempatan boleh dimanfaatkan bagi meningkatkan rangkaian nilai daripada segmen *back-end* khususnya aktiviti pemasangan, pembungkusan dan pengujian kepada segmen *front-end* dengan nilai tambah yang lebih tinggi seperti aktiviti pembuatan pintar, pembungkusan termaju dan reka bentuk litar bersepadu. Di samping itu, mobiliti hijau akan melonjakkan industri seperti bateri dan aktiviti motor elektrik. Tambahan pula, penggunaan bahan mentah tempatan untuk pengeluaran dan pembangunan keupayaan kitar semula bateri EV mempunyai potensi besar untuk meningkatkan lagi rangkaian nilai dalam sektor pembuatan.

Peningkatan permintaan bagi mobiliti hijau akan merangsang pertumbuhan sektor perkhidmatan dan pembinaan. Subsektor pengangkutan dan penyimpanan akan mendapat manfaat daripada elektrifikasi flit kenderaan yang mengurangkan kos operasi dan memacu kecekapan syarikat logistik serta menyumbang kepada pelepasan karbon yang lebih rendah. Sementara itu, subsektor utiliti akan mendapat manfaat daripada sumber TBB yang bersepadu untuk menjana kuasa stesen pengecasan EV dan menyokong peralihan grid tenaga yang lebih bersih. Ketersediaan infrastruktur pengecasan penting untuk menampung pengguna EV yang semakin meningkat terutamanya di kawasan bandar. Integrasi infrastruktur EV dalam perancangan dan pembangunan bandar masa hadapan juga akan menyokong inisiatif bandar hijau khususnya bangunan cekap tenaga dan bandar pintar seterusnya meningkatkan nilai dan daya tarikan harta tanah.

Di bawah Dasar Tenaga Negara, 2022 – 2040, grid nasional sedang dinaik taraf untuk menampung permintaan yang semakin meningkat daripada pengguna isi rumah, komersial dan industri di samping memudahkan pelaksanaan rangkaian grid pintar. Kerajaan telah menetapkan komitmen

melalui NETR untuk meningkatkan pelaburan dalam TBB dengan menumpukan kepada tenaga hidro, solar dan bio bagi meningkatkan kapasiti terpasang negara. Di samping itu, pembangunan penyelesaian storan bateri berskala besar untuk mengurus bekalan tenaga daripada sumber boleh diperbaharui akan menyumbang kepada daya tahan tenaga yang lebih besar. Inisiatif tersebut dijangka meningkatkan pengeluaran ketara dalam segmen tenaga seterusnya menyokong keperluan infrastruktur mobiliti hijau.

Hidrogen hijau ialah sumber baru muncul yang sedang diterokai sebagai potensi bahan api masa hadapan. Pembangunan sumber ini masih dalam fasa pemerhatian melalui usaha sama antara pemain industri yang tertumpu untuk memanfaatkan kelebihan kuasa hidro bagi menghasilkan hidrogen hijau. Usaha juga sedang dijalankan untuk membangunkan rangka kerja kawal selia yang komprehensif bagi menyokong dan menggalakkan pertumbuhan di sepanjang rantai nilai tenaga hidrogen.

Keperluan mematuhi piawaian ekonomi bahan api ASEAN telah mempercepat pembangunan bahan api mampan. Usaha meningkatkan pengeluaran bahan api mampan tempatan akan memanfaatkan limpahan sumber TBB negara bagi memenuhi permintaan domestik dan antarabangsa yang semakin meningkat. Dalam hal ini, Malaysia berada pada kedudukan yang baik untuk menerajui pengeluaran bahan api mampan berikutan ketersediaan biojisim yang tinggi daripada tandan buah kosong dan bahan buangan kilang kelapa sawit. Bahan api mampan juga akan menyumbang kepada usaha nyahkarbon sektor penerbangan dan marin seterusnya memastikan pematuhan kepada keperluan dan piawaian antarabangsa. Sehubungan itu, penskalaan pantas jumlah pengeluaran perindustrian penting bagi mengurangkan kos pengeluaran bahan api mampan, menggalakkan nyahkarbon industri logistik dan mengurangkan kebergantungan kepada bahan api fosil.

Penggubalan dasar yang jelas dan penyediaan sokongan yang diperlukan kekal penting dalam mempercepat penggunaan mobiliti hijau. Usaha bersepadu perlu dipergiat termasuk menarik pelaburan daripada pembuat kereta terkemuka untuk menubuhkan fasiliti pengeluaran di Malaysia. Kerajaan juga akan secara aktif menggalakkan kerjasama antarabangsa, memupuk usaha sama strategik dan menggalakkan perkongsian untuk pemindahan teknologi bagi memacu inovasi sekaligus meletakkan Malaysia sebagai pemain utama dalam teknologi hijau untuk industri pengangkutan. Justeru, usaha tersebut dapat merangsang pertumbuhan industri dan membantu mencapai sasaran pelepasan karbon negara seperti digariskan dalam dokumen dasar strategik.

Kesimpulan

Mobiliti hijau memberikan manfaat ekonomi dan alam sekitar dalam memacu negara ke arah masa hadapan yang mampan disokong oleh inisiatif strategik dan visi di bawah kerangka Ekonomi MADANI. Bidang ini juga mewujudkan kesan pengganda yang besar merentas pelbagai sektor ekonomi dan menggalakkan bidang pertumbuhan hijau baharu termasuk EV, hidrogen dan bahan api mampan. Selain itu, infrastruktur mobiliti hijau yang disepadukan dalam perancangan bandar boleh melonjakkan nilai harta tanah masa hadapan serta menarik pelaburan dalam inisiatif bandar rendah karbon. Justeru, usaha menggalakkan penggunaan mobiliti hijau akan mentranformasi ekonomi, meningkatkan daya saing dan memastikan negara mencapai pelepasan karbon sifar bersih menjelang 2050.

Subsektor kewangan dan insurans diunjur berkembang sebanyak 4.7% dengan pertumbuhan positif dalam semua segmen seiring dengan peningkatan aktiviti ekonomi dan pelaburan. Peluasan keterangkuman kewangan melalui penerimgunaan perkhidmatan kewangan digital dijangka meningkatkan permintaan untuk kemudahan kredit dengan ketara seterusnya mengukuhkan segmen perbankan. Sementara itu, segmen insurans dijangka didorong oleh peningkatan permintaan untuk produk insurans dan takaful berikutan kesedaran yang lebih baik tentang perlindungan kewangan, peningkatan dalam pendapatan premium dan pelaksanaan pilihan pembayaran bersama.

Subsektor hartanah dan perkhidmatan perniagaan dijangka meningkat sebanyak 6.3% didorong oleh permintaan berterusan untuk perkhidmatan profesional terutamanya perkhidmatan berkaitan kejuruteraan dalam aktiviti pembinaan termasuk kemudahan pusat data baharu. Di samping itu, pengembangan subsektor ini akan disokong oleh peningkatan jualan rumah kediaman dalam segmen hartanah. Subsektor maklumat dan komunikasi diunjur berkembang sebanyak 2.6% terutamanya disumbangkan oleh penyediaan rangkaian generasi kelima (5G) yang akan meningkatkan liputan dan kualiti rangkaian. Tambahan pula, peningkatan pelaburan dalam infrastruktur digital termasuk pusat data penting bagi memacu pertumbuhan subsektor ini.

Subsektor makanan & minuman dan penginapan diunjur berkembang sebanyak 6.2% dengan jangkaan peningkatan ketibaan pelancong untuk tujuan perniagaan dan percutian serta aktiviti mesyuarat, insentif, persidangan dan pameran (MICE). Kepengerusian ASEAN-Malaysia 2025 dan penganjuran pelbagai acara MICE di seluruh negara pada skala antarabangsa dan serantau akan memberikan manfaat kepada industri pelancongan. Kempen melawat negeri Kedah, Perlis dan Selangor serta promosi intensif bagi Kempen Melawat Malaysia 2026 (VM 2026) turut dijangka menyumbang kepada pertumbuhan subsektor ini.

Subsektor utiliti dijangka meningkat sebanyak 5.9% disokong oleh permintaan kukuh untuk bekalan elektrik dan air dalam segmen perindustrian, komersial dan kediaman. Pertumbuhan ini didorong oleh permintaan yang lebih tinggi daripada infrastruktur pengecasan EV dan pengoperasian pusat data serta pembangunan dan pengembangan taman perindustrian baharu dan sedia ada.

Subsektor perkhidmatan lain diunjur meningkat sebanyak 5.4% didorong oleh segmen kesihatan dan pendidikan swasta. Majlis Pelancongan Penjagaan Kesihatan Malaysia (MHTC) akan terlibat dalam merencanakan semula industri pelancongan penjagaan kesihatan bagi mewujudkan pangkalan pasaran yang lebih besar terutamanya dalam pasaran tumpuan seperti China, India dan Indonesia. Pada 2025, MHTC menganggarkan hasil industri sebanyak RM2.9 bilion disokong oleh kempen yang lebih bersasar dan bersegi. Sementara itu, pejabat Education Malaysia, Education Malaysia Global Services dan universiti tempatan akan terus menggalakkan kemasukan pelajar dari luar negara melalui promosi yang berterusan terutamanya program mobiliti dan *edutourism*. Usaha ini termasuk memudahkan pengeluaran pas lawatan sosial (pas siswazah) untuk pelajar antarabangsa yang menamatkan pengajian dari universiti tempatan. Selain itu, subsektor perkhidmatan kerajaan diunjur mencatat pertumbuhan sebanyak 6.7% pada 2025 berikutan peningkatan perbelanjaan untuk gaji dan upah sejajar dengan pelarasan gaji penjawat awam mulai Disember 2024.

Sektor Pembuatan

Kedudukan lebih kukuh merentas industri

Sektor **pembuatan** diunjur kekal kukuh sebanyak 4.5% pada 2025 dalam keadaan pertumbuhan ekonomi global yang stabil terutamanya didorong oleh pelaksanaan dasar utama seperti NIMP 2030 dan Strategi Semikonduktor Nasional (NSS). Pertumbuhan industri berorientasikan domestik dan eksport dijangka terus menyokong prestasi sektor ini sejajar dengan permintaan domestik yang

berdaya tahan dan persekitaran luar yang memberangsangkan. Pada peringkat domestik, pengeluaran bagi industri berkaitan isi rumah dan barangan pengguna seperti makanan, minuman dan tekstil dijangka berkembang pada kadar stabil. Pelbagai langkah sokongan dasar seperti pelarasan gaji penjawat awam dan pengeluaran Akaun Fleksibel KWSP juga akan mendorong perbelanjaan pengguna. Di samping itu, ketibaan pelancong yang menggalakkan bersempena dengan acara antarabangsa utama akan turut memacu permintaan untuk barangan pengguna. Tambahan pula, peningkatan jumlah pelaburan yang diluluskan dan direalisasikan mencerminkan prospek yang lebih baik untuk aktiviti pembinaan sekali gus memacu pertumbuhan bagi pembuatan bahan berkaitan pembinaan.

Industri berorientasikan eksport juga dijangka mengekalkan trajektori pertumbuhan sejajar dengan permintaan global yang lebih tinggi bagi komponen elektronik. Pertumbuhan bagi subsektor produk elektrik, elektronik dan optikal dijangka semakin pesat dipacu oleh permintaan berterusan untuk produk perantaraan termasuk cip termaju dalam penggunaan telefon pintar generasi hadapan dan peranti pengguna lain. Peningkatan pelaburan yang diluluskan dalam industri semikonduktor serta usaha bersepadu Kerajaan untuk meningkatkan keseluruhan ekosistem berteknologi tinggi di bawah NSS juga akan mendorong pertumbuhan subsektor ini.

Sektor Pertanian

Prospek pertumbuhan kekal menggalakkan

Prestasi sektor **pertanian** dijangka kekal stabil pada 2025 dengan pertumbuhan sebanyak 1.9% disokong oleh semua subsektor kecuali perhutanan dan pembalakan. Subsektor kelapa sawit dijangka berkembang secara marginal didorong oleh peningkatan pengeluaran dan hasil BTS berikutan kawasan penuaian kelapa sawit yang lebih besar, keadaan cuaca yang menggalakkan dan pasaran buruh yang stabil. Harga MSM diunjur stabil dalam lingkungan

RM3,500 hingga RM4,000 setan metrik seiring dengan pengeluaran global yang lebih baik. Selain itu, pengeluaran minyak kacang soya global yang lebih tinggi dan permintaan MSM yang stabil daripada negara pengimport utama dijangka menyumbang kepada kestabilan harga. Subsektor getah dianggar berkembang disokong oleh peningkatan pengeluaran getah asli terutamanya daripada segmen pekebun kecil yang kekal menjadi penyumbang utama kepada jumlah pengeluaran getah. Faktor lain yang memangkin pertumbuhan subsektor ini termasuk harga getah yang stabil, sokongan proaktif Kerajaan dan peluasan kawasan getah matang. Faktor tersebut dijangka meningkatkan pengeluaran dan keuntungan bagi pengeluar getah terutamanya pekebun kecil.

Selain itu, usaha untuk mengukuhkan rantai bekalan makanan dan meningkatkan daya tahan industri agromakanan dijangka merencanakan lagi prestasi subsektor pertanian lain, ternakan dan perikanan. Usaha tersebut termasuk menggiatkan aktiviti R&D, pengkomersialan dan inovasi serta melaksanakan pelbagai langkah untuk menguruskan kehilangan hasil lepas tuai. Peningkatan perbelanjaan domestik dan ketibaan pelancong juga akan menggalakkan pertumbuhan subsektor tersebut bagi memenuhi permintaan barangan makanan yang semakin meningkat. Tambahan pula, Dasar Agromakanan Negara 2021 – 2030 yang bertujuan membangunkan industri agromakanan yang mampan, berdaya tahan dan berteknologi tinggi dijangka terus menyokong pertumbuhan subsektor tersebut.

Sektor Perlombongan

Prospek dijangka kurang memberangsangkan

Sektor **perlombongan** diunjur menguncup sebanyak 1% pada 2025 susulan prestasi lembap dalam subsektor utama. Subsektor gas asli dijangka merosot berikutan pengeluaran yang lebih rendah terutamanya disebabkan oleh penutupan yang dirancang bagi dua fasiliti di Sarawak untuk tujuan

penyelenggaraan serta permintaan yang menyederhana daripada negara pengimport utama seperti Jepun, China dan Republik Korea. Keseluruhan output gas asli dijangka berada di bawah kapasiti pengeluaran 2024 meskipun beberapa loji baharu dijadual memulakan operasi seperti medan Bindu di Terengganu, Gumusut-Kakap-Geronggong-Jagus Timur di Sabah dan pembangunan medan FaS di Sarawak. Subsektor minyak mentah dan kondensat juga dijangka menguncup berikutan pengeluaran yang lebih rendah di Semenanjung Malaysia berikutan penyelenggaraan berjadual pada separuh kedua 2025. Dari segi harga, minyak mentah Brent dijangka berada pada purata USD75 hingga USD80 setong pada 2025.

Sektor Pembinaan

Sektor pembinaan kekal berdaya tahan

Sektor **pembinaan** diunjur merekodkan pertumbuhan sebanyak 9.4% pada 2025 khususnya didorong oleh penyegeraan pelaksanaan projek infrastruktur strategik. Sektor ini dijangka mendapat manfaat terutamanya daripada aktiviti kejuruteraan awam seperti LRT3 Fasa 2 dan Projek Sarawak-Sabah Link Road Fasa 2. Subsektor bangunan bukan kediaman diunjur terus berkembang disokong oleh permintaan tinggi bagi kemudahan perindustrian hasil daripada realisasi pelaburan yang diluluskan di samping pembangunan kawasan perindustrian baharu seperti Taman Perindustrian Hijau Bersepadu Kerian (KIGIP) dan Zon Ekonomi Khas Johor-Singapura (JS-SEZ). Selain itu, subsektor bangunan kediaman juga dijangka meningkat disokong oleh permintaan berterusan untuk perumahan mampu milik di bawah kerangka Ekonomi MADANI serta pembangunan projek baharu oleh sektor swasta.

Permintaan Domestik

Sektor swasta kekal memacu pertumbuhan

Permintaan domestik dijangka berkembang sebanyak 6.1% pada 2025 disokong oleh perbelanjaan sektor swasta yang meningkat

pada 6.6%. Sumbangan sektor swasta kepada pertumbuhan KDNK kekal tinggi sebanyak 5.1 mata peratusan sejajar dengan perbelanjaan penggunaan dan pelaburan yang kukuh. Sementara itu, perbelanjaan awam dijangka berkembang sebanyak 4.1% dan menyumbang 0.7 mata peratusan kepada pertumbuhan KDNK.

Penggunaan swasta dijangka meningkat sebanyak 5.9% terutamanya disumbangkan oleh peningkatan dalam pendapatan boleh guna. Pertumbuhan ini disokong oleh aktiviti ekonomi domestik yang mampan, keadaan pasaran buruh yang memberangsangkan dan pelaksanaan SSPA. Faktor penyumbang lain termasuk program bantuan tunai bersasar yang berterusan akan memberi sokongan tambahan kepada perbelanjaan isi rumah pada 2025.

Pelaburan swasta dijangka terus berkembang sebanyak 8.9% disokong oleh kemajuan projek berbilang tahun baharu dan sedia ada terutamanya dalam sektor pembuatan dan perkhidmatan berikutan usaha Kerajaan untuk mengukuhkan ekosistem pelaburan. Pelaburan swasta diunjur kekal teguh sejajar dengan jumlah pelaburan diluluskan tertinggi dalam sejarah pada 2023 melalui pelaksanaan projek terutamanya berkaitan semikonduktor dan pusat data seperti di Bayan Lepas, Pulau Pinang; Kulim, Kedah; dan Sedenak, Johor. Inisiatif Kerajaan seperti GEAR-uP dijangka menggalakkan pelaburan domestik oleh syarikat pelaburan berkaitan kerajaan (GLIC) yang melabur dalam industri pertumbuhan dan nilai tinggi (HGHV) dan seterusnya membuka peluang kepada industri untuk berkembang dan meningkatkan perbelanjaan modal syarikat. Tambahan pula, penubuhan JS-SEZ akan memacu aktiviti pelaburan dalam pelbagai industri di selatan Johor khususnya perkhidmatan kewangan, ekonomi digital dan logistik. Inisiatif ini akan meningkatkan lagi pelaburan swasta di samping pelaksanaan aktiviti pelaburan lain di bawah dasar utama negara.

SISIPAN 2.3

Zon Ekonomi Khas Johor-Singapura: Memperkukuh Kerjasama Dua Hala ke Arah Meningkatkan Potensi Pertumbuhan

Pengenalan

Usaha bagi mewujudkan Zon Ekonomi Khas Johor-Singapura (JS-SEZ) bermula secara rasmi melalui Memorandum Persefahaman yang ditandatangani pada Januari 2024. Pembangunan JS-SEZ ini bertujuan meningkatkan kerjasama dan kemakmuran ekonomi, memudahkan pergerakan orang ramai dan barangan serta memperkukuh keseluruhan ekosistem perniagaan antara Malaysia dengan Singapura. Pembangunan JS-SEZ bermatlamat untuk menjadi zon ekonomi yang dinamik, berdaya saing dan diterajui oleh sektor swasta yang mampu meningkatkan potensi ekonomi kedua-dua negara sebagai hab global di sepanjang laluan yang merupakan antara laluan perkapalan tersibuk di dunia. Zon Ekonomi Khas (SEZ) ini diilhamkan daripada inisiatif serupa di negara lain seperti Shenzen SEZ dan Pusat Kewangan Antarabangsa Dubai.

Memanfaatkan Kekuatan dan Persamaan Sedia Ada

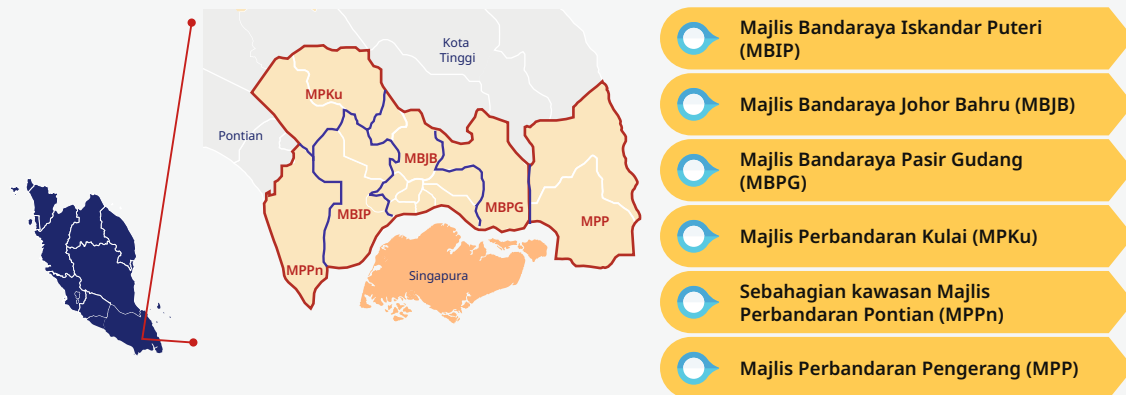
Inisiatif JS-SEZ mencerminkan usahasama penting dalam kerjasama ekonomi sedia ada antara Malaysia dengan Singapura. Inisiatif ini memanfaatkan kekuatan unik dan persamaan bagi memastikan kejayaan pelaksanaan yang memberikan manfaat kepada kedua-dua negara. Rajah 2.3.1. menggambarkan aktiviti ekonomi utama yang melibatkan kedua-dua negara yang akan terus menyokong pembangunan JS-SEZ sebagai koridor ekonomi terkemuka di rantau ini.

RAJAH 2.3.1. Aktiviti Ekonomi Utama antara Malaysia dengan Singapura

Sumber: Kementerian Ekonomi Malaysia

RAJAH 2.3.2 Lokasi Zon Ekonomi Khas Johor-Singapura

Sumber: Kementerian Ekonomi Malaysia

Penubuhan JS-SEZ akan memanfaatkan kelebihan jarak yang strategik antara Johor dengan Singapura. Kerajaan Negeri Johor telah memuktamadkan lokasi JS-SEZ di Iskandar Malaysia¹ dan Pengerang yang melibatkan enam Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) seperti dalam Rajah 2.3.2. Kawasan yang terlibat dianggar berkeluasan 3,505.3 km² di selatan Johor atau sekitar lima kali ganda lebih besar daripada Singapura. Keutamaan pembangunan JS-SEZ di kawasan tersebut akan ditentukan oleh beberapa faktor termasuk ketersediaan tanah dan infrastruktur.

RAJAH 2.3.3. *Pelan Pembangunan Negeri Johor, Malaysia dan Singapura*

Johor	Malaysia	Singapura
Maju Johor 2030	EKONOMI MADANI Kerangka Ekonomi MADANI	Singapore Economy 2030 Singapore Economy 2030
Belanjawan Johor 2024	Rancangan Malaysia Lima Tahun Belanjawan Tahunan	BUDGET 2024 Singapore Budget 2024
Pelan Pembangunan Mampan Johor 2030	Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030	Industry Transformation Maps Singapore Industry Transformation Maps
Johor Green Deal	Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara	SG GREEN PLAN Singapore Green Plan
Zon Kewangan Khas Forest City	NSS Strategi Semikonduktor Nasional	Singapore's National Hydrogen Strategy

Sumber: Kementerian Ekonomi Malaysia

¹ Iskandar Malaysia merangkumi lima kawasan PBT iaitu MBIP, MBJB, MBPG, MPKu dan MPPn.

Cadangan JS-SEZ sejajar dengan matlamat yang digariskan dalam pelan pembangunan peringkat negeri Johor, Malaysia dan Singapura seperti dalam Rajah 2.3.3. Pelan pembangunan tersebut mempunyai matlamat yang sama termasuk menggalakkan pelaburan ekonomi bernilai tinggi, memberikan tumpuan kepada pembangunan inklusif dan meningkatkan pertumbuhan mampan. Justeru, JS-SEZ akan meningkatkan perdagangan dan perhubungan antara Malaysia dengan Singapura, menggalakkan pemindahan teknologi dan merangsang pertumbuhan dalam pelbagai industri. Antara industri tumpuan JS-SEZ adalah logistik, perkhidmatan kewangan dan perniagaan, pelancongan, keterjaminan makanan, pendidikan, penjagaan kesihatan, ekonomi digital, tenaga serta pembuatan.

Zon Kewangan Khas Forest City

Pada 25 Ogos 2023, Forest City di Iskandar Puteri telah diumumkan sebagai Zon Kewangan Khas (SFZ) untuk meningkatkan pelaburan asing dan seterusnya menyokong pembangunan JS-SEZ khususnya dalam sektor kewangan. Forest City SFZ (Forest City) dijangka dapat menarik pelaburan syarikat global dengan menawarkan pelbagai insentif percukaian termasuk pengecualian dan penetapan kadar khas cukai korporat bagi syarikat; penetapan kadar khas cukai pendapatan pekerja mahir; serta pengecualian dan pengurangan duti setem bagi urusan pindah milik harta tanah. Penubuhan pusat perniagaan sehenti di JS-SEZ dijangka dapat mempercepat proses kelulusan permohonan syarikat global untuk melabur di Forest City. Peningkatan pelaburan di Forest City akan mewujudkan peluang pekerjaan baharu untuk rakyat, merancakkan perniagaan dan meningkatkan pertumbuhan negeri dan negara. Selain itu, pada Julai 2024, Parlimen telah meluluskan pindaan lima Rang Undang-undang untuk menjadikan Pulau Satu sebagai Pulau Bebas Cukai yang akan menggalakkan aktiviti ekonomi di Iskandar Malaysia termasuk aktiviti kewangan, pelancongan dan peruncitan seterusnya memanfaatkan kedua-dua negara.

Melangkah Ke Hadapan

Berdasarkan kekuatan dan persamaan kedua-dua negara, JS-SEZ dijangka dapat memberikan manfaat bersama seperti dalam Rajah 2.3.4.

RAJAH 2.3.4. Manfaat Bersama JS-SEZ

Sumber: Kementerian Ekonomi Malaysia

Kesimpulan

Secara keseluruhan, JS-SEZ akan menjadi pemangkin untuk memperkukuh kerjasama ekonomi dua hala demi meningkatkan lagi potensi pertumbuhan Malaysia dan Singapura.

Penggunaan awam diunjur meningkat sebanyak 3.8% terutamanya didorong oleh peningkatan perbelanjaan emolumen berikutan pelaksanaan SSPA. Sementara itu, **pelaburan awam** dijangka berkembang sebanyak 4.9% pada 2025 terutamanya disokong oleh perbelanjaan modal yang lebih tinggi oleh SABK dengan sumbangan sekitar 70% daripada jumlah pelaburan awam. Perkembangan utama dalam industri berkaitan utiliti dan pengangkutan termasuk projek peralihan tenaga bagi menampung peningkatan permintaan elektrik serta usaha menaik taraf infrastruktur kereta api dan sistem pengangkutan dijangka akan terus memacu aktiviti pelaburan. Di samping itu, pelaburan awam dijangka meningkat berikutan penyegeraan pelaksanaan projek utama pada akhir tempoh RMKe-12. Tambahan pula,

pelaburan oleh GLIC melalui inisiatif GEAR-uP akan memangkin sektor utama ekonomi negara di bawah kerangka Ekonomi MADANI dalam sektor strategik seperti tenaga, infrastruktur, penjagaan kesihatan, pendidikan dan teknologi.

Pertumbuhan PNK pada harga semasa dijangka mencatat 6.7% pada 2025 sejajar dengan pengembangan dalam aktiviti ekonomi domestik. Sementara itu, TNK diunjur merekodkan 24% daripada PNK dan jumlah pelaburan sebanyak 21.6% daripada PNK.

Jurang tabungan-pelaburan dijangka kekal mencatat lebihan pada RM49.1 bilion atau 2.4% daripada PNK yang membolehkan negara membiayai pelaburan terutamanya daripada sumber domestik.

RENCANA 2.4

Memperkasakan Syarikat Pelaburan Berkaitan Kerajaan Malaysia: Membuka Peluang Pelaburan untuk Memacu Pertumbuhan dan Pembangunan Sosial

Pengenalan

Syarikat pelaburan berkaitan kerajaan (GLIC) terdiri daripada dana persaraan, dana simpanan dan dana kekayaan berdaulat iaitu Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan) (KWAP), Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT), Lembaga Tabung Haji (TH), Permodalan Nasional Berhad (PNB) dan Khazanah Nasional Berhad (Khazanah). Setiap entiti berfungsi di bawah mandat khusus dengan tumpuan kepada pelaburan yang menghasilkan pulangan mampan diselaraskan mengikut risiko sejajar dengan objektif dana tertentu dan peranan pembangunan sosioekonomi seperti dalam Rajah 2.4.1. Sejak penubuhannya, GLIC memainkan peranan penting dalam agenda pembangunan ekonomi negara di samping membantu dalam meningkatkan kedudukan kewangan dan simpanan rakyat Malaysia.

Sejak beberapa dekad yang lepas, GLIC secara kolektif telah menyumbang kepada transformasi Malaysia daripada ekonomi berasaskan pertanian kepada negara perindustrian dan kepelbagaian ekonomi selaras dengan pelan pembangunan jangka masa panjang negara. Selain itu, pelaburan strategik oleh GLIC ini telah mempercepat inisiatif penswastan dan merangsang pertumbuhan dalam sektor strategik seperti tenaga, infrastruktur, penjagaan kesihatan, pendidikan dan teknologi. Dalam hal ini, perkembangan GLIC mencerminkan pendekatan dinamik Malaysia dalam pengurusan ekonomi, daya tahan dan kemajuan yang berterusan bagi menghadapi cabaran global.

RAJAH 2.4.1. Perspektif GLIC Berkaitan Pelaburan

Entiti	 KWSP	 KWAP	 LTAT	 TH	 PNB	 KHAZANAH
Tahun Penubuhan	1951	2007	1972	1963	1978	1993
Mandat	<ul style="list-style-type: none"> Membantu tenaga kerja Malaysia menabung untuk persaraan mereka selaras dengan Akta Kumpulan Wang Simpanan Pekerja 1991 Menyokong pembangunan ekonomi Malaysia melalui pelaburan dalam pelbagai sektor 	<ul style="list-style-type: none"> Mengurus dana kerajaan dengan objektif mencapai pulangan mampan maksimum Menyelia operasi berkaitan persaraan perkhidmatan awam Mengurus & melabur dalam pelbagai instrumen pasaran 	<ul style="list-style-type: none"> Mengurus & melabur dana untuk pertumbuhan & jaminan kewangan bagi manfaat anggota Angkatan Tentera Malaysia Meningkatkan kebajikan & kesejahteraan kewangan anggota Angkatan Tentera Malaysia & keluarga 	<ul style="list-style-type: none"> Mengurus & melabur dana pendeposit dalam pelaburan patuh Syariah untuk pulangan yang mampan Memudahkan ibadah haji rakyat Malaysia melalui bantuan bersubsidi & sokongan logistik 	<ul style="list-style-type: none"> Menawarkan produk kewangan yang pelbagai bagi memenuhi permintaan pelanggan & pelabur Meningkatkan simpanan Bumiputera & rakyat Malaysia melalui pengagihah pendapatan yang kompetitif serta pelaburan dalam pelbagai aset & sektor utama Meningkatkan pemilikan ekuiti Bumiputera melalui peluang pelaburan bersasar 	<ul style="list-style-type: none"> Menyumbang kepada kemajuan ekonomi negara melalui pelaburan strategik sebagai dana kekayaan berdaulat Malaysia Meningkatkan kekayaan jangka panjang Malaysia dengan mengimbangi pulangan kewangan melalui strategi pelaburan yang bertanggungjawab
Jumlah Aset atau AUM ¹ (RM bilion)	1,219	184	11	95	339	148

¹Sehingga akhir Jun 2024
 Sumber: Laporan tahunan dan data daripada syarikat pelaburan berkaitan kerajaan

Evolusi Pertumbuhan Sepanjang Dekad

Evolusi GLIC di Malaysia boleh diimbaskan kembali sejak 1980-an yang menandakan era penting penstrukturan semula ekonomi oleh Kerajaan. Sepanjang tempoh ini, Malaysia melaksanakan strategi penswastan bertujuan mentransformasikan agensi kerajaan kepada syarikat yang dipacu secara komersial dengan objektif utama untuk meningkatkan kecekapan dan produktiviti. Strategi ini menjadi asas bagi fasa penswastan seterusnya yang masih diberi keutamaan pada 1990-an. Usaha ini telah mengurangkan beban fiskal, menambah baik penyampaian perkhidmatan dan memupuk persekitaran perniagaan yang kompetitif.

Sejak 2000-an, pelan transformasi yang lebih proaktif telah dilaksanakan oleh GLIC dan syarikat berkaitan kerajaan (GLC) melalui pengenalan Program Transformasi Syarikat Berkaitan Kerajaan (GLCT) pada 2005. Program selama 10 tahun ini menetapkan sasaran tinggi dalam penyusunan semula GLIC dan GLC sebagai entiti berprestasi tinggi seterusnya memangkin pembangunan sosial dan ekonomi negara. Menerusi inisiatif ini, GLIC dan GLC terpilih telah melalui penstrukturan semula yang komprehensif dalam menambah baik tadbir urus, prestasi dan akauntabiliti yang menyumbang kepada peningkatan daya saing serta prestasi kewangan entiti tersebut.

Sebagai kesinambungan program terdahulu, Kerajaan telah melancarkan Program Perkukuh Pelaburan Rakyat (PERKUKUH) pada 2021. Program ini bertujuan memperkukuh peranan GLIC dalam pembangunan negara melalui penambahbaikan tadbir urus, akauntabiliti dan impak strategik entiti tersebut. Program PERKUKUH memastikan GLIC memainkan peranan yang lebih efektif selaras dengan keutamaan sosioekonomi Malaysia dalam menyokong aspirasi negara untuk mencapai pertumbuhan yang mampan dan inklusif.

Pertumbuhan dipacu GLIC telah terbukti berkesan di seluruh dunia yang menyumbang kepada keperluan setiap negara. Sebagai contoh, Public Investment Fund (PIF) Arab Saudi telah memainkan peranan penting dalam merealisasikan aspirasi Visi 2030 dengan mempelbagaikan sektor ekonomi daripada kebergantungan terhadap pendapatan berkaitan minyak. Di samping itu, Government Pension Fund Global milik Norway berperanan menguruskan hasil minyak dan gas negara yang besar seterusnya menyumbang kepada ekonomi Norway melalui pelaburan global bagi memastikan kestabilan kewangan jangka masa panjang serta menyokong inisiatif kebajikan domestik. Pada peringkat serantau, Temasek Holdings milik Singapura memacu ekonomi melalui pelaburan strategik dalam pelbagai sektor termasuk teknologi, perkhidmatan kewangan dan penjagaan kesihatan. Pada masa yang sama, GLIC di Malaysia juga berkebolehan untuk menyusun semula portfolio ke arah sektor dengan pertumbuhan dan nilai tinggi (HGHV) seperti peralihan tenaga dan pembuatan termaju sekali gus memacu pertumbuhan ekonomi dan inovasi yang berterusan. Dalam hal ini, Kementerian Kewangan (MoF) mengambil inisiatif untuk melaksanakan Program Pengaktifan dan Reformasi Badan Berkaitan Kerajaan (GEAR-uP) bagi memperkukuh peranan GLIC sebagai pemangkin utama pertumbuhan mampan dan inklusif.

Objektif GEAR-uP

Kerangka Ekonomi MADANI telah menetapkan matlamat penting yang memerlukan penyelarasan merentasi pelbagai sektor termasuk GLIC dan GLC yang menekankan kepada kepentingan pelaburan strategik, inovasi dan rangkuman sosial sebagai tonggak kemajuan negara. Melalui GEAR-uP, peranan GLIC akan diperkukuh dalam memacu pelaburan berimpak tinggi, memupuk inovasi dan meningkatkan tadbir urus. Program GEAR-uP direka untuk memastikan supaya GLIC bukan sahaja terus menjana pulangan kewangan tetapi juga mengukuhkan sumbangan kepada pembangunan ekonomi dan sosial jangka masa panjang Malaysia. Empat objektif utama GEAR-uP adalah seperti berikut:

- (a) Memangkin keutamaan ekonomi di bawah kerangka Ekonomi MADANI;
- (b) Meningkatkan prestasi GLIC dan GLC;
- (c) Menggerakkan dan menyelaraskan usaha untuk menyokong peningkatan mobiliti sosial, kesaksamaan peluang dan meningkatkan kualiti hidup pekerja serta komuniti di sekeliling mereka; dan
- (d) Menginstitusikan pembaharuan untuk menjelaskan prinsip pemilikan Kerajaan dan meningkatkan tadbir urus.

Sebagai panduan, GEAR-uP akan menyelaraskan dan menggerakkan GLIC dan GLC dalam menyokong pelaksanaan dasar, keutamaan dan rancangan di bawah kerangka Ekonomi MADANI. Program GEAR-uP melibatkan enam GLIC dan GLC di bawahnya serta syarikat Menteri Kewangan (Diperbadankan) (MKD) secara berfasa. Pada masa yang sama, syarikat pengendali berkeutamaan tinggi akan disenarai pendek bagi memacu peningkatan prestasi yang mampan.

Malaysia merekodkan sumbangan pelaburan swasta berbanding KDNK yang kukuh sebelum ini. Walau bagaimanapun, sumbangan ini telah berkurang kepada purata 15.5% semasa tempoh pascapandemik COVID-19 (2021 - 2023) berbanding 17.1% semasa prapandemik (2017 - 2019) yang menunjukkan penurunan peranan pelaburan swasta dalam ekonomi. Trend ini mencerminkan

keperluan untuk mempergiat semula usaha ke arah meningkatkan penyertaan sektor swasta. Justeru, inisiatif GEAR-uP ini akan melibatkan kerjasama antara setiap GLIC dengan sektor swasta dalam memperkukuh pembangunan ekonomi.

Secara keseluruhan, GLIC Malaysia memiliki lebih daripada RM1.9 trilion aset di bawah pengurusan (AUM) iaitu hampir setara dengan nilai KDNK nominal negara dan lebih satu perempat daripada permodalan pasaran Bursa Malaysia. Entiti GLIC dan semua GLC di bawah GLIC menyumbang hampir 10%¹ kepada KDNK, menyediakan sekitar 240,000² pekerjaan dan menyokong rangkaian vendor bagi sekurang-kurangnya 1,800 syarikat.

Bidang Fokus Utama GEAR-uP

Inisiatif GEAR-uP mempunyai tiga bidang fokus utama yang dibangunkan melalui tiga fasa. Bidang fokus pertama melibatkan penjajaran semula mandat GLIC dalam menyokong kerangka Ekonomi MADANI. Bidang fokus kedua tertumpu kepada memacu pelaburan, prestasi dan impak bagi memangkin usaha untuk 'Menaikkan Siling', bekerjasama dengan Kerajaan untuk 'Menaikkan Lantai' serta mentransformasi syarikat supaya lebih berdaya saing pada peringkat global. Bidang fokus terakhir dikhususkan untuk mempertingkatkan daya tahan tadbir urus terhadap cabaran masa hadapan dan menginstitusikan pembaharuan. Usaha tersebut melibatkan pentakrifan prinsip pemilikan Kerajaan dengan jelas, memperkukuh keupayaan pengawasan bagi pemantauan secara berkesan serta melaksanakan pembaharuan perundangan berkaitan.

Matlamat tersebut akan dicapai melalui pendekatan berperingkat dengan fasa pertama menumpukan kepada GLIC, fasa kedua melibatkan GLC terpilih dan fasa ketiga merangkumi syarikat MKD. Fasa pertama pada 2024 memberikan penekanan untuk membina momentum melalui penyelarasan semula mandat dan mengharmonikan sokongan GLIC terhadap kerangka Ekonomi MADANI. Fasa ini melibatkan penubuhan kerangka pemantauan prestasi dan pembangunan pelan pengawasan bagi GLC terpilih. Fasa kedua yang dijadualkan pada 2025 – 2026 akan diperluas kepada MKD bagi memberikan sokongan berterusan kepada usaha yang dilaksanakan oleh GLIC dan GLC serta menilai semula peranan syarikat MKD. Fasa ini juga akan melaksanakan program peningkatan prestasi syarikat MKD terpilih dan memperkenalkan prinsip pemilikan dan kerangka pengurusan. Fasa terakhir yang dijangka bermula pada 2026 akan memberikan tumpuan kepada peralihan untuk memperkukuh entiti terpilih bagi memastikan kemampunan jangka masa panjang dan pembaharuan berterusan melalui proses pemantauan dan program yang kukuh.

Program GEAR-uP telah menggariskan tujuh inisiatif 'Menaikkan Siling' dan 'Menaikkan Lantai' yang disokong oleh GLIC di bawah kerangka Ekonomi MADANI seperti dalam Rajah 2.4.2. Pada Ogos 2024, kesemua GLIC tersebut telah menyatakan komitmen kerjasama untuk menyelaraskan dan memperbaharui tumpuan pembangunan negara dengan menggembelng dana pelaburan berjumlah RM120 bilion dalam tempoh lima tahun. Selain itu, setiap GLIC telah bersetuju untuk menerajui sektor ekonomi tertentu bagi merealisasikan aspirasi Malaysia menjadi peneraju ekonomi Asia serta memberikan tumpuan kepada peningkatan kualiti hidup dan kesejahteraan sosial pekerja serta komuniti setempat. Pelaburan tersebut memberikan tumpuan kepada industri HGHV termasuk industri peralihan tenaga dan pembuatan termaju terutamanya dalam bidang semikonduktor.

¹ Diperoleh dengan menambah hasil enam GLIC dan semua GLC di bawah GLIC dan dibahagikan dengan jumlah KDNK.

² Sehingga akhir Disember 2023.

RAJAH 2.4.2. Inisiatif GEAR-uP

Sumber: Laporan tahunan dan data daripada syarikat pelaburan berkaitan kerajaan

Entiti GLIC berada dalam kedudukan yang baik untuk memainkan peranan penting bagi menjayakan pelaksanaan GEAR-uP. Sejalan dengan itu, Khazanah telah memulakan strategi pelaburan yang lebih berani menerusi kerangka 'Negara yang Mencipta' untuk meningkatkan produktiviti dan daya saing negara. Strategi ini memberikan tumpuan kepada transformasi firma untuk meningkatkan nilai, memacu peralihan tenaga serta mempercepat pendigitalan. Khazanah juga komited untuk membina kapasiti dan meningkatkan kemahiran tenaga kerja seterusnya menerajui usaha bagi meningkatkan kesalinghubungan Malaysia melalui sektor penerbangan. Khazanah juga giat berusaha bagi memastikan daya tahan bidang semikonduktor, meningkatkan pertumbuhan syarikat peringkat pertengahan dan melabur dalam ekosistem modal teroka untuk menyokong GEAR-uP. Selain itu, pengambilalihan strategik Malaysia Venture Capital Management Bhd (MAVCAP) dan Penjana Kapital Sdn Bhd pada Julai 2024 adalah penting untuk mewujudkan 'National Fund-of-Funds' yang bertujuan untuk memperluas akses modal bagi syarikat pemula untuk memacu pertumbuhan ekonomi serta inovasi.

Pasaran domestik khususnya bidang ekuiti swasta, infrastruktur dan hartanah akan terus diperkasa melalui komitmen KWAP. Dana pemangkin yang merangkumi Dana Perintis dan Dana Pemacu di bawah KWAP bertujuan menyokong modal teroka serta firma yang masih pada peringkat pertumbuhan dengan memberikan tumpuan kepada lapan sektor utama termasuk keterjaminan makanan, ekonomi digital, peralihan tenaga dan sektor pembuatan termaju. Sementara itu, PNB akan memacu pelaburan dalam aktiviti bernilai tambah tinggi dan mampan untuk memodenkan industri serta syarikat domestik. Pelaburan ini termasuk memberikan tumpuan khusus untuk membangunkan taman perindustrian baharu, menyokong automasi, memajukan pertanian pintar dalam industri kelapa sawit serta memperoleh aset peralihan tenaga hijau. Selain itu, PNB terus komited untuk memperkasakan komuniti Bumiputera untuk melahirkan usahawan dan pemimpin korporat masa hadapan di samping meningkatkan literasi dan kestabilan kewangan dalam kalangan belia.

Bagi memastikan masyarakat menua menjalani kehidupan yang bermaruah dan makmur, KWSP komited melaksanakan pelaburan dalam penjagaan kesihatan yang mampan dan berdaya maju secara komersial dengan kerjasama Kerajaan. Di samping itu, KWSP akan terus meningkatkan perlindungan sosial dan pembaharuan persaraan bagi menjamin pendapatan rakyat. Dalam sektor kewangan Islam pula, TH bermatlamat untuk memperkukuh impak sosial yang mampan melalui instrumen kewangan Islam, pengagihan bantuan secara lebih teratur kepada golongan miskin dan meningkatkan sistem kewangan Islam melalui kerjasama strategik dengan institusi serta pemain utama industri kewangan Islam. Selain itu, LTAT menfokuskan usaha untuk meningkatkan penciptaan nilai farmaseutikal Malaysia dengan memperkukuh keupayaan pengeluaran biofarmaseutikal tempatan. Di samping itu, LTAT terus komited memelihara dan meningkatkan kesejahteraan sosial pesara tentera melalui sokongan ekosistem bagi melancarkan peralihan kepada kerjaya kedua.

Bagi 'Menaikkan Lantai', GLIC komited untuk menerajui sektor korporat dalam inisiatif meningkatkan kesejahteraan pekerja. Langkah awal adalah memastikan semua pekerja dalam organisasi dan ekosistem GLIC menerima gaji yang wajar sejajar dengan produktiviti. Selain itu, GLIC komited menyediakan peluang yang sama rata melalui kesaksamaan gender di tempat kerja. Di samping itu, kemahiran pekerja akan terus dipertingkatkan melalui program peningkatan kemahiran dan latihan semula khusus terutamanya dalam bidang pendidikan dan latihan teknikal dan vokasional (TVET). Pada masa yang sama, GLIC akan menyediakan intervensi sosioekonomi sebagai pelengkap kepada usaha Kerajaan dalam penyediaan infrastruktur asas melalui inisiatif tanggungjawab korporat seperti program Santuni MADANI.

Kesimpulan

Sejak penubuhannya, peranan GLIC dan GLC sebagai entiti milik Kerajaan telah diperluas kepada entiti yang turut menjadi peneraju pembangunan ekonomi Malaysia di samping meneroka pelaburan yang berdaya maju secara komersial. Perubahan ini mencerminkan komitmen teguh Kerajaan demi meningkatkan kecekapan, daya saing dan tadbir urus seterusnya menyumbang kepada daya tahan dan kemakmuran negara. Inisiatif GEAR-uP dapat menyokong pencapaian objektif kerangka Ekonomi MADANI dan memperkukuh daya tahan ekonomi negara melalui penyelarasan semula mandat, memacu pelaburan strategik serta menstrukturkan pembaharuan tadbir urus. Pembaharuan yang sama telah mendapat pengiktirafan global seperti Forum Ekonomi Dunia (2020) yang menekankan peranan penting dana kekayaan berdaulat dalam menggalakkan kesamarataan ekonomi pada era pascapandemik. Pengiktirafan sedemikian membuktikan bahawa usaha GEAR-uP ini adalah signifikan seterusnya memangkin hala tuju transformasi yang menjajarkan semula dan memperkukuh kemampuan ekonomi Malaysia.

Pendapatan

Pembaharuan institusi bagi meningkatkan pertumbuhan pendapatan

Jangkaan pertumbuhan ekonomi yang kukuh pada 2025 dapat menjana peluang pendapatan yang lebih baik kepada tenaga kerja. Pelaksanaan kadar baharu gaji minimum dan pelarasan gaji penjawat awam juga akan menyumbang kepada peningkatan pendapatan pekerja. Selain itu, usaha berterusan untuk menstrukturkan semula ekonomi dengan menggalakkan penggunaan automasi dan teknologi termaju, meningkatkan produktiviti melalui latihan semula dan peningkatan kemahiran serta mengurangkan pergantungan kepada buruh asing berkemahiran rendah dapat memacu pertumbuhan pendapatan. Oleh itu, bahagian **PP** daripada KDNK diunjur meningkat kepada 33.5%. Walau bagaimanapun, pencapaian ini secara relatif masih rendah berbanding ekonomi maju dan masih jauh daripada sasaran PP sebanyak 40%. Justeru, usaha mempercepat pembaharuan pasaran buruh merangkumi institusi dan perundangan penting untuk menambah baik struktur gaji sekali gus memastikan pekerja memperoleh manfaat yang lebih saksama daripada prospek pendapatan dan kemajuan ekonomi. Selain itu, majikan juga perlu menyedari bahawa gaji yang lebih tinggi boleh menjadi pemangkin kepada pertumbuhan perniagaan berikutan peningkatan produktiviti pekerja.

Komponen **LKK** diunjur berkembang sebanyak 6.2% dan menyumbang 63.2% daripada KDNK pada 2025 terutamanya disokong oleh aktiviti ekonomi domestik dan permintaan luar yang kukuh. Sementara itu, pendapatan campuran untuk golongan bekerja sendiri atau usahawan bebas dijangka meningkat sebanyak 8.4% dan menyumbang 15.8% kepada KDNK disokong oleh peningkatan permintaan untuk pekerjaan gig seterusnya menyediakan lebih banyak peluang pendapatan kepada kumpulan ini. Inisiatif untuk mewujudkan mekanisme yang lebih berstruktur bagi memperluas

perlindungan sosial kepada golongan bekerja sendiri termasuk pekerja dalam sektor tidak formal dapat meningkatkan penglibatan individu untuk bekerja sendiri sebagai sumber pendapatan yang lebih stabil.

Pendapatan daripada cukai tidak langsung dan hasil bukan cukai ke atas pengeluaran dan import dijangka berkembang sebanyak 7.8% pada 2025 berikutan usaha berterusan untuk meningkatkan kutipan hasil dan melaksanakan asas cukai yang lebih luas. Sebaliknya, perbelanjaan untuk subsidi dan insentif dijangka berkurang sebanyak 3.4% selaras dengan usaha berterusan Kerajaan dalam melaksanakan lebih banyak program bantuan secara bersasar dan rasionalisasi subsidi bagi menambah baik pemasukan dan meminimumkan penyisihan. Oleh itu, pendapatan daripada **cukai bersih ke atas pengeluaran dan import** diunjur menyumbang 3.3% kepada KDNK pada 2025.

Sektor Luar Negeri

Sektor luar negeri kekal menggalakkan

Pada 2025, **eksport kasar** diunjur berkembang sebanyak 3.9% merentasi semua sektor disokong oleh prestasi perdagangan global yang bertambah baik serta peningkatan permintaan terhadap produk E&E yang dipacu oleh kitaran menaik teknologi global. Pertumbuhan ini juga didorong oleh kedudukan Malaysia sebagai antara penyumbang utama dalam rantai bekalan semikonduktor global serta eksport bagi produk bukan E&E yang lebih tinggi.

Eksport barangan pembuatan dijangka meningkat sebanyak 4% disokong oleh peningkatan permintaan bagi produk E&E dengan bahagian sebanyak 46.3% dan produk bukan E&E sebanyak 53.7%. Produk E&E diunjur berkembang sebanyak 4.4% didorong oleh permintaan stabil bagi semikonduktor selaras dengan jangkaan pertumbuhan pasaran semikonduktor global sebanyak 12.5%. Unjuran ini juga selari dengan aspirasi NSS

yang bertujuan menjadikan Malaysia sebagai peneraju hab antarabangsa bagi pembuatan dan inovasi semikonduktor khususnya reka bentuk cip. Sementara itu, eksport produk bukan E&E dijangka meningkat sebanyak 3.7% dipacu oleh permintaan lebih tinggi terutamanya bagi produk petroleum; produk pembuatan lain; kimia dan produk kimia; serta jentera, kelengkapan dan peralatan.

Eksport barangan pertanian diunjur berkembang sebanyak 3.3% didorong oleh permintaan yang stabil bagi minyak sawit dan produk pertanian berasaskan minyak sawit serta getah asli. Selain itu, eksport barangan perlombongan dijangka menyederhana sebanyak 2.1% berikutan permintaan lebih perlahan bagi eksport LNG dan petroleum mentah daripada pasaran utama.

Import kasar diunjur meningkat sebanyak 4.1% pada 2025 disokong oleh pertumbuhan dalam semua komponen termasuk pemulihan dalam aktiviti eksport semula. Import barangan perantaraan dijangka berkembang sebanyak 3.6% terutamanya dalam bekalan perindustrian bagi aktiviti pembuatan. Di samping itu, import barangan modal dijangka meningkat sebanyak 3.8% selari dengan aktiviti pelaburan swasta yang dipacu oleh pembangunan pusat data. Import barangan penggunaan pula diunjur berkembang sebanyak 3.4% seiring dengan peningkatan permintaan isi rumah berikutan sentimen pengguna yang optimistik.

Akaun semasa imbalan pembayaran dijangka mencatat lebihan yang lebih tinggi sebanyak RM49.1 bilion atau 2.4% daripada PNK pada 2025 didorong oleh penambahbaikan berterusan merentasi semua sektor ekonomi. Akaun barangan diunjur merekodkan lebihan yang tinggi sebanyak RM125.6 bilion berikutan prospek pertumbuhan yang lebih baik dalam kalangan rakan dagang utama. Selain itu, akaun perkhidmatan dijangka mencatat aliran keluar bersih yang lebih kecil sebanyak RM16.8 bilion disumbangkan oleh terimaan yang lebih tinggi dalam akaun

pengangkutan, perjalanan dan perkhidmatan lain. Terimaan dalam akaun perjalanan diunjur berkembang kepada RM101.9 bilion disokong oleh aktiviti pelancongan yang rancak berikutan peningkatan ketibaan pelancong khususnya daripada Kepengeruisan ASEAN-Malaysia 2025 dan persediaan VM 2026. Walau bagaimanapun, bayaran dalam akaun perjalanan dijangka meningkat kepada RM65.2 bilion disebabkan oleh perbelanjaan residen di luar negara untuk aktiviti perjalanan perniagaan, pendidikan dan keagamaan.

Terimaan dalam akaun pengangkutan diunjur mencecah RM39.8 bilion dipacu oleh pendapatan lebih tinggi daripada perkhidmatan pengangkutan dan pengendalian kargo udara yang disediakan syarikat domestik. Walau bagaimanapun, kebergantungan berterusan terhadap perkhidmatan pengangkutan asing dijangka meningkatkan bayaran dalam akaun pengangkutan kepada RM71.4 bilion selaras dengan aktiviti perdagangan yang pesat. Sementara itu, akaun perkhidmatan lain dijangka mencatat defisit lebih kecil iaitu sebanyak RM21.9 bilion didorong oleh pelaburan yang stabil dan pelaksanaan berterusan dalam projek strategik di luar negara yang akan meningkatkan lagi pendapatan.

Akaun pendapatan primer diunjur mencatat aliran keluar bersih yang lebih tinggi sebanyak RM56.5 bilion disebabkan oleh peningkatan bayaran oleh pelabur asing termasuk penghantaran balik keuntungan sejajar dengan aktiviti pelaburan yang menggalakkan. Tambahan pula, pampasan pekerja untuk profesional asing dijangka meningkat berikutan kemajuan teknologi yang berkembang dan penerimgunaan revolusi perindustrian yang berterusan termasuk AI, pengkomputeran awan, pendigitalan dan automasi yang menyumbang kepada defisit yang lebih tinggi dalam akaun ini. Selain itu, akaun pendapatan sekunder dijangka merekodkan defisit yang lebih besar sebanyak RM3.1 bilion terutamanya disebabkan oleh peningkatan kiriman wang keluar oleh pekerja asing.

Harga

Dijangka kekal terkawal

Inflasi keseluruhan pada 2025 dijangka kekal terkawal berikutan pemulihan dalam bekalan global serta harga komoditi global yang menyederhana. Walau bagaimanapun, sebarang perubahan dalam dasar domestik akan memberikan tekanan terhadap kenaikan inflasi. Sehubungan itu, inflasi keseluruhan diunjur mencatat antara 2% hingga 3.5%. Sementara itu, **IHPR** dijangka menyederhana berikutan aktiviti pengeluaran yang stabil.

Pasaran Buruh

Pasaran buruh kekal berdaya tahan

Pasaran buruh diunjur kekal stabil pada 2025 seiring dengan jangkaan prospek pertumbuhan ekonomi yang lebih baik bagi ekonomi domestik dan perdagangan luar. Strategi untuk menangani isu struktural dalam pasaran buruh khususnya berkaitan gaji dan produktiviti dijangka akan meningkatkan kecekapan perniagaan dan permintaan buruh. Oleh itu, **kadar pengangguran** dijangka bertambah baik kepada 3.1% pada 2025. Jumlah **guna tenaga** diunjur berkembang sebanyak 2.1% kepada 16.6 juta orang dengan lebih daripada 80% peluang pekerjaan tertumpu dalam sektor perkhidmatan dan pembuatan.

Jumlah **pekerja asing** berkemahiran rendah dijangka kekal sekitar 2.5 juta orang untuk memenuhi keperluan aktiviti ekonomi khususnya dalam industri berintensif buruh. Walau bagaimanapun, Kerajaan akan terus memantau kelulusan baharu bagi penggajian pekerja asing berkemahiran rendah supaya selaras dengan had 15% yang dibenarkan daripada jumlah guna tenaga. Selain itu, pelaksanaan sistem levi pelbagai peringkat serta penerimgunaan automasi dan teknologi termaju juga dijangka dapat menyokong dasar mengurangkan pergantungan terhadap pekerja asing berkemahiran rendah. Sementara itu, pengambilan **ekspatriat** dijangka meningkat secara marginal bagi memenuhi permintaan

bakat mahir dalam pekerjaan kritikal. Kerajaan juga akan memudah cara proses kemasukan bakat mahir dengan memperkenalkan laluan hijau bagi permohonan Pas Penggajian kategori tertinggi untuk menyokong pertumbuhan industri strategik seperti dinyatakan dalam NIMP 2030.

Produktiviti buruh diunjur meningkat sebanyak 2.7% kepada RM101,700 pada 2025 dipacu oleh penerimgunaan teknologi termaju, digitalisasi dan amalan pengurusan moden secara meluas untuk meningkatkan rantai nilai dalam kalangan perusahaan khususnya dalam industri HGHV. Penerusan pelaksanaan inisiatif peningkatan kemahiran seperti program Akademi dalam Industri mencerminkan usaha berterusan Kerajaan untuk menangani ketakpadanan penawaran dan permintaan bakat. Pelaksanaan program seperti *e-shared prosperity organisation*, geran produktiviti dan amalan baik peraturan juga akan meningkatkan kecekapan perniagaan dan produktiviti merentas semua sektor.

Kesimpulan

Pelaksanaan dasar strategik terkini telah menyumbang secara signifikan kepada pertumbuhan ekonomi negara yang melepasi jangkaan pasaran pada separuh pertama 2024. Trajektori pertumbuhan ini dijangka berterusan sehingga penghujung tahun yang mencerminkan keberkesanan langkah yang diambil dan daya tahan asas ekonomi. Melangkah ke hadapan, pertumbuhan yang disasarkan antara 4.8% hingga 5.3% pada 2024 boleh dicapai dengan disokong oleh kerangka Ekonomi MADANI serta strategi Belanjawan 2024. Tumpuan kepada pembangunan mampan dan penambahbaikan berterusan membolehkan ekonomi negara kekal berdaya tahan sekali gus mengukuhkan pertumbuhan ekonomi dan meningkatkan taraf hidup rakyat meskipun berhadapan dengan cabaran global.

Ekonomi global dijangka berkembang stabil pada 2025. Tinjauan positif ini juga secara tidak langsung dijangka dapat membantu

meningkatkan perdagangan serta permintaan domestik bagi barangan dan perkhidmatan. Kemasukan pelancong juga dijangka akan melepasi paras sebelum COVID-19 disokong oleh penganjuran pelbagai program pada peringkat serantau dan antarabangsa serta persediaan Kempen Melawat Malaysia 2026. Selain itu, perkembangan ekonomi domestik

dijangka lebih pesat dengan pelaburan swasta dalam negara yang kukuh terutamanya melalui pelaksanaan GEAR-uP bagi menyokong projek dan program sedia ada di bawah NETR, NIMP 2030 dan NSS. Justeru, ekonomi negara diunjur berkembang antara 4.5% hingga 5.5% pada 2025 ditunjangi oleh pelaksanaan inisiatif strategik yang digariskan.

Rujukan

- ASEAN Foundation. (2024). *AI Ready ASEAN*. https://www.aseanfoundation.org/ai_ready_asean
- ASEAN Secretariat. (2024a, Oktober 7). *ASEAN advantage: Why invest in ASEAN?* <https://investasean.asean.org/about-the-asean-region/view/707/newsid/932/integrated-asean.html>
- ASEAN Secretariat. (2024b). *Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP)*. <https://asean.org/our-communities/economic-community/integration-with-global-economy/the-regional-comprehensive-economic-partnership-rcep/>
- ASEAN Secretariat. (2024c). *The ASEAN Secretariat Basic Mandate Functions and Composition*. <https://asean.org/the-asean-secretariat-basic-mandate-functions-and-composition/>
- ASEAN Secretariat. (2024d). *The Association of Southeast Asian Nations*. <https://asean.org/>
- ASEAN+3 Macroeconomic Research Office. (2024). *ASEAN+3 Macroeconomic Research Office (AMRO)*. <https://amro-asia.org/>
- Aziz, T. Z. (2024, Januari 16). Malaysia and ASEAN in 2024: Facing challenges with focus and strength. In *Fulcrum*. <https://fulcrum.sg/malaysia-and-asean-in-2024-facing-challenges-with-focus-and-strength/>
- Bank Dunia. (2018, Jun 1). Productivity unplugged: The challenges of Malaysia's transition into a high-income country. *The Malaysia Development Experience Series*. <http://documents.worldbank.org/curated/en/185861527855417221/Productivity-unplugged-the-challenges-of-Malysias-transition-into-a-high-income-country>
- Bank Dunia. (2022, November 17). *Electric vehicles: An economic and environmental win for developing countries*. <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2022/11/17/electric-vehicles-an-economic-and-environmental-win-for-developing-countries>
- Bank Dunia. (2024). *The World Bank in Malaysia*. <https://www.worldbank.org/en/country/malaysia/overview>
- Bank Negara Malaysia. (2024, September 6). *Rizab Antarabangsa Bank Negara Malaysia pada 30 Ogos 2024*. <https://www.bnm.gov.my/-/rizab-antarabangsa-bank-negara-malaysia-pada-30-ogos-2024>
- BERNAMA. (2024, Jun 15). *Malaysia's AI readiness 2nd in ASEAN, 23rd globally: Cybersecurity Malaysia*. Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia <https://www.mida.gov.my/mida-news/malysias-ai-readiness-2nd-in-asean-23rd-globally-cybersecurity-malaysia/>
- Biswas, R. (2024, Januari 12). *ASEAN economic outlook in 2024*. S&P Global. <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/mi/research-analysis/asean-economic-outlook-in-2024-jan24.html>
- Capoani, L. (2023, April 26). Review of the Gravity Model: Origins and Critical Analysis of its Theoretical Development. *SN Business & Economics*, 3(5). <https://doi.org/10.1007/s43546-023-00461-0>
- Chaney, T. (2018). The gravity equation in international trade: An explanation. *Journal of Political Economy*, 126(1), 150–177. <https://doi.org/10.1086/694292>
- Deardorff, A. V. (1995). Determinants of bilateral trade: Does gravity work in a neoclassical world? *National Bureau of Economic Research*, 7–32. <https://ideas.repec.org/p/nbr/nberwo/5377.html>
- Feldman, C. (2020, Jun 9). *Sovereign wealth funds could increase equality in a post-COVID world*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2020/06/sovereign-wealth-funds-could-increase-equality-in-a-post-covid-world/>
- Fox, J. (2023, Januari 3). *ASEAN Economic Outlook 2023. ASEAN Briefing*. <https://www.aseanbriefing.com/news/asean-economic-outlook-2023/>
- Global SWF. (2024). *2024 annual report: SOIs powering through crises*. <https://globalswf.com/reports/2024annual>

- Gomez, E. T., Padmanabhan, T., Kamaruddin, N., Bhalla, S., & Fisal, F. (2018). *Minister of Finance Incorporated: Ownership and control of corporate Malaysia*. Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-981-10-4897-5>
- Hill, C. (2018, Mac 15). Connectivity, competition and contention: Is ASEAN up to the challenge? *Parliament of Australia*. https://www.aph.gov.au/About_Parliament/Parliamentary_departments/Parliamentary_Library/Research/FlagPost/2018/March/ASEAN_connectivity_competition_contention
- InCorp Content Team Malaysia. (2024, September 24). *Leveraging Malaysia as a gateway to ASEAN markets*. InCorp Malaysia. <https://www.incorp.asia/malaysia/blogs/malaysia-gateway-to-asean-markets/>
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2023). *Jadual Input-Output Malaysia, 2021*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024a). *Imbangan Pembayaran Suku Tahunan – Suku Pertama 2024*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024b). *Imbangan Pembayaran Suku Tahunan – Suku Kedua 2024*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024c). *Indeks Harga Pengeluar Bulanan, Ogos 2024*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024d). *Indeks Pengeluaran Perindustrian dan Indeks Sektor, Julai 2024*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024e). *Indeks Harga Pengguna Bulanan, Ogos 2024*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024f). *Keluaran Dalam Negeri Kasar Kaedah Pendapatan 2023*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024g). *Keluaran Dalam Negeri Kasar Suku Kedua 2024*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024h). *Laporan Survei Gaji dan Upah 2022*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024i). *Laporan Survei Tenaga Buruh 2023*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024j). *Perangkaan Perdagangan Luar Negeri Bulanan, Ogos 2024*.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2024k). *Produktiviti Buruh Suku Kedua 2024*.
- Jawatankuasa Putrajaya Bagi Prestasi Tinggi GLC. (2015). *GLC Transformation Programme Graduation Report 2015*. <https://pcg.gov.my/wp-content/uploads/2023/06/Graduation-Report-Card-2015-August.pdf>
- Kementerian Ekonomi Malaysia, & MyDIGITAL Corporation. (2024). *KL20 Action Paper: Unleashing the full potential of Malaysia's startup ecosystem*. <https://www.kl20.gov.my/wp-content/uploads/2024/04/KL20-Action-Paper.pdf>
- Kementerian Ekonomi Malaysia. (2022). *Dasar Tenaga Negara, 2022-2040*. https://www.ekonomi.gov.my/sites/default/files/2022-09/Dasar_Tenaga_Negara_2022-2040.pdf
- Kementerian Ekonomi Malaysia. (2023). *National Energy Transition Roadmap: Energising the nation, powering our future*. https://www.ekonomi.gov.my/sites/default/files/2023-09/National%20Energy%20Transition%20Roadmap_0.pdf
- Kementerian Kewangan Malaysia. (2023, Oktober 13). *Ucapan Belanjawan 2024: Reformasi ekonomi, memperkasa rakyat*. <https://belanjawan.mof.gov.my/pdf/belanjawan2024/ucapan/ub24.pdf>
- Kementerian Kewangan Malaysia. (2024, Julai 30). *Kenyataan prabelanjawan 2025. Ekonomi MADANI: Ekonomi makmur, rakyat sejahtera* [Siaran media]. <https://www.mof.gov.my/portal/pdf/siaran-media/Kenyataan-Prabelanjawan-2025.pdf>
- Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri Malaysia. (2020, Januari 21). *National Automotive Policy 2020*. <https://www.miti.gov.my/index.php/pages/view/nap2020>
- Kementerian Kewangan Malaysia. (2024, Ogos 8). *Ekonomi MADANI: Pelaburan langsung domestik RM120 bilion daripada GLIC di bawah program diterajui MoF* [Siaran media]. <https://www.mof.gov.my/portal/ms/berita/siaran-media/ekonomi-madani-pelaburan-langsung-domestik-rm120-bilion-daripada-glic-di-bawah-program-diterajui-mof>
- Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri Malaysia. (2022). *Dasar Pelaburan Baharu*. <https://www.miti.gov.my/NIA/index.html>

- Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri Malaysia. (2023). *Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030*. <https://www.nimp2030.gov.my/>
- Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri Malaysia. (2024, Mei 28). *Speech by YB Senator Tengku Datuk Seri Utama Zafrul Tengku Abdul Aziz Minister of Investment, Trade and Industry for the launch of SEMICON Southeast Asia 2024 on 28 May 2024 at MITEC*. [https://www.miti.gov.my/miti/resources/Speech/\[FINAL\]_YB_MITI_SPEECH_Official_Opening_SEMICON_SEA_2024-05-28.pdf](https://www.miti.gov.my/miti/resources/Speech/[FINAL]_YB_MITI_SPEECH_Official_Opening_SEMICON_SEA_2024-05-28.pdf)
- Kementerian Pengangkutan Malaysia. (2019). *National Transport Policy 2019-2030*. https://www.pmo.gov.my/wp-content/uploads/2019/10/National-Transport-Policy-2019_2030EN.pdf
- Kementerian Pengangkutan Malaysia. (2024). *Malaysia Aviation Decarbonisation Blueprint*. <https://www.mot.gov.my/en/Pages/Aviation/MADBlueprint%20BI%20FA.pdf>
- Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan, & Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam Sekitar Malaysia. (2024). *Dashboard Malaysia Electric Vehicle Charging Network (MEVnet)*. <https://www.planmalaysia.gov.my/mevnet/>
- Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi Malaysia. (2021). *Pelan Hala Tuju Ekosistem Startup Malaysia 2021-2030*. <https://mastic.mosti.gov.my/ms/publication/pelan-hala-tuju-ekosistem-startup-2021-2030/>
- Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam Sekitar Malaysia. (2021). *Low Carbon Mobility Blueprint 2021-2030*. <https://www.mgtc.gov.my/wp-content/uploads/2021/11/Low-Carbon-Mobility-Blueprint-2021-2030.pdf>
- Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam Sekitar Malaysia. (2024a). *Fourth National Communication Report (NC4) under the United Nations Framework Convention on Climate Change*. https://unfccc.int/sites/default/files/resource/NRES_NC4_To%20UNFCCC_2024%20v1.0.pdf
- Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam Sekitar Malaysia. (2024b). *National Climate Change Policy 2.0*. <https://www.nres.gov.my/ms-my/pustakamedia/Penerbitan/National%20Policy%20on%20Climate%20Change%202.0.pdf>
- Lee, C., & Lim, J. (2023, November 24). Supercharging the road to green mobility. *The Star*. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/11/24/supercharging-the-road-to-green-mobility>
- Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia. (2022, Oktober 31). *Malaysia's shift towards green mobility*. <https://www.mida.gov.my/malaysias-shift-towards-green-mobility/>
- Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia. (2023, September 27). *Malaysia well-positioned to lead economic opportunities in ASEAN — Deputy Minister*. <https://www.mida.gov.my/mida-news/malaysia-well-positioned-to-lead-economic-opportunities-in-asean-deputy-minister/>
- Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia. (2024a). *Invest Malaysia Facilitation Centre (IMFC): Reducing bureaucracy, enhancing efficiency, and propelling economic growth*. <https://www.mida.gov.my/invest-malaysia-facilitation-centre-imfc-reducing-bureaucracy-enhancing-efficiency-and-propelling-economic-growth/>
- Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia. (2024b). *Malaysia's E&E Industry*. <https://www.mida.gov.my/publications/malaysias-ee-industry/>
- Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia. (2024c, Julai 2). *Unleashing AI's full potential: The next catalyst for digital growth*. <https://www.mida.gov.my/unleashing-ais-full-potential-the-next-catalyst-for-digital-growth-2/>
- Lim, W.C., McAdoo, M., Ong, G., Saadallah, N., Silalahi, B., Ow, A., Kang, J., & Lee, F. (2023, Mei 3). *How ASEAN can use its trade advantage to power ahead*. Boston Consulting Group. <https://www.bcg.com/publications/2023/asean-free-trade-advantage-to-power-ahead>
- Majlis Pelancongan Kesihatan Malaysia. (2024). *What is Malaysia Healthcare?* <https://www.mhtc.org.my/about-malaysia-healthcare/>
- Ngeow, C. B. (2023, Ogos 21). *How Malaysia views U.S. and Chinese narratives about the world order*. Carnegie Endowment for International Peace. <https://carnegieendowment.org/research/2023/08/how-malaysia-views-us-and-chinese-narratives-about-the-world-order?lang=en>

- Pal, I., & Kar, S. (2021, Februari 25). Gravity Models in international trade: An exploration in Econo-Physics. *South Asian Journal of Macroeconomics and Public Finance*, 10(1), 72–104. <https://doi.org/10.1177/2277978721989922>
- Pejabat Perdana Menteri Malaysia. (2023, Julai 27). *Ekonomi MADANI: Memperkasa rakyat*. <https://www.pmo.gov.my/2023/07/ekonomi-madani-memperkasa-rakyat-2/>
- Pejabat Perdana Menteri Malaysia. (2021, Ogos 12). *GLICs mandate recharge: Launch of Perkukuh Pelaburan Rakyat ("PERKUKUH")*. https://www.pmo.gov.my/wp-content/uploads/2021/08/120821_PERKUKUH_-_YABPM-Speech_-_Finale.pdf
- Pejabat Perdana Menteri Malaysia. (2024, Mei 28). *Speech text by Prime Minister: National Semiconductor Strategy (NSS): Bridging technology for our shared tomorrow*. <https://www.pmo.gov.my/2024/05/speech-text-by-prime-minister-national-semiconductor-strategy-nss-bridging-technology-for-our-shared-tomorrow/>
- Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia. (2024, September 19). *Trade Performance: August 2024 and January – August 2024*. <https://www.matrade.gov.my/en/links/216-malaysian-exporters/trade-performance-2024/6182-trade-performance-august-2024-and-january-august-2024>
- Perbadanan Produktiviti Malaysia. (2024, Jun 24). *Malaysia can enhance productivity through adoption of AI: Tengku Zafrul*. <https://www.mpc.gov.my/malaysia-can-enhance-productivity-through-adoption-of-ai>
- Persatuan Automotif Malaysia. (2024, Julai 16). *Market review for first half 2024*. https://maa.org.my/pdf/2024/Market_Review_First_Half_2024.pdf
- Reuters Plus. (2024, Februari 8). *Malaysia driving for a green economy*. <https://www.reuters.com/plus/malaysia-driving-for-a-green-economy>
- Startup Genome. (2024, Jun 10). *The Global Startup Ecosystem Report 2024*. <https://startupgenome.com/reports/gser2024>
- Strangio, S. (2024, Mei 29). Malaysia unveils plans to become next global chip hub. *The Diplomat*. <https://thediplomat.com/2024/05/malaysia-unveils-plans-to-become-next-global-chip-hub/>
- Tabung Kewangan Antarabangsa. (2024). *World Economic Outlook Update, July 2024*. <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2024/07/16/world-economic-outlook-update-july-2024>
- U.S. Mission to ASEAN. (2024). *Success stories*. <https://asean.usmission.gov/success-stories>
- United Nations Conference on Trade and Development. (2024). *World Investment Report 2024: Investment facilitation and digital government*. https://unctad.org/system/files/official-document/wir2024_en.pdf
- Wahyudi, S. T., & Anggita, R. S. (2016). The Gravity Model of Indonesian Bilateral Trade. *International Journal Social and Local Economic Governance*, 1(2), 153–156. <https://doi.org/10.21776/ub.ijleg.2015.001.02.9>
- World Economic Forum. (2024, September 25). *Malaysia is emerging as a new semiconductor powerhouse*. <https://www.weforum.org/videos/malaysia-semiconductors/>
- World Semiconductor Trade Statistics. (2024, Jun 4). *The World Semiconductor Trade Statistics (WSTS) has released its latest forecast for the global semiconductor market, anticipating robust growth in 2024 and 2025*. https://www.wsts.org/esraCMS/extension/media/f/WST/6558/WSTS_FC-Release-2024_05.pdf
- Xing, Y., & Pradhananga, M. (2013, Julai). *How important are exports and foreign direct investment for economic growth in the People's Republic of China?* (ADB Working Paper No.427). Asian Development Bank Institute. <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/156282/adbi-wp427.pdf>
- Zainul, E., & Choy, N. Y. (2024, Mei 28). Govt allocates RM25b for National Semiconductor Strategy. *The Edge Malaysia*. <https://theedgemalaysia.com/node/713284>

BAB 3

Perkembangan Monetari dan Kewangan

129 PERSPEKTIF KESELURUHAN

129 PERKEMBANGAN MONETARI

130 PRESTASI RINGGIT

131 PRESTASI SEKTOR PERBANKAN

134 PRESTASI PASARAN MODAL

137 PRESTASI FBM KLCI

Sisipan 3.1 – Inisiatif Utama Pasaran Modal

140 PRESTASI PERBANKAN DAN PASARAN MODAL ISLAM

Sisipan 3.2 – Perkembangan Terkini Kewangan Islam:
Forum Global mengenai Ekonomi dan Kewangan
Islam

143 KESIMPULAN

144 RUJUKAN

BAB 3

Perkembangan Monetari dan Kewangan

Perspektif Keseluruhan

Pasaran kewangan kekal kukuh

Pasaran kewangan Malaysia kekal berdaya tahan dan teratur. Bertunjangan kerangka Ekonomi MADANI, pasaran kewangan domestik terus memainkan peranan penting dalam menyokong pertumbuhan ekonomi disokong oleh kedudukan modal institusi kewangan yang teguh dan pasaran modal yang beroperasi dengan lancar. Di samping itu, pendirian dasar monetari kekal tidak berubah dengan Kadar Dasar Semalaman (OPR) pada 3.00% seiring dengan prospek inflasi dan prestasi pertumbuhan ekonomi. Walau bagaimanapun, ketidaktentuan pasaran berikutan cabaran luaran seperti ketegangan geopolitik yang meruncing, tempoh kadar faedah global tinggi yang berpanjangan, pertumbuhan perlahan di China dan keputusan pilihan raya presiden AS mampu mempengaruhi prestasi pasaran kewangan domestik.

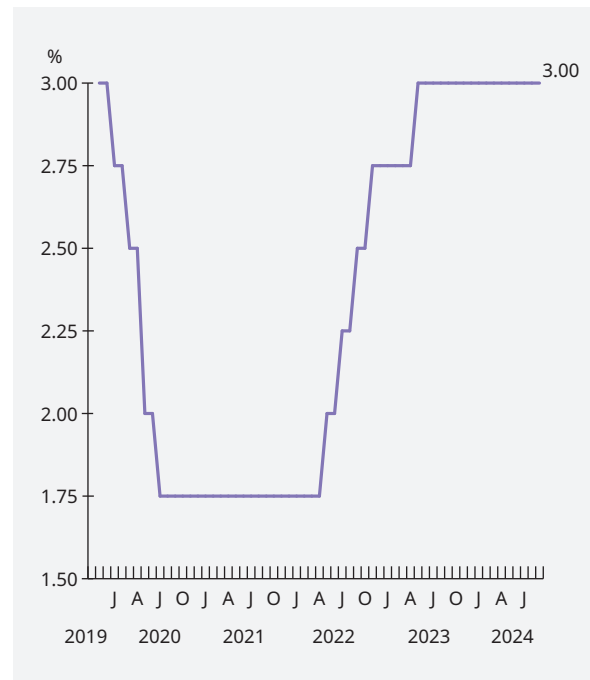
Perkembangan Monetari

Kadar Dasar Semalaman dikekalkan dalam keadaan pertumbuhan yang stabil

Paras OPR dikekalkan pada 3.00% dalam tempoh sembilan bulan pertama 2024. Kadar ini kekal tidak berubah berikutan penilaian terperinci oleh Jawatankuasa Dasar Monetari (MPC) terhadap keadaan ekonomi secara keseluruhan. Keputusan ini seiring dengan inflasi yang terkawal dan prospek semasa aktiviti ekonomi domestik yang kekal kukuh meskipun dengan pelaksanaan rasionalisasi subsidi diesel. Hala tuju dasar Bank Negara Malaysia (BNM) dijangka terus

berpandangan ke hadapan dengan tumpuan untuk mengekalkan kestabilan harga bagi menyokong pertumbuhan ekonomi domestik yang mampan menuju 2025.

RAJAH 3.1. Paras Kadar Dasar Semalaman (%)

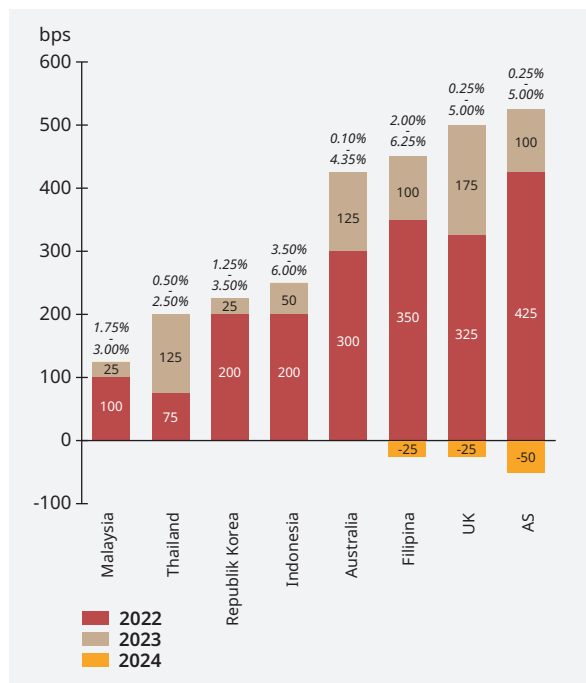

Sumber: Bank Negara Malaysia

Kadar pinjaman bank komersial kekal stabil seiring dengan pengekalan paras OPR. Pada akhir Julai 2024, kadar pinjaman terutamanya kadar pinjaman asas (BLR) kekal tidak berubah pada 6.68% manakala kadar pinjaman purata (ALR) berwajaran bagi pinjaman terkumpul kekal stabil pada 5.12%. Kadar deposit berkurangan apabila bank komersial mula melaras strategi pembiayaan bagi mengurus kos dana dengan purata kadar deposit simpanan menyederhana kepada 0.87%. Kadar deposit tetap bagi tempoh 1- hingga 12-bulan juga berkurangan kepada julat 2.52% hingga 2.79%.

Dari perspektif global, kadar dasar di kebanyakan bank pusat mencapai kemuncak trend normalisasi pada 2023 sebelum kekal stabil bagi sembilan bulan pertama 2024. Dalam tempoh ini, bank pusat Filipina dan UK telah mula mengurangkan pengetatan dasar monetari pada Ogos 2024. Sementara itu, bank pusat Indonesia telah mengurangkan kadar dasar pada September 2024 selepas kadar dasar meningkat pada April 2024. Di samping itu, Rizab Persekutuan AS (Fed) telah mengurangkan kadar dasar yang pertama pada September 2024 dengan beberapa lagi penurunan dijangka dilaksanakan menjelang akhir tahun. Dasar monetari Malaysia kekal tidak terjejas dengan masa dan hala tuju pelaksanaan kadar dasar oleh bank pusat lain meskipun terdapat peralihan global ke arah pelonggaran dasar monetari dan terus mengambil kira perkembangan domestik.

RAJAH 3.2. Perbandingan Kadar Dasar Bank Pusat Terpilih, Januari 2022 – September 2024 (mata asas, bps)

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Bloomberg

Prestasi Ringgit

Ringgit kembali kukuh selepas tempoh penyusutan yang panjang

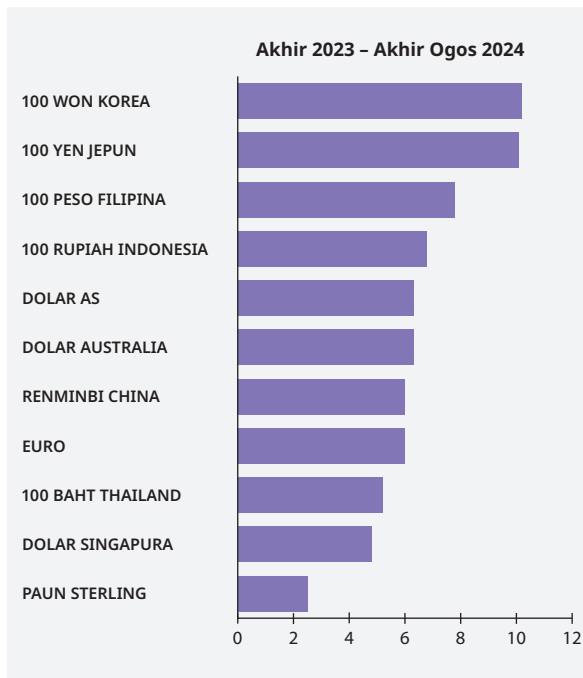
Ringgit Malaysia kembali pulih daripada penyusutan yang dialami selama tiga tahun berikutan pengukuhan dolar AS dan melonjak kepada RM4.3205 berbanding dolar AS iaitu rekod tertinggi pernah dicatatkan dalam tempoh 18 bulan dengan pengukuhan sebanyak 6.4% (*year-to-date*) pada akhir Ogos 2024. Faktor utama yang menyumbang kepada peningkatan nilai ringgit adalah berikutan ekonomi domestik yang kukuh termasuk pemulihan eksport dan impak positif daripada tindakan terselaras oleh pihak berkuasa untuk menggalakkan penghantaran balik dan pertukaran pendapatan pelaburan asing oleh syarikat berkaitan kerajaan (GLC), syarikat pelaburan berkaitan kerajaan (GLIC) dan korporat.

Di samping itu, nilai ringgit mengukuh selepas mesyuarat Jawatankuasa Pasaran Terbuka Persekutuan (FOMC) pada Julai memberikan hala tuju lebih jelas mengenai trajektori pengurangan kadar faedah Fed. Faktor tersebut telah membantu memulihkan ringgit secara beransur-ansur daripada paras terendah iaitu RM4.7935 yang direkodkan pada 17 April 2024 apabila dolar AS mengukuh berdasarkan naratif *hawkish* yang melibatkan pendirian dasar monetari AS pada awal tahun ini. Perkembangan tersebut telah meningkatkan sentimen pengambilan risiko dalam pasaran berikutan perbezaan kadar faedah yang mengecil sekali gus meningkatkan selera risiko (*risk appetite*) dalam kalangan pelabur terhadap mata wang pasaran baru muncul termasuk ringgit.

Selain itu, kombinasi pelbagai faktor positif seperti prospek ekonomi yang menggalakkan, pembaharuan struktur berterusan serta penilaian positif daripada agensi penarafan antarabangsa dan penganalisis telah

memulihkan keyakinan pelabur terhadap Malaysia sebagai destinasi pelaburan yang berdaya maju. Secara keseluruhannya, faktor tersebut telah mendorong ringgit untuk menjadi satu daripada mata wang terbaik di Asia. Selain daripada penilaian kadar pertukaran dua hala dengan dolar AS, ringgit telah meningkat berbanding kebanyakan mata wang utama dan serantau dalam julat 2.5% hingga 10.2% pada akhir Ogos 2024. Meninjau ke hadapan, pendekatan seluruh negara termasuk langkah untuk mengukuhkan ekonomi melalui kerangka Ekonomi MADANI dan dasar sokongan yang lain akan menyokong serta meningkatkan nilai ringgit.

RAJAH 3.3. Prestasi Ringgit berbanding Mata Wang Terpilih (% perubahan)

Sumber: Bloomberg

Prestasi Sektor Perbankan

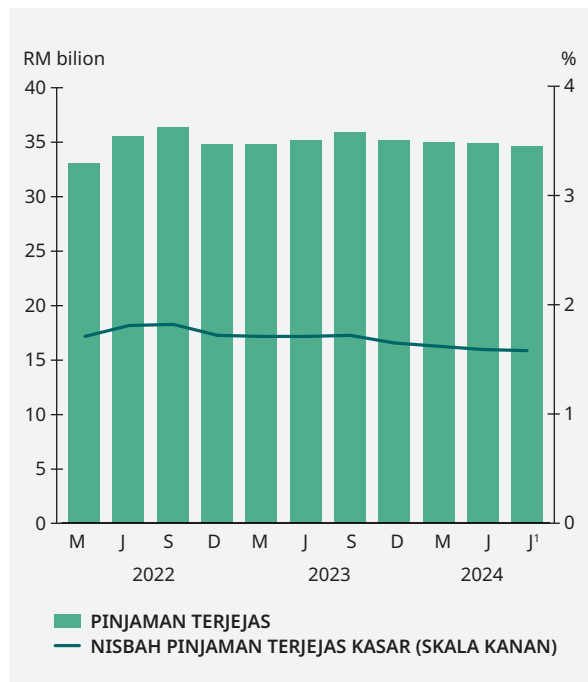
Keutuhan sektor perbankan menyokong aktiviti ekonomi

Permodalan dalam sistem perbankan kekal tinggi disokong oleh mudah tunai yang mencukupi bagi mendorong aktiviti pengantaraan kewangan dalam ekonomi. Pada akhir Julai 2024, Nisbah Modal Ekuiti Biasa Kumpulan 1 (CET1), Nisbah Modal Kumpulan 1 dan Nisbah Jumlah Modal kekal stabil pada tahap 14.8%, 15.4% dan 18.5%. Sektor perbankan terus menyediakan pembiayaan yang mampan berikutan pertumbuhan deposit yang kukuh dengan nisbah pinjaman kepada deposit (LDR) kekal stabil iaitu 87.6%. Di samping itu, sistem perbankan juga mengekalkan mudah tunai yang mencukupi untuk memenuhi obligasi kewangan dalam jangka masa pendek dan jangka masa panjang dengan agregat Nisbah Perlindungan Mudah Tunai (LCR) iaitu 150.8% dan Nisbah Pendanaan Stabil Bersih (NSFR) iaitu 115.5%. Indikator tersebut kekal tinggi daripada paras piawaian Basel III¹ bagi menyediakan penampungan yang kukuh kepada bank untuk menghadapi potensi kejutan mudah tunai dan pada masa sama meneruskan aliran kredit dalam ekonomi.

Dari segi kualiti aset, pinjaman terjejas kekal terkawal berdasarkan paras nisbah pinjaman terjejas kasar yang rendah iaitu 1.6% dan turut disokong oleh permintaan yang rendah terhadap program penstrukturan dan penjadualan semula oleh peminjam yang menghadapi kekangan kewangan. Keadaan ini mencerminkan kebanyakan peminjam berupaya melunaskan bayaran balik pinjaman dalam tempoh yang ditetapkan. Di samping itu, sektor perbankan kekal berwaspada terhadap risiko yang boleh menjejaskan prestasi pinjaman. Jumlah peruntukan termasuk rizab pengawalseliaan kekal mencukupi sebanyak RM43 bilion (bersamaan dengan 124.5% daripada pinjaman terjejas pada akhir Julai 2024) untuk menjadi penampungan kepada potensi kerugian kredit.

¹ Paras minimum Basel III bagi Nisbah CET1 sekurang-kurangnya 4.5%, Nisbah Modal kumpulan 1 (6%) dan Nisbah Jumlah Modal (8%) daripada aset berwajaran risiko (RWA). Manakala, paras minimum bagi LCR dan NSFR adalah sebanyak 100%.

RAJAH 3.4. Sistem Perbankan: Pinjaman Terjejas dan Nisbah Pinjaman Terjejas Kasar (Akhir tempoh)

¹ Akhir Julai 2024
 Sumber: Bank Negara Malaysia

Dalam tempoh tujuh bulan pertama 2024, aktiviti pinjaman dalam sistem perbankan kekal kukuh dengan pertumbuhan jumlah pinjaman terkumpul sebanyak 6.4% kepada RM2,188.5 bilion disokong oleh pertumbuhan berterusan segmen perniagaan (5.7%) dan segmen isi rumah (6.5%). Sementara itu, aktiviti pembayaran balik pinjaman bagi sistem perbankan menguncup sebanyak 2.7% kepada RM1,363.6 bilion sejajar dengan pengeluaran pinjaman yang menyederhana sebanyak 0.1% kepada RM1,386 bilion berpunca daripada segmen perniagaan.

Segmen isi rumah merangkumi bahagian terbesar daripada jumlah keseluruhan pinjaman terkumpul dalam sektor perbankan dengan permohonan pinjaman meningkat sebanyak 4.9% kepada RM488.7 bilion disokong oleh permintaan yang berterusan bagi pembelian kereta penumpang dan rumah sehingga Julai 2024. Indikator pinjaman yang lain seperti kelulusan dan pengeluaran pinjaman juga meningkat sebanyak 4.1% kepada RM218.3 bilion dan

10.5% kepada RM294.3 bilion. Pertumbuhan kredit terus menggalakkan dengan aktiviti pembayaran balik kekal kukuh sebanyak 7.4% selari dengan keadaan pasaran buruh yang menggalakkan. Skim gaji perkhidmatan awam yang diselaraskan pada akhir tahun dijangka meningkatkan daya tahan segmen ini.

JADUAL 3.1. Sistem Perbankan: Penunjuk Pinjaman¹, Januari – Julai 2023 dan 2024

	RM BILION		PERUBAHAN (%)	
	2023	2024	2023	2024
Jumlah²				
Permohonan pinjaman	797.6	842.9	3.7	5.7
Kelulusan pinjaman	413.5	432.8	8.3	4.7
Pengeluaran pinjaman	1,388.1	1,386.0	5.2	-0.1
Pembayaran balik pinjaman	1,401.0	1,363.6	6.8	-2.7
Pinjaman terkumpul ^{2,3}	2,056.4	2,188.5	4.2	6.4
<i>antaranya:</i>				
Perniagaan				
Permohonan pinjaman	310.0	333.8	6.7	7.7
Kelulusan pinjaman	185.8	200.3	15.9	7.8
Pengeluaran pinjaman	931.4	924.8	0.4	-0.7
Pembayaran balik pinjaman	947.9	918.0	2.0	-3.2
Pinjaman terkumpul ³	700.2	740.1	0.3	5.7
<i>antaranya:</i>				
PKS				
Permohonan pinjaman	180.7	190.9	15.3	5.6
Kelulusan pinjaman	94.9	102.2	19.9	7.7
Pengeluaran pinjaman	291.6	325.1	5.0	11.5
Pembayaran balik pinjaman	286.2	315.3	4.6	10.2
Pinjaman terkumpul ³	347.2	378.5	6.6	9.0
Isi rumah				
Permohonan pinjaman	466.0	488.7	2.6	4.9
Kelulusan pinjaman	209.6	218.3	4.7	4.1
Pengeluaran pinjaman	266.4	294.3	12.4	10.5
Pembayaran balik pinjaman	265.8	285.6	15.0	7.4
Pinjaman terkumpul ³	1,226.0	1,305.3	5.4	6.5

¹ Pinjaman bagi semua segmen termasuk data daripada sistem perbankan dan institusi kewangan pembangunan (DFI)
² Merujuk kepada jumlah pinjaman perniagaan dan isi rumah terkumpul dan tidak termasuk pinjaman kepada Kerajaan, institusi kewangan, institusi kewangan bukan bank dan entiti lain
³ Pada akhir tempoh
 Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
 Sumber: Bank Negara Malaysia

Aktiviti pinjaman bagi segmen perniagaan secara keseluruhan kekal menyokong didorong oleh pertumbuhan yang tinggi dalam modal kerja dan aktiviti pelaburan. Keadaan ini dicerminkan oleh permohonan pinjaman yang tinggi iaitu sebanyak 7.7% kepada RM333.8 bilion sehingga Julai 2024. Walau bagaimanapun, bayaran balik pinjaman menurun sebanyak 3.2% kepada RM918 bilion terutamanya dalam subsektor perkhidmatan. Penurunan ini tidak melibatkan semua subsektor memandangkan terdapat peningkatan bagi pembayaran balik untuk perdagangan borong dan runcit. Pengeluaran pinjaman untuk perniagaan turut merosot sebanyak 0.7% kepada RM924.8 bilion. Sementara itu, akses kepada pembiayaan untuk PKS kekal tinggi bagi menyokong keperluan pembangunan merentasi pelbagai sektor seperti agro takaful, kewangan hijau dan pembiayaan pelancongan yang merangkumi lebih daripada separuh pembiayaan perniagaan (51.1%).

Sehingga Jun 2024, hutang isi rumah di Malaysia mencecah RM1,573.6 bilion dengan nisbah agregat hutang isi rumah kepada KDNK kekal stabil pada 83.8%. Perkembangan ini terutamanya disebabkan oleh peningkatan 6.2% dalam pinjaman isi rumah yang disokong oleh peningkatan berterusan dalam pasaran buruh dan pertumbuhan ekonomi yang kukuh. Pinjaman perumahan dan kereta menjadi penyumbang utama merangkumi 74.5% daripada jumlah hutang isi rumah. Pinjaman perumahan meningkat sebanyak 7.4% disokong oleh inisiatif untuk menggalakkan pemilikan rumah terutamanya bagi pembeli rumah kali pertama. Sementara itu, pinjaman kereta mencatatkan peningkatan ketara sebanyak 10.4% mencerminkan jualan kenderaan yang lebih tinggi pada separuh pertama 2024 berbanding tempoh yang sama pada 2023. Sebaliknya, kadar pertumbuhan untuk penggunaan kad kredit dan pembiayaan peribadi mencatat 8.9% dan 3.3%.

Pertumbuhan kredit isi rumah sejajar dengan tahap pendapatan ditunjukkan melalui daya tahan kewangan isi rumah yang disokong oleh kapasiti pembayaran hutang dan penampunan

JADUAL 3.2. Sistem Perbankan: Pinjaman Terkumpul mengikut Sektor, Akhir Julai 2023 dan 2024

	RM BILION		BAHAGIAN (%)	
	2023	2024	2023	2024
Perniagaan	700.2	740.1	34.1	33.8
Bukan PKS ¹	350.6	359.1	17.1	16.4
PKS	347.2	378.5	16.9	17.3
<i>Sektor terpilih</i>				
Pertanian primer	31.7	32.9	4.5	4.4
Perlombongan dan kuari	9.1	9.0	1.3	1.2
Pembuatan	126.7	133.7	18.1	18.1
Pembinaan	89.6	90.9	12.8	12.3
Bekalan elektrik, gas dan air	21.3	18.7	3.0	2.5
Perdagangan borong dan runcit	145.0	160.4	20.7	21.7
Hotel dan restoran	19.4	20.9	2.8	2.8
Pengangkutan dan penyimpanan	30.7	31.2	4.4	4.2
Maklumat dan komunikasi	22.0	22.5	3.1	3.0
Aktiviti kewangan, insurans dan perniagaan	171.1	188.3	24.4	25.4
Isi rumah	1,226.0	1,305.3	59.6	59.6
<i>antaranya:</i>				
Pembelian harta tanah kediaman	755.2	812.8	61.6	62.3
Pembelian harta tanah bukan kediaman	80.8	82.8	6.6	6.3
Pembelian kereta penumpang	175.4	192.8	14.3	14.8
Kad kredit	40.3	43.5	3.3	3.3
Kegunaan persendirian	110.6	115.6	9.0	8.9
Pembelian sekuriti	63.3	57.5	5.2	4.4
Lain-lain	0.3	0.3	0.0	0.0
Sektor lain	130.2	143.1	6.3	6.5
Jumlah²	2,056.4	2,188.5	100.0	100.0

¹ Bukan PKS merujuk kepada syarikat besar, termasuk entiti asing, entiti domestik lain, Kerajaan dan lain-lain

² Merujuk kepada jumlah pinjaman perniagaan dan isi rumah terkumpul dan tidak termasuk pinjaman kepada Kerajaan, institusi kewangan, institusi kewangan bukan bank dan entiti lain

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
Sumber: Bank Negara Malaysia

keuangan yang kukuh. Pinjaman kepada isi rumah terus disokong oleh piawai pengunderaitan hutang yang berhemat serta penilaian kemampuan pinjaman yang teliti. Sehingga Jun 2024, median nisbah khidmat hutang (DSR) bagi pinjaman terkumpul dan yang baru diluluskan berada pada 34.6% dan 40.7% menandakan isi rumah kurang terdedah kepada tekanan kewangan. Di samping itu, penampakan kewangan agregat isi rumah kekal teguh pada 2.1 kali ganda paras hutang agregat.

Bahagian pinjaman isi rumah di bawah bantuan pembayaran balik bank daripada jumlah sistem perbankan termasuk Institusi Kewangan Pembangunan (DFI) menguncup kepada 1.4% pada Jun 2024 (Disember 2023: 1.6%). Tekanan kewangan dalam kalangan isi rumah kekal minimum dengan kesukaran pembayaran balik hanya melibatkan segmen kecil peminjam dengan kekangan sedia ada. Golongan ini termasuk peminjam berpendapatan rendah yang sebelum ini berada di bawah program bantuan pembayaran balik dan pendapatan individu yang masih belum pulih sepenuhnya sejak pandemik. Walau bagaimanapun, kesejahteraan kewangan rakyat terus diutamakan melalui bantuan pengurusan kewangan dan hutang yang masih boleh diakses melalui Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK).

Melihat ke hadapan, pertumbuhan hutang isi rumah dijangka kekal terurus disokong oleh penambahbaikan berterusan dalam pasaran buruh dan aktiviti ekonomi serta penilaian risiko yang ketat oleh pihak bank. Sementara itu, Akta Kredit Pengguna yang bakal diperkenalkan dijangka memperkukuh rangka kerja kawal selia untuk penyedia kredit bukan bank dan penyedia perkhidmatan kredit. Perundangan ini akan memupuk budaya pinjaman yang berhemat dan bertanggungjawab dalam kalangan penyedia kredit termasuk penyedia perkhidmatan yang menawarkan kemudahan Beli Sekarang Bayar Kemudian serta menggalakkan pinjaman pengguna yang bertanggungjawab. Usaha ini dapat melindungi peminjam daripada beban kewangan akibat tanggungan hutang yang berlebihan.

Prestasi Pasaran Modal

Aktiviti pemerolehan dana kekal rancak

Pasaran modal domestik yang kekal stabil terus menyokong aktiviti ekonomi domestik dan memacu pelaburan secara berkesan. Bagi tempoh tujuh bulan pertama 2024, pemerolehan dana sektor swasta mencatat peningkatan sebanyak 0.2% kepada RM70.2 bilion dengan pemerolehan dana kasar dalam pasaran ekuiti domestik berkembang sebanyak 13.9% kepada RM3.3 bilion. Namun begitu, aktiviti pemerolehan dana dalam sektor awam menyusut sebanyak 2.7% kepada RM110.9 bilion selari dengan komitmen Kerajaan terhadap pembaharuan fiskal. Secara keseluruhan, pemerolehan dana dalam pasaran modal mencatat penurunan kecil sebanyak 1.6% kepada RM181.1 bilion.

Pemerolehan dana melalui terbitan korporat baharu mencatatkan penurunan secara marginal sebanyak 0.4% kepada RM66.8 bilion dengan nota jangka pertengahan menyumbang sebanyak 92.2% daripada jumlah terbitan bon korporat. Dari segi sektor, terbitan bon korporat baharu didominasi oleh sektor kewangan, insurans, hartanah dan perkhidmatan perniagaan yang merangkumi 76.5%. Dana ini sebahagian besarnya diperuntukkan untuk modal kerja, usaha niaga baharu, pembiayaan semula dan keperluan korporat lain. Meskipun terdapat sedikit penurunan, sokongan kewangan untuk perniagaan kekal kukuh didorong oleh jangkaan pertumbuhan dalam pembiayaan bank khususnya untuk PKS.

Pasaran modal domestik kekal menggalakkan disokong oleh pelaksanaan projek strategik baharu dan sedia ada meskipun ketidakpastian ekonomi global dan risiko geopolitik semakin meningkat. Dana yang diperolehi melalui IPO dalam pasaran ekuiti domestik berjumlah RM3.3 bilion dengan Bursa Malaysia berjaya menerbitkan 28 IPO bagi tempoh tujuh bulan pertama 2024. Penawaran IPO merangkumi pelbagai sektor termasuk produk dan perkhidmatan perindustrian, produk dan perkhidmatan pengguna, hartanah, teknologi dan perkhidmatan kewangan yang disenaraikan dalam Pasaran Utama, ACE atau LEAP.

JADUAL 3.3. Pemerolehan Dana oleh Pasaran Modal, Januari – Julai 2023 dan 2024

	RM JUTA	
	2023	2024
Sektor Awam		
Sekuriti Kerajaan		
Sekuriti Kerajaan Malaysia	57,402.9	55,174.5
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	56,633.9	55,765.9
Terbitan baharu sekuriti hutang	114,036.8	110,940.4
Tolak: Penebusan	55,420.0	50,520.0
Pemerolehan dana bersih oleh sektor awam	58,616.8	60,420.4
Sektor Swasta		
Saham¹/Waran		
Tawaran Awam Permulaan	2,912.3	3,316.3
Terbitan Hak	-	-
Waran	-	-
Terbitan baharu saham/waran	2,912.3	3,316.3
Sekuriti hutang²		
Bon biasa	1,005.8	2,579.9
Bon boleh tukar	-	-
Bon Islam	865.6	2,666.8
Nota jangka pertengahan	65,267.3	61,599.3
Terbitan baharu sekuriti hutang	67,138.7	66,846.0
Tolak: Penebusan	45,894.4	51,960.2
Terbitan bersih sekuriti hutang	21,244.3	14,885.8
Pemerolehan dana bersih oleh sektor swasta	24,156.6	18,202.1
Jumlah pemerolehan dana bersih	82,773.4	78,622.5

¹ Tidak termasuk dana yang diperoleh melalui penggunaan Skim Opsyen Saham Pekerja, Hak Langgan Boleh Pindah, Waran dan Stok Pinjaman Tidak Bercagar Boleh Tukar Tidak Boleh Tebus

² Tidak termasuk kertas pelaburan jangka pendek mengikut prinsip konvensional dan Islam

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
Sumber: Bank Negara Malaysia

JADUAL 3.4. Bon Korporat Baharu mengikut Sektor, Januari – Julai 2023 dan 2024

	RM JUTA		BAHAGIAN (%)	
	2023	2024	2023	2024
Pertanian, perhutanan dan perikanan	348.0	0.0	0.5	0.0
Pembuatan	836.0	1,163.9	1.2	1.7
Pembinaan	6,250.4	3,208.0	9.3	4.8
Elektrik, gas dan air	14,632.2	5,875.0	21.8	8.8
Pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi	2,785.5	1,931.0	4.1	2.9
Kewangan, insurans, hartanah dan perkhidmatan perniagaan	37,358.2	51,169.9	55.6	76.5
Perkhidmatan Kerajaan dan lain-lain	4,535.8	2,500.0	6.8	3.7
Perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	392.5	998.1	0.6	1.5
Perlombongan dan kuari	0.0	0.0	0.0	0.0
Jumlah	67,138.7	66,845.9	100.0	100.0

Nota: Termasuk bon korporat yang diterbitkan oleh Cagamas dan syarikat bukan pemastautin
Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
Sumber: Bank Negara Malaysia

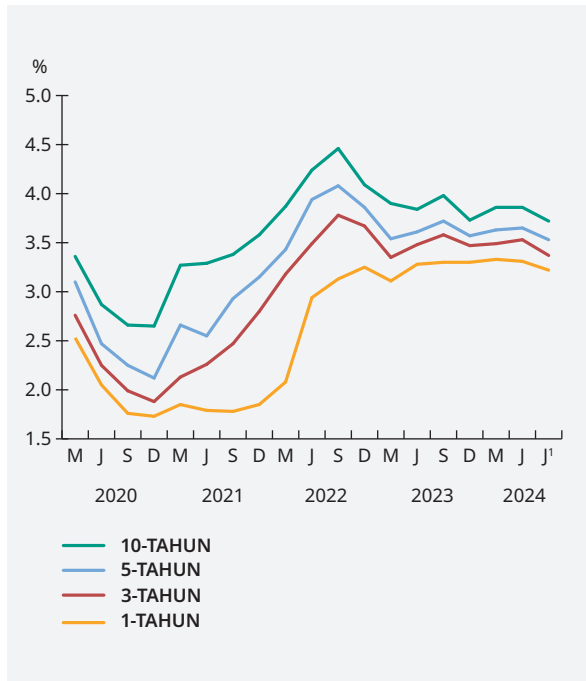
Peningkatan IPO ini dipacu oleh dasar baharu yang diperkenalkan pada Mac 2024 yang mempercepat kelulusan IPO dalam tempoh tiga bulan dan menarik syarikat berkualiti untuk disenaraikan tanpa menjejaskan perlindungan pelabur dan kepentingan awam.

Bagi tempoh tujuh bulan pertama 2024, pemerolehan dana kasar oleh sektor awam berkurangan sebanyak 2.7% kepada RM110.9 bilion dengan terbitan Sekuriti Kerajaan Malaysia (MGS) menguncup sebanyak 3.9% kepada RM55.2 bilion dan Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia (MGII) merosot sebanyak 1.5% kepada RM55.8 bilion. Penguncupan tersebut mencerminkan usaha strategik Kerajaan untuk mengurangkan defisit fiskal dengan terbitan diselaraskan mengikut keperluan kewangan Kerajaan dan profil kematangan. Pada Julai 2024, pegangan asing MGS berada pada 34.2% dan MGII pada 9.3%.

Secara keseluruhan, pasaran hutang Malaysia kekal teguh disokong oleh pelbagai pelabur institusi dan asing di samping mudah tunai yang tinggi dalam pasaran bon sekunder. Perkembangan ini terus mengukuhkan kestabilan dan daya tarikan instrumen hutang Malaysia. Permintaan pelabur asing terhadap instrumen domestik terutamanya MGS dijangka bertambah baik apabila kadar Fed dikurangkan memandangkan pelabur asing lebih memahami struktur dan mudah tunai instrumen ini.

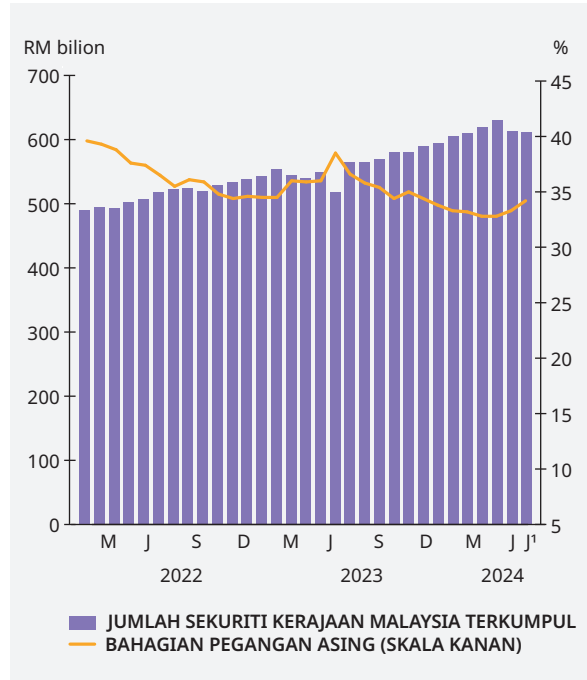
Bagi tempoh tujuh bulan pertama 2024, kadar hasil bon pasaran baru muncul mengalami keadaan turun naik yang dipengaruhi oleh perkembangan global terutamanya peralihan dalam kadar hasil bon Perbendaharaan AS berikutan kelewatan pengurangan kadar oleh Fed. Meskipun berhadapan cabaran ini, kadar hasil MGS kekal stabil mencerminkan keyakinan pelabur terhadap komitmen Kerajaan dalam pembaharuan fiskal. Kadar hasil MGS berkurangan merentasi semua tempoh dengan kadar hasil MGS 1-tahun, 3-tahun, 5-tahun dan

RAJAH 3.5. Kadar Hasil Indikatif Sekuriti Kerajaan Malaysia (Akhir tempoh)

¹ Akhir Julai 2024
Sumber: Bank Negara Malaysia

RAJAH 3.6. Bahagian Pegangan Asing dalam Jumlah Sekuriti Kerajaan Malaysia Terkumpul (Akhir tempoh)

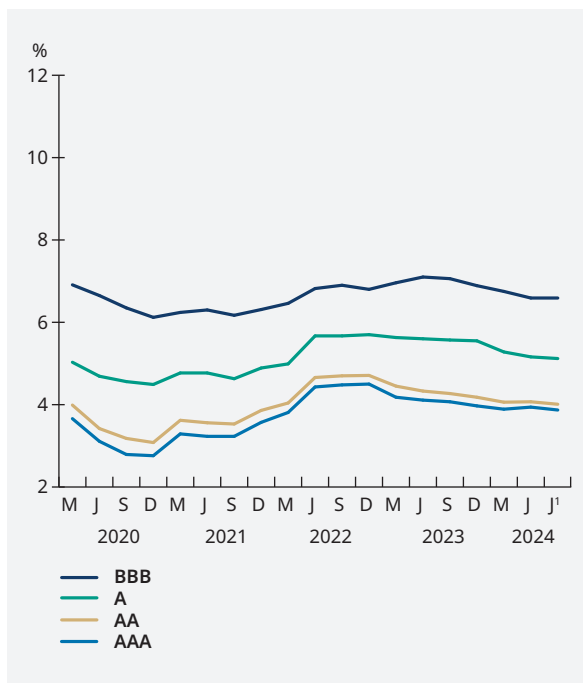
¹ Akhir Julai 2024
Sumber: Bank Negara Malaysia

10-tahun berkurangan sebanyak 8, 10, 5 dan 1 mata asas (bps) berikutan persekitaran kadar faedah yang rendah.

Kadar hasil pasaran bon korporat di Malaysia mengalami penurunan ketara dalam tempoh tujuh bulan pertama 2024. Kadar hasil sekuriti 5-tahun bertaraf AAA, AA dan A berkurangan sebanyak 10, 17 dan 43 bps sejajar dengan jangkaan pengurangan kadar oleh Fed. Perkembangan ini menjadikan bon Malaysia lebih menarik bagi pelabur dan meningkatkan permintaan seterusnya menyumbang kepada kadar hasil yang lebih rendah.

Kadar hasil bon Malaysia pada 2024 dipengaruhi oleh inflasi yang sederhana, dasar monetari yang stabil dan prospek ekonomi global yang bercampur-campur. Secara keseluruhan, aliran pengurangan kadar hasil bon korporat mencerminkan jangkaan pasaran terhadap kadar faedah yang lebih rendah menandakan pengurangan kos pinjaman. Persekitaran ini memanfaatkan perniagaan dengan menawarkan peluang kepada peminjam yang mempunyai kedudukan kredit

RAJAH 3.7. Kadar Hasil Bon Korporat 5-Tahun (Akhir tempoh)

¹ Akhir Julai 2024
Sumber: Bank Negara Malaysia

yang baik untuk membiayai projek pada kos yang lebih rendah dan seterusnya menjana pertumbuhan ekonomi di Malaysia pada masa hadapan.

Prestasi FBM KLCI

FBM KLCI menyerlah berbanding kebanyakan pasaran saham serantau

Indeks FBM KLCI menunjukkan trend peningkatan yang ketara bagi tempoh lapan bulan pertama 2024. Pada Januari, indeks ini berjaya melepasi paras 1,500 mata dengan pantas dan mengatasi kebanyakan pasaran serantau meskipun berdepan ketidakpastian kewangan global. Pemulihan ini didorong oleh keyakinan pelabur yang kukuh dengan jangkaan pulangan yang stabil susulan keputusan Fed untuk mengekalkan kadar faedah yang tinggi seterusnya memberikan isyarat ekonomi AS kekal pesat. Pada akhir Februari 2024, FBM KLCI melonjak kepada 1,551.44 mata dengan pertumbuhan sebanyak 6.7%.

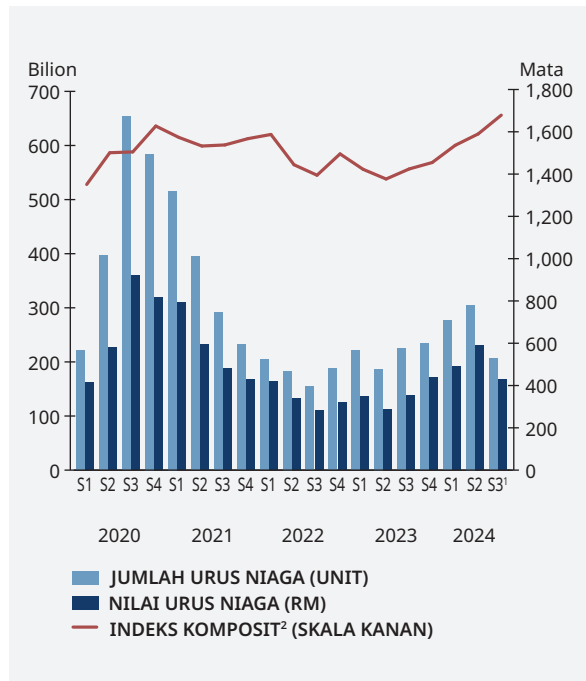
JADUAL 3.5. Bursa Malaysia: Penunjuk Terpilih, Akhir Ogos 2023 dan 2024

	2023	2024
Indeks		
FBM KLCI	1,451.94	1,678.80
FBM EMAS	10,740.70	12,484.26
FBM 100	10,412.03	12,187.62
FBM SCAP	16,072.89	17,457.02
FBM ACE	5,217.97	5,116.09
Jumlah urus niaga¹		
Bilangan (juta unit)	559,605.08	788,250.91
Nilai (RM juta)	340,020.02	588,434.11
Purata urus niaga harian¹		
Bilangan (juta unit)	3,475.81	4,835.90
Nilai (RM juta)	2,111.93	3,610.03
Permodalan pasaran (RM bilion)		
	1,776.33	2,035.63
Bilangan syarikat disenaraikan		
Pasaran Utama	773	783
Pasaran ACE	167	189
Pasaran LEAP	48	49
Kecairan pasaran		
Nilai urus niaga/ permodalan pasaran (%)	19.1	28.9
Penumpuan pasaran		
10 saham dengan permodalan pasaran tertinggi/permodalan pasaran (%)	33.0	32.8

¹ Berdasarkan urus niaga pasaran dan perniagaan secara langsung antara Januari hingga Ogos
Sumber: Bursa Malaysia

Momentum positif ini dipacu oleh aliran masuk bersih ekuiti asing yang tinggi terutamanya dalam tempoh dua bulan pertama 2024 didorong oleh ekonomi China yang beransur stabil seterusnya memberikan manfaat kepada pasaran baru muncul termasuk Malaysia.

RAJAH 3.8. Prestasi Bursa Malaysia

¹ Akhir Ogos 2024
² Akhir tempoh
 Sumber: Bursa Malaysia

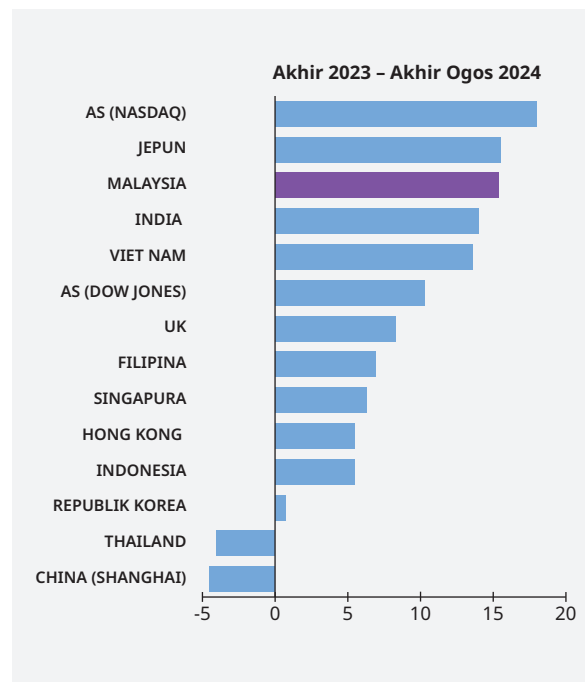
turut menyumbang kepada persekitaran pasaran yang positif seperti ditunjukkan oleh aliran masuk bersih ekuiti asing terkumpul sebanyak RM3 bilion sehingga akhir Ogos seterusnya mencerminkan pasaran ekuiti Malaysia berdaya tahan.

Pada akhir Ogos 2024, permodalan pasaran meningkat sebanyak 14.6% kepada RM2,035.6 bilion manakala purata volum harian melonjak sebanyak 39.1% kepada 4.8 bilion unit daripada 3.5 bilion unit. Purata nilai dagangan harian juga meningkat ketara sebanyak 70.9% kepada RM3.6 bilion daripada RM2.1 bilion. Halaju pasaran sebanyak 42.5% menggambarkan persekitaran dagangan yang aktif dengan turun naik pasaran kekal terkawal pada 8.4%. Sementara itu, pegangan pelabur asing sebanyak 19.8% daripada permodalan pasaran mencerminkan minat pelabur asing yang berterusan. Meninjau ke 2025, pasaran ekuiti domestik dijangka kekal berdaya tahan disokong oleh asas makroekonomi yang kukuh, mudah tunai domestik yang mencukupi dan instrumen pasaran modal yang maju.

Pada 7 Mei 2024, FBM KLCI mencapai prestasi tertinggi dalam sejarah dengan permodalan pasaran melebihi RM2 trilion manakala indeks penanda aras FBM KLCI melepasi paras 1,600 mata buat kali pertama dalam tempoh dua tahun dan ditutup pada 1,605.68 mata. Prestasi menggalakkan ini disokong oleh pelaksanaan program dan inisiatif di bawah kerangka Ekonomi MADANI yang menetapkan hala tuju lebih jelas kepada pelabur mengenai pembangunan masa hadapan negara. Prestasi pasaran ini turut disokong oleh peningkatan keyakinan pelabur, jangkaan pemotongan kadar faedah oleh bank pusat utama dan prestasi ekonomi Malaysia yang kukuh.

Dalam tempoh lapan bulan pertama 2024, FBM KLCI terus meningkat sebanyak 15.4% dan ditutup pada paras 1,678.80 mata pada akhir Ogos. Paras ini merupakan pencapaian tertinggi sejak 16 Disember 2020 disumbangkan oleh prospek ekonomi yang positif dan pendapatan suku tahunan syarikat yang kukuh. Di samping itu, peningkatan selera risiko dalam kalangan pelabur asing

RAJAH 3.9. Prestasi Pasaran Saham Terpilih (% perubahan)

Sumber: Bloomberg

Prestasi Perbankan dan Pasaran Modal Islam

Pasaran kewangan Islam terus berkembang pesat

Sistem perbankan Islam mempamerkan daya tahan berterusan dan pertumbuhan yang mampan dalam tempoh tujuh bulan pertama 2024 bagi memenuhi peningkatan permintaan terhadap produk dan perkhidmatan kewangan patuh Syariah berasaskan nilai dan prinsip yang ditawarkan. Sehingga Julai 2024, aset perbankan Islam² merangkumi 37% bahagian pasaran iaitu peningkatan sebanyak 7.8% kepada RM1,451.5 bilion. Prestasi ini sejajar dengan pertumbuhan jumlah pembiayaan sebanyak 9.1% yang menyumbang 46.1% daripada jumlah pinjaman dan pembiayaan sektor perbankan. Pembiayaan bagi segmen isi rumah yang mencakupi 63.2% daripada jumlah pembiayaan telah meningkat sebanyak 9.6% kepada RM583.7 bilion terutamanya bagi pembelian harta tanah kediaman dan kereta penumpang.

Perbankan Islam yang merupakan komponen utama dalam pasaran kewangan Islam bukan sahaja memainkan peranan penting sebagai perantara kewangan dalam ekonomi malahan berupaya memupuk masyarakat adil dan progresif melalui pelaksanaan Pengantaraan Berasaskan Nilai (VBI) oleh institusi kewangan Islam. Lima bank digital telah diluluskan dengan dua daripadanya merupakan bank digital Islam sebagai antara usaha meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan selari dengan fokus VBI untuk mempromosi kebajikan sosial dan memupuk keterangkuman sistem kewangan. Perkembangan ini merupakan pencapaian penting selaras dengan komitmen Malaysia untuk terus berinovasi dalam sektor kewangan Islam dengan memanfaatkan teknologi digital bagi mencapai keterangkuman kewangan. Program dan inisiatif sedia ada yang sejajar dengan VBI dan mengguna pakai mekanisme kewangan campuran seperti inisiatif i-TEKAD akan terus memajukan keterangkuman kewangan dan memupuk pertumbuhan sosioekonomi masyarakat yang mampan

selaras dengan perkembangan industri kewangan Islam. Sementara itu, inisiatif dan program strategik baharu yang diluncurkan semasa Forum Global mengenai Ekonomi dan Kewangan Islam pada Mei 2024 dijangka memacu kedudukan Malaysia untuk melakar gelombang baharu dalam kewangan Islam global.

JADUAL 3.6. Perbankan Islam: Penunjuk Utama¹, Akhir Julai 2023 dan 2024

	RM BILION		PERUBAHAN (%)	
	2023	2024	2023	2024
Aset	1,081.4	1,161.1	8.7	7.4
Pembiayaan	844.1	924.1	9.1	9.5
Pertanian primer	21.0	20.4	21.6	-3.0
Perlombongan dan kuari	3.2	3.0	-27.4	-5.3
Pembuatan	33.9	37.5	-2.6	10.8
Bekalan elektrik, gas dan air	10.0	6.8	-6.8	-31.7
Perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	53.9	62.4	17.2	15.8
Pembinaan	44.6	47.8	-3.5	7.2
Hartanah	33.5	38.7	9.0	15.4
Pengangkutan, penyimpanan dan perhubungan	27.5	25.3	20.5	-8.1
Aktiviti kewangan, insurans dan perniagaan	37.8	51.9	13.7	37.2
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	8.3	8.5	19.8	3.3
Isi rumah	532.7	583.7	9.0	9.6
Lain-lain	37.7	38.1	19.6	0.9
Liabiliti	1,001.0	1,073.9	8.4	7.3
Deposit dan Akaun Pelaburan	934.8	997.4	7.5	6.7
Pelaburan	0.3	0.2	-11.7	-28.7
Tabungan	71.6	77.0	-4.6	7.5
Permintaan	132.7	149.3	-1.6	12.5
Lain-lain	587.3	613.4	11.8	4.5
Akaun Pelaburan	142.9	157.5	7.1	10.2

¹ Tidak termasuk DFI

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran
Sumber: Bank Negara Malaysia

² Termasuk Institusi Kewangan Pembangunan (DFI).

SISIPAN 3.2

Perkembangan Terkini Kewangan Islam: Forum Global mengenai Ekonomi dan Kewangan Islam

Dengan kerjasama Bank Negara Malaysia

Aspirasi kerangka Ekonomi MADANI untuk memperkukuh kedudukan Malaysia sebagai peneraju ekonomi Islam pada peringkat global akan terus tertumpu kepada pelaksanaan inisiatif yang dapat mempertingkatkan kelebihan negara sebagai gerbang antarabangsa dalam kewangan Islam berdasarkan peranan negara selaku pemimpin pemikiran global dalam bidang tersebut. Sehubungan itu, Forum Global mengenai Ekonomi dan Kewangan Islam (GFIEF) yang berlangsung pada 28 hingga 29 Mei 2024 di Kuala Lumpur telah mengetengahkan pelbagai inisiatif serta kerjasama ekonomi dan kewangan Islam dengan memanfaatkan peluang transformasi bidang ini bagi mewujudkan kemakmuran bersama dan kesaksamaan.

Forum ini dianjurkan oleh Bank Negara Malaysia (BNM) di bawah naungan Kementerian Kewangan Malaysia (MoF) dengan kerjasama Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SC), Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan (LFSA), Perbadanan Pengurusan Likuiditi Islam Antarabangsa (IILM), Bank Pembangunan Islam (IsDB), Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam (IFSB) dan Kumpulan Bank Dunia (WBG). Penyertaan dalam GFIEF terdiri lebih daripada 2,300 penggubal dasar, pemimpin industri, sarjana Syariah dan pengamal industri dari 75 negara.

Inisiatif berimpak yang diluncur dan diumumkan semasa GFIEF merangkumi dua tema utama seperti dalam Rajah 3.2.1.

RAJAH 3.2.1. *Inisiatif yang diluncur dan diumumkan semasa Forum Global mengenai Ekonomi dan Kewangan Islam*

¹ Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia (MIFC) telah diluncurkan pada 2006 sebagai inisiatif untuk membangunkan Malaysia sebagai pasaran antarabangsa untuk kewangan Islam.

Kerajaan akan terus menyokong inisiatif dan program di bawah kewangan Islam untuk mengukuhkan kedudukan negara sebagai peneraju ekonomi Islam global. Seajar dengan aspirasi negara, Kerajaan dengan kerjasama pelbagai pihak berkepentingan pada peringkat domestik dan antarabangsa akan memberi tumpuan kepada usaha memperkasa peranan dan sumbangan kewangan Islam ke arah mentransformasikan ekonomi dan membina masyarakat yang lebih adil dan progresif.

Malaysia terus mengukuhkan kedudukan sebagai peneraju dalam Pasaran Modal Islam (ICM) pada peringkat global. Pada Julai 2024, ICM mencatatkan pertumbuhan kukuh sebanyak 9.7%. Saiz pasaran ICM yang bernilai RM2,636 bilion mencakupi 63.7% daripada keseluruhan pasaran modal negara. Perkembangan ini disokong oleh peningkatan permodalan pasaran syarikat senaraian awam (SSA) patuh Syariah dan terbitan sukuk yang lebih tinggi. Pelaksanaan pelan strategik pada peringkat nasional termasuk Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (NETR) dan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030) berpotensi meningkatkan pelaburan yang signifikan seterusnya mengukuhkan lagi pertumbuhan ICM.

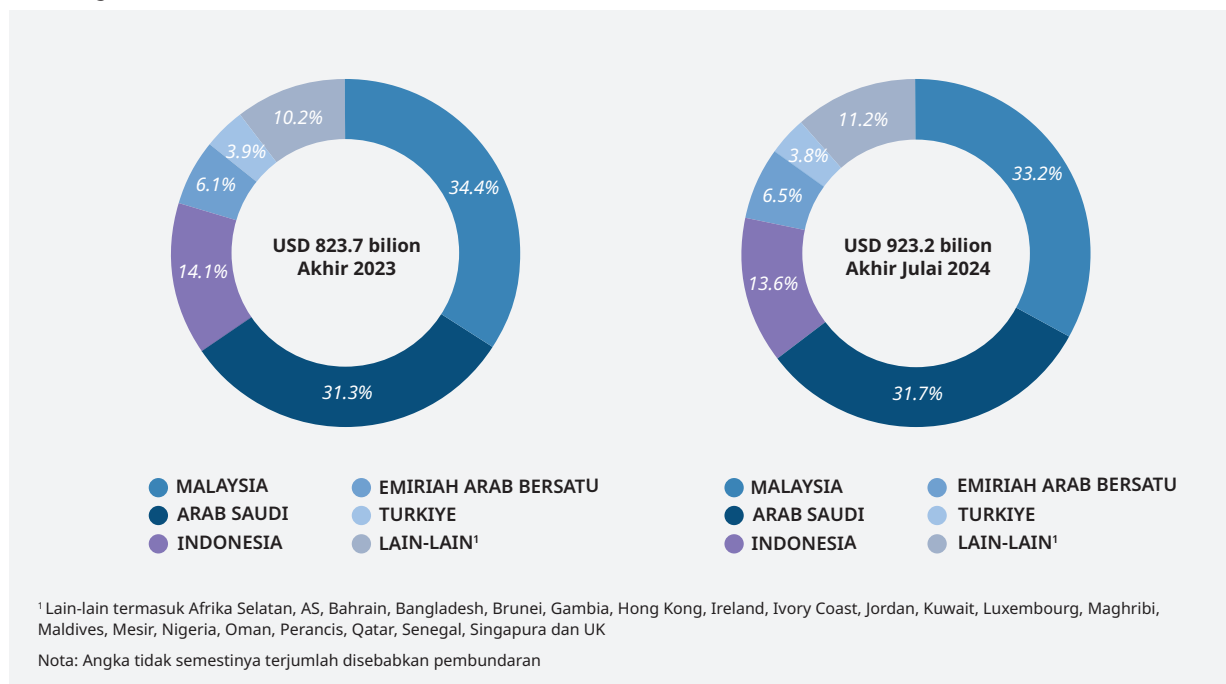
Malaysia terus menerajui pasaran sukuk melalui 33.2% bahagian pasaran dalam sukuk global terkumpul. Dalam tempoh tujuh bulan pertama 2024, nilai sukuk merangkumi RM1.3 trilion atau 63.5% daripada jumlah bon dan sukuk Malaysia terkumpul. Sehingga Julai 2024, sukuk yang diterbitkan berjumlah RM175.2

bilion atau 60.9% daripada jumlah bon dan sukuk yang diterbitkan. Daripada jumlah ini, terbitan sukuk korporat menyumbang sebanyak RM48.8 bilion atau 71.6% daripada jumlah bon dan sukuk korporat yang diterbitkan.

Dari aspek pasaran ekuiti, SSA patuh Syariah terus mendominasi pasaran saham tempatan merangkumi 80.9% atau 824 syarikat yang disenaraikan di Bursa Malaysia. Sehingga Julai 2024, SSA patuh Syariah menyumbang 64% atau RM1.3 trilion daripada jumlah permodalan pasaran sekuriti tersenarai.

Pasaran ICM yang memainkan peranan penting dalam pasaran modal dan sektor kewangan negara dijangka terus berkembang dipacu oleh usaha dan kerjasama sektor awam dan swasta serta disokong oleh permintaan pelabur yang semakin meningkat. Suruhanjaya Sekuriti Malaysia telah menerbitkan Panduan Maqasid al-Syariah Pasaran Modal Islam Malaysia pada November 2023 yang merupakan sebahagian daripada usaha untuk memaju dan memudahkan pembangunan ICM. Panduan ini

RAJAH 3.10. Sukuk Global Terkumpul mengikut Negara (% bahagian)

Sumber: Bank Negara Malaysia

menggariskan enam aspirasi dan 15 prinsip berdasarkan objektif Syariah untuk ICM yang bertujuan menyelaraskan ICM dengan semangat sebenar kewangan Islam. Penerapan prinsip dan aspirasi *Maqasid al-Syariah* seperti kemanusiaan, fleksibiliti dan inovasi serta kebolehcapaian dan keterangkuman oleh industri akan meningkatkan lagi impak positif ICM kepada lebih banyak pihak berkepentingan dan ekonomi secara menyeluruh.

Melangkah ke hadapan, usaha juga ditumpukan kepada perluasan tawaran ICM bagi menyokong bidang kritikal termasuk perusahaan mikro, kecil dan sederhana (PMKS) dalam industri halal serta ekosistem Pelaburan Mampan dan Bertanggungjawab (SRI) patuh Syariah. Pelan strategik seperti Pelan Induk Pasaran Modal akan terus menggabungkan inisiatif yang disasarkan untuk menggalakkan ICM yang berdaya saing, cekap dan terangkum. Inisiatif tersebut bukan sahaja mencerminkan komitmen Malaysia untuk mencapai matlamat SDG bahkan memastikan negara kekal sebagai peneraju dalam kewangan Islam dan kewangan mampan.

Kesimpulan

Dasar monetari yang stabil terus menyokong pertumbuhan ekonomi mampan di samping mengekalkan kestabilan harga. Pada masa sama, pasaran kewangan domestik yang kekal rancak memainkan peranan berkesan bagi menyokong keperluan pembiayaan berikutan aktiviti ekonomi yang lebih kukuh. Selain itu, prestasi pasaran saham tempatan yang bertambah baik dan pemulihan nilai ringgit menunjukkan komitmen padu Kerajaan dalam meningkatkan status ekonomi negara selaras dengan aspirasi kerangka Ekonomi MADANI. Melangkah ke hadapan, asas ekonomi Malaysia yang teguh dan prospek pertumbuhan menggalakkan akan diperkukuh melalui pembaharuan struktur sedia ada dan pasaran kewangan domestik berdaya tahan demi menarik pelaburan berkualiti tinggi seterusnya menjadikan Malaysia sebagai destinasi pilihan pelabur.

Rujukan

- Bank Negara Malaysia. (2023). *Pelan Sektor Kewangan 2022 – 2026*. <https://www.bnm.gov.my/publications/fsb3>
- Bank Negara Malaysia. (2024a). *Buletin Suku Tahunan Suku Kedua 2024*. <https://www.bnm.gov.my/-/buletin-suku-tahunan-suku-kedua-2024>
- Bank Negara Malaysia. (2024b). *Global Forum on Islamic Economics and Finance: Shaping a resilient global Islamic economy through values-based reforms*. <https://www.bnm.gov.my/gfief2024>
- Bank Negara Malaysia. (2024c). *Laporan Tahunan BNM 2023*. <https://www.bnm.gov.my/publications/ar2023>
- Bank Negara Malaysia. (2024d). *Sorotan dan Statistik Bulanan Julai 2024*. <https://www.bnm.gov.my/-/sorotan-statistik-bulanan-untuk-julai-2024>
- Bank Negara Malaysia. (2024e). *Tinjauan Ekonomi dan Monetari 2023*. <https://www.bnm.gov.my/publications/emr2023>
- Bursa Malaysia. (2024a, Mei 20). *Bursa Malaysia introduces additional measures to encourage informed investing*. https://www.bursamalaysia.com/about_bursa/media_centre/bursa-malaysia-introduces-additional-measures-to-encourage-informed-investing
- Bursa Malaysia. (2024b, Jun 21). *Bursa Malaysia launches Centralised Sustainability Intelligence (CSI) solution to drive Malaysian companies' ESG excellence, for global competitiveness*. https://www.bursamalaysia.com/sites/5bb54be15f36ca0af339077a/content_entry5c11a9db758f8d31544574c6/66756010cd34aaaaddb2bad3/files/2162024_MEDIA_RELEASE_BURSA_MALAYSIA_LAUNCHES_CENTRALISED_SUSTAINABILITY_INTELLIGENCE_CSI_SOLUTION.pdf?1718968403
- Bursa Malaysia. (2024c, Julai 15). *Persatuan Remisier Bumiputera Malaysia and Bursa Malaysia collaborate to pioneer the world's first zakat index*. https://www.bursamalaysia.com/sites/5bb54be15f36ca0af339077a/content_entry5c11a9db758f8d31544574c6/6694e0a8e6414a2af1ae201f/files/150724_MEDIA_RELEASE_PRIBUMI_AND_BURSA_MALAYSIA_COLLABORATE_TO_PIONEER_THE_WORLD_S_FIRST_ZAKAT_INDEX_vf.pdf?1721032941
- Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. (2024a, Februari 5). *SC luaskan kategori pelabur sofistikated untuk kebolehcapaian pasaran yang lebih besar*. <https://www.sc.com.my/bm/sumber/siaran-akhbar-dan-pengumuman/siaran-akhbar/sc-luaskan-kategori-pelabur-sofistikated-untuk-kebolehcapaian-pasaran-yang-lebih-besar>
- Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. (2024b, Februari 6). *SC perkenal pendekatan FSA kepada pengampang maklumat*. <https://www.sc.com.my/bm/sumber/siaran-akhbar-dan-pengumuman/siaran-akhbar/sc-perkenal-pendekatan-fsa-kepada-pengampang-maklumat>
- Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. (2024c, Februari 26). *SC dan Bursa Malaysia ikrar kelulusan IPO lebih cepat untuk Pasaran Utama dan Pasaran ACE*. <https://www.sc.com.my/bm/sumber/siaran-akhbar-dan-pengumuman/siaran-akhbar/sc-dan-bursa-malaysia-ikrar-kelulusan-ipo-lebih-cepat-untuk-pasaran-utama-dan-pasaran-ace>
- Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. (2024d, Mac 29). *SC tingkatkan standard tatalaku untuk pengantara pasaran modal*. <https://www.sc.com.my/bm/sumber/siaran-akhbar-dan-pengumuman/siaran-akhbar/sc-tingkatkan-standard-tatalaku-untuk-pengantara-pasaran-modal>

- Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. (2024e, Mei 23). *SC unveils roadmap to catalyse MSME and MTC access to the Capital Market*. <https://www.sc.com.my/resources/media/media-release/sc-unveils-roadmap-to-catalyse-msme-and-mtc-access-to-the-capital-market>
- Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. (2024f, Mei 28). *Komen Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SC) mengenai pengumuman berkaitan pasaran modal di GFIEF*. <https://www.sc.com.my/bm/sumber/siaran-akhbar-dan-pengumuman/siaran-akhbar/komen-suruhanjaya-sekuriti-malaysia-sc-mengenai-pengumuman-berkaitan-pasaran-modal-di-gfief>
- Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. (2024g, Jun 13). *SC releases Practical Guide on Venture Capital and Private Equity in Malaysia*. <https://www.sc.com.my/resources/media/media-release/sc-releases-practical-guide-on-venture-capital-and-private-equity-in-malaysia>
- Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. (2024h, Julai 18). *SC keluaran panduan untuk mempengaruhi kewangan*. <https://www.sc.com.my/bm/sumber/siaran-akhbar-dan-pengumuman/siaran-akhbar/sc-keluarkan-panduan-untuk-pengaruh-kewangan>
- Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. (2024i, Ogos 19). *Garis Panduan Pengurusan Risiko Teknologi SC berkuat kuasa hari ini*. <https://www.sc.com.my/bm/sumber/siaran-akhbar-dan-pengumuman/siaran-akhbar/garis-panduan-pengurusan-risiko-teknologi-sc-berkuat-kuasa-hari-ini>

Jadual Perangkaan

SENARAI JADUAL PERANGKAAN

	No. Jadual
I. Indikator Sosioekonomi	
Perangkaan Sosioekonomi Terpilih	1.1
II. Ekonomi Antarabangsa	
Perangkaan Penting Ekonomi Negara Terpilih	2.1
III. Makro Ekonomi	
Akaun Negara	
Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi pada Harga Malar 2015	3.1
Indeks Perkhidmatan	3.2
Indeks Pengeluaran Perindustrian	3.3
Pendapatan Negara Kasar mengikut Agregat Permintaan	3.4
Indikator Penggunaan Swasta	3.5
Indikator Pelaburan Swasta	3.6
Sektor Luar	
Perdagangan Malaysia dengan Rakan Dagang Utama	3.7
Indeks Perdagangan Luar Negeri	3.8
Pengeluaran, Volum dan Nilai Eksport Komoditi Utama	3.9
Haluan Eksport Utama	3.10
Eksport Barangan Pembuatan	3.11
Sumber Import Utama	3.12
Imbangan Pembayaran	3.13
Harga	
Indeks Harga Pengguna mengikut Kawasan	3.14
Indeks Harga Pengguna mengikut Strata	3.15
Indeks Harga Pengguna mengikut Negeri	3.16
Indeks Teras	3.17
Indeks Harga Pengeluar - Pengeluaran Tempatan	3.18
Pasaran Buruh	
Tenaga Buruh	3.19
Guna Tenaga mengikut Industri	3.20
Pendaftar Aktif	3.21
Kekosongan dan Penempatan	3.22
IV. Pasaran Kewangan dan Modal	
Kadar Faedah	4.1
Kadar Pertukaran Utama	4.2
Bank Perdagangan: Pinjaman Berkumpul mengikut Tujuan dan Sektor	4.3
Kadar Hasil Bon Kerajaan dan Korporat	4.4
Bursa Malaysia: Indikator Terpilih	4.5
Bank-bank Islam: Pembiayaan Berkumpul mengikut Tujuan dan Sektor	4.6
V. Matlamat Pembangunan Lestari	
Status Matlamat Pembangunan Lestari mengikut Indikator	5.1

Akronim dan Singkatan

NPISHs	Non-profit institutions serving households
AS	Amerika Syarikat
ASEAN	Pertubuhan Negara-Negara Asia Tenggara
IMF	Tabung Kewangan Antarabangsa
KDNK	Keluaran Dalam Negeri Kasar
FBM-KLCI	Indeks Komposit Kuala Lumpur Financial Times Stock Exchange (FTSE) Bursa Malaysia
MSIC	Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia
SITC	Klasifikasi Piawaian Perdagangan Antarabangsa
PT3	Pentaksiran Tingkatan 3
PMR	Penilaian Menengah Rendah
SRP	Sijil Rendah Pelajaran
LCE	Lower Certificate of Education
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
MCE	Malaysian Certificate of Education
STPM	Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia
MHSC	Malaysian Higher School Certificate
n.a.	Tidak diperoleh
samb.	Sambungan
t.t.t.l.	Tidak terkelas di tempat lain
d.l.l	dan lain-lain

1.1. PERANGKAAN SOSIOEKONOMI TERPILIH Malaysia

Indikator	2020	2021	2022	2023 ¹⁰	2024 ¹¹
Perangkaan Demografi					
Penduduk ¹ ('000)					
Jumlah	32,447	32,576	32,698	33,402	34,059
Lelaki	16,966	17,001	17,040	17,472	17,883
Perempuan	15,481	15,576	15,658	15,930	16,176
Nisbah jantina ²	110	109	109	110	111
Kepadatan penduduk (per kilometer persegi)	98	99	99	101	103
Nisbah tanggungan (%)					
Jumlah ³	44.3	44.1	43.7	43.1	42.5
Umur muda ⁴	34.6	34.0	33.3	32.4	31.6
Umur tua ⁵	9.7	10.1	10.4	10.6	10.9
Jangkaan hayat ketika lahir ¹					
Jumlah	74.7	74.0	73.8 ¹⁰	74.8 ¹¹	n.a.
Lelaki	72.5	71.8	71.5 ¹⁰	72.5 ¹¹	n.a.
Perempuan	77.2	76.5	76.4 ¹⁰	77.4 ¹¹	n.a.
	2019	2020	2021	2022	2023
Pendidikan					
Kadar enrolmen sekolah rendah ⁶ (%)	98.1	98.2	98.3	98.7	99.1
Kadar enrolmen sekolah menengah ⁷ (%)	92.5	92.4	92.5	93.5	93.6
Enrolmen institusi pengajian tinggi ⁸	1,323,449	1,224,098	1,207,593	1,202,202	n.a.
Nisbah murid-guru					
Sekolah rendah	12.1	12.0	12.3	12.3	12.4
Sekolah menengah	11.2	11.0	11.5	11.3	11.5
Kadar literasi ⁹ (%)	96.0	96.3	97.0	97.1	97.5

¹ Tahun 2020 hingga 2023: Anggaran penduduk semasa berasaskan Banci Penduduk dan Perumahan 2020

² Bilangan lelaki bagi setiap 100 perempuan

³ Nisbah bilangan penduduk berumur 0-14 tahun dan 65 tahun dan ke atas kepada bilangan penduduk berumur 15-64 tahun

⁴ Nisbah bilangan penduduk berumur 0-14 tahun kepada bilangan penduduk berumur 15-64 tahun

⁵ Nisbah bilangan penduduk berumur 65 tahun dan ke atas kepada bilangan penduduk berumur 15-64 tahun

⁶ Peratus daripada jumlah kanak-kanak dalam umur persekolahan iaitu 6+ hingga 11+ tahun di peringkat rendah di sekolah Kerajaan dan swasta

⁷ Peratus daripada jumlah kanak-kanak dalam umur persekolahan iaitu 12+ hingga 16+ tahun di peringkat menengah di sekolah Kerajaan dan swasta

⁸ Termasuk universiti awam, institusi pengajian tinggi swasta, politeknik dan kolej komuniti

⁹ Berumur 15 tahun dan ke atas yang mempunyai pendidikan secara formal, tidak termasuk bukan warganegara Malaysia

¹⁰ Awal

¹¹ Anggaran

1.1. PERANGKAAN SOSIOEKONOMI TERPILIH (samb.)

Malaysia

Indikator	2019	2020	2021	2022	2023
Kesihatan					
Bilangan penduduk setiap doktor	482	441	420	412	406
Bilangan katil rasmi di sektor Kerajaan ¹²	46,988	48,305	49,781	49,981	51,100
Teknologi Maklumat					
Kadar penembusan telefon selular mudah alih per 100 penduduk (%)	135.4	133.6	144.0	145.3	148.7
Kadar penembusan jalur lebar mudah alih per 100 penduduk (%)	123.7	118.7	126.4	131.0	134.5
Infrastruktur					
Liputan bekalan elektrik luar bandar (% daripada unit rumah)	97.0	97.4	97.5	97.8	98.3
Indeks elektrik	119.2	114.8	117.5	124.0	126.4
	2012	2014	2016	2019	2022
Struktur Kemiskinan¹³					
Insiden kemiskinan mutlak (% daripada isi rumah)					
Jumlah	1.7	0.6	0.4	5.6	6.2
Bandar	1.0	0.3	0.2	3.8	4.5
Luar bandar	3.4	1.6	1.0	12.4	12.0
Insiden kemiskinan relatif (% daripada isi rumah)					
Jumlah	19.2	15.6	15.9	16.9	16.6
Bandar	17.9	13.7	11.1	12.8	11.9
Luar bandar	15.1	14.4	33.0	33.2	33.3

¹² Terdiri daripada hospital Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) (termasuk institusi perubatan khas) dan hospital bukan di bawah seliaan KKM (hospital universiti dan hospital angkatan tentera)

¹³ Berdasarkan tahun Penyiasatan Pendapatan Isi Rumah dan Kemudahan Asas
Mulai tahun 2019, data adalah berdasarkan kepada metodologi Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) 2019

Sumber: Jabatan Perangkaan; Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia; Kementerian Pendidikan; Kementerian Pengajian Tinggi; Kementerian Kesihatan; Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah Malaysia

2.1. PERANGKAAN PENTING EKONOMI NEGARA TERPILIH

	KDNK Benar (% pertumbuhan)	KDNK Per Kapita ¹ (USD)	Indeks Harga Pengguna (%)	Kadar Pengangguran ² (%)	Imbangan Akaun Semasa (USD bilion)	Rizab Antarabangsa Kasar (USD bilion)	Eksport ³ (USD bilion)	Import ⁴ (USD bilion)
Ekonomi Maju								
2021	5.7	57,909.9	3.1	5.6	546.3	-	17,369.5	16,935.8
2022	2.6	63,336.4	7.3	4.5	-193.9	-	19,069.8	19,231.3
2023	1.7	66,358.9	4.6	4.4	286.8	-	19,063.5	18,721.5
2024 ⁵	1.7	68,850.9	2.7	4.6	439.9	-	19,714.6	19,253.6
2025⁶	1.8	71,055.1	2.1	4.7	449.5	-	20,499.0	20,000.0
Amerika Syarikat								
2021	5.8	70,995.8	4.7	5.4	-831.4	251.6	1,754.3	2,935.3
2022	1.9	77,191.9	8.0	3.6	-971.6	242.7	2,064.3	3,371.8
2023	2.5	81,632.3	4.1	3.6	-812.7	245.2	2,019.5	3,172.5
2024 ⁵	2.6	85,372.7	2.9	4.0	-732.6	-	-	-
2025⁶	1.9	87,978.5	2.0	4.2	-758.4	-	-	-
Kawasan Euro								
2021	5.9	-	2.6	7.7	416.8	1,220.8	5,494.5	5,342.0
2022	3.4	-	8.4	6.7	-77.6	1,208.6	5,946.4	6,187.6
2023	0.5	-	5.4	6.5	289.2	1,281.7	5,913.5	5,777.6
2024 ⁵	0.9	-	2.4	6.6	368.2	-	-	-
2025⁶	1.5	-	2.1	6.4	384.4	-	-	-
Singapura								
2021	9.7	79,601.4	2.3	2.7	86.1	417.9	457.4	406.2
2022	3.8	88,428.7	6.1	2.1	89.7	289.5	515.8	514.9
2023	1.1	84,734.3	4.8	1.9	99.1	351.0	476.3	423.4
2024 ⁵	2.1	88,446.9	3.0	1.9	94.8	-	-	-
2025⁶	2.3	91,685.2	2.5	1.9	97.7	-	-	-
Republik Korea								
2021	4.3	35,125.5	2.5	3.7	85.2	463.1	644.4	615.1
2022	2.6	32,394.7	5.1	2.9	25.8	423.2	683.6	731.4
2023	1.4	33,192.1	3.6	2.7	35.5	420.1	632.2	642.6
2024 ⁵	2.5	34,165.0	2.5	3.0	50.4	-	-	-
2025⁶	2.2	35,785.1	2.0	3.1	62.9	-	-	-
Jepun								
2021	2.6	40,114.3	-0.2	2.8	196.4	1,448.1	756.0	769.0
2022	1.0	34,004.7	2.5	2.6	84.5	1,272.7	746.8	897.2
2023	1.9	33,805.9	3.3	2.6	144.7	1,336.3	717.3	785.6
2024 ⁵	0.7	33,138.2	2.2	2.5	142.6	-	-	-
2025⁶	1.0	34,921.6	2.1	2.5	149.7	-	-	-
Pasaran Baru Muncul dan Ekonomi Sedang Membangun								
2021	7.0	12,924.4	5.9	-	372.3	-	10,717.8	10,111.5
2022	4.1	14,246.7	9.8	-	648.6	-	12,369.9	11,437.6
2023	4.4	15,310.6	8.3	-	277.1	-	11,809.6	11,312.0
2024 ⁵	4.3	16,165.7	8.2	-	128.5	-	12,319.4	11,913.9
2025⁶	4.3	16,960.7	6.0	-	104.5	-	12,847.0	12,447.3

2.1. PERANGKAAAN PENTING EKONOMI NEGARA TERPILIH (samb.)

	KDNK Benar (% pertumbuhan)	KDNK Per Kapita ¹ (USD)	Indeks Harga Pengguna (%)	Kadar Pengangguran ² (%)	Imbangan Akaun Semasa (USD bilion)	Rizab Antarabangsa Kasar (USD bilion)	Eksport ³ (USD bilion)	Import ⁴ (USD bilion)
China								
2021	8.4	12,572.1	0.9	5.1	352.9	3,606.2	3,316.0	2,679.4
2022	3.0	12,642.9	2.0	5.5	401.9	3,466.8	3,544.4	2,706.5
2023	5.2	12,513.9	0.2	5.2	264.2	3,610.0	3,380.0	2,556.8
2024 ⁵	5.0	13,136.5	1.0	5.1	235.7	-	-	-
2025⁶	4.5	14,037.3	2.0	5.1	275.5	-	-	-
India								
2021	9.7	2,250.2	5.5	-	-38.7	635.3	395.4	573.1
2022	7.0	2,366.3	6.7	-	-67.0	564.7	453.4	720.4
2023	8.2	2,500.4	5.4	-	-43.1	626.3	432.0	672.7
2024 ⁵	7.0	2,730.8	4.6	-	-55.1	-	-	-
2025⁶	6.5	2,983.5	4.2	-	-69.2	-	-	-
ASEAN-5⁷								
2021	4.1	15,441.7	2.0	-	88.0	-	-	-
2022	5.5	17,270.6	4.8	-	81.4	-	-	-
2023	4.1	18,450.3	3.5	-	97.9	-	-	-
2024 ⁵	4.5	19,565.2	2.5	-	91.1	-	-	-
2025⁶	4.6	20,643.2	2.4	-	93.3	-	-	-
Indonesia								
2021	3.7	4,358.2	1.6	6.5	3.5	144.9	231.5	196.2
2022	5.3	4,799.1	4.1	5.9	13.2	137.2	292.0	237.4
2023	5.0	4,942.4	3.7	5.3	-1.6	146.4	258.9	221.9
2024 ⁵	5.0	5,271.0	2.6	5.2	-13.2	-	-	-
2025⁶	5.1	5,713.9	2.6	5.1	-20.5	-	-	-
Malaysia								
2021	3.3	11,474.1	2.5	4.6	14.5	116.9	299.3	238.2
2022	8.9	12,465.7	3.3	3.9	13.0	114.6	351.9	293.7
2023	3.6	11,966.6	2.5	3.4	6.2	113.5	312.7	265.4
2024 ⁵	4.8 – 5.3	12,205.1 ¹¹	1.5 – 2.5	3.2	4.1 ¹⁰	119.7 ⁹	211.9 ⁸	195.3 ⁸
2025⁶	4.5 – 5.5	12,952.8¹¹	2.0 – 3.5	3.1	10.5	-	334.3	306.3

¹ Berdasarkan harga semasa dalam USD kecuali Ekonomi Maju, Pasaran Baru Muncul dan Ekonomi Sedang Membangun serta ASEAN-5 (Pariti Kuasa Beli (PPP) dolar setiap orang)

² Komposit bagi kumpulan negara ialah purata kadar pengangguran negara diwajibkan mengikut jumlah tenaga buruh di negara berkenaan

³ Berdasarkan Eksport Barangan sahaja kecuali Ekonomi Maju, Pasaran Baru Muncul dan Ekonomi Sedang Membangun serta ASEAN-5 (Eksport Barangan dan Perkhidmatan)

⁴ Berdasarkan Import Barangan sahaja kecuali Ekonomi Maju, Pasaran Baru Muncul dan Ekonomi Sedang Membangun serta ASEAN-5 (Import Barangan dan Perkhidmatan)

⁵ Anggaran

⁶ Unjuran

⁷ Indonesia, Malaysia, Filipina, Thailand dan Viet Nam

⁸ Januari hingga Ogos 2024

⁹ Setakat 30 September 2024

¹⁰ Januari hingga Jun 2024

¹¹ Kadar USD adalah purata bagi tempoh Januari hingga Ogos 2024 pada RM4.6829/USD. Data diperoleh daripada Buletin Statistik Bulanan BNM (Ogos 2024)

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF), World Economic Outlook (April dan Julai 2024); IMF Database; World Trade Organization Trade Statistics; Jabatan Perangkaan; Bank Negara Malaysia dan Kementerian Kewangan Malaysia

3.1. KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT JENIS AKTIVITI EKONOMI

pada harga malar 2015, Malaysia
RM juta

Jenis Aktiviti Ekonomi	2021	2022	2023 ²	2024 ³	2025 ⁴
Pertanian	98,843 (-0.3)	100,082 (1.3)	100,812 (0.7)	102,780 (2.0)	104,769 (1.9)
Perlombongan dan pengkuarian	93,717 (0.9)	97,001 (3.5)	97,513 (0.5)	99,706 (2.2)	98,671 (-1.0)
Pembuatan	336,724 (9.5)	364,124 (8.1)	366,694 (0.7)	381,881 (4.1)	399,089 (4.5)
Pembinaan	50,839 (-5.2)	53,426 (5.1)	56,659 (6.1)	64,672 (14.1)	70,770 (9.4)
Perkhidmatan	795,116 (2.2)	882,723 (11.0)	927,904 (5.1)	976,966 (5.3)	1,030,826 (5.5)
Utiliti	39,021 (2.8)	40,358 (3.4)	41,411 (2.6)	43,209 (4.3)	45,772 (5.9)
Perdagangan borong dan runcit	233,686 (2.2)	265,813 (13.7)	281,372 (5.9)	293,007 (4.1)	306,872 (4.7)
Makanan & minuman dan penginapan	32,622 (-10.7)	43,927 (34.7)	47,305 (7.7)	50,042 (5.8)	53,155 (6.2)
Pengangkutan dan penyimpanan	42,603 (1.2)	55,148 (29.4)	62,782 (13.8)	69,426 (10.6)	76,626 (10.4)
Maklumat dan komunikasi	94,600 (6.1)	99,283 (5.0)	102,828 (3.6)	105,988 (3.1)	108,775 (2.6)
Kewangan dan insurans	105,772 (10.1)	106,631 (0.8)	104,188 (-2.3)	110,078 (5.7)	115,271 (4.7)
Hartanah dan perkhidmatan perniagaan	53,420 (-9.1)	65,558 (22.7)	71,264 (8.7)	77,367 (8.6)	82,251 (6.3)
Perkhidmatan lain ¹	61,910 (-3.0)	68,570 (10.8)	72,886 (6.3)	76,807 (5.4)	80,972 (5.4)
Perkhidmatan kerajaan	131,482 (5.4)	137,435 (4.5)	143,868 (4.7)	151,042 (5.0)	161,132 (6.7)
(+) Duti import	15,642 (1.9)	16,784 (7.3)	18,392 (9.6)	19,076 (3.7)	19,916 (4.4)
KDNK pada harga pembeli	1,390,882 (3.3)	1,514,139 (8.9)	1,567,974 (3.6)	1,645,080 (4.8 - 5.3)	1,724,041 (4.5 - 5.5)

¹ Kediaman yang didiami oleh pemilik, perkhidmatan kemasyarakatan, sosial dan persendirian, perkhidmatan swasta tanpa keuntungan kepada isi rumah dan perkhidmatan domestik bagi isi rumah

² Awalan

³ Anggaran

⁴ Unjuran

Nota: Angka dalam kurungan ialah peratus perubahan tahunan

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan Malaysia

3.2. INDEKS PERKHIDMATAN

2015 = 100, Malaysia

	Wajaran (%)	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
		Perubahan Tahunan (%)				
Perkhidmatan	100.0	-7.9	1.6	14.4	5.6	5.6
Perdagangan borong & runcit, makanan & minuman dan penginapan	45.2	-9.6	0.5	17.2	5.9	4.5
Perdagangan borong dan runcit	37.9	-6.1	2.3	14.3	5.6	4.3
Makanan dan minuman	5.7	-20.4	-8.3	24.3	2.5	3.9
Penginapan	1.6	-49.8	-25.2	140.7	26.2	12.2
Perkhidmatan peniagaan dan kewangan	26.8	-4.0	2.6	9.3	2.9	6.9
Kewangan dan insurans	16.0	2.6	9.9	1.0	-1.7	5.4
Profesional, saintifik & teknikal dan pentadbiran & khidmat sokongan	7.2	-10.3	-6.7	22.2	11.1	8.5
Hartanah	3.6	-17.9	-12.8	31.1	6.5	10.3
Maklumat & komunikasi dan pengangkutan & penyimpanan	21.9	-5.4	5.0	14.1	7.2	6.0
Maklumat dan komunikasi	12.9	5.7	6.5	5.1	3.6	3.0
Pengangkutan dan penyimpanan	9.0	-22.5	1.8	33.7	13.6	10.8
Perkhidmatan lain	6.1	-21.8	-8.7	19.7	9.7	7.1
Kesenian, hiburan & rekreasi dan perkhidmatan persendirian & lain-lain aktiviti	2.6	-41.3	-28.1	52.9	10.9	4.7
Pendidikan swasta	1.9	-7.5	-5.6	7.3	7.5	7.6
Kesihatan swasta	1.6	-6.7	7.6	9.5	10.8	8.9

¹ Januari hingga Jun 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.3. INDEKS PENGELUARAN PERINDUSTRIAN

2015 = 100, Malaysia

Subsektor	Wajaran (%)	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
		Perubahan Tahunan (%)				
Jumlah Pengeluaran Perindustrian	100.00	-4.1	7.4	6.9	0.7	4.1
Perlombongan	25.14	-8.9	1.5	2.9	0.2	2.9
Elektrik	6.61	-3.5	2.5	4.5	2.0	7.1
Pembuatan	68.25	-2.7	9.5	8.2	0.7	4.1
Industri berorientasikan eksport	45.82	-0.7	11.6	7.0	-1.1	3.1
Pembuatan minyak dan lemak daripada sayuran dan haiwan	3.71	-3.9	-8.4	-1.8	4.4	1.6
Pembuatan tekstil	0.58	-13.2	13.3	4.3	-4.7	3.9
Pembuatan pakaian	0.60	-11.4	1.6	2.1	4.6	2.2
Pembuatan kayu dan produk kayu dan gabus, kecuali perabot; pembuatan bagi artikel jerami dan bahan-bahan anyaman	1.44	-12.1	9.2	6.7	-4.5	2.7
Pembuatan kok dan produk petroleum bertapis	9.36	-10.6	11.6	6.3	-1.6	3.5
Pembuatan kimia dan produk kimia	6.37	-7.1	9.4	4.1	4.2	2.1
Pembuatan produk getah	2.22	48.9	23.2	-16.9	-7.1	6.8
Pembuatan produk plastik	2.26	2.1	12.1	2.8	-2.9	4.8
Pembuatan komputer, produk elektronik dan optikal	13.89	2.5	15.6	16.0	-2.0	2.9
Pembuatan kelengkapan elektrik	2.20	0.9	12.2	9.7	-0.8	-1.0
Pembuatan jentera dan peralatan t.t.t.l.	2.14	1.1	11.6	7.0	-0.4	3.8
Pembuatan perabot	1.04	-7.0	-3.7	9.5	-4.6	8.2
Industri berorientasikan domestik	22.44	-6.6	5.0	10.9	4.9	6.2
Pembuatan produk prosesan makanan	3.68	4.9	10.1	8.7	5.8	4.7
Pembuatan minuman	0.65	-14.5	9.9	13.3	1.8	6.0
Pembuatan produk tembakau	0.52	-16.0	-12.4	22.1	13.9	10.6
Pembuatan produk kulit dan barangan berkaitan	0.15	-17.9	11.5	25.6	7.7	4.6
Pembuatan kertas dan produk kertas	1.15	-2.9	14.9	7.5	4.1	4.0
Percetakan dan penerbitan semula media rakaman	0.93	-5.1	3.1	6.8	6.1	7.9
Pembuatan produk farmaseutikal asas, kimia perubatan dan botani	0.38	14.5	15.7	6.1	-0.7	6.3
Pembuatan produk galian bukan logam lain	2.97	-14.3	1.0	9.1	4.5	8.5
Pembuatan logam asas	2.35	-4.8	2.8	6.8	3.0	5.2
Pembuatan produk logam yang direka, kecuali mesin dan kelengkapan	3.79	-15.5	6.3	7.1	7.1	10.4
Pembuatan kenderaan bermotor, treler dan semi treler	3.17	-1.7	0.8	25.6	4.5	3.8
Pembuatan kelengkapan pengangkutan lain	1.19	-13.2	2.8	7.0	2.7	4.4
Pembuatan lain	0.74	-7.6	2.6	9.9	2.7	3.9
Membaiki dan pemasangan jentera dan kelengkapan	0.76	-8.5	-0.1	10.2	4.9	5.9

¹ Januari hingga Julai 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.4. PENDAPATAN NEGARA KASAR MENGIKUT AGREGAT PERMINTAAN

Malaysia
RM juta

Jenis Perbelanjaan	2021	2022	2023 ³	2024 ⁴	2025 ⁵
Harga Semasa					
A. Perbelanjaan penggunaan akhir					
Awam	195,707	207,872	217,824	228,671	243,238
Swasta	898,359	1,033,418	1,102,511	1,184,843	1,293,070
B. Pembentukan modal tetap kasar					
Awam ¹	67,186	72,437	80,022	89,256	96,151
Swasta	231,517	254,237	270,711	306,267	343,418
C. Perubahan inventori dan barangan berharga ²	43,958	96,868	58,878	42,864	-2,205
D. Eksport barangan dan perkhidmatan	1,093,895	1,378,618	1,250,183	1,383,792	1,454,847
E. Import barangan dan perkhidmatan	981,922	1,249,547	1,157,224	1,289,057	1,346,087
F. Keluaran Dalam Negeri Kasar pada harga pembeli (A+B+C+D-E)	1,548,701	1,793,903	1,822,904	1,946,636	2,082,431
G. Imbangan pendapatan primer	-42,153	-56,943	-52,921	-48,750	-56,512
H. Pendapatan Negara Kasar (F+G)	1,506,548	1,736,960	1,769,983	1,897,886	2,025,919
Harga Malar 2015					
A. Perbelanjaan penggunaan akhir					
Awam	190,210	199,922	206,556	213,739	221,895
Swasta	817,103	909,562	951,892	1,004,653	1,064,095
B. Pembentukan modal tetap kasar					
Awam ¹	62,740	66,096	71,773	78,474	82,349
Swasta	216,502	232,110	242,734	269,580	293,651
C. Perubahan inventori dan barangan berharga ²	20,749	24,106	25,991	9,188	-11,335
D. Eksport barangan dan perkhidmatan	984,094	1,126,873	1,035,882	1,117,091	1,159,701
E. Import barangan dan perkhidmatan	900,516	1,044,529	966,855	1,047,645	1,086,314
F. Keluaran Dalam Negeri Kasar pada harga pembeli (A+B+C+D-E)	1,390,882	1,514,139	1,567,974	1,645,080	1,724,041
G. Imbangan pendapatan primer	-20,867	-30,105	-24,899	-22,535	-25,592
H. Pendapatan Negara Kasar (F+G)	1,370,015	1,484,034	1,543,076	1,622,546	1,698,450

¹ Termasuk pelaburan oleh syarikat awam

² Termasuk perbezaan perangkaan hasil daripada pengimbangan

³ Awalan

⁴ Anggaran

⁵ Unjuran

Sumber: Jabatan Perangkaan dan Kementerian Kewangan, Malaysia

3.5. INDIKATOR PENGGUNAAN SWASTA Malaysia

Indikator	2020	2021	2022	2023	2024
Import barangan penggunaan ¹ (RM juta)	74,134	83,893	104,017	104,118	78,643 ²
Bursa Malaysia (akhir tempoh)					
FBM-KLCI	1,627.21	1,567.53	1,495.49	1,454.66	1,678.80 ³
Permodalan pasaran (RM bilion)	1,817.29	1,789.20	1,736.21	1,796.41	2,035.63 ³
Bilangan jualan (unit)					
Kereta penumpang	479,647	452,486	641,773	719,160	488,277 ²
Motosikal	498,327	497,262	680,749	541,703	371,448 ²
Pengeluaran televisyen ('000 unit)	12,229	15,072	15,978	13,583	7,862 ⁴
Baki kad kredit terkumpul (RM juta, akhir tempoh)	36,056	35,982	41,310	45,785	46,389 ³
Kredit penggunaan sistem perbankan (RM juta, akhir tempoh)	305,039	311,319	332,123	360,688	376,211 ³

¹ Merujuk kepada import mengikut kategori ekonomi umum yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia

² Januari hingga Ogos 2024

³ Akhir Ogos 2024

⁴ Januari hingga Julai 2024

Sumber: Bank Negara Malaysia, Bursa Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia, Persatuan Automotif Malaysia dan Persatuan Pemasang & Pengedar Motosikal dan Skuter Malaysia

3.6. INDIKATOR PELABURAN SWASTA
Malaysia

Indikator	2020	2021	2022	2023	2024
Import (RM juta)					
Barangan modal ¹	90,733	103,823	120,231	128,743	106,995 ³
Barangan perantaraan ¹	429,190	545,801	706,551	620,607	503,152 ³
Pengeluaran pinjaman oleh sistem perbankan (RM juta)					
Pembuatan	253,200	378,570	490,590	439,727	301,426 ³
Pembinaan	77,782	110,379	149,330	175,867	107,802 ³
Pinjaman perumahan (RM juta, akhir tempoh)					
Kerajaan ²	89,980	96,602	102,871	109,064	112,759 ⁴
Sistem perbankan	647,883	689,234	736,928	790,694	827,567 ⁵
Pengeluaran barangan pembinaan					
Bumbung genting simen ('000 unit)	47,874	37,054	39,760	42,152	23,967 ⁶
Konkrit campuran siap ('000 meter padu)	34,841	35,425	37,696	39,836	23,569 ⁶
Bar dan batang besi dan keluli ('000 tan metrik)	1,296	708	931	1,159	731 ⁶
Jualan kenderaan perdagangan (unit)	48,543	56,397	78,885	80,571	45,024 ³

¹ Merujuk kepada import mengikut kategori ekonomi umum yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia

² Berdasarkan amaun prinsipal

³ Januari hingga Ogos 2024

⁴ Akhir Julai 2024

⁵ Akhir Ogos 2024

⁶ Januari hingga Julai 2024

Sumber: Bank Negara Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia, Persatuan Automotif Malaysia dan Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam

3.7. PERDAGANGAN MALAYSIA DENGAN RAKAN DAGANG UTAMA

RM juta

		2020	2021	2022	2023		2024 ¹	
		RM juta	RM juta	RM juta	RM juta	bahagian (%)	RM juta	bahagian (%)
Jumlah	Jumlah dagangan	1,784,308	2,228,366	2,843,821	2,637,243	100.0	1,904,540	100.0
	Eksport	983,827	1,241,022	1,550,009	1,426,199	54.1	991,357	52.1
	Import	800,481	987,344	1,293,811	1,211,044	45.9	913,183	47.9
	Bersih	183,345	253,678	256,198	215,155	-	78,174	-
China	Jumlah dagangan	331,440	421,491	486,381	450,012	100.0	317,744	100.0
	Eksport	159,223	192,475	210,554	191,885	42.6	120,976	38.1
	Import	172,217	229,016	275,826	258,127	57.4	196,768	61.9
	Bersih	-12,994	-36,541	-65,272	-66,241	-	-75,792	-
Singapura	Jumlah dagangan	215,824	267,607	367,524	363,021	100.0	264,774	100.0
	Eksport	142,146	173,974	232,484	219,295	60.4	153,211	57.9
	Import	73,678	93,633	135,040	143,726	39.6	111,562	42.1
	Bersih	68,467	80,341	97,444	75,569	-	41,649	-
Amerika Syarikat	Jumlah dagangan	178,785	216,971	267,629	250,123	100.0	207,377	100.0
	Eksport	109,080	142,244	167,208	161,272	64.5	124,345	60.0
	Import	69,705	74,727	100,421	88,850	35.5	83,033	40.0
	Bersih	39,376	67,517	66,788	72,422	-	41,312	-
Jepun	Jumlah dagangan	124,142	149,759	181,734	156,747	100.0	104,554	100.0
	Eksport	62,561	75,816	98,658	85,830	54.8	56,071	53.6
	Import	61,581	73,942	83,076	70,917	45.2	48,483	46.4
	Bersih	981	1,874	15,582	14,913	-	7,588	-
Taiwan	Jumlah dagangan	91,907	115,828	157,748	127,173	100.0	113,795	100.0
	Eksport	33,874	40,625	51,745	43,377	34.1	41,632	36.6
	Import	58,033	75,203	106,003	83,795	65.9	72,163	63.4
	Bersih	-24,160	-34,579	-54,258	-40,418	-	-30,531	-
Indonesia	Jumlah dagangan	66,283	95,307	129,704	111,211	100.0	77,201	100.0
	Eksport	29,589	39,180	55,736	50,910	45.8	36,747	47.6
	Import	36,694	56,127	73,968	60,301	54.2	40,454	52.4
	Bersih	-7,106	-16,947	-18,232	-9,391	-	-3,707	-
Thailand	Jumlah dagangan	79,640	97,546	121,959	113,370	100.0	77,045	100.0
	Eksport	45,339	52,162	65,774	58,913	52.0	39,497	51.3
	Import	34,300	45,383	56,186	54,457	48.0	37,548	48.7
	Bersih	11,039	6,779	9,588	4,455	-	1,950	-
Republik Korea	Jumlah dagangan	80,826	88,308	114,093	111,684	100.0	72,495	100.0
	Eksport	34,714	38,224	54,906	56,387	50.5	35,623	49.1
	Import	46,113	50,084	59,187	55,298	49.5	36,871	50.9
	Bersih	-11,399	-11,860	-4,280	1,089	-	-1,248	-
Hong Kong	Jumlah dagangan	82,363	94,343	113,271	105,086	100.0	66,191	100.0
	Eksport	68,167	76,706	95,671	89,836	85.5	55,087	83.2
	Import	14,196	17,637	17,601	15,250	14.5	11,104	16.8
	Bersih	53,971	59,069	78,070	74,586	-	43,982	-
Australia	Jumlah dagangan	44,046	57,041	88,728	84,638	100.0	56,737	100.0
	Eksport	24,359	34,479	48,091	49,899	59.0	33,131	58.4
	Import	19,687	22,562	40,637	34,739	41.0	23,606	41.6
	Bersih	4,672	11,917	7,453	15,160	-	9,525	-

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

3.8. INDEKS PERDAGANGAN LUAR NEGERI

2010 = 100, Malaysia

Seksyen Barangan	Wajaran ¹ (%)	2020	2021	2022	2023	2024 ²
		Perubahan Tahunan (%)				
Indeks Nilai Seunit bagi Eksport						
Jumlah	100.0	-2.5	10.2	17.2	-1.1	5.3
Makanan	3.5	3.4	3.8	4.3	6.2	9.7
Minuman dan tembakau	0.6	3.5	3.5	4.4	4.2	5.4
Bahan-bahan mentah tidak boleh dimakan	2.7	-0.6	7.2	2.9	0.6	5.8
Bahan api galian, pelincir, dll.	16.1	-24.9	34.2	60.0	-8.8	14.6
Minyak dan lemak binatang dan sayur-sayuran	6.0	22.5	48.1	18.6	-29.6	-5.7
Bahan kimia	7.8	0.5	6.3	7.7	0.6	2.2
Barang-barang keluaran kilang	9.7	-1.1	5.1	4.5	-0.3	-0.3
Jentera dan kelengkapan pengangkutan	42.3	1.1	1.8	10.3	7.5	2.6
Pelbagai barang keluaran kilang	10.9	0.7	1.8	1.0	1.0	3.7
Pelbagai urus niaga dan barangan	0.4	-8.2	11.4	78.4	60.0	58.8
Indeks Nilai Seunit bagi Import						
Jumlah	100.0	-3.0	3.9	10.0	-0.9	1.3
Makanan	6.8	2.3	2.3	2.8	3.0	1.8
Minuman dan tembakau	0.6	1.7	1.6	1.1	1.3	1.7
Bahan-bahan mentah tidak boleh dimakan	3.3	0.4	10.7	1.3	-2.3	-1.1
Bahan api galian, pelincir, dll.	12.9	-27.0	25.8	56.3	-7.0	6.0
Minyak dan lemak binatang dan sayur-sayuran	1.1	15.1	48.5	44.6	-5.4	8.6
Bahan kimia	10.5	-0.6	2.6	0.5	-2.6	-1.8
Barang-barang keluaran kilang	13.4	-0.3	4.6	1.9	-1.1	-0.8
Jentera dan kelengkapan pengangkutan	41.8	-0.9	-1.3	4.8	1.0	0.9
Pelbagai barang keluaran kilang	7.6	-0.1	0.2	2.4	1.8	1.5
Pelbagai urus niaga dan barangan	2.0	23.6	2.6	4.8	3.6	12.7

¹ Wajaran berdasarkan nilai import dan eksport barang dagangan Malaysia tahun 2015

² Perubahan tahunan dikira berdasarkan indeks nilai seunit bagi tempoh Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.9. PENGELUARAN, VOLUM DAN NILAI EKSPORT KOMODITI UTAMA Malaysia

Komoditi Utama	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
Minyak sawit					
Pengeluaran ('000 tan)	19,141	18,116	18,453	18,552	12,611
Volum ('000 tan)	16,214	14,835	14,905	14,260	9,710
Nilai (RM juta)	45,647	64,615	82,480	59,450	41,100
Getah asli					
Pengeluaran ('000 tan)	515	470	377	348	202 ²
Volum ('000 tan)	565	653	621	579	401
Nilai (RM juta)	3,286	4,568	4,592	3,714	3,036
Petroleum mentah					
Volum ('000 tan)	13,095	8,901	8,921	9,309	5,966
Nilai (RM juta)	18,843	18,372	31,847	28,733	19,178
Gas asli cecair (LNG)					
Volum ('000 tan)	24,083	24,697	27,316	26,863	17,927
Nilai (RM juta)	29,868	38,193	68,002	60,231	39,962

¹ Januari hingga Ogos 2024

² Januari hingga Julai 2024

Sumber: Bank Negara Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

3.10. HALUAN EKSPORT UTAMA

Malaysia

Eksport	2020			2021		
	'000 tan	RM juta	bahagian (%)	'000 tan	RM juta	bahagian (%)
Elektrik dan elektronik (E&E)						
Jumlah		386,292	100.0		455,953	100.0
Singapura		69,832	18.1		85,869	18.8
Amerika Syarikat		52,857	13.7		66,494	14.6
China		53,901	14.0		59,671	13.1
Hong Kong		57,537	14.9		65,774	14.4
Kesatuan Eropah		38,324	9.9		41,882	9.2
Bukan E&E						
Jumlah		463,206	100.0		612,478	100.0
Singapura		64,350	13.9		79,258	12.9
China		82,859	17.9		101,825	16.6
Amerika Syarikat		53,562	11.6		72,825	11.9
Kesatuan Eropah		36,752	7.9		49,598	8.1
Indonesia		25,015	5.4		34,722	5.7
Minyak sawit						
Jumlah	16,214	45,647	100.0	14,835	64,615	100.0
India	2,602	7,149	15.7	3,440	15,285	23.7
China	2,600	6,961	15.2	1,769	7,029	10.9
Kesatuan Eropah	1,827	5,224	11.4	1,421	6,181	9.6
Turkiye	619	1,779	3.9	688	3,048	4.7
Kenya	514	1,448	3.2	835	3,450	5.3
Getah asli						
Jumlah	565	3,286	100.0	653	4,568	100.0
China	293	1,640	49.9	316	2,132	46.7
Kesatuan Eropah	108	655	19.9	124	919	20.1
Emiriah Arab Bersatu	27	156	4.7	37	247	5.4
Amerika Syarikat	19	113	3.4	39	284	6.2
India	13	73	2.2	23	156	3.4
Petroleum mentah						
Jumlah	13,095	18,843	100.0	8,901	18,372	100.0
Australia	3,219	5,060	26.9	2,823	5,796	31.5
Thailand	2,030	2,911	15.4	1,725	3,572	19.4
India	2,780	3,832	20.3	1,369	2,723	14.8
Jepun	1,318	1,981	10.5	1,158	2,494	13.6
Brunei	282	334	1.8	744	1,629	8.9
Gas asli cecair (LNG)						
Jumlah	24,083	29,868	100.0	24,697	38,193	100.0
Jepun	10,638	14,070	47.1	10,277	16,413	43.0
China	6,003	6,812	22.8	8,433	12,929	33.9
Republik Korea	5,107	6,207	20.8	4,186	6,150	16.1
Thailand	1,130	1,434	4.8	1086	1648	4.3
Taiwan	664	932	3.1	372	529	1.4

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

2022			2023			2024 ¹		
'000 tan	RM juta	bahagian (%)	'000 tan	RM juta	bahagian (%)	'000 tan	RM juta	bahagian (%)
	592,956	100.0		575,455	100.0		383,764	100.0
	115,275	19.4		106,523	18.5		73,327	19.1
	96,023	16.2		101,286	17.6		73,420	19.1
	81,097	13.7		76,675	13.3		42,094	11.0
	79,087	13.3		74,010	12.9		44,966	11.7
	52,021	8.8		52,578	9.1		33,763	8.8
	711,713	100.0		640,828	100.0		464,070	100.0
	105,751	14.9		100,374	15.7		71,052	15.3
	89,647	12.6		81,267	12.7		57,054	12.3
	68,453	9.6		57,803	9.0		48,531	10.5
	59,850	8.4		50,425	7.9		35,475	7.6
	49,975	7.0		43,759	6.8		32,144	6.9
14,905	82,480	100.0	9,426	38,455	100.0	9,710	41,100	100.0
	2,913	18.6		2,767	28.0		1,938	18.9
	1,694	10.2		1,297	13.1		786	7.7
	1,229	8.5		933	11.1		713	8.2
	767	5.2		838	9.0		449	4.7
	762	4.9		860	8.8		642	6.3
621	4,592	100.0	579	3,714	100.0	401	3,036	100.0
	286	45.2		279	47.1		156	37.3
	112	18.8		94	17.1		69	18.6
	52	8.1		57	9.9		40	9.8
	34	5.5		16	2.7		23	5.8
	25	3.9		29	4.8		34	8.3
8,921	31,847	100.0	9,309	28,733	100.0	5,966	19,178	100.0
	2,343	26.5		2,022	21.7		1,165	20.2
	2,089	22.9		2,615	28.2		1,777	30.1
	1,507	16.6		702	7.2		688	11.3
	1,341	14.5		2,012	21.5		1,226	19.9
	1,035	12.2		1,203	13.1		703	11.6
27,316	68,002	100.0	26,863	60,231	100.0	17,927	39,962	100.0
	11,777	44.9		10,433	42.9		6,980	42.8
	7,489	26.5		7,437	25.1		5,541	27.2
	5,361	18.4		6,322	23.0		3,451	19.6
	1,893	6.6		1,785	6.0		1,330	7.0
	374	1.8		616	2.1		607	3.4

3.11. EKSPORT BARANGAN PEMBUATAN

Malaysia

RM juta

	2020	2021	2022	2023	2024 ²	
						bahagian (%)
Produk elektrik dan elektronik (E&E)	386,292	455,953	592,956	575,455	383,764	45.3
Produk petroleum	61,889	96,206	161,205	143,494	90,938	10.7
Kimia dan produk kimia	50,736	70,683	80,579	71,454	49,218	5.8
Pembuatan barangan logam	36,830	61,557	63,551	56,323	41,605	4.9
Jentera, kelengkapan dan peralatan	39,446	49,922	60,409	57,250	45,127	5.3
Barangan optik dan saintifik	42,220	46,928	56,632	54,575	39,521	4.7
Produk pembuatan berasaskan minyak sawit	21,006	32,704	41,385	31,212	23,351	2.8
Produk besi dan keluli	23,552	29,409	33,827	30,478	23,447	2.8
Produk getah	44,302	64,615	28,790	21,337	16,974	2.0
Barangan makanan diproses	21,283	24,600	28,414	30,304	22,717	2.7
Kelengkapan pengangkutan	18,460	15,914	18,988	17,500	12,471	1.5
Produk kayu	16,084	16,555	18,096	14,866	10,257	1.2
Tekstil, pakaian dan kasut	13,951	15,827	17,341	16,019	11,779	1.4
Barangan pembuatan plastik	13,187	15,971	17,262	16,041	11,588	1.4
Produk galian bukan logam	8,346	10,572	11,945	12,469	8,403	1.0
Produk kertas dan pulpa	6,363	8,516	9,948	11,594	9,451	1.1
Barang kemas	4,157	5,804	7,395	7,708	5,993	0.7
Minuman dan tembakau	2,593	2,495	2,757	3,105	2,008	0.2
Produk pembuatan lain ¹	38,801	44,201	53,190	45,101	39,222	4.6
Total	849,498	1,068,431	1,304,668	1,216,283	847,833	100.0

¹ Termasuk bahan makanan untuk binatang, bahan bercetak, pelbagai barang pembuatan dan lain-lain

² Januari hingga Ogos 2024

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.12. SUMBER IMPORT UTAMA

Malaysia

RM juta

Import	2020		2021		2022		2023		2024 ¹	
		bahagian (%)		bahagian (%)		bahagian (%)		bahagian (%)		bahagian (%)
Produk elektrik dan elektronik (E&E)										
Jumlah	253,000	100.0	314,546	100.0	393,474	100.0	355,945	100.0	291,669	100.0
China	68,025	26.9	91,244	29.0	110,095	28.0	100,589	28.3	78,323	26.9
Taiwan	42,649	16.9	51,815	16.5	76,704	19.5	62,710	17.6	57,032	19.6
Singapura	27,000	12.0	27,224	10.4	38,372	9.8	47,336	13.3	40,413	13.9
Kimia dan produk kimia										
Jumlah	74,296	100.0	96,551	100.0	115,514	100.0	104,426	100.0	71,486	100.0
China	13,882	18.7	21,718	22.5	28,611	24.8	24,940	23.9	16,631	23.3
Kesatuan Eropah	9,540	12.8	12,175	12.6	12,982	11.2	12,513	12.0	8,738	12.2
Singapura	6,705	9.0	8,971	9.3	9,704	8.4	10,972	10.5	9,081	12.7
Produk petroleum										
Jumlah	60,007	100.0	89,546	100.0	145,639	100.0	137,935	100.0	90,859	100.0
Singapura	17,453	29.1	26,759	29.9	51,051	35.1	44,257	32.1	30,182	33.2
China	7,643	12.7	12,400	13.8	18,356	12.6	19,731	14.3	10,162	11.2
Republik Korea	6,157	10.3	11,181	12.5	16,693	11.5	15,646	11.3	10,426	11.5
Jentera, kelengkapan dan peralatan										
Jumlah	60,129	100.0	68,638	100.0	89,381	100.0	89,210	100.0	74,870	100.0
China	19,126	31.8	23,944	34.9	30,546	34.2	27,855	31.2	23,805	31.8
Kesatuan Eropah	9,435	15.7	9,102	13.3	10,949	12.2	12,346	13.8	8,881	11.9
Jepun	7,031	11.7	7,972	11.6	10,248	11.5	10,381	11.6	7,887	10.5
Pembuatan barangan logam										
Jumlah	47,024	100.0	54,216	100.0	63,853	100.0	64,817	100.0	48,672	100.0
China	9,881	21.0	14,271	26.3	16,151	25.3	15,632	24.1	12,174	25.0
Amerika Syarikat	4,491	9.5	6,177	11.4	7,678	12.0	8,714	13.4	6,780	13.9
India	7,020	14.9	2,075	3.8	3,049	4.8	5,375	8.3	2,255	4.6

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

3.13. IMBANGAN PEMBAYARAN

Malaysia

RM juta

Komponen	2020			2021		
	Kredit (+)	Debit (-)	Bersih	Kredit (+)	Debit (-)	Bersih
Imbangan barangan dan perkhidmatan	873,477	783,152	90,325	1,093,895	981,922	111,973
Barangan	780,511	643,024	137,486	1,005,841	828,206	177,634
Perkhidmatan	92,967	140,128	-47,161	88,054	153,716	-65,661
Pengangkutan	13,786	41,213	-27,427	16,474	48,337	-31,863
Perjalanan	12,503	20,071	-7,569	323	15,180	-14,857
Perkhidmatan lain	66,678	78,844	-12,165	71,258	90,199	-18,941
Pendapatan primer	53,124	81,645	-28,520	97,698	139,851	-42,153
Pampasan pekerja	5,991	14,052	-8,061	6,433	13,092	-6,659
Pendapatan pelaburan	47,133	67,592	-20,459	91,265	126,759	-35,494
Pendapatan sekunder	27,185	29,899	-2,714	20,504	30,146	-9,642
Imbangan akaun semasa	953,787	894,696	59,091	1,212,097	1,151,919	60,178
% daripada Pendapatan Negara Kasar			4.3			4.0
Akaun modal			-419			-469
Akaun kewangan			-77,396			16,242
Pelaburan langsung			3,111			31,065
Aset			-13,808			-53,200
Liabiliti			16,919			84,265
Pelaburan portfolio			-49,584			18,802
Derivatif kewangan			407			-2,250
Pelaburan lain			-31,330			-31,375
Imbangan akaun modal dan kewangan			-77,816			15,774
Kesilapan dan ketinggalan bersih			-572			-30,266
Imbangan keseluruhan			-19,297			45,686

¹ Januari hingga Jun 2024

Nota: Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

2022			2023			2024 ¹		
Kredit (+)	Debit (-)	Bersih	Kredit (+)	Debit (-)	Bersih	Kredit (+)	Debit (-)	Bersih
1,378,618	1,249,547	129,071	1,250,183	1,157,224	92,959	664,837	620,453	44,384
1,237,226	1,049,951	187,275	1,055,187	919,030	136,157	550,288	493,710	56,578
141,392	199,596	-58,204	194,995	238,194	-43,199	114,549	126,744	-12,195
26,569	60,763	-34,194	30,826	62,256	-31,430	16,997	32,256	-15,259
28,696	29,884	-1,188	68,037	50,903	17,134	43,754	28,930	14,824
86,127	108,949	-22,822	96,132	125,035	-28,903	53,799	65,558	-11,759
93,156	150,099	-56,943	90,074	142,996	-52,921	52,435	76,788	-24,352
7,116	14,455	-7,339	7,766	15,903	-8,136	3,803	8,674	-4,870
86,040	135,644	-49,603	82,308	127,093	-44,785	48,632	68,114	-19,482
22,958	37,863	-14,905	33,279	45,113	-11,835	21,794	22,627	-833
1,494,731	1,437,509	57,223	1,373,535	1,345,333	28,203	739,067	719,868	19,198
		3.3			1.6			2.1
		-454			-262			22
		8,533			-15,460			-1,590
		12,593			-180			-2,267
		-53,603			-36,287			-31,992
		66,196			36,108			29,725
		-50,114			-36,355			-45,391
		-2,212			-3,879			658
		48,267			24,953			45,410
		8,079			-15,722			-1,567
		-11,943			-32,981			-10,263
		53,359			-20,500			7,367

3.14. INDEKS HARGA PENGGUNA MENGIKUT KAWASAN
2010 = 100, Malaysia

Kumpulan	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
	Perubahan Tahunan (%)				
Malaysia					
Jumlah	-1.2	2.5	3.3	2.5	1.8
Makanan dan minuman	1.3	1.7	5.8	4.8	1.8
Minuman alkohol dan tembakau	0.3	0.5	0.5	0.6	0.6
Pakaian dan kasut	-0.8	-0.4	0.1	0.3	-0.2
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	-1.7	1.5	1.8	1.7	2.9
Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	0.3	1.6	3.5	2.3	0.9
Kesihatan	1.1	0.4	0.7	2.2	2.0
Pengangkutan	-10.0	11.0	4.7	1.1	1.1
Maklumat dan komunikasi	1.1	0.0	0.0	-3.0	-0.9
Rekreasi, sukan dan kebudayaan	0.4	0.4	2.3	1.5	1.7
Pendidikan	1.0	0.2	1.1	1.9	1.5
Restoran dan perkhidmatan penginapan	0.5	0.4	5.0	5.6	3.2
Insurans dan perkhidmatan kewangan	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1
Penjagaan diri, perlindungan sosial dan pelbagai barangan dan perkhidmatan	2.7	0.5	2.0	2.4	2.9
Semenanjung Malaysia					
Jumlah	-1.1	2.6	3.5	2.5	1.8
Makanan dan minuman bukan alkohol	1.4	1.9	5.8	4.8	1.8
Minuman alkohol dan tembakau	0.4	0.5	0.6	0.6	0.6
Pakaian dan kasut	-0.7	-0.5	0.2	0.2	-0.2
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	-1.7	1.9	1.9	1.5	2.9
Hiasan, perkakasan dan rutin penyelenggaraan isi rumah	0.3	1.7	3.8	2.3	0.9
Kesihatan	1.1	0.4	0.8	2.2	2.2
Pengangkutan	-9.6	10.6	4.7	1.2	1.0
Komunikasi	1.2	0.0	0.0	-3.2	-0.9
Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	0.6	0.4	2.2	1.6	1.8
Pendidikan	0.9	0.2	1.1	1.8	1.6
Restoran dan hotel	0.5	0.4	4.9	5.6	3.3
Pelbagai barangan dan perkhidmatan	-0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
Penjagaan diri, perlindungan sosial dan pelbagai barangan dan perkhidmatan	2.7	0.5	2.1	2.5	3.0

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.14. INDEKS HARGA PENGGUNA MENGIKUT KAWASAN (samb.)

2010 = 100, Malaysia

Kumpulan	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
	Perubahan Tahunan (%)				
Sarawak					
Jumlah	-1.8	2.1	3.2	3.1	2.5
Makanan dan minuman	0.6	1.1	5.5	6.1	2.1
Minuman alkohol dan tembakau	0.2	0.3	0.2	0.9	0.9
Pakaian dan kasut	-0.9	-0.4	0.0	0.2	0.1
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	-1.8	-0.5	0.9	1.8	5.8
Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	-0.2	0.9	2.3	2.3	1.0
Kesihatan	1.4	0.2	-0.8	1.6	1.5
Pengangkutan	-13.6	15.7	3.9	0.7	0.9
Maklumat dan komunikasi	0.6	0.0	0.0	-1.6	-0.4
Rekreasi, sukan dan kebudayaan	-0.5	-1.5	4.9	0.6	2.0
Pendidikan	2.8	-0.7	1.5	2.4	1.3
Restoran dan perkhidmatan penginapan	0.5	0.6	5.2	5.3	3.3
Insurans dan perkhidmatan kewangan	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Penjagaan diri, perlindungan sosial dan pelbagai barangan dan perkhidmatan	2.5	0.5	1.2	2.6	2.1
Sabah					
Jumlah	-1.9	1.6	3.0	2.4	1.3
Makanan dan minuman bukan alkohol	0.2	0.6	5.1	4.1	1.4
Minuman alkohol dan tembakau	0.1	0.2	0.2	0.2	0.8
Pakaian dan kasut	-0.9	-0.4	0.1	-0.1	-0.3
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	-2.1	-1.1	1.9	2.6	1.9
Hiasan, perkakasan dan rutin penyelenggaraan isi rumah	-0.4	1.0	2.3	1.6	0.7
Kesihatan	1.1	0.3	1.5	1.4	1.2
Pengangkutan	-10.7	12.6	3.5	0.0	0.4
Komunikasi	0.4	0.0	-0.1	-1.1	-0.1
Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	-0.1	2.4	0.2	1.0	-0.3
Pendidikan	0.3	-0.4	1.4	2.3	2.1
Restoran dan hotel	0.7	0.4	7.3	5.4	2.5
Pelbagai barangan dan perkhidmatan	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.5
Penjagaan diri, perlindungan sosial dan pelbagai barangan dan perkhidmatan	1.5	0.7	1.6	2.3	3.2

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.14. INDEKS HARGA PENGGUNA MENGIKUT KAWASAN (samb.)
2010 = 100, Malaysia

Kumpulan	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
	Perubahan Tahunan (%)				
Wilayah Persekutuan Labuan					
Jumlah	-1.9	1.6	2.4	1.6	0.8
Makanan dan minuman	0.7	1.3	3.5	3.6	1.8
Minuman alkohol dan tembakau	0.0	0.0	0.0	0.2	0.5
Pakaian dan kasut	-2.4	-0.2	-0.3	0.0	-1.7
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	-2.7	-1.5	1.1	1.5	0.7
Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	-0.2	-0.3	0.7	1.4	-3.1
Kesihatan	1.3	0.4	0.9	3.9	2.7
Pengangkutan	-13.0	14.8	7.6	-2.3	-0.7
Maklumat dan komunikasi	0.7	0.0	-0.6	-2.5	-0.8
Rekreasi, sukan dan kebudayaan	0.0	2.9	0.2	0.2	1.7
Pendidikan	0.2	0.0	0.0	1.7	0.9
Restoran dan perkhidmatan penginapan	-2.0	-0.5	2.2	5.9	6.3
Insurans dan perkhidmatan kewangan	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Penjagaan diri, perlindungan sosial dan pelbagai barangan dan perkhidmatan	2.3	1.3	0.3	1.9	2.4

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.15. INDEKS HARGA PENGGUNA MENGIKUT STRATA

2010 = 100, Malaysia

Kumpulan	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
	Perubahan Tahunan (%)				
Luar Bandar					
Jumlah	-1.5	2.6	2.6	2.1	1.7
Makanan dan minuman	0.9	1.6	4.3	3.6	1.6
Minuman alkohol dan tembakau	0.1	0.2	0.2	0.2	0.5
Pakaian dan kasut	-0.5	0.0	0.5	0.4	0.2
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	-2.5	1.3	1.7	1.5	3.2
Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	0.1	0.6	2.0	1.8	0.9
Kesihatan	1.7	0.5	0.6	1.6	1.1
Pengangkutan	-11.2	12.1	2.9	1.1	1.0
Maklumat dan komunikasi	1.0	0.1	0.0	-1.4	-0.3
Rekreasi, sukan dan kebudayaan	0.8	0.3	1.6	1.0	1.1
Pendidikan	0.5	0.2	0.3	1.6	0.6
Restoran dan perkhidmatan penginapan	0.7	0.2	2.9	2.9	2.7
Insurans dan perkhidmatan kewangan	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
Penjagaan diri, perlindungan sosial dan pelbagai barangan dan perkhidmatan	2.2	0.6	1.5	2.2	3.0
Bandar					
Jumlah	-1.1	2.4	3.6	2.6	1.8
Makanan dan minuman bukan alkohol	1.4	1.8	6.1	5.1	1.9
Minuman alkohol dan tembakau	0.4	0.6	0.7	0.8	0.7
Pakaian dan kasut	-0.9	-0.5	0.1	0.1	-0.3
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	-1.6	1.6	1.8	1.6	2.9
Hiasan, perkakasan dan rutin penyelenggaraan isi rumah	0.3	1.8	3.7	2.3	0.8
Kesihatan	1.1	0.4	0.8	2.1	2.3
Pengangkutan	-9.8	10.9	5.0	1.1	1.0
Komunikasi	1.1	0.0	0.0	-3.2	-1.1
Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	0.4	0.5	2.3	1.6	1.8
Pendidikan	1.1	0.2	1.1	1.9	1.7
Restoran dan hotel	0.4	0.4	5.3	5.8	3.4
Pelbagai barangan dan perkhidmatan	-0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
Penjagaan diri, perlindungan sosial dan pelbagai barangan dan perkhidmatan	2.7	0.4	2.1	2.5	2.9

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.16. INDEKS HARGA PENGGUNA MENGIKUT NEGERI

2010 = 100, Malaysia

Negeri	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
	Perubahan Tahunan (%)				
Jumlah					
Malaysia	-1.2	2.5	3.3	2.5	1.8
Johor	-1.4	2.4	3.4	2.5	1.7
Kedah	-1.8	2.6	2.6	1.7	1.4
Kelantan	-1.5	3.1	2.8	1.7	1.1
Melaka	-1.9	2.4	2.7	2.4	1.3
Negeri Sembilan	-1.6	2.6	2.8	2.0	1.2
Pahang	-1.2	3.0	3.0	2.6	2.4
Pulau Pinang	-0.8	2.1	3.2	2.2	3.0
Perak	-1.3	2.7	3.3	2.8	1.1
Perlis	-2.1	2.9	3.2	2.2	1.8
Selangor	-0.6	2.7	4.2	2.9	2.2
Terengganu	-1.3	3.4	3.1	1.8	1.5
Sabah	-1.9	1.6	3.0	2.4	1.3
Sarawak	-1.8	2.1	3.2	3.1	2.5
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	-0.6	2.0	3.0	2.1	1.3
Wilayah Persekutuan Labuan	-1.9	1.6	2.4	1.6	0.8
Wilayah Persekutuan Putrajaya	-0.2	3.9	7.3	3.4	1.6

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.16. INDEKS HARGA PENGGUNA MENGIKUT NEGERI (samb.)

2010 = 100, Malaysia

Negeri	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
	Perubahan Tahunan (%)				
Makanan dan Minuman					
Malaysia	1.3	1.7	5.8	4.8	1.8
Johor	1.5	1.8	6.1	4.3	1.4
Kedah	0.7	1.2	3.7	2.9	0.6
Kelantan	0.9	2.1	4.5	3.2	0.9
Melaka	0.7	1.4	4.7	4.6	0.9
Negeri Sembilan	1.2	1.6	4.8	4.5	0.8
Pahang	1.4	2.3	4.9	4.9	1.9
Pulau Pinang	1.3	1.1	6.0	5.0	2.7
Perak	1.6	1.8	5.4	4.8	0.5
Perlis	0.6	1.4	4.9	3.5	1.8
Selangor	2.0	2.4	7.4	6.1	3.1
Terengganu	1.4	2.2	4.9	3.6	1.6
Sabah	0.2	0.6	5.1	4.1	1.4
Sarawak	0.6	1.1	5.5	6.1	2.1
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	0.7	1.3	5.1	4.1	1.0
Wilayah Persekutuan Labuan	0.7	1.3	3.5	3.6	1.8
Wilayah Persekutuan Putrajaya	2.9	3.6	7.7	5.9	2.3

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.17. INDEKS TERAS

2010 = 100, Malaysia

Kumpulan	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
	Perubahan Tahunan (%)				
Jumlah	1.1	0.7	3.0	3.0	1.9
Makanan dan minuman	1.2	1.3	5.8	5.8	2.9
Minuman alkohol dan tembakau	-	-	-	-	-
Pakaian dan kasut	-0.8	-0.4	0.1	0.3	-0.2
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	1.3	0.6	1.4	1.9	1.7
Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	0.3	1.6	3.5	2.3	0.9
Kesihatan	1.1	0.4	0.7	2.2	2.2
Pengangkutan	0.1	0.7	5.6	4.4	2.2
Maklumat dan komunikasi	1.1	0.0	0.0	-3.0	-0.9
Rekreasi, sukan dan kebudayaan	0.4	0.4	2.3	1.5	1.7
Pendidikan	1.0	0.2	1.1	1.9	1.5
Restoran dan perkhidmatan penginapan	0.5	0.4	5.0	5.6	3.2
Insurans dan perkhidmatan kewangan	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1
Penjagaan diri, perlindungan sosial dan pelbagai barangan dan perkhidmatan	2.7	0.5	2.0	2.4	2.9

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.18. INDEKS HARGA PENGELUAR - PENGELUARAN TEMPATAN

2010 = 100, Malaysia

Sektor dan Peringkat Pemrosesan	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
	Perubahan Tahunan (%)				
Sektor (MSIC 2008)					
Jumlah	-2.7	9.5	7.8	-1.9	0.9
Pertanian, perhutanan dan perikanan	15.7	30.2	1.3	-13.8	3.8
Perlombongan	-36.3	41.2	12.6	-5.9	3.3
Pembuatan	-0.4	5.5	8.4	-0.2	0.4
Bekalan elektrik dan gas	-0.4	-0.4	0.7	0.4	0.5
Bekalan air	-0.2	0.5	2.6	2.4	6.4
Indeks Harga Pengeluar mengikut Peringkat Pemrosesan					
Jumlah	-2.7	9.5	7.8	-1.9	0.9
Bahan mentah untuk diproseskan selanjutnya	-12.3	30.3	6.2	-9.6	3.4
Bahan perantaraan, bekalan dan komponen	-0.5	7.7	10.9	-1.2	-0.4
Barang siap	-0.1	-0.2	1.8	3.1	2.3

¹ Januari hingga Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

3.19. TENAGA BURUH
Malaysia

	2020	2021	2022	2023	2024 ⁴
Tenaga buruh ('000)	15,406.0	15,532.8	15,769.7	16,366.8	16,773.4
Guna tenaga ('000)	14,719.4	14,825.2	15,155.2	15,813.4	16,238.9
Pengangguran ('000)	686.6	707.6	614.5	553.4	534.5
Kadar pengangguran (%)	4.5	4.6	3.9	3.4	3.2
Kadar penyertaan tenaga buruh¹ (%)					
Jumlah	68.4	68.6	69.3	70.0	70.5
Lelaki	80.3	80.5	81.5	82.3	83.1
Perempuan	55.1	55.3	55.6	56.2	56.3
Jumlah perjanjian kolektif ditandatangani pada tahun semasa²	187	154	334	274	68
Produktiviti buruh³	-5.3	2.0	5.6	0.7	2.6
Pertanian	-2.0	-0.7	1.9	0.1	3.9
Perlombongan dan pengkuarian	-7.6	-0.8	2.2	0.0	4.1
Pembuatan	-2.7	6.7	4.1	-2.1	1.6
Pembinaan	-15.6	-4.2	5.3	4.9	13.5
Perkhidmatan	-5.7	0.8	6.6	1.6	2.1
Pekerja asing ('000)	1,483.4	1,171.9	1,459.2	2,003.7	2,513.0⁵

¹ Perkadaran tenaga buruh kepada jumlah penduduk dalam umur bekerja (15-64 tahun) dalam bentuk peratusan

² Berdasarkan maklumat dalam Perjanjian Kolektif dan maklum balas daripada majikan bagi yang telah diiktiraf oleh Mahkamah Perusahaan pada tahun tersebut

³ Perubahan tahunan (%)

⁴ Pada separuh tahun pertama 2024

⁵ Sehingga akhir Ogos 2024

Sumber: Jabatan Perangkaan, Kementerian Dalam Negeri dan Kementerian Sumber Manusia Malaysia

3.20. GUNA TENAGA MENGIKUT INDUSTRI

'000 orang, Malaysia

Industri ¹	2020	2021	2022	2023	2024 ⁴		
					bahagian (%)	bahagian (%)	
Jumlah guna tenaga²	14,719.4	14,825.2	15,155.2	15,813.4	100.0	16,238.9	100.0
Pertanian, perhutanan dan perikanan	1,454.6	1,408.8	1,408.1	1,437.4	9.1	1,491.8	9.2
Perlombongan dan pengkuarian	82.1	82.8	84.1	88.8	0.6	90.6	0.6
Pembuatan	2,469.7	2,476.4	2,507.3	2,597.8	16.4	2,668.1	16.4
Pembinaan	1,180.6	1,165.8	1,245.4	1,284.5	8.1	1,336.6	8.2
Perkhidmatan	9,532.4	9,691.5	9,910.3	10,404.7	65.8	10,649.3	65.6
Bekalan elektrik, gas, wap dan pendinginan udara	75.2	77.1	78.8	81.5	0.5	83.8	0.6
Bekalan air; pembetungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan	82.2	86.3	85.0	85.5	0.5	88.8	0.5
Perdagangan borong dan runcit; pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal	2,662.5	2,732.7	2,840.6	2,991.5	18.9	3,042.3	18.7
Pengangkutan dan penyimpanan	692.1	693.6	707.2	735.3	4.6	761.6	4.7
Penginapan dan aktiviti perkhidmatan makanan dan minuman	1,473.9	1,447.2	1,482.7	1,592.8	10.1	1,636.8	10.1
Maklumat dan komunikasi	237.6	241.7	252.7	268.1	1.7	285.3	1.8
Aktiviti kewangan dan insurans/takaful	389.3	428.3	410.4	434.2	2.7	449.7	2.8
Aktiviti hartanah	87.1	90.6	90.5	92.8	0.6	95.9	0.5
Aktiviti profesional, saintifik dan teknikal	397.1	379.0	380.0	390.3	2.5	401.8	2.5
Aktiviti pentadbiran dan khidmat sokongan	784.6	803.3	834.3	886.3	5.6	895.6	5.6
Pentadbiran awam dan pertahanan; aktiviti keselamatan sosial wajib	773.2	782.9	783.6	797.1	5.0	817.6	5.0
Pendidikan	958.9	963.0	944.5	989.5	6.3	1,005.6	6.2
Aktiviti kesihatan kemanusiaan dan kerja sosial	562.1	601.1	596.1	626.4	4.0	633.3	3.9
Kesenian, hiburan dan rekreasi	56.3	67.9	70.9	72.5	0.5	81.1	0.5
Aktiviti perkhidmatan lain	250.9	255.8	258.2	261.6	1.7	266.9	1.6
Aktiviti isi rumah sebagai majikan ³	49.3	40.6	94.5	96.5	0.6	103.2	0.6

¹ Industri dikelaskan mengikut Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 Ver. 1.0² Jumlah termasuk 'Aktiviti badan dan pertubuhan luar wilayah'³ Survei Tenaga Buruh tidak mengelaskan aktiviti pengeluaran barangan dan perkhidmatan sara hidup untuk kegunaan isi rumah sendiri sebagai penduduk yang aktif dalam ekonomi. Oleh itu, klasifikasi MSIC 2008 bagi industri Aktiviti isi rumah sebagai majikan; aktiviti mengeluarkan barangan dan perkhidmatan yang tidak dapat dibezakan oleh isi rumah untuk kegunaan sendiri hanya mengambil kira aktiviti isi rumah sebagai majikan⁴ Pada separuh pertama 2024

Sumber : Jabatan Perangkaan Malaysia

3.21. PENDAFTAR AKTIF
Malaysia

	2020	2021	2022	2023		2024 ¹	
					bahagian (%)		bahagian (%)
Jumlah Pendaftar Aktif (akhir tempoh)	500,391	887,977	546,325	526,441	100.0	230,785	100.0
Umur							
19 dan ke bawah	327	1,805	17,016	20,456	3.9	18,437	8.0
20 – 24	71,087	219,340	170,139	179,276	34.1	85,328	37.0
25 – 29	173,200	295,432	161,879	146,182	27.8	45,701	19.8
30 dan ke atas	255,716	371,306	197,212	180,506	34.3	81,312	35.2
Jantina							
Lelaki	240,250	422,685	264,974	250,630	47.6	110,781	48.0
Perempuan	260,141	465,292	281,351	275,811	52.4	120,004	52.0
Tahap Pendidikan							
Kurang daripada PT3/PMR/SRP/LCE	7,167	11,846	4,882	5,368	1.0	5,910	2.6
PT3/PMR/SRP/LCE	13,044	20,826	9,538	9,348	1.8	5,861	2.5
SPM/MCE	122,489	283,259	108,173	117,723	22.4	54,386	23.6
MHSC/STPM, Matrikulasi, Diploma dan Ijazah	214,017	325,930	210,964	202,123	38.4	80,697	35.0
Status Pekerjaan							
Tidak Bekerja	179,367	351,459	188,099	198,746		157,353	

¹ Januari hingga Jun 2024

Nota: Data disediakan oleh Pertubuhan Keselamatan Sosial Malaysia yang diperoleh melalui portal MyFutureJobs. Angka untuk beberapa pemboleh ubah bagi Pendaftaran Aktif tidak terjumlah daripada jumlah pendaftar aktif sebenar. Pendaftar Aktif ditakrifkan sebagai pencari kerja yang telah mendaftar dan mempunyai profil aktif sepanjang tahun. Setakat ini, beberapa pemboleh ubah tidak wajib diisi oleh pencari kerja yang menyebabkan jumlah keseluruhan tidak sama

Sumber: Kementerian Sumber Manusia dan Pertubuhan Keselamatan Sosial Malaysia

3.22. KEKOSONGAN DAN PENEMPATAN Malaysia

	2020	2021	2022	2023		2024 ²	
					bahagian (%)		bahagian (%)
Bilangan Kekosongan mengikut Kumpulan Pekerjaan¹	745,304	2,480,577	4,753,418	2,002,920	100.0	748,930	100.0
Pengurus	36,052	98,813	228,840	128,315	6.4	52,825	7.1
Profesional	109,260	462,024	373,444	315,462	15.8	136,820	18.3
Juruteknik dan profesional bersekutu	87,311	301,750	326,714	282,214	14.1	140,342	18.7
Pekerja sokongan perkeranian	55,372	182,056	211,790	156,284	7.8	89,442	11.9
Pekerja perkhidmatan dan jualan	134,488	398,567	510,071	249,471	12.5	82,177	11.0
Pekerja mahir pertanian, perhutanan dan perikanan	4,839	8,347	49,120	20,472	1.0	2,165	0.3
Pekerja pertukangan dan kemahiran yang berkaitan	49,815	176,813	315,621	95,546	4.8	42,996	5.7
Operator mesin dan loji dan pemasangan	80,695	221,789	367,929	123,487	6.2	42,303	5.6
Pekerjaan asas	187,472	630,418	2,369,889	631,669	31.5	159,860	21.3
Bilangan Kekosongan mengikut Sektor	745,304	2,480,577	4,753,418	2,002,920	100.0	748,930	100.0
Pertanian, perhutanan dan perikanan	18,547	75,676	244,694	125,613	6.3	51,783	6.9
Perlombongan dan pengkuarian	1,325	9,226	12,176	20,770	1.0	6,974	0.9
Pembuatan	190,278	603,216	1,600,230	342,791	17.1	122,503	16.4
Pembinaan	55,590	164,651	761,870	240,194	12.0	75,865	10.1
Perkhidmatan	479,564	1,627,808	2,134,448	1,273,552	63.6	491,805	65.7
Bilangan Penempatan mengikut Sektor	161,603	320,864	294,044	214,914	100.0	78,109	100.0
Pertanian, perhutanan dan perikanan	2,857	3,815	2,650	2,033	0.9	607	0.8
Perlombongan dan pengkuarian	1,590	736	782	695	0.3	251	0.3
Pembuatan	29,375	57,388	63,966	42,470	19.8	15,061	19.3
Pembinaan	7,662	16,510	8,544	11,042	5.1	3,157	4.0
Perkhidmatan	117,378	227,377	184,603	147,183	68.5	51,537	66.0

¹ Pengelasan kumpulan pekerjaan adalah mengikut Piawaian Pengelasan Pekerjaan Malaysia (MASCO) 2013

² Januari hingga Jun 2024

Nota: Definisi kekosongan merujuk kepada jawatan kosong yang disenaraikan oleh majikan dalam sektor awam (terpilih sahaja) dan swasta yang menyenaraikan kekosongan dalam JobsMalaysia. Kekosongan disenaraikan termasuk jawatan yang tidak bersandarkan kepada kekosongan substantif seperti jurujual, promoter, ejen insurans, pekerja sambilan serta pekerja asing. Data diperolehi daripada Jabatan Tenaga Kerja melalui portal JobsMalaysia. Mulai 2020, data disediakan oleh Pertubuhan Keselamatan Sosial melalui portal MyFutureJobs. Angka untuk beberapa pemboleh ubah bagi bilangan penempatan mengikut sektor tidak terjumlah daripada jumlah penempatan sebenar. Setakat ini, beberapa pemboleh ubah tidak wajib diisi oleh majikan yang menyebabkan jumlah keseluruhan tidak sama
Sumber: Kementerian Sumber Manusia dan Pertubuhan Keselamatan Sosial Malaysia

4.1. KADAR FAEDAH
Malaysia

	Kadar purata dalam tempoh (%)				Kadar purata dalam tempoh bagi 2024 (%)						
	2020	2021	2022	2023	Jan.	Feb.	Mac	Apr.	Mei	Jun	Jul.
Antara bank semalaman	2.10	1.74	2.14	2.91	3.00	3.00	3.01	3.01	3.00	3.01	3.00
Antara bank 1 minggu	2.14	1.77	2.17	2.95	3.04	3.05	3.06	3.09	3.10	3.13	3.10
Antara bank 3 bulan	2.39	1.92	2.56	3.57	3.59	3.55	3.56	3.57	3.56	3.59	3.54
Bank perdagangan											
Deposit tetap											
3-bulan											
	1.95	1.56	1.95	2.65	2.69	2.69	2.69	2.68	2.68	2.67	2.63
12-bulan											
	2.13	1.72	2.11	2.81	2.86	2.85	2.85	2.83	2.82	2.79	2.79
Deposit tabungan											
	0.61	0.54	0.68	0.91	0.93	0.93	0.94	0.94	0.94	0.88	0.87
Kadar asas (BR) ¹ berwajaran											
	2.76	2.43	2.84	3.59	3.67	3.67	3.67	3.66	3.66	3.66	3.66
Kadar pinjaman asas (BLR)											
	5.83	5.49	5.88	6.60	6.68	6.68	6.68	6.68	6.68	6.68	6.68

¹ Berkuatkuasa 1 Ogos 2022, Kadar Asas Standard (SBR) menggantikan BR sebagai kadar rujukan utama bagi pinjaman runcit kadar terapung baharu dan kemudahan pembiayaan
Sumber: Bank Negara Malaysia

4.2. KADAR PERTUKARAN UTAMA Malaysia

	RM berbanding dengan satu unit mata wang asing ¹					Perubahan (%)				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024 ²
	Akhir Disember				Akhir Ogos	Akhir Disember				Akhir Ogos
Hak Pengeluaran Khas (SDR)	5.7798	5.8447	5.8730	6.1603	5.8166	-2.1	-1.1	-0.5	-4.7	5.9
Dolar AS	4.0130	4.1760	4.4130	4.5915	4.3155	2.0	-3.9	-5.4	-3.9	6.4
Dolar Singapura	3.0354	3.0896	3.2819	3.4822	3.3117	0.1	-1.8	-5.9	-5.8	5.1
100 yen Jepun	3.8891	3.6286	3.3264	3.2452	2.9804	-3.2	7.2	9.1	2.5	8.9
Paun sterling	5.4653	5.6361	5.3159	5.8484	5.6811	-1.7	-3.0	6.0	-9.1	2.9
Euro	4.9324	4.7256	4.7038	5.0810	4.7788	-7.0	4.4	0.5	-7.4	6.3
100 baht Thailand	13.3990	12.5011	12.7811	13.4353	12.6926	2.1	7.2	-2.2	-4.9	5.9
100 rupiah Indonesia	0.0286	0.0293	0.0283	0.0297	0.0279	3.1	-2.4	3.5	-4.7	6.5
100 won Korea	0.3698	0.3507	0.3494	0.3559	0.3232	-4.3	5.4	0.4	-1.8	10.1
100 peso Filipina	8.3569	8.1902	7.9214	8.2782	7.6788	-3.4	2.0	3.4	-4.3	7.8
Renminbi China	0.6143	0.6552	0.6342	0.6469	0.6084	-4.5	-6.2	3.3	-2.0	6.3

¹ Kadar dolar AS adalah kadar purata belian dan jualan pada pukul 12.00 tengah hari di Pasaran Pertukaran Mata Wang Asing Antara Bank Kuala Lumpur. Kadar bagi mata wang asing selain dolar AS adalah kadar silang yang diperolehi daripada kadar mata wang tersebut berbanding dengan dolar AS dan kadar RM/dolar AS

² Akhir Disember 2023 – Akhir Ogos 2024

Sumber: Bank Negara Malaysia

4.3. BANK PERDAGANGAN: PINJAMAN TERKUMPUL MENGIKUT TUJUAN DAN SEKTOR
Malaysia

	2022		2023		2024 ⁴	
	Disember		Disember		Julai	
	RM juta	bahagian (%)	RM juta	bahagian (%)	RM juta	bahagian (%)
Tujuan						
Pembelian sekuriti	29,603	2.4	26,974	2.1	26,574	2.1
Pembelian aset tetap selain tanah dan bangunan	96,388	7.9	101,038	8.1	106,473	8.3
yang mana:						
Pembelian kenderaan pengangkutan	87,574	7.2	92,495	7.4	97,189	7.6
Pembelian harta kediaman	470,296	38.7	486,996	38.8	495,983	38.8
Pembelian harta bukan kediaman	172,610	14.2	176,844	14.1	182,341	14.3
Kegunaan persendirian	35,621	2.9	37,371	3.0	37,600	2.9
Kad kredit	36,635	3.0	40,264	3.2	40,066	3.1
Pembinaan	38,739	3.2	37,874	3.0	39,211	3.1
Modal kerja	287,675	23.7	298,432	23.8	299,186	23.4
Tujuan lain	48,492	4.0	49,148	3.9	49,455	3.9
Jumlah Pinjaman¹	1,216,059	100.0	1,254,941	100.0	1,276,888	100.0
Sektor²						
Pertanian, perhutanan dan perikanan	16,889	1.4	16,155	1.3	16,774	1.3
yang mana:						
Pengeluaran tanaman dan ternakan, pemburuan dan aktiviti perkhidmatan berkaitan	15,264	1.3	14,626	1.2	15,455	1.2
Perlombongan dan pengkuarian	6,847	0.6	7,030	0.6	6,231	0.5
yang mana:						
Perlombongan bijih logam	124	0.0	78	0.0	57	0.0
Pembuatan	92,238	7.6	95,230	7.6	96,408	7.6
yang mana:						
Produk makanan	17,409	1.4	17,781	1.4	17,758	1.4
Logam asas	8,422	0.7	9,207	0.7	9,832	0.8

4.3. BANK PERDAGANGAN: PINJAMAN TERKUMPUL MENGIKUT TUJUAN DAN SEKTOR (samb.) Malaysia

	2022		2023		2024 ⁴	
	Disember		Disember		Julai	
	RM juta	bahagian (%)	RM juta	bahagian (%)	RM juta	bahagian (%)
Bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara	11,626	1.0	9,116	0.7	8,951	0.7
Bekalan air, pembentungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan	1,978	0.2	1,928	0.2	2,024	0.2
Pembinaan	58,380	4.8	58,869	4.7	59,413	4.7
yang mana:						
Pembinaan bangunan	32,658	2.7	32,328	2.6	33,357	2.6
Perdagangan borong dan runcit, pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal	99,369	8.2	105,417	8.4	107,475	8.4
Penginapan dan aktiviti perkhidmatan makanan dan minuman	17,706	1.5	16,141	1.3	16,050	1.3
Pengangkutan dan penyimpanan	15,542	1.3	18,127	1.4	19,061	1.5
Maklumat dan komunikasi	12,479	1.0	12,263	1.0	12,166	1.0
Kewangan, insurans, hartanah dan aktiviti perniagaan	168,174	13.8	176,046	14.0	181,691	14.2
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	26,454	2.2	26,498	2.1	25,172	2.0
Sektor isi rumah	680,864	56.0	704,659	56.2	716,946	56.1
Sektor lain ³	7,513	0.6	7,462	0.6	8,526	0.7

¹ Termasuk pinjaman yang dijual kepada Cagamas

² Definisi bagi sektor ekonomi/industri berdasarkan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2000

³ Termasuk pinjaman kepada perniagaan individu

⁴ Data untuk pinjaman/pembiayaan mulai Julai 2022 dan seterusnya adalah set data pinjaman/pembiayaan baharu, menggambarkan keperluan terkini yang ditetapkan pada tahun 1997, dengan beberapa penambahbaikan selama bertahun-tahun untuk mencerminkan perkembangan dalam sektor kewangan

Nota: Data berdasarkan Buletin Statistik Bulanan BNM (Julai 2024). Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran

Sumber: Bank Negara Malaysia

4.4. KADAR HASIL BON KERAJAAN DAN KORPORAT
Malaysia

	2022	2023	2024							
			Jan.	Feb.	Mac	Apr.	Mei	Jun	Jul.	
Kadar hasil indikatif pasaran Sekuriti Kerajaan Malaysia (%)										
1-tahun	3.25	3.30	3.29	3.32	3.33	3.40	3.37	3.31	3.22	
3-tahun	3.67	3.47	3.40	3.50	3.49	3.61	3.58	3.53	3.37	
5-tahun	3.86	3.57	3.54	3.59	3.63	3.79	3.70	3.65	3.53	
10-tahun	4.09	3.73	3.78	3.86	3.86	3.98	3.90	3.86	3.72	
Kadar hasil bon korporat 5-tahun (%)										
AAA	4.50	3.97	3.94	3.94	3.89	3.97	3.94	3.94	3.87	
AA	4.71	4.18	4.14	4.13	4.06	4.11	4.09	4.07	4.01	
A	5.70	5.55	5.44	5.37	5.28	5.37	5.21	5.16	5.12	
BBB	6.80	6.89	6.83	6.90	6.75	6.71	6.65	6.59	6.59	

Sumber: Bank Negara Malaysia

4.5. BURSA MALAYSIA: INDIKATOR TERPILIH

	2020	2021	2022	2023	2024 ³
Indeks¹					
Komposit	1,627.21	1,567.53	1,495.49	1,454.66	1,678.80
FBM EMAS	11,761.93	11,308.79	10,701.55	10,823.70	12,484.26
FBM ACE	10,734.69	6,419.60	5,308.33	5,322.03	5,116.09
Bilangan urus niaga² (juta unit)	1,855,808.5	1,433,358.5	729,295.8	867,401.9	788,250.9
Pasaran Utama	1,072,204.6	902,137.2	480,595.2	579,819.3	477,135.8
Pasaran ACE	638,349.2	446,341.2	165,900.2	190,587.0	149,927.1
Pasaran LEAP	187.7	209.5	170.7	311.0	66.9
Purata Harian	7,483.1	5,850.4	3,001.2	3,554.9	4,835.9
Nilai urus niaga² (RM juta)	1,068,009.6	897,043.9	530,856.0	559,400.2	588,434.1
Pasaran Utama	855,623.4	745,509.4	466,244.9	483,535.6	522,776.4
Pasaran ACE	176,370.0	139,017.6	50,524.0	61,630.5	44,342.2
Pasaran LEAP	37.8	44.5	35.6	86.7	19.1
Purata Harian	4,306.5	3,661.4	2,184.6	2,292.6	3,610.0
Nilai permodalan pasaran¹ (RM bilion)	1,817.3	1,789.2	1,736.2	1,796.4	2,035.6
Nilai permodalan pasaran/KDNK (%)	135.1	129.0	114.7	114.6	-

¹ Akhir tempoh² Berdasarkan urus niaga pasaran dan urus niaga secara langsung³ Akhir Ogos 2024

Sumber: Bursa Malaysia

4.6. BANK-BANK ISLAM: PEMBIAYAAN TERKUMPUL MENGIKUT TUJUAN DAN SEKTOR
Malaysia

	2022		2023		2024 ⁴	
	Disember		Disember		Julai	
	RM juta	bahagian (%)	RM juta	bahagian (%)	RM juta	bahagian (%)
Tujuan						
Pembelian sekuriti	57,362	7.2	47,743	5.5	43,672	4.8
Pembelian aset tetap selain tanah dan bangunan yang mana:	110,877	13.9	125,276	14.4	131,506	14.6
Pembelian kenderaan pengangkutan	104,701	13.1	118,464	13.6	125,474	13.9
Pembelian harta kediaman	266,551	33.3	303,617	35.0	325,865	36.1
Pembelian harta bukan kediaman	67,151	8.4	74,633	8.6	79,384	8.8
Kegunaan persendirian	72,359	9.0	76,794	8.8	78,064	8.7
Kad kredit	4,675	0.6	5,521	0.6	5,682	0.6
Pembinaan	18,804	2.4	21,484	2.5	20,377	2.3
Modal kerja	168,671	21.1	179,204	20.6	186,235	20.6
Tujuan lain	33,607	4.2	33,812	3.9	31,669	3.5
Jumlah Pinjaman¹	800,057	100.0	868,083	100.0	902,454	100.0
Sektor²						
Pertanian, perhutanan dan perikanan yang mana:	19,731	2.5	18,994	2.2	19,434	2.2
Pengeluaran tanaman dan ternakan, pemburuan dan aktiviti perkhidmatan berkaitan	19,372	2.4	18,610	2.1	19,030	2.1
Perlombongan dan pengkuarian yang mana:	2,257	0.3	2,707	0.3	2,537	0.3
Perlombongan bijih logam	40	0.0	42	0.0	65	0.0
Pembuatan yang mana:	34,515	4.3	36,115	4.2	38,003	4.2
Produk makanan	9,187	1.1	10,879	1.3	12,584	1.4
Logam asas	3,091	0.4	2,675	0.3	2,924	0.3

4.6. BANK-BANK ISLAM: PEMBIAYAAN TERKUMPUL MENGIKUT TUJUAN DAN SEKTOR (samb.) Malaysia

	2022		2023		2024 ⁴	
	Disember		Disember		Julai	
	RM juta	bahagian (%)	RM juta	bahagian (%)	RM juta	bahagian (%)
Bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara	10,953	1.4	10,432	1.2	5,752	0.6
Bekalan air, pembentungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemuliharaan	1,588	0.2	1,864	0.2	1,972	0.2
Pembinaan	44,754	5.6	43,479	5.0	42,956	4.8
yang mana:						
Pembinaan bangunan	24,601	3.1	24,580	2.8	24,564	2.7
Perdagangan borong dan runcit, pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal	42,799	5.3	49,286	5.7	53,013	5.9
Penginapan dan aktiviti perkhidmatan makanan dan minuman	2,443	0.3	3,549	0.4	4,802	0.5
Pengangkutan dan penyimpanan	13,719	1.7	13,215	1.5	12,414	1.4
Maklumat dan komunikasi	10,328	1.3	10,577	1.2	10,776	1.2
Kewangan, insurans, hartanah dan aktiviti perniagaan	77,014	9.6	90,396	10.4	100,387	11.1
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	19,058	2.4	20,609	2.4	20,245	2.2
Sektor isi rumah	510,630	63.8	556,129	64.1	582,968	64.6
Sektor lain ³	10,269	1.3	10,730	1.2	7,194	0.8

¹ Termasuk pinjaman yang dijual kepada Cagamas

² Definisi bagi sektor ekonomi/industri berdasarkan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2000

³ Termasuk pinjaman kepada perniagaan individu

⁴ Data untuk pinjaman / pembiayaan mulai Julai 2022 dan seterusnya adalah set data pinjaman/pembiayaan baharu, menggambarkan keperluan terkini yang ditetapkan pada tahun 1997, dengan beberapa penambahbaikan selama bertahun-tahun untuk mencerminkan perkembangan dalam sektor kewangan

Nota: Data berdasarkan Buletin Statistik Bulanan BNM (Julai 2024). Angka tidak semestinya terjumlah disebabkan pembundaran

Sumber: Bank Negara Malaysia

5.1. STATUS MATLAMAT PEMBANGUNAN MAMPAN MENGIKUT INDIKATOR
Malaysia

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
SDG 1: Tiada kemiskinan				
1.	Isi rumah di bawah paras kemiskinan antarabangsa	%	2019	0.00
			2020	0.00
2.	Isi rumah di bawah paras kemiskinan nasional	%	2019	5.6
			2022	6.2
3.	Indeks kemiskinan pelbagai dimensi	Indeks	2016	0.0152
			2019	0.0110
4.	Penerima bantuan	Bilangan ('000)	2021	580.5
			2022	569.7
5.	Penduduk yang menggunakan perkhidmatan air minuman yang diuruskan dengan selamat	%	2021	94.7
			2022	94.9
	Isi rumah yang menggunakan perkhidmatan sanitasi yang diuruskan dengan selamat (%)	%	2019	99.7
			2022	99.9
6.	a. Bilangan kematian akibat bencana bagi setiap 100,000 penduduk	Bilangan	2021	48
			2022	35
	b. Bilangan orang yang hilang akibat bencana bagi setiap 100,000 penduduk	Bilangan	2021
			2022
	c. Bilangan dan orang yang terjejas akibat kediaman rosak akibat bencana bagi setiap 100,000 penduduk	Bilangan	2021	247,997
			2022	199,244
7.	Kerugian pertanian yang dikaitkan secara langsung dengan bencana - Nilai semasa USD	Nilai semasa USD	2021	27,841,610
			2022	154,515,000
	Kerugian ekonomi yang dikaitkan secara langsung dengan bencana berbanding KDNK	%	2021
			2022
	Kerugian ekonomi yang dikaitkan secara langsung dengan bencana	Nilai semasa USD	2021	228,406,502
			2022
	Kerugian ekonomi secara langsung akibat daripada infrastruktur kritikal yang rosak atau musnah yang disebabkan oleh bencana	Nilai semasa USD	2021	200,564,892
			2022	232,700,000
8.	Perbelanjaan keseluruhan kerajaan bagi pendidikan	%	2020	21.6
			2021	20.5
	Perbelanjaan keseluruhan kerajaan bagi kesihatan	%	2020	9.6
			2021	11.3

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
SDG 2: Kelaparan Sifar				
1.	Prevalens kekurangan zat makanan	%	2020	3.2
			2021	2.7
2.	Prevalens tiada jaminan makanan yang sederhana atau teruk dalam penduduk, berdasarkan <i>Food Insecurity Experience Scale</i> (FIES)	%	2020	15.4
			2021	16.0
	Prevalens tiada jaminan makanan yang teruk dalam penduduk, berdasarkan <i>Food Insecurity Experience Scale</i> (FIES)	%	2020	6.3
			2021	6.0
3.	Prevalens pembantutan dalam kalangan kanak-kanak di bawah umur 5 tahun	%	2019	21.8
			2022	21.2
4.	a. Prevalens susut badan dalam kalangan kanak-kanak di bawah umur 5 tahun	%	2019	9.1
			2022	11.0
	b. Prevalens berlebihan berat badan dalam kalangan kanak-kanak di bawah umur 5 tahun	%	2019	5.2
			2022	5.6
5.	Prevalens anemia (wanita berumur 15 hingga 49 tahun)	%	2015	34.8
			2019	29.9
6.	Produktiviti buruh tahunan bagi sektor pertanian (Nilai ditambah per pekerja)	RM	2021	52,840 ^e
			2022	53,240 ^p
7.	a. Semen (sumber genetik haiwan)	Bilangan	2021	25,578
			2022	27,175
	b. Ternakan lembu baka tempatan tulen (sumber genetik haiwan)	Bilangan	2021	414
			2022	635
	c. Jenis genetik tumbuhan: <i>Oryza</i> (padi), aroid (keladi) yang boleh dimakan, buah-buahan yang jarang ditemui, buah-buahan, sayur-sayuran, tanaman industri, kelapa dan herba	Akses	2022	19,441
			2023	20,634
8.	Baka tempatan yang berisiko pupus	%	2020	99.9 ^e
			2021	99.9 ^e
9.	a. Indeks orientasi pertanian untuk perbelanjaan kerajaan	Indeks	2020	0.19
			2021	0.15
	b. Sumbangan pertanian dalam Perbelanjaan Kerajaan	%	2020	1.52
			2021	1.41
	c. Sumbangan nilai ditambah pertanian dalam KDNK	%	2020	8.19 ^r
			2021	9.61

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
10.	Jumlah aliran rasmi (bantuan pembangunan rasmi serta aliran rasmi lain) kepada sektor pertanian	Number	2020	1.5
			2021	1.7
SDG 3: Kesihatan yang Baik dan Kesejahteraan				
1.	Nisbah mortaliti ibu bersalin	Bagi setiap 100,000 kelahiran hidup	2021	68.2
			2022	26.0
2.	Kelahiran yang disambut oleh kakitangan kesihatan terlatih	%	2021	99.6
			2022	99.8
3.	Kadar mortaliti di bawah umur 5 tahun	Bagi setiap 1,000 kelahiran hidup	2021	7.4
			2022	8.6
4.	Kadar mortaliti neonatal	Bagi setiap 1,000 kelahiran hidup	2021	4.1
			2022	4.2
5.	Bilangan jangkitan HIV baharu	Bagi setiap 1,000 penduduk tidak dijangkiti	2021	0.1 ^r
			2022	0.1
6.	Insidens batuk kering	Bagi setiap 100,000 penduduk	2021	64.0
			2022	77.8
7.	Insidens malaria	Bagi setiap 1,000 penduduk	2021	0.1
			2022	0.1
8.	Kadar notifikasi hepatitis B dalam kalangan kanak-kanak berumur 5 tahun dan ke bawah	Bagi setiap 100,000 penduduk	2021	0.3
			2022	0.3
9.	Orang yang memerlukan pemberian ubat secara beramai-ramai (MDA) di kawasan endemik Filariasis	Bilangan	2021	5,886
			2022	3,892
10.	a. Kadar kematian dikaitkan dengan penyakit kardiovaskular, malignant neoplasms, diabetes mellitus atau penyakit pernafasan	Bagi setiap 100,000 penduduk berumur 30-69	2020	17.9
			2021	19.4
	b. Kadar kematian dikaitkan dengan penyakit kardiovaskular	Bagi setiap 100,000 penduduk berumur 30-69	2020	10.8
			2021	11.9
	c. Kadar kematian dikaitkan dengan penyakit malignant neoplasms	Bagi setiap 100,000 penduduk berumur 30-69	2020	5.8
			2021	5.7

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
d.	Kadar kematian dikaitkan dengan penyakit diabetes mellitus	Bagi setiap 100,000 penduduk berumur 30-69	2020	1.1
			2021	1.5
e.	Kadar kematian dikaitkan dengan penyakit penyakit pernafasan	Bagi setiap 100,000 penduduk berumur 30-69	2020	1.2
			2021	1.4
11.	Kadar kematian bunuh diri	Bagi setiap 100,000 penduduk	2021	3.5
			2022	3.0
12.	a. Liputan rawatan intervensi untuk Opioids	%	2021	90.8
			2022	80.4
b.	Liputan rawatan & intervensi untuk Amfetamine Type Stimulan (ATS)	%	2021	70.8
			2022	59.8
13.	Prevalens Heavy <i>Episodic Drinking</i> (HED) di kalangan umur 18 tahun dan ke atas	%	2019	0.9
			2020
14.	Kadar kematian disebabkan kemalangan jalan raya	Bagi setiap 100,000 penduduk	2021	13.9
			2022	18.6
15.	Wanita dalam umur reproduktif yang berpuas hati dengan kaedah moden bagi keperluan perancang keluarga	%	2022	51.6
16.	a. Kadar kelahiran dalam kalangan remaja (berumur 10-14 tahun)	Bagi setiap 1,000 wanita	2021	0.1
			2022	0.1
b.	Kadar kelahiran dalam kalangan remaja (berumur 15-19 tahun)	Bagi setiap 1,000 wanita	2021	6.1
			2022	5.8
17.	Perlindungan perkhidmatan kesihatan penting	Indeks	2019	78 ^e
			2019	76 ^e
18.	a. Perbelanjaan isi rumah untuk kesihatan (10%)	%	2016	2.0
			2019	1.5 ^p
b.	Perbelanjaan isi rumah untuk kesihatan (25%)	%	2016	0.2
			2019	0.1 ^p
19.	Kadar kematian disebabkan oleh penggunaan air, sanitasi dan amalan kebersihan yang tidak selamat	Bagi setiap 100,000 penduduk	2020	9.5
			2021	11.7
20.	Kadar kematian yang berpunca daripada keracunan yang tidak disengajakan	Bagi setiap 100,000 penduduk	2020	0.4
			2021	0.2
21.	Prevalens umur standard bagi penggunaan tembakau dalam kalangan individu berumur 15 tahun dan ke atas	%	2019	21.3

JADUAL STATISTIK

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
22.	a. Peratusan populasi sasaran yang diliputi oleh DTP (dos ke-3)	%	2021	94.2
			2022	97.2
	b. Peratusan populasi sasaran yang diliputi oleh MMR (dos ke-2)	%	2021	99.5
			2022	96.3
	c. HPV untuk wanita berumur 13 tahun (dos ke-2)	%	2021	13.3
			2022
	d. PCV diberikan pada usia 6 bulan (dos ke-2)	%	2021	120.4
			2022	94.7
23.	Kemudahan kesihatan yang mempunyai teras ubat-ubatan penting yang relevan tersedia dan berpatutan secara berterusan	%	2020	20.6
			2022	26.6
24.	a. Kepadatan dan taburan doktor	Bagi setiap 1,000 penduduk	2021	2.4
			2022	2.4
	b. Kepadatan dan taburan doktor gigi	Bagi setiap 1,000 penduduk	2021	0.4
			2022	0.4
	c. Kepadatan dan taburan pegawai farmasi	Bagi setiap 1,000 penduduk	2021	0.6
			2022	0.6
	d. Kepadatan dan taburan jururawat berdaftar	Bagi setiap 1,000 penduduk	2021	3.5
			2022	3.6
	e. Kepadatan dan agihan anggota perbidanan	Bagi setiap 1,000 penduduk	2021	1.0
			2022	1.0
25.	Keupayaan dan ketersediaan kecemasan kesihatan	%	2021	85.0
			2022	89.0
26.	Prevalen jangkitan aliran darah disebabkan oleh <i>organisme antimicrobial-resistance</i> terpilih (<i>Healthcare-Associated Methicillin-Resistant Staphylococcus Aureus (HA-MRSA Bloodstream Infection)</i>)	Bagi setiap 100,000 patient days di hospital awam tertiar MOH	2021	6.5
			2022	5.0
	Prevalen jangkitan aliran darah disebabkan oleh <i>organisme antimicrobial-resistance</i> terpilih (<i>Healthcare-Associated ESBL E.Coli Bloodstream Infection</i>)	Bagi setiap 100,000 patient days di hospital awam tertiar MOH	2021	4.7
			2022	4.7
SDG 4: Pendidikan Berkualiti				
1.	a. Kanak-kanak dalam gred 2/3 yang mencapai sekurang-kurangnya tahap penguasaan minimum dalam membaca	%	2017	98.3
			2018	98.0
	b. Kanak-kanak dalam gred 2/3 yang mencapai sekurang-kurangnya tahap penguasaan minimum dalam matematik	%	2017	98.8
			2018	98.6
	c. Kanak-kanak pada akhir sekolah rendah yang mencapai sekurang-kurangnya tahap penguasaan minimum dalam membaca	%	2018	94.5
			2019	95.0

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
	d. Kanak-kanak pada akhir sekolah rendah yang mencapai sekurang-kurangnya mencapai tahap penguasaan minimum dalam matematik	%	2018	80.5
			2019	83.1
	e. Remaja pada akhir sekolah menengah rendah yang mencapai sekurang-kurangnya tahap penguasaan minimum dalam membaca	%	2018	78.3
			2019	82.2
	f. Remaja pada akhir sekolah menengah rendah yang mencapai sekurang-kurangnya tahap penguasaan minimum dalam matematik	%	2018	78.3
			2019	56.4
2.	a. Kadar tamat persekolahan bagi pendidikan rendah	%	2021	99.0
			2022	99.3
	b. Kadar tamat persekolahan bagi pendidikan menengah rendah	%	2021	99.8
			2022	99.2
	c. Kadar tamat persekolahan bagi pendidikan menengah atas	%	2021	97.8
			2022	99.2
3.	Kanak-kanak berumur 24-59 bulan yang berada dalam tahap perkembangan kesihatan yang sepatutnya	%	2016	97.2
			2022	91.4
4.	Kadar penyertaan peringkat prasekolah		2021	86.1
			2022	87.0
5.	Kadar penyertaan belia dan dewasa dalam pendidikan dan latihan formal dalam tempoh 12 bulan sebelumnya		2021	10.5 ^{rr}
			2022	10.3
6.	a. Orang dewasa menggunakan kemahiran ICT bagi menyalin atau memindahkan fail atau <i>folder</i>	%	2021	94.6
			2022	97.0
	b. Orang dewasa menggunakan kemahiran ICT bagi teknik menyalin dan menampal untuk pendua atau memindahkan maklumat di dalam satu dokumen	%	2021	93.2
			2022	96.3
	c. Orang dewasa menggunakan kemahiran ICT bagi menghantar e-mel berserta fail	%	2021	78.7
			2022	89.4
	d. Orang dewasa menggunakan kemahiran ICT bagi menggunakan teknik aritmetik asas di dalam lembaran kerja	%	2021	52.6
			2022	67.1
	e. Orang dewasa menggunakan kemahiran ICT bagi menghubungkan dan memasang peranti baru	%	2021	76.0
			2022	79.2
	f. Orang dewasa menggunakan kemahiran ICT bagi mencari, memuat turun, memasang dan mengkonfigurasi perisian	%	2021	67.0
			2022	72.5
	g. Orang dewasa menggunakan kemahiran ICT bagi membuat persembahan elektronik dengan menggunakan perisian komputer	%	2021	51.8
			2022	62.9
	h. Orang dewasa menggunakan kemahiran ICT bagi memindahkan fail di antara komputer dan peranti mudah alih lain	%	2021	74.4
			2022	83.1
	i. Orang dewasa menggunakan kemahiran ICT bagi menulis program komputer menggunakan bahasa pengaturcaraan yang khusus	%	2021	19.2
			2022	23.5

JADUAL STATISTIK

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
7.	Indeks kesetaraan jantina untuk indikator 4.1.2 (a) kadar tamat persekolahan bagi pendidikan rendah	Indeks	2021	1.03
			2022	1.01
	Indeks kesetaraan jantina untuk indikator 4.1.2 (b) kadar tamat persekolahan bagi pendidikan menengah rendah	Indeks	2021	1.04
			2022	1.00
	Indeks kesetaraan jantina untuk indikator 4.1.2 (c) kadar tamat persekolahan bagi pendidikan menengah	Indeks	2021	1.01
			2022	1.00
	Indeks kesetaraan jantina untuk indikator 4.2.2 Kadar penyertaan peringkat prasekolah	Indeks	2021	1.03
			2022	1.00
	Indeks kesetaraan jantina untuk indikator 4.3.1 Kadar penyertaan belia dan dewasa dalam pendidikan dan latihan formal dalam tempoh 12 bulan sebelumnya	Indeks	2021	1.22
			2022	1.22
	Indeks kesetaraan jantina untuk indikator 4.6.1 Tahap kecekapan dalam kemahiran literasi (15 tahun dan ke atas)	Indeks	2021	0.98 ^r
			2022	0.98
Indeks kesetaraan jantina untuk indikator 4.6.1 Tahap kecekapan dalam kemahiran literasi (umur 15-24 tahun)	Indeks	2021	1.00	
		2022	0.99	
8.	a. Penduduk (15 tahun dan ke atas) yang mencapai tahap kecekapan dalam kemahiran literasi	%	2021	94.6
			2022	95.7
	b. Penduduk (15-24 tahun) yang mencapai tahap kecekapan dalam kemahiran literasi	%	2021	97.3
			2022	98.6
9.	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan mampan diurusutamakan dalam (a) polisi pendidikan nasional	Indeks	2020	0.9
			2020	0.9
	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan mampan diurusutamakan dalam (b) kurikulum	Indeks	2020	0.9
			2020	0.9
10.	Peratusan perkhidmatan asas yang ditawarkan oleh sekolah, mengikut jenis perkhidmatan a. Sekolah dengan kemudahan elektrik	%	2021	100.0
			2022	100.0
	Peratusan perkhidmatan asas yang ditawarkan oleh sekolah, mengikut jenis perkhidmatan b. Sekolah dengan kemudahan Internet	%	2021	99.5
			2022	99.5
Peratusan perkhidmatan asas yang ditawarkan oleh sekolah, mengikut jenis perkhidmatan c. Sekolah dengan kemudahan komputer	%	2021	84.6	
		2022	92.2	

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
	Peratusan perkhidmatan asas yang ditawarkan oleh sekolah, mengikut jenis perkhidmatan	%	2021	32.0
	d. Sekolah dengan kemudahan prasarana dan bahan yang disesuaikan		2022	51.4
	Peratusan perkhidmatan asas yang ditawarkan oleh sekolah, mengikut jenis perkhidmatan	%	2021	99.6
	e. Sekolah dengan kemudahan air minuman asas		2022	99.8
	Peratusan perkhidmatan asas yang ditawarkan oleh sekolah, mengikut jenis perkhidmatan	%	2021	99.6
	f. Sekolah dengan kemudahan mencuci satu jantina		2022	99.3
	Peratusan perkhidmatan asas yang ditawarkan oleh sekolah, mengikut jenis perkhidmatan	%	2021	100.0
	g. Sekolah dengan kemudahan asas mencuci tangan		2022	100.0
11.	Bilangan penerima biasiswa dari organisasi luar negara	Bilnagan	2021	31
			2022	36
12.	Peratusan guru dengan kelayakan minimum yang diperlukan, mengikut tahap pendidikan	%	2021	36.7
	a. Guru dengan latihan perguruan minimum yang terancang bagi pra sekolah		2022	54.4
	Peratusan guru dengan kelayakan minimum yang diperlukan, mengikut tahap pendidikan	%	2021	97.7
	b. Guru dengan latihan perguruan minimum yang terancang bagi sekolah rendah		2022	98.2
	Peratusan guru dengan kelayakan minimum yang diperlukan, mengikut tahap pendidikan	%	2021	98.3
	c. Guru dengan latihan perguruan minimum yang terancang bagi sekolah menengah		2022	99.2
SDG 5: Kesaksamaan Gender				
1.	Rangka kerja undang-undang yang disediakan untuk menggalakkan, menguatkuasakan dan memantau kesaksamaan gender:	%	2020	33.3
	a. Bidang 1: Kerangka undang-undang dan kehidupan awam yang menyeluruh		2022	33.3
	Rangka kerja undang-undang yang disediakan untuk menggalakkan, menguatkuasakan dan memantau kesaksamaan gender:	%	2020	75.0
	b. Bidang 2: Keganasan terhadap wanita		2022	66.7
	Rangka kerja undang-undang yang disediakan untuk menggalakkan, menguatkuasakan dan memantau kesaksamaan gender:	%	2020	30.0
	c. Bidang 3: Faedah pekerjaan dan ekonomi		2022	40.0
	Rangka kerja undang-undang yang disediakan untuk menggalakkan, menguatkuasakan dan memantau kesaksamaan gender:	%	2020	63.6
	d. Bidang 4: Perkahwinan dan keluarga		2022	63.6
2.	Wanita dan gadis yang pernah berpasangan berumur 15 tahun ke atas dan mengalami keganasan fizikal, seksual atau psikologi oleh pasangan intim atau bekas pasangan dalam tempoh 12 bulan terdahulu	%	2022	4.4
3.	Peratusan wanita dan gadis berumur 15 tahun ke atas yang mengalami keganasan seksual oleh orang selain pasangan intim dalam tempoh 12 bulan terdahulu, mengikut umur dan tempat kejadian	Bilangan	2021	2,703
			2022	2,826

JADUAL STATISTIK

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
4.	Peratusan wanita berumur 20 tahun yang telah berkahwin sebelum berusia 18 tahun	%	2021	0.6
			2022	0.6
	Peratusan wanita berumur 21 tahun yang telah berkahwin sebelum berusia 18 tahun	%	2021	0.6
			2022	0.6
	Peratusan wanita berumur 22 tahun yang telah berkahwin sebelum berusia 18 tahun	%	2021	0.4
			2022	0.6
	Peratusan wanita berumur 23 tahun yang telah berkahwin sebelum berusia 18 tahun	%	2021
			2022	0.4
	Peratusan wanita berumur 24 tahun yang telah berkahwin sebelum berusia 18 tahun	%	2021
			2022
5.	a. Kerusi yang disandang oleh wanita dalam Dewan Negara	%	2021	18.2
			2022	14.8
	b. Kerusi yang disandang oleh wanita dalam Dewan Rakyat	%	2021	14.9
			2022	13.5
6.	Wanita dalam jawatan pengurusan	%	2021	24.0
			2022	24.6
7.	Wanita pada umur reproduktif yang menggunakan alat pencegah kehamilan	%	2014	89.3
8.	Individu memiliki telefon bimbit	%	2021	97.4
			2022	98.2

SDG 6: Air Bersih dan Sanitasi

1.	Penduduk yang menggunakan perkhidmatan air minuman yang diuruskan dengan selamat	%	2021	94.7
			2022	94.9
2.	Peratusan penduduk yang menggunakan perkhidmatan sanitasi yang diuruskan dengan selamat	%	2019	99.7
			2022	99.9
3.	Aliran air sisa domestik dirawat dengan selamat	%	2021	1.1
			2022	1.6
	Aliran air sisa industri dirawat dengan selamat	%	2021	98.9
			2022	98.4
4.	Badan air dengan kualiti air ambien yang baik	%	2021	95.1
			2022	95.8
5.	Tahap tekanan air: penyadapan air tawar sebagai sebahagian daripada sumber air tawar yang tersedia (a) Air Bukan Hasil (NRW) (Semenanjung Malaysia)	Air terawat yang hilang dalam %	2021	33.4
			2022	34.4
	Tahap tekanan air: penyadapan air tawar sebagai sebahagian daripada sumber air tawar yang tersedia (b) Penggunaan Air Domestik (Semenanjung Malaysia)	Liter/ kapita/ hari (lcd)	2021	251
			2022	237

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
6.	Tahap pengurusan sumber air bersepadu	%	2017	43.0
			2020	63.0
7.	Peratusan kawasan lembangan rentas sempadan dengan perjanjian operasi untuk kerjasama air	%	2021	2.0
			2022	2.0
8.	Jumlah bantuan pembangunan rasmi berkaitan dengan air dan sanitasi yang merupakan sebahagian daripada rancangan perbelanjaan yang diselenggarakan oleh kerajaan		2020	0.6
			2021	0.6

SDG 7: Tenaga Mampu Milik dan Bersih

1.	Akses kepada bekalan elektrik	%	2019	100.0 ^r
			2022	99.7
2.	Isi rumah yang memiliki peralatan dapur masak gas/ elektrik (di tempat kediaman terpilih)	%	2019	97.6
			2022	98.8
3.	Sumbangan tenaga boleh diperbaharui dalam jumlah penggunaan tenaga akhir	%	2020	1.4
			2021	1.4 ^p
4.	Intensiti tenaga	toe/KDNK pada harga malar 2015 (RM juta)	2020	70.0
			2021	67.9 ^p
5.	Kapasiti penjanaan tenaga boleh diperbaharui yang dipasang di negara membangun (dalam watt per kapita)	Watt per kapita	2020	251.7
			2021	259.6 ^p

SDG 8: Pekerjaan yang Wajar dan Pertumbuhan Ekonomi

1.	Kadar pertumbuhan tahunan KDNK sebenar per kapita	%	2021	2.9 ^e
			2021	8.2 ^p
2.	Kadar pertumbuhan tahunan KDNK sebenar bagi setiap pekerja	%	2021	2.0 ^e
			2022	5.4 ^p
3.	Sumbangan guna tenaga dalam sektor informal	%	2019	9.3
			2021	9.6
4.	Penggunaan bahan domestik, penggunaan bahan domestik per kapita dan penggunaan bahan domestik per KDNK (a) Bahan api fosil	Kilotonnes of oil equivalent (ktoe)	2020	43,278
			2021	43,112
	Penggunaan bahan domestik, penggunaan bahan domestik per kapita dan penggunaan bahan domestik per KDNK (b) Bahan api fosil	Toe per kapita	2020	1.33
			2021	1.32
	Penggunaan bahan domestik, penggunaan bahan domestik per kapita dan penggunaan bahan domestik per KDNK (c) Bahan api fosil	Per GDP	2020	32.2
			2021	31.0
5.	Purata gaji dan upah bulanan pekerja	RM	2021	3,037
			2022	3,212
6.	Kadar pengangguran	%	2021	4.6
			2022	3.9

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
7.	Peratus belia bukan dalam pendidikan, pekerjaan atau latihan	%	2021	9.3
			2022	10.2
8.	Kecederaan melibatkan kematian dan bukan kematian pekerjaan bagi setiap 100,000 pekerja mengikut jantina dan status migran a. Kadar kecederaan pekerjaan	Bagi setiap 100,000 pekerja	2021	143
			2022	222
	Kecederaan melibatkan kematian dan bukan kematian bagi setiap 100,000 pekerja mengikut jantina dan status migran b. Kadar kecederaan maut pekerjaan	Bagi setiap 100,000 pekerja	2021	2.00
			2022	2.06
	Kecederaan melibatkan kematian dan bukan kematian bagi setiap 100,000 pekerja mengikut jantina dan status migran c. Kadar kecederaan bukan melibatkan kematian	Bagi setiap 100,000 pekerja	2021	141
			2022	220
9.	Tahap pematuhan nasional terhadap hak pekerja (kebebasan bersatu dan perundingan bersama) berdasarkan sumber tekstual dan undang-undang nasional Organisasi Buruh Antarabangsa (ILO), mengikut jantina dan status migran	Markah	2020	7.0
			2021	7.0
10.	Keluaran Dalam Negeri Kasar Pelancongan (KDNKPL) sebagai sebahagian daripada jumlah KDNK dan kadar pertumbuhan	%	2021	0.7 ^e
			2022	2.7 ^p
	Nilai ditambah kasar daripada pelancongan (langsung) sebagai peratus daripada jumlah GVA	%	2021	0.8 ^e
			2022	2.7 ^p
11.	a. Bilangan cawangan bank komersial	Bagi setiap 100,000 orang dewasa	2021	8.7 ^r
			2022	8.2 ^r
	b. Bilangan mesin juruwang automatik (ATM)	Bagi setiap 100,000 orang dewasa	2021	52.8 ^r
			2022	51.7 ^r
12.	Orang dewasa yang memiliki akaun bank di institusi kewangan atau penyedia perkhidmatan wang bergerak	%	2021	95.7
			2022	96.9
13.	Jumlah aliran rasmi (komitmen) untuk Bantuan Perdagangan		2020	3.2
			2021	6.3
SDG 9: Industri, Inovasi dan Infrastruktur				
1.	Penduduk luar bandar yang tinggal dalam jarak 2 km dari jalan yang boleh digunakan sepanjang tahun, Semenanjung Malaysia	%	2010	93.1
			2020	92.1
2.	a. Bilangan penumpang perkhidmatan keretapi	Juta	2021	0.3
			2022	2.68
	b. Bilangan penumpang di lapangan terbang	Juta	2021	11.02 ^r
			2022	54.74
	c. Jumlah barangan dan kontena dikendalikan oleh KTMB	Tan metrik ('000)	2021	4,793
			2022	6,014
	d. Jumlah kontena dikendalikan oleh KTMB	Teu	2021	224,444
			2022	324,764

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
	e. Kargo dikendalikan mengikut lapangan terbang	Tan metrik	2021	1,008,074
			2022	1,060,527
	f. Penghantaran kargo mengikut pelabuhan	Tan metrik ('000)	2021	591,489
			2022	567,644
3.	Nilai tambah pembuatan per kapita	Per kapita (RM)	2021	10,340 ^e
			2022	11,136 ^p
4.	Sumbangan guna tenaga dalam sektor pembuatan sebagai perkadaran jumlah guna tenaga	%	2021	16.6
			2022	16.8
5.	Sumbangan nilai ditambah PKS dalam sektor pembuatan terhadap KDNK	%	2021	34.2 ^e
			2022	33.5 ^p
6.	Perkadaran Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) yang mempunyai pinjaman atau kredit	%	2015	53.8
7.	Pelepasan eq CO2 bagi setiap unit nilai ditambah	Tan metrik (juta)	2018	320.9
			2019	330.4
8.	Perbelanjaan penyelidikan dan pembangunan sebagai sebahagian daripada KDNK	%	2018	1.0
			2020	1.0
9.	Penyelidik bagi setiap sejuta penduduk	Bilangan	2018	2,127
			2020	704
10.	Sokongan rasmi antarabangsa (bantuan pembangunan rasmi berserta aliran rasmi lain) bagi infrastruktur	Bilangan	2020	7.1
			2021	113.1
11.	Nilai ditambah industri berteknologi sederhana dan tinggi kepada nilai ditambah sektor pembuatan (pada harga malar)	Nilai ditambah (RM juta)	2021	47.9 ^e
			2022	49.8 ^p
12.	Penduduk yang diliputi oleh rangkaian mudah alih	%	2021	98.5
			2022	98.6

SDG 10: Mengurangkan Ketidaksamaan

1.	Kadar pertumbuhan tahunan dikompaun bagi kumpulan isi rumah terendah 40 peratus dan jumlah penduduk	%	2019	3.4
			2022	2.5
2.	Isi rumah di bawah 50 peratus daripada pendapatan penengah	%	2019	16.9
			2022	16.6
3.	Pampasan pekerja mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga semasa	%	2021	35.1 ^e
			2022	32.4 ^p
4.	Penunjuk Kestabilan Kewangan a. Modal peringkat 1 kepada aset	%	2021	8.8
			2022	7.5
	Penunjuk Kestabilan Kewangan b. Modal peringkat 1 kepada aset mengikut wajaran risiko	%	2021	16.0
			2022	15.8

JADUAL STATISTIK

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
	Penunjuk Kestabilan Kewangan c. Pinjaman tidak berbayar bersih daripada peruntukan kepada modal	%	2021	6.1
			2022	6.3
	Penunjuk Kestabilan Kewangan d. Pinjaman tidak berbayar kepada jumlah pinjaman kasar	%	2021	1.7
			2022	1.7
	Penunjuk Kestabilan Kewangan e. Pulangan atas aset	%	2021	1.2
			2022	1.5
	Penunjuk Kestabilan Kewangan f. Nisbah perlindungan mudah tunai	%	2021	153.4
			2022	153.9
	Penunjuk Kestabilan Kewangan g. Kendudukan terbuka bersih dalam pertukaran asing kepada modal	%	2021	4.2 ^r
			2022	3.5
5.	Peratusan anggota dan hak mengundi oleh negara membangun dalam organisasi antarabangsa: - Perhimpunan Agung Bangsa-Bangsa Bersatu	%	2021	0.5
			2022	0.5
	Peratusan anggota dan hak mengundi oleh negara membangun dalam organisasi antarabangsa: -Tabung Kewangan Antarabangsa	%	2021	0.5
			2022	0.5
	Peratusan anggota dan hak mengundi oleh negara membangun dalam organisasi antarabangsa: - International Bank for Reconstruction and Development	%	2021	0.5
			2022	0.5
	Peratusan anggota dan hak mengundi oleh negara membangun dalam organisasi antarabangsa: - Perbadanan Kewangan Antarabangsa	%	2021	0.5
			2022	0.5
	Peratusan anggota dan hak mengundi oleh negara membangun dalam organisasi antarabangsa: - Bank Pembangunan Asian	%	2021	1.5
			2022
	Peratusan anggota dan hak mengundi oleh negara membangun dalam organisasi antarabangsa: - World Trade Organisation	%	2021	0.6
			2022	0.6
6.	Peratusan produk tersenarai dalam jadual tarif (<i>tariff line</i>) yang dikenakan ke atas import dari negara kurang membangun dan negara membangun dengan tarif sifar	%	2021	56.7
			2022	57.3
7.	Kos pengiriman wang sebagai sebahagian daripada jumlah yang dikirimkan	%	2021	2.2
			2022	2.7
SDG 11: Bandar dan Komuniti yang Mampan				
1.	Penduduk bandar yang tinggal di kawasan sesak, penempatan setinggan atau perumahan yang tidak mencukupi	%	2020	0.2
2.	Penduduk yang mempunyai capaian mudah kepada pengangkutan awam	%	2020	74.1
3.	Nisbah penggunaan tanah kepada kadar pertumbuhan penduduk	%	2020/ 2021	1.2
			2021/ 2022	3.5
4.	Bandar dengan struktur penyertaan langsung masyarakat sivil dalam perancangan dan pengurusan bandar yang beroperasi secara teratur dan demokratik	%	2022	89.7

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
5.	a. Kematian akibat bencana	Bagi setiap 100,000 penduduk	2021	48
			2022	35
	b. Orang yang hilang disebabkan bencana	Bilangan	2021
			2022
	c. Orang yang terjejas akibat bencana	Bagi setiap 100,000 penduduk	2021	247,997
			2022	199,244
6.	Kerugian pertanian yang dikaitkan secara langsung dengan bencana - Nilai semasa USD	Nilai semasa USD	2021	27,841,610
			2022	154,515,000
	Kerugian ekonomi yang dikaitkan secara langsung dengan bencana berbanding KDNK	%	2021
			2022
	Kerugian ekonomi yang dikaitkan secara langsung dengan bencana	Nilai semasa USD	2021	228,406,502
			2022
	Kerugian ekonomi langsung akibat daripada infrastruktur kritikal yang rosak atau musnah yang dikaitkan dengan bencana	Nilai semasa USD	2021	200,564,892
			2022	232,700,000
7.	a. Infrastruktur kritikal yang rosak akibat bencana	Bilangan	2021
			2022
	b. Kemudahan pendidikan yang musnah atau rosak yang dikaitkan dengan bencana	Bilangan	2021
			2022	503
	c. Kemudahan kesihatan yang musnah atau rosak yang dikaitkan dengan bencana	Bilangan	2021
			2022	78
	d. Gangguan kepada perkhidmatan pendidikan yang dikaitkan dengan bencana	Bilangan	2021
			2022	503
	e. Gangguan kepada perkhidmatan kesihatan yang dikaitkan dengan bencana	Bilangan	2021
			2022	18
8.	Peratusan sisa pepejal yang dikumpulkan dan dikendalikan di kemudahan terkawal daripada jumlah sampah perbandaran yang dihasilkan mengikut bandar - Sisa pepejal yang dikitar semula	%	2021	18.5
			2022	20.0
9.	Purata tahunan kepekatan berdasarkan jenis bahan pencemar (PM ₁₀)	(µg/ m ³)	2021	21
			2022	20
	Purata tahunan kepekatan berdasarkan jenis bahan pencemar (PM _{2.5})	(µg/ m ³)	2021	13
			2022	12
10.	Purata bahagian kawasan binaan bandar raya yang merupakan kawasan terbuka untuk kegunaan awam	%	2021	35.6
			2022	35.5
11.	Peratusan individu yang menjadi mangsa gangguan fizikal atau seksual, mengikut jantina, umur, status kurang upaya dan tempat kejadian, dalam tempoh 12 bulan sebelumnya: - Mangsa gangguan seksual	Bilangan	2021	506
			2022	477

JADUAL STATISTIK

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
SDG 12: Penggunaan dan Pengeluaran yang Bertanggungjawab				
1.	Penggunaan bahan domestik, penggunaan bahan domestik per kapita dan penggunaan bahan domestik per KDNK - Bahan api fosil	Kilotonnes of oil equivalent (ktoe)	2020	43,278
			2021	43,112
	Penggunaan bahan domestik, penggunaan bahan domestik per kapita dan penggunaan bahan domestik per KDNK - Bahan api fosil	Toe per kapita	2020	1.33
			2021	1.32
	Penggunaan bahan domestik, penggunaan bahan domestik per kapita dan penggunaan bahan domestik per KDNK - Bahan api fosil	Per KDNK	2020	32.2
			2021	31.0
2.	Perjanjian antarabangsa berkaitan alam sekitar pelbagai hala	Bilangan	2021	17
			2022	17
3.	a. Kuantiti sisa klinikal yang dikendalikan	Tan metrik ('000)	2021	57.4
			2022	49.1
	b. Sisa berjadual yang diuruskan	Tan metrik ('000)	2021	7,505.2
			2022	5,915.1
4.	Kadar kitar semula nasional	%	2021	31.5
			2022	33.2
	Jumlah bahan yang dikitar semula	Tan	2021	4,385,386.4
			2022	4,626,333.0
5.	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan mampan diurusutamakan dalam: (a) dasar pendidikan nasional	%	2020	0.9
	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan mampan diurusutamakan dalam: (b) kurikulum	%	2020	0.9
	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan mampan diurusutamakan dalam: (c) pendidikan guru	%	2020	0.9
	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan mampan diurusutamakan dalam: (d) pentaksiran pelajar		2020	0.8
6.	Kapasiti penjanaan tenaga boleh diperbaharui yang dipasang di negara membangun (dalam watt per kapita)	Watt per kapita	2020	251.7
			2021	259.6 ^p
7.	Pelaksanaan peralatan perakaunan standard untuk memantau aspek ekonomi dan aspek kelestarian persekitaran pelancongan		2021	7
			2021	7
SDG 13: Tindakan Iklim				
1.	a. Bilangan kematian yang disebabkan oleh bencana bagi setiap 100,000 penduduk	Bilangan	2021	48
			2022	35
	b. Bilangan orang yang hilang akibat bencana bagi setiap 100,000 penduduk	Bilangan	2021
			2022

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
	c. Bilangan orang yang terjejas dengan kediaman yang rosak akibat bencana bagi setiap 100,000 penduduk	Bilangan	2021	247,997
			2022	199,244
2.	Pelepasan eq CO2	Tan metrik (juta)	2018	320.9
			2019	330.4
3.	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan lestari dimasukkan dalam (a) Polisi	Index	2020	0.9
	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan lestari dimasukkan dalam (b) kurikulum	Index	2020	0.9
	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan lestari dimasukkan dalam (c) pendidikan guru	Index	2020	0.9
	Sejauh mana (i) pendidikan kewarganegaraan global dan (ii) pendidikan untuk pembangunan lestari dimasukkan dalam (d) pentaksiran pelajar	Index	2020	0.8
SDG 14: Kehidupan di Bawah Air				
1	a. Indeks Kualiti Air Marin Malaysia di kawasan pantai dengan nilai indeks cemerlang	Bilangan stesen	2021	85
			2022	88
	b. Indeks Kualiti Air Marin Malaysia di kawasan muara sungai dengan nilai indeks cemerlang	Bilangan stesen	2021	7
			2022	7
	c. Indeks Kualiti Air Marin Malaysia di kawasan pulau dengan nilai indeks cemerlang	Bilangan stesen	2021	53
			2022	54
2.	Bekalan ikan pada tahap yang mampan secara biologi	%	2018	47.8
3.	Liputan kawasan yang dilindungi berkaitan dengan keluasan laut	%	2021	5.40
			2022	5.35
4.	Kemajuan mengikut negara dalam tahap pelaksanaan instrumen antarabangsa yang bertujuan untuk memerangi penangkapan ikan yang haram, tidak dilaporkan dan tidak teratur (tahap pelaksanaan: 1)	Kumpulan	2018	3
			2022	3
5.	Sumbangan sektor perikanan kepada KDNK	%	2021	0.8
			2022	0.8
6.	Jumlah dana penyelidikan yang diperuntukkan bagi penyelidikan dalam bidang teknologi marin	%	2021	49.8
			2022	12.1
SDG 15: Kehidupan di Darat				
1.	Kawasan hutan sebagai peratusan daripada jumlah keluasan tanah	%	2019	54.9
			2020	54.6

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
2.	Tapak penting bagi biodiversiti daratan dan air tawar yang dilindungi	%	2019	10.2
			2020	10.0
3.	Spesis mamalia, Semenanjung Malaysia	Bilangan	2017	223
			Spesis mamalia, Semenanjung Malaysia (<i>Extinct (EX)</i>)	Bilangan
	Spesis mamalia, Semenanjung Malaysia (<i>Critically Endangered (CR)</i>)	Bilangan	2017	4
	Spesis mamalia, Semenanjung Malaysia (<i>Endangered (EN)</i>)	Bilangan	2017	12
	Spesis mamalia, Semenanjung Malaysia (<i>Vulnerable (VU)</i>)	Bilangan	2017	14
	Spesis mamalia, Semenanjung Malaysia (<i>Near Threatened (NT)</i>)	Bilangan	2017	33
	Spesis mamalia, Semenanjung Malaysia (<i>Least Concern (LC)</i>)	Bilangan	2017	83
	Spesis mamalia, Semenanjung Malaysia (<i>Data Deficient (DD)</i>)	Bilangan	2017	76
4.	Peratusan pemerdagangan hidupan liar yang diburu atau diseludup secara haram: - Kes jenayah hidupan liar bagi kategori pemilikan/ penggunaan sendiri	Bilangan	2021	646 ^r
			2022	1,945
	Peratusan pemerdagangan hidupan liar yang diburu atau diseludup secara haram: - Kes jenayah hidupan liar bagi kategori pencerobohan	Bilangan	2021	1 ^r
2022			1	
	Peratusan pemerdagangan hidupan liar yang diburu atau diseludup secara haram: - Kes jenayah hidupan liar bagi kategori penyeludupan	Bilangan	2021	4
2022			14	
	Peratusan pemerdagangan hidupan liar yang diburu atau diseludup secara haram: - Kes jenayah hidupan liar bagi kategori perniagaan	Bilangan	2021	3 ^r
2022			15	
	Peratusan pemerdagangan hidupan liar yang diburu atau diseludup secara haram: - Kes jenayah hidupan liar bagi kategori zoo/ pameran	Bilangan	2021
2022			1	
	Peratusan pemerdagangan hidupan liar yang diburu atau diseludup secara haram: - Kes jenayah hidupan liar bagi kategori perniagaan	Bilangan	2021	3 ^r
2022			15	
	Peratusan pemerdagangan hidupan liar yang diburu atau diseludup secara haram: - Kes jenayah hidupan liar bagi kategori zoo/ pameran	Bilangan	2021
2022			1	

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
SDG 16: Keamanan, Keadilan dan Institusi yang Teguh				
1.	Bilangan mangsa pembunuhan dengan niat bagi setiap 100,000 penduduk, mengikut jantina dan umur	Bilangan	2021	243
			2022	240
2.	Peratusan penduduk yang mengalami a. Kes jenayah kekerasan	Bilangan	2021	9,941
			2022	8,636
	Peratusan penduduk yang mengalami b. Kes jenayah seksual	Bilangan	2021	2,703
			2022	2,826
3.	Peratusan penduduk yang merasa selamat berjalan seorang diri di sekitar tempat tinggal mereka selepas waktu gelap	%	2021	90.5
4.	Kanak-kanak berumur 1-5 tahun yang mengalami sebarang hukuman fizikal dan/atau penderaan psikologi oleh penjaga pada bulan lepas	%	2016	70.8
			2022	66.6
5.	Mangsa pemerdagangan manusia yang dikesan	Bilangan	2021	117
			2022	75
6.	Peratusan mangsa keganasan dalam tempoh 12 bulan sebelumnya yang melaporkan pemangsaan mereka kepada pihak berkuasa yang kompeten atau mekanisme penyelesaian konflik lain yang diiktiraf secara rasmi: a. Kes jenayah keganasan	Bilangan	2021	9,941
			2022	8,636
	Peratusan mangsa keganasan dalam tempoh 12 bulan sebelumnya yang melaporkan pemangsaan mereka kepada pihak berkuasa yang kompeten atau mekanisme penyelesaian konflik lain yang diiktiraf secara rasmi: b. Kes jenayah seksual	Bilangan	2021	3,209
			2022	3,303
7.	Orang tahanan yang tidak dijatuhkan hukuman sebagai sebahagian daripada penghuni penjara keseluruhan	%	2021	39.3
			2022	29.5
8.	Rampasan senjata api	Bilangan	2021	229
			2022	218
9.	Peratusan individu yang mempunyai sekurang-kurangnya satu urusan dengan penjawat awam dan membayar rasuah kepada penjawat awam, atau diminta memberi rasuah oleh penjawat awam tersebut, dalam tempoh 12 bulan sebelumnya: a. Kertas siasatan	Bilangan	2021	828
			2022	820
	Peratusan individu yang mempunyai sekurang-kurangnya satu urusan dengan penjawat awam dan membayar rasuah kepada penjawat awam, atau diminta memberi rasuah oleh penjawat awam tersebut, dalam tempoh 12 bulan sebelumnya: b. Statistik tangkapan	Bilangan	2021	851
			2022	909
10.	Perbelanjaan Kerajaan Persekutuan sebagai peratusan daripada belanjawan asal yang diluluskan	%	2021	92.9
			2022	120.0
11.	Aduan terhadap perkhidmatan awam	Bilangan	2021	4,074
			2022	5,833

JADUAL STATISTIK

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
12.	Peratusan jawatan di institusi kerajaan dan tempatan, termasuk: a1. Kerusi yang disandang oleh wanita dalam Dewan Negara	%	2021	18.2
			2022	14.8
	Peratusan jawatan di institusi kerajaan dan tempatan, termasuk: a2. Kerusi yang disandang oleh wanita dalam Dewan Rakyat	%	2021	14.9
			2022	13.5
	Peratusan jawatan di institusi kerajaan dan tempatan, termasuk: a3. Kerusi yang disandang oleh lelaki dalam Dewan Negara	%	2021	81.8
			2022	85.2
	Peratusan jawatan di institusi kerajaan dan tempatan, termasuk: a4 Kerusi yang disandang oleh lelaki dalam Dewan Rakyat	%	2021	84.2
			2022	86.5
	b1. Penjawat awam dalam perkhidmatan awam	Bilangan	2021	1,266,404
			2022	1,274,207
	b2. Penjawat awam yang kurang upaya dalam perkhidmatan awam	%	2021	0.3
			2022	0.3
c. Hakim dalam Mahkamah Tinggi	Bilangan	2021	60	
		2022	63	
13.	Penduduk yang mempercayai bahawa pembuatan keputusan adalah menyeluruh dan responsif	%	2021	64.4
14.	Hak mengundi dalam Organisasi Antarabangsa (Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu)	%	2021	0.5
			2022	0.5
	Hak mengundi dalam Organisasi Antarabangsa (Tabung Kewangan Antarabangsa)	%	2021	0.8
			2022	0.8
	Hak mengundi dalam Organisasi Antarabangsa (International Bank for Reconstruction and Development)	%	2021	0.4
			2022	0.4
	Hak mengundi dalam Organisasi Antarabangsa (Perbadanan Kewangan Antarabangsa)	%	2021	0.6
			2022	0.6
	Hak mengundi dalam Organisasi Antarabangsa (Bank Pembangunan Asian)	%	2021	2.5
			2022	0.6
	Hak mengundi dalam Organisasi Antarabangsa (World Trade Organisation)	%	2021	0.6
			2022	0.6
15.	Kanak-kanak di bawah 5 tahun yang kelahirannya telah didaftarkan dengan pihak berkuasa awam, mengikut umur	%	2021	98.1
			2022	97.7
SDG 17: Kerjasama Demi Matlamat				
1.	Sumbangan hasil kerajaan sebagai peratusan kepada daripada KDNK	%	2021	15.1
			2022	16.4

No.	Penerangan Indikator	Unit	Tahun	Pencapaian
2.	Hasil cukai dan perbelanjaan Kerajaan Persekutuan	%	2021	58.7
			2022	52.8
3.	Peruntukan belanjawan untuk bantuan pembangunan melalui Program Kerjasama Teknikal Malaysia	RM '000	2021	4,200.0
			2022	6,000.0
4.	Kadar penembusan jalur lebar tetap (2Mbit/s ≤ 10 Mbit/s)	Bagi setiap 100 penduduk	2021	0.2
			2022	0.1
	Kadar penembusan jalur lebar tetap (≥ 10 Mbit/s)	Bagi setiap 100 penduduk	2021	11.1
			2022	12.6
5.	Individu yang menggunakan Internet	%	2021	96.8
			2022	97.4
6.	Nilai bantuan kewangan dan teknikal yang diberikan kepada negara membangun	RM '000	2021	2,594.5
			2022	5,600.0
7.	Purata tarif berpemberat seluruh dunia	%	2021
			2021	3.5
8.	Sumbangan eksport global	%	2021	1.3
			2021	1.4
9.	Purata tarif yang dihadapi oleh negara membangun	%	2021	20.9
			2022	21.2
10.	Jumlah dalam USD yang dibuat bagi perkongsian awam-swasta bagi infrastruktur	RM Billion	2021	10.88
			2021	8.04
	Indikator pembangunan mampan yang relevan yang dihasilkan di peringkat nasional	USD Billion	2021	2.34
			2022	1.73
11.	Indikator pembangunan mampan yang relevan yang dihasilkan di peringkat nasional	%	2021	75.1
			2021	80.9
12.	Pencapaian 100 peratus pendaftaran kelahiran	%	2021	100.0
			2022	100.0
11.	Pencapaian 80 peratus pendaftaran kematian	%	2021	97.9
			2021	97.9

Nota: menunjukkan tiada/kosong/tiada kes

* Anggaran

^P Permulaan

^r Dikemaskini

Sumber: Indikator Matlamat Pembangunan Mampan, Ringkasan Eksekutif 2022, Jabatan Perangkaan Malaysia

ORGANISASI KEMENTERIAN KEWANGAN MALAYSIA

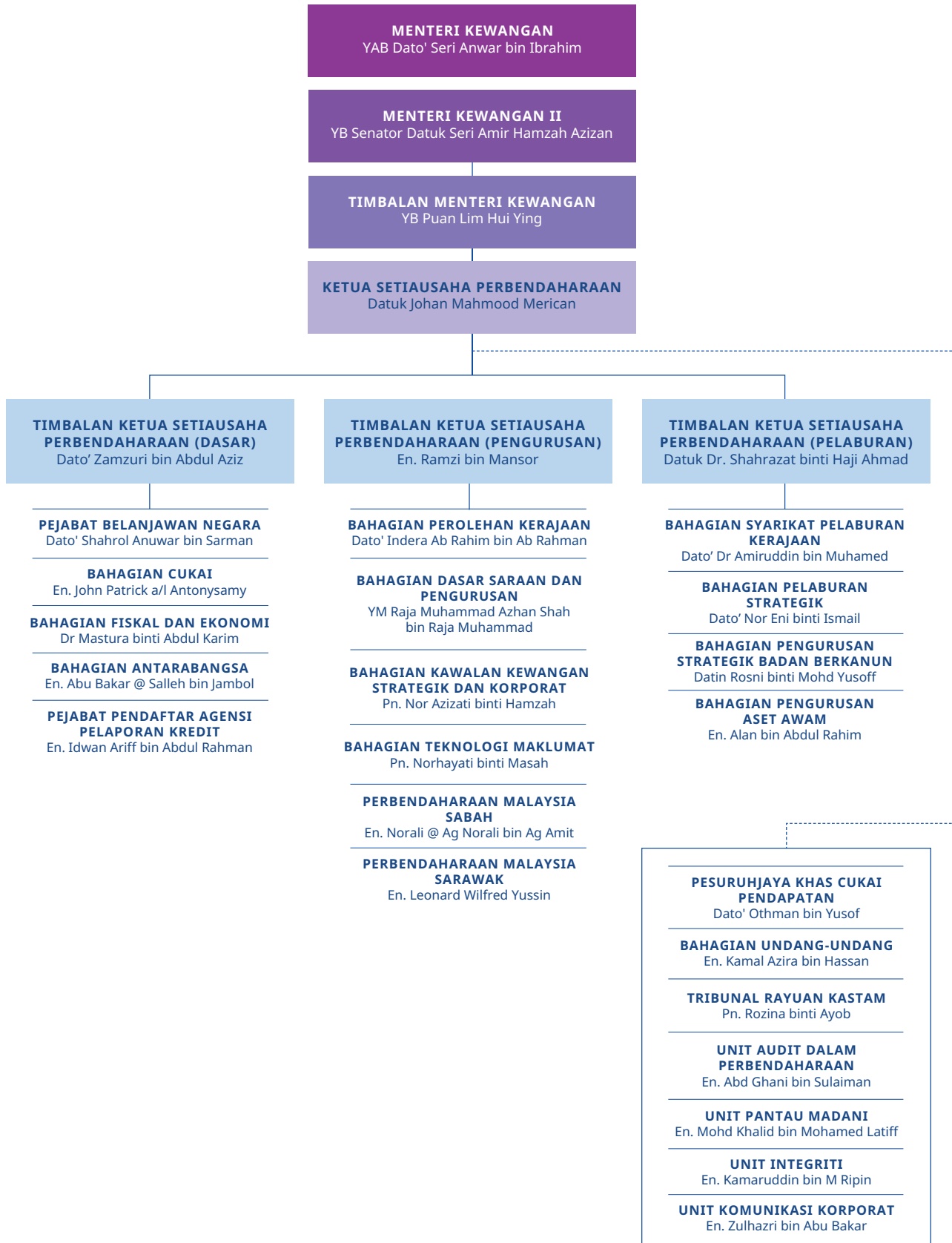
JABATAN DI BAWAH KEMENTERIAN KEWANGAN

AGENSI DI BAWAH KEMENTERIAN KEWANGAN

PERBENDAHARAAN MALAYSIA

eISSN 3009-0652

9 773009 065004